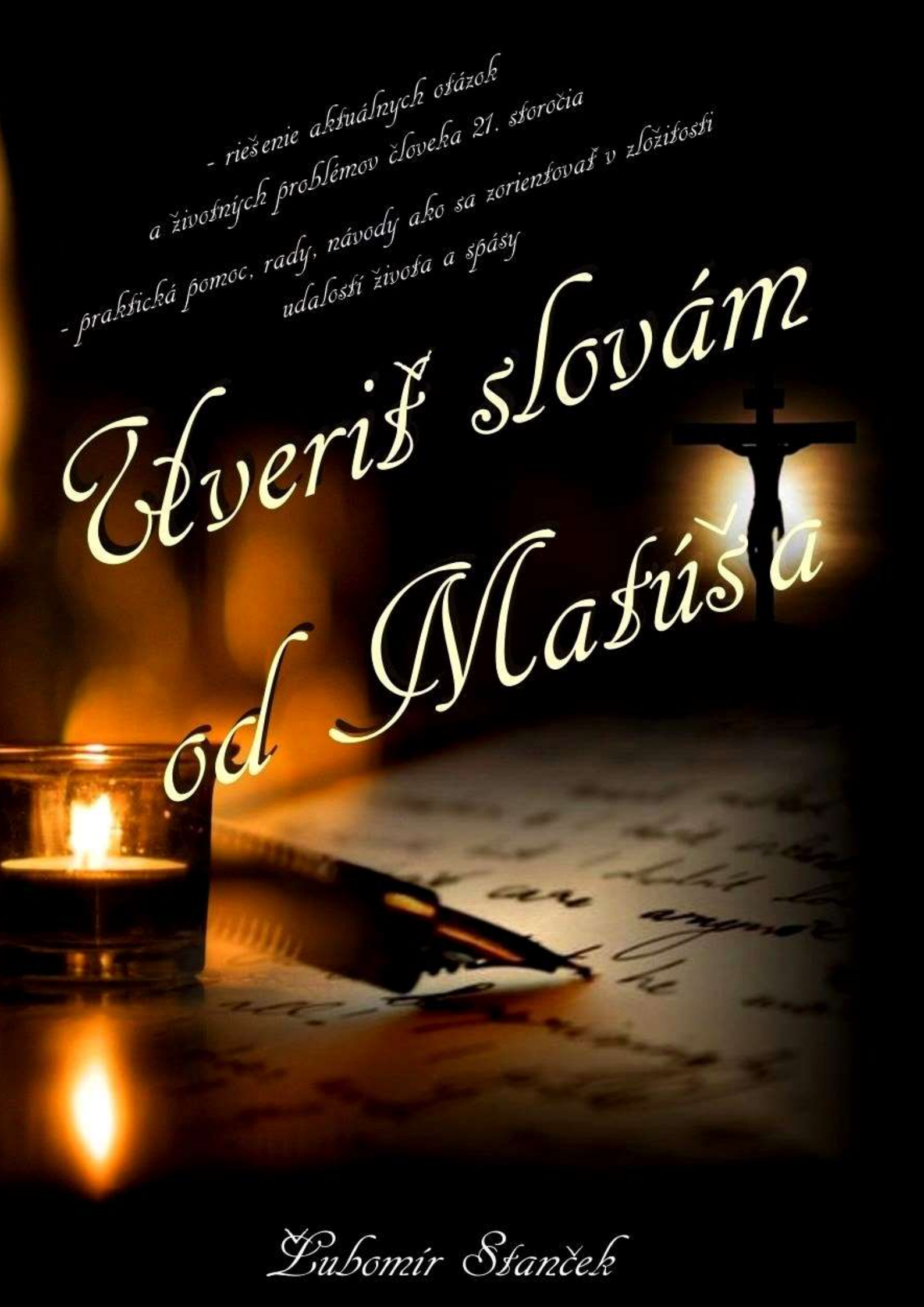

- riešenie aktuálnych otázok
a životných problémov človeka 21. storočia
- praktická pomoc, rady, návody ako sa zorientovať v zložitosti
udalostí života a spásy

Zveríš slovám od Matúša

Ľubomír Stanček

Uveriť slovám od Matúša - Ľubomír Stanček

Ľubomír S T A N Ć E K

UVERIŤ SLOVÁM OD MATÚŠA

“A“ cyklus

Homílie

Misijná spoločnosť sv. Vincenta de Paul

2012

Ľubomír STANČEK

UVERIŤ SLOVÁM OD MATÚŠA

Prvé vydanie

Cenzori:

Prof. ThDr. Jozef Jarab, PhD.

Doc. ThDr., PaedDr. Jozef Bielak, PhD.

Ks. Dr. hab. Marian Włosiński, prof. WSHE.

NIHIL OBSTAT: Spišská Kapitula 2.1. 2012
ThDr. Štefan Vitko, PhD

IMPRIMI POTES: Bratislava
Č. 22 zo dňa 5.1./2012
P. ThLic. Jozef Noga, CM
provinciálny superior

© P. Prof. Ľubomír Stanček, PhD., CM.

Grafická úprava: Júlia Kubicová

Jazyková úprava: Júlia Kubicová

Vydala: Misijná spoločnosť sv. Vincenta de Paul v roku 2012

ANOTÁCIA

Dielo: UVERIŤ SLOVÁM OD MATÚŠA prezentuje potrebu oslovenia poslucháčov na Slovensku počas pracovných dní. Tento druh oslovenia na Slovensku stále absentuje. Hovorenému slovu má predchádzať vopred pripravené písané slovo. Predstavuje sa dielo - ako potrebné a aktuálne slovo, teologicky časové pre zrozumiteľné oslovenie ľudí dnešnej doby. I dnes je potrebné jednoducho osloviť poslucháčov a podať pomôcku časovo vyťaženým ohlasovateľom.

Doba ohlasovania si vyžaduje preniknúť do mnohých životných okolností širokých vrstiev poslucháčov. Rieši teologické, spoločenské ako aj vieroučné, mravoučné a etické okolnosti človeka v XXI. storočí. Venuje pozornosť komunikácii ohlasovania Božieho slova, ktoré je aktuálne i v dnešnej dobe.

Slovo na nedeľu "A" cyklu, rieši jednu otázku a ponúka ju do praktického života človeka. Zachováva spôsob oslovenia, ktorý je osvedčený a praktický. Poslucháči tvoria rôzne kategórie ľudí a preto sa v texte berie ohľad na všetky vekové vrstvy bez rozdielu.

Ohlasovanie Božieho slova má široké uplatnenie. Dielo patrí do oblasti praktickej teológie k homiletike a rétorike. Ponuka diela je pre dnešnú dobu nanajvýš potrebná.

ABSTRAKT

Stanček Ľubomír: UVERIŤ SLOVÁM OD MATÚŠA. [Monografia]

Katolícka univerzita v Ružomberku, Teologická fakulta v Košiciach, Teologický inštitút Spišská Kapitula v Spišskom Podhradí, Katedra pastorálnej teológie, homiletika a rétorika.

Jedná sa o štrukturalizovaný pohľad na predkladanú prácu. Témou práce je fenomén homiletiky v praktickej činnosti ohlasovania. Práca je delená na jednotlivé nedele. Sleduje význam ohlasovania konkrétnym spôsobom, preto jednotlivé časti práce nemajú rovnaký rozsah strán textu. Rieši závažné cirkevné a spoločenské veci dôležité v každodennom živote. Predstavuje pomoc, rady, návody ako sa zorientovať v zložitosti udalostí života a spásy. Pre nedostatok času u ohlasovateľov v činnej praxi je ponúknutá rýchla a osvedčená pomôcka.

ÚVODNÉ SLOVO

Memento, že do prázdnoty sveta Boh cez svoje Slovo vytváral podmienky pre život človeka, až nakoniec dal život človeku samému. Vrcholom tvorivého Božieho vyjadrenia bolo Slovo, ktoré sa stalo telom. Slovo prišlo na svet, aby sme mali život.

Otvoriť sa tomuto Slovu, neznamená len komunikovať s Bohom, ale najmä to, že sa človek správne rozhodol, pretože si vybral život. Evanjelista sv. Matúš ako súčasník Ježišovej školy vo svojom evanjeliu, zasieva stále živé a aktuálne slová o Slove – Ježišovi Kristovi.

Situácia súčasného človeka nemá ďaleko od pustoty a prázdnoty Zeme po stvorení. Často sa cíti sám, nevie, čo je pravda, komu má veriť, o čo sa v prvom rade usilovať. Nijako ho nemožno oddeliť od zástupov, ktoré boli zmorené a sklesnuté ako ovce bez pastiera. Kristus sa ujal človeka v jeho biednom položení. Všetci tí, ktorí počúvali jeho hlas, našli orientáciu v živote, silu v utrpení a vedeli, komu majú ďakovať za napĺňanie svojich potrieb a radostí života.

Kniha Prof. ThDr. Dr. Ľubomíra Stančka, CM., PhD.

UVERIŤ SLOVÁM OD MATÚŠA,

vhodne napomáha procesu komunikácie Boha a súčasného človeka. Nech poslúži všetkým, ktorí chcú osloviť svojich blížnych, ako aj obohatiť svoj vnútorný život.

Všetci, ktorí sa nechajú touto knihou inšpirovať, budú autorovi vďační, že si nenecháva svoju odbornosť a myšlienky pre seba, ale ponúka ich každému, kto má záujem na tom, aby sa v ňom počuté Slovo stalo účinným, teda kvasom.

Júlia Kubicová

Buďte vždy pripravení!

Naplno prežiť svoj osobný advent.¹

AI

Určite sa každému z nás stala situácia, že k nám prišla neočakávaná návšteva bez ohlásenia alebo sa ohlásila telefonicky, že o dve minútky sú u nás. Či to bol náš strýko, teta, starí rodičia alebo priatelia. Čo sme vtedy robili? Začali sme rýchlo upratovať, chystať nejaké pohostenie, začali sme sa stresovať. Naše myšlienky smerovali k tomu, aby nás takto nepripravených nevideli, aby si o nás nič zlé nehovorili, napr. že žijeme v neporiadku. A koľko sme za tie dve minútky stihli? Možno viac ako za celý deň...?

KE

Pri Ježišovom druhom príchode určite nebudú rozhodujúce žiadne ohľady ani na rodinné vzťahy, či priateľstvá, ale: aký má kto k nemu vzťah, preto nás vyzýva: **„Buďte pripravení, lebo Syn človeka príde v hodinu, o ktorej neviete“** (Mt 24,44).

DI

Evanjelium pojednáva o dvoch ústredných témach: o rozdelení a pripravenosti človeka. Pán chcel, aby sa celá skutočnosť druhého príchodu stala stredobodom posvätenia učeníkov a tým i Cirkvi. Preto poukazuje na Noemov príbeh. Hovorí, že v posledných dňoch to bude vyzeráť tak, ako v čase potopy. Všetky veci pozemského života majú svoj pravidelný priebeh. Ľudia si myslia, že takto to bude aj ďalej. Ježiš nehovorí nič o tom, že by jedenie a pitie samo o sebe bolo hriechom, ale chce povedať, že za Noemových čias zasiahol doprostred každodenného zhonu ľudí, ktorý však prebiehal bez Boha, netušene, neohlásene a neodvratne súdu Božieho hnevu. To sa bude opakovať pri Ježišovom príchode. Ľudia pôjdu za svojou každodennou prácou, ale bez Boha. Ježiš ich pri práci prekvapí. Lebo sa nijako neohlási. Chce sa s nimi stretnúť

¹ Porov.: ANDERÁK, J.: *Seminárna práca z homiletiky*. Spišská Kapitula, 2007.

v ich každodennom živote, nie vo sviatočnej nálade; nie vtedy, keď sú pripravení na slávnostné privítanie. Veriaci to nemusia vedieť, že ich Pán príde práve v tento deň. Nájde ich v spánku, nájde pri práci, lebo ich srdce bolo a je u neho. Rozdelenie, ktoré v týchto okamihoch nastane, zruší odrazu všetky, aj tie najnerozlučnejšie pozemské zväzky. **„Jeden bude vzatý, druhý sa ponechá.“** Je to myslené, že jeden bude necháný vzadu a druhého zoberie so sebou. Ako je to v Jánovom evanjeliu **„Keď odídem, pripravím vám miesto, zasa prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja“** (Jn 14,3). Keď porovnávame text, môžeme si všimnúť veľa podobností Matúšovho evanjelia s Evanjeliom podľa Lukáša. Aj on hovorí o Noemovi, o jedení a pití, o potope, o samotnom rozdelení, dokonca aj o zlodejovi, ktorý má prísť, ale hlavne časť, v ktorej je, výzva k pripravenosti na príchod Syna človeka, na príchod Mesiáša. Obraz zlodeja predpokladá, že príchod sa uskutoční v noci, ale verše pred tým (*porov.v. 38 až 40*) predpokladajú, že sa to stane cez deň. Ale v skutočnosti je to jedno, či bude človek spať, alebo bude činný; bude ponechaný, ak sa dostatočne od všetkého neodpútal, aby sa mohol odovzdať Pánovi.

Rozdelenie pri Ježišovom druhom príchode sa stane podľa jediného hľadiska, a to: aký má každý veriaci osobný vzťah k Ježišovi. Kto vnútorne k nemu patrí, kto má jeho ducha, jeho život, jeho samého, ten bude vzatý. Všetci ostatní budú ponechaní tam, kde sú. Ježiš sám rozdelenie uskutoční a pre každého jednotlivca bude prirodzeným výsledkom jeho života viery, ako to Pán Ježiš pozná u jednotlivých ľudí. Ježiš tu upozorňuje tak dôrazne, ako je to len možné, že nikto, ani veriaci, nedostanú osobitné poslanstvo. Naopak, príde „v hodinu, o ktorej neviete.“ To je význam slov „ako zlodej v noci.“ Svet pôjde sprvoti ďalej svojou cestou, čoskoro však pochopí, čo aj pre neho znamenala táto noc a tento deň. Veď v Lukášovom evanjeliu je napísané: **„Blažení tí sluhovia, ktorých Pán pri svojom príchode nájde bedliť“** (Lk 12,37).

PAR

Tak ako žiaci začínajú školský rok v septembri, ako začína Nový rok v januári, tak aj cirkevný rok začína svojim obdobím. Toto obdobie sa nazýva

Advent. Adventné obdobie má pre nás trojaký význam: historický, liturgický a osobný. Advent, že je časom prípravy na slávnosť Narodenia Pána, v ktorom sa pripomína prvý príchod Božieho Syna medzi ľudí. A advent, že je to čas, v ktorom sa touto pripomienkou zameriava ľudská myseľ na očakávanie druhého Kristovho príchodu na konci vekov. Z týchto dvoch dôvodov Adventné obdobie je časom nábožného a radostného očakávania. A čo vlastne znamená Advent pre nás? Nie je to len čas, ktorý nám pripomína, že už o chvíľu budú Vianoce a musíme sa postarať, aby sme mali všetky darčeky čím skôr? Áno, je dobré vyhnúť sa nákupom tesne pred Vianocami, ale toto nesmie byť hlavným dôvodom Vianoc. Hovoríme si, že nemáme veľa času, ale pritom plní stresu a nervozity sa vrháme do priepasti prázdnoty. Ale máme šancu to zmeniť. Myslíme dosť aj na svojich blízkych, na seba, na Boha? Náš nebeský Otec ako pôvodca každého dobra, nám v tomto období hovorí, že cieľom nášho putovania je „Kristus, ktorý prichádza.“

Náš život je vnútorne ohraničený Božou milosťou a plným pretvorením sa v Kristovi, ku ktorému smerujeme. Vďaka tejto Božej milosti sme schopní vydať sa na túto cestu konaním dobrých skutkov. Ježiš v evanjeliu používa pomerne drsné prirovnanie ku zlodejovi, pretože nebezpečenstvo, že prehliadneme Božiu milosť, ktorá nám bola zverená, je príliš veľké. Práve naša lenivosť, nevedomosť alebo nezodpovednosť, by mohla spôsobiť, že o túto milosť budeme pripravení. Znamenia ako bolo napr. Noemova archa nestačí, pokiaľ sa ľudia nevrátia k Bohu.

Každý z nás si stráži v živote to, čo je pre neho najcennejšie. Pre niekoho je najcennejší majetok, pre niekoho vlastný život, či viera. Čo bude uprednostnené pri poslednom súde náš majetok alebo príklad našej viery? Áno je treba strážiť si aj svoj majetok, ktorý sme nadobudli ťažkým úsilím, celoživotným šporením, ale nemyslite si, že je potrebné strážiť si aj svoju dušu, svoju vieru, ktorá je tak dôležitá a hlavne v dnešnej dobe. Robme tak ako aj veríme. Nebuďme ľuďmi s rozdeleným srdcom. Veď v deň príchodu nášho Pána sa budú vyberať ľudia, ktorí budú vzatí do neba, a ktorí pôjdu do večného

zatratenia. Budeme rozdelení na dobrých a zlých. Dobrých čaká blaženosť a zlých plač a škripanie zubami. Je to zvláštne pomyslenie na príchod, ale nikto nemôže dopredu vedieť, kedy a ako skončí svoju púť na tomto svete. Preto nás Kristus vyzýva, aby sme boli pripravení, aby sme bdeli, lebo nie je nám známa hodina ani deň jeho príchodu. Hrozí nám vážne nebezpečenstvo, že uplynie všetok čas života, ktorý sme dostali k dispozícii bez toho, aby sme sa naozaj rozhodli pre niečo veľké a otvorili svoje vnútro pravde a láske, ktorú nám daruje Ježiš.

MY

Advent je vážny čas, keď si máme urobiť poriadok vo svojom živote. Často sa to môže udiať pre nás aj zaujímavým spôsobom, ako o tom rozpráva nasledujúci príbeh.

Istý človek sa dozvedel, že k nemu chce prísť Boh. „Ku mne? Do môjho domu?“ skríkol. Behal po všetkých izbách, hore a dole schodmi. Svoj dom videl inými očami. Kričal, že je to nemožné, aby prijal návštevu do takého chlievu. Všade bolo špiny a plno haraburdia. Nebolo miesta na odpočinok. Pootváral okná a dvere, a začal volať: „Priatelia moji, pomôžte mi poupratovať, pomôžte niekto.“ Začal v dome zametať. Cez husté mračná prachu videl, že mu niekto prišiel na pomoc. Haraburdie vyvliekli von a spálili ho. Vydrhli podlahu a schody. Na umytie okien spotrebovali mnoho vedier vody, ale ešte vždy bolo všade plno špiny. „To nedokážeme nikdy“, dychčal človek. „Dokážeme to“, riekol druhý. Celý deň sa trápili. Keď sa zvečeralo, išli do kuchyne a prestreli stôl. „Tak“ povedal človek, „teraz môže prísť moja návšteva. Teraz môže Boh prísť. Kde je tak dlho?“ „Ale veď som tu už dávno!“ povedal ten druhý a sadol si za stôl. „Pod’ a jedz so mnou!“

Človek z príbehu bol veľmi prekvapený, keď sa dozvedel, že k nemu príde Boh. Nebol na takú návštevu pripravený. A my sme pripravení? Už teraz sa pripravujeme na príchod Syna človeka, na Ježiša Krista. Nikdy nevieme, čo nás zastihne, preto nenechávajme zmierenie sa s Bohom na poslednú chvíľu. Netušíme kedy príde, ale môžeme ho očakávať a to s čistým srdcom. Keď príde, nech v nás nájde radosť a pokoj, lásku a vieru akoby si to želal on sám. Radujme sa z jeho príchodu. Je to veľmi vzácna návšteva, tak si ju uctíme ako sa

na kresťanov - pravých kresťanov, patrí. On nás vidí, je totiž blízko všetkým. On je vždy všade alebo všetko preniká.

ADE

Počas štyroch týždňov budeme súčasne uvažovať aj o nádhernej láske, s akou sa Mária pripravovala na narodenie svojho Božieho Syna. Ona je pre nás vzorom pripravenosti. Boží posol ju našiel bdieť, keď sa zjavil nečakane. Aj my bdejme a majme oči na stopkách, aby nás nikdy nenašiel nepripravených, Ten, ktorý nás vezme do nebeskej slávy. Preto vykročme do ďalších krokov nášho života so zmiereným srdcom, plní lásky a robme tak, aby sa to páčilo nielen našim blízkym, ale predovšetkým Bohu. Stanovme si cieľ v tento Advent, aby sme boli lepšími, viac milovali druhých, lepšie poznávali samých seba a našli si čas na rozhovor s našimi najbližšími a s Bohom.

Amen.

Druhá adventná nedeľa "A"

Mt 3,1-12

Pokánie ako správna voľba

Pokánie ako prostriedok na dosiahnutie nebeského kráľovstva.²

AI

Zažili ste niekedy v živote, že vás niekto oslovil a chcel od vás niečo, čo vám je veľmi vzdialené? Alebo, že ste sa dostali do situácie, v ktorej sa vám veľmi ťažko rozhodovalo? Takýchto situácií v našom živote je veľmi veľa a každý z nás reaguje inak. Stretávame sa s rôznymi názormi a našou úlohou je, aby sme tieto názory spracovali a posúdili, čo je pre nás dobré a čo zbytočné. V dnešnom evanjeliu sme tak isto mohli počuť, že Boh chce niečo od nás, a túto svoju vôľu vyjadruje skrze volajúci hlas na púšti cez Jána Krstiteľa. Oslovuje nás a žiada od nás, aby sme sa v situácii v ktorej sme, rozhodli správne.

---

² Porov.: BALÁZS, P.: Seminár. Spišská Kapitula 2007.

KE

Skrze Jána Krstiteľa volá a napomína: „**Robte pokánie, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo**“ (Mt 3,1).

DI

Boh posielal k vyvolenému národu už v Starom zákone prorokov, ktorí ohlasovali príchod Božieho kráľovstva a vyzývali ľud na pokánie, aby sa kajali a aby zmenili štýl svojho života. Ján Krstiteľ je tiež takýmto prorokom, ktorého si ešte v lone svojej matky vyvolil Boh, aby pripravil ľud na príchod nebeského kráľovstva. Ján vyzýva ľud, aby sa na znak pokánia dal pokrstiť, lebo už je blízko to, čo hlásali proroci a už prichádza ten, ktorý je mocnejší ako on – ten, ktorý bude krstiť Duchom Svätým a ohňom. Povzbudzuje ľudí, aby sa pripravili na príchod toho, ktorý ma prísť po ňom. Ale nestačí len, dať sa pokrstiť. Ján kladie veľký dôraz na pokánie, vyznanie sa z hriechu a na zmenu celého života. Žiada od ľudí, aby prinášali hodné ovocie pokánia. Na prvé počutie hovorí veľmi odstrašujúco, ale s tým chce poukázať na to, že darmo sa pripravujú na príchod nebeského kráľovstva navonok, keď to bude bez ovocia, čiže bez skutkov. Človeka, ktorý nezmení štýl svojho života a neprinesie ovocie, prirovnáva k stromu, ktorý keď neprináša dobré ovocie, vytnú a hodia do ohňa. Hovorí, že sekera je už priložená na korene takéhoto stromu. S tým chce naznačiť pre ľudí večné zatratenie.

Teda človek, ktorý žije bez skutkov, nemôže hovoriť, že sa pripravuje na príchod nebeského kráľovstva a že pripravuje cestu tomu, ktorý ma prísť. Pripraviť cestu a vyrovnávať chodníky nemožno dosiahnuť nijako inak, jedine pokáním a dobrými skutkami. Nie nadarmo si teda Pán Boh vyvolil Jána Krstiteľa, ale práve preto, aby poučil ľud o tom, čo má robiť, aby bol pripravený na očakávaný príchod Božieho kráľovstva. A to je pokánie a dobré ovocie, hodné pokánia. Nie je to pre nás niekedy cudzie, vzdialené alebo neznáme?

PAR

Boh ale nezabudol ani na dnešnú dobu. Aj dnes posielá do celého sveta ľudí, ktorí ohlasujú druhý príchod Božieho kráľovstva. Sú to nástupcovia

apoštolov, čiže biskupi a kňazi. Aj dnešný svet potrebuje, aby sa hlásalo pokánie a aby sa hovorilo ľuďom, čo a ako konať, aby sa pripravili na očakávaný druhý príchod nebeského kráľovstva. Je to už na každom z nás, ako prijmem toto ohlasovanie. Krstom sme sa stali Božími deťmi a teda podľa toho sa máme aj správať. Máme prinášať vo svojich životoch hodné ovocie, také ovocie, aké sa páči Bohu. Máme žiť príkladným kresťanským životom, aby sme boli povzbudením pre naše okolie. Teda nestačí nám povedať, že sme pokrstení, a náš život je prázdny bez skutkov. Nestačí to, že navonok budeme ukazovať náš vzťah k Cirkvi len tým, že prídeme v nedeľu na svätú omšu. Máme mať aj plnú účasť na eucharistickom slávení, a to tak, že pristúpime ku svätému prijímaniu. Máme mať čisté srdcia, keď prichádzame na svätú omšu. Nemáme sa hnevať na nikoho a neohovárať blížneho. Pravdou ale je to, že sme krehkými ľuďmi a niekedy aj spadneme a konáme to, čo sa Bohu nepáči a zablúdime na ceste života. Nemáme dostatočnú silu, aby sme sa postavili len tak sami od seba a pokračovali v napredovaní po tej správnej ceste života. Boh ale nezabudol na našu krehkosť. Boh nezabudol na to, že potrebujeme pomoc, že bez pomoci sa nám nikdy nepodariť vrátiť sa na správnu cestu. Preto okrem krstu, kde sa z nás zmyl dedičný hriech, nám dáva aj iné sviatosti, ktoré nám majú pomáhať pri napredovaní v našom duchovnom živote.

Touto sviatosťou je sviatosť pokánia, čiže svätá spoveď. Tak, ako aj Ján Krstiteľ na púšti kládol dôraz na pokánie, tak nemôžeme na túto skutočnosť zabudnúť ani v dnešnej dobe. Pokáním môžeme všetko vyriešiť a vrátiť sa na správnu cestu v našom živote. Vo svätej spovedi nás nebeský Otec s otvorenou náručou víta a prijíma za svoje krehké deti. Dodáva nám silu pokračovať na správnej ceste nášho života. Pozdvihne nás a poumýva nás od špiny všetkých hriechov, ale očakáva od nás ovocie pokánia. Boh nechce od nás to, čo my mu nemôžeme dať. On pozná naše hranice, schopnosti a teda dajme mu to, čo je v našich silách. Prinášajme také ovocie, aké vieme a dokážeme. Nechcime robiť niečo veľké, keď možno to najmenšie, čo môžem urobiť svojmu blížnemu, je Bohu to najmilšie. Boh nám dáva počas nášho života veľmi veľa, preto

neváhajme a konajme aj my podľa jeho vzoru a podľa našich schopností. Všetci isto dobre poznáte príslovie: 'bez práce nie sú koláče'. Tak je to aj v duchovnom živote. Bez dobrých skutkov nemôžeme dosiahnuť spásu. Právě dobré skutky ale môžeme robiť jedine s Božou pomocou. Túto pomoc nám Boh dáva vo výdatnej miere v svätej spovedi, preto si máme uvedomiť to, že pokánie je jedným z hlavných prostriedkov na dosiahnutie nebeského kráľovstva.

MY

V životopisoch svätých čítame, že sv. Leonard dlhé roky žil roztopašne a v hriechu. Náhle ochorel. V horúčke mal videnie. Videl peklo a v ňom diablov, ako z ohnivých tehál stavali malé domčeky. Na každom domčeku bolo napísané meno. Zhrozil sa. Pýtal sa, čo to znamená. A tu počuje: „To sú väzenia, mučiarne pre zavrhnutých. Tento bude твоjím, ale ešte jedna tehla chýba - jeden ťažký, smrteľný hriech a potom budeš naveky náš!“

Leonard sa prebudil. Myšlienka na poslednú tehlu, na posledný smrteľný hriech ním otriasla, dodala mu silu, že napravil svoj život a žiadneho smrteľného hriechu sa viac nedopustil. Žil tak kajúcne, že sa stal svätým.

Neplatí tá výstraha taktiež pre nás? Možno treba niekomu z nás spáchať už len jeden smrteľný hriech a dom nášho zavrhnutia je dokončený. Ne je príliš neskoro rozmýšľať o pokání. Ja si myslím, že nie nikdy nie je neskoro. A prečo čakať?! Žime tak, aby sme sa nemuseli báť posledného súdu. Nech nám v rozhodovaní pomáha aj ďalší veľmi krátky príklad.

Mladík pribehol k svojmu učiteľovi a pýtal sa: „Majster, ako dlho smiem ešte hrešiť?“ „Ako dlho chceš“, znela odpoveď. „Len sa polepši deň pred svojou smrťou.“

Mladík odchádzal veľmi rozveselený. Naraz sa však zamyslel, vrátil sa a pýta sa ďalej: „Kedy zomriem?...aby som vedel, ktorý deň mám začať s pokáním.“

Učiteľ zvážnel a odpovedal: „V tom ti nemôžem poradiť, preto bude najlepšie, keď pokánie začneš robiť hneď, ešte dnes.“

Zamyslime sa teda nad svojím životom a rozhodnime sa správne. Pokánie nech je našou správnou voľbou.

ADE

Chceme teda byť spasení? Nezabúdajme teda na to, že sme pokrstení, a na to, že podľa toho máme aj žiť. Očisťujme sa vo svätej spovedi a konajme tak vo svojom živote, aby to bolo milé Bohu a aby sme z toho, čo konáme, mali veľkú radosť. Nemusíme sa ničoho báť, lebo Boh je stále s nami a on nás všetkých dobre pozná. Má nás rád a vždy nám odpustí. Nech je teda v našom živote svätá spoveď na prvom mieste, lebo len tu sa môžeme dokonale zmieriť s Otcom a len tu môžeme načerpať silu do ťažkých dní nášho života.

Amen.

Slávnosť Nepoškvrneného počatia Panny Márie

Lk 1,26-38

V škole Nepoškvrnenej

Učme sa a snažme žiť a nasledovať Nepoškvrnenú.³

AI

Dnes sme sa opäť stretli v chráme a vo väčšom počte. Prečo asi? Na túto otázku vieme predsa všetci dať odpoveď. A tou odpoveďou je, že dnes máme slávnosť Nepoškvrneného počatia Panny Márie. Možno sa pýtate, čo je to a odkiaľ sa vzal názov 'Nepoškvrnené počatie Panny Márie'? Vysvetlenie je v dnešnom evanjeliu.

KE

Anjel pozdravil Pannu Máriu slovami; **„Zdravas, milosti plná, Pán s tebou.“** A trochu ďalej anjel hovorí: **„Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha“** (Lk 1,28.30).

DI

Slová anjela ukazujú Máriu, že je plná milosti. Ale prečo bola plná milosti? Ako vieme, Mária sa narodila prirodzeným spôsobom, teda tak, ako aj iní ľudia. Vieme, že jej rodičmi boli svätý Joachim a svätá Anna. Lenže, človek

---

³Porov.: HANEČÁK, R.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

sa neskladá len z tela, ale i duše. A pôvodcom každej nesmrteľnej duše je Pán Boh. On vo chvíli, keď stvorí novú nesmrteľnú dušu, spája ju hneď s telom, a tak stvorí nového človeka. Tento okamih sa nazýva počatím. Takto sa počala aj Panna Mária, ktorú dnes oslavujeme ako najčistejšiu matku Ježiša Krista. Ale, pre hriech prarodičov Adama a Evy, každý človek, len čo sa počne v lone matky, je v nemilosti u Boha, to znamená, že je poškvrnený dedičným hriechom. Lebo každé telo pochádza od prvých prarodičov. Výnimka sa stala jedine s Pannou Máriou. Boh si totiž Máriu vyvolil a ochránil od dedičného hriechu preto, aby sa stala Matkou Božou. Mária bola tým od Boha význačnejšia ako nijaká iná žena na svete. Preto ju anjel mohol osloviť: **„Zdravas, milosti plná, Pán s tebou“** (Lk 1,28). Takže Nepoškvrnené počatie Panny Márie spočíva v tom, že Panna Mária sa počala v živote svojej matky bez toho, aby bola poznačená dedičným hriechom.

PAR

My nie sme bez hriechu ako Panna Mária. To vie každý z nás. Neznamená to však, že milosť Božia sa nás nikdy nedotkne. Pán Boh nám dáva milosti neustále. Podľa toho, akú nám treba. Lenže je len na nás, či ich prijmem. Mária bola plná milosti. Ona ich prijala a tak sa stala Božou Matkou. Slobodne prijala Božiu vôľu a počala dieťa - Božieho Syna Ježiša. Pán Ježiš ako Syn Boží je Boh, a Boh vstupuje len do čistého srdca. A kde je Boh, tam Satan nemá miesto. Mária sa tak stala najčistejším miestom na zemi a zároveň, akoby prvým bohostánkom, lebo bola plná milosti. Mária sa tak stala protipólom diabla. Sám Boh vyhlásil, že 'raz príde na svet človek, ktorý nebude mať nič spoločného s hriechom'. Boh to prisľúbil už prvým ľuďom, že potomstvo Evy, tým Boh myslel Pannu Máriu s Ježišom, pošliape hlavu Hada, čiže Satana a on bude robiť úklady jej päte. A tak sa Mária stala najbližšou prostredníčkou medzi Bohom a ľuďmi. Keď tak Boh povýšil Pannu Máriu nad všetkých ľudí, je prirodzené, že si ju preto zvlášť ctíme. Veľkú úctu jej prejavujeme aj my tu dnes na slávnosti Nepoškvrneného počatia Panny Márie, už len tým, že sme sa tu zišli v takom veľkom počte. Mária, keďže sa dala úplne Bohu, tak mu aj úplne

slúžila. Aj dnes slúži Bohu a to takým spôsobom, že nám ľuďom pomáha orodovaním v nebi u svojho Syna. Vidieť to u svätých, ktorí sa vždy utiekali k Panne Márii a napodobňovali ju tak, že slúžili druhým. Každý z nás by si mal položiť otázku. Utiakame sa aj my k Panne Márii a ako slúžime druhým? Možno sa utiekame, keď potrebujeme pomoc, ale či aj vtedy ju vyhľadávame, keď pomoc nepotrebujeme? Byť stále zjednotený s Pannou Máriou znamená: byť stále zjednotený s Bohom. Možno sa to vždy nedá, lebo treba myslieť na veľa vecí počas dňa, ale možno sa aj dá.

MY

Lebo boli a aj sú ľudia, ktorí chcú žiť slúžiť ako Panna Mária. Jedným z nich bol Joseppe Rivella, ktorý žil v Taliansku. Na jeho hrob chodia ľudia vďačne, lebo bol veľkým dobrodincom chudobných. Počítajú ho medzi najhorlivejších apoštolov kresťanskej dobročinnosti v Ríme. Keď mal tridsaťdva rokov, v Janove mal dohodnutú schôdzku so svojou snúbenicou. Cestou na schôdzku našiel letáčík, ktorý pozýval na stretnutie mariánskych ctiteľov. Zašiel na to stretnutie a tam sa rozhodol zasvätiť svoj život štýlu, aký prežívala Panna Mária. Nevieme, čo ho tak hlboko zmenilo. Ale namiesto cesty k snúbenke, rozhodol sa, že toto bude deň úplnej zmeny v jeho živote. Vrúcna láska k Márii vdychovala vládnuť jeho správaniu a stvárňovala jeho život. Márii zasvätil všetko, čo mal. Z toho pramenila čínorodá láska k ľuďom. Chudobným a núdzným rozdával peniaze, navštevoval chorých a starých, vždy mal plné ruky balíkov s bielizňou, šatstvom, topánkami a potravinami pre svojich chudobných. Chudobným prenechal aj svoj skromný byt a často trávil celé noci v modlitbe pred Máriiným obrazom. Od svojich almužníkov si žiadal iba almužnu a modlitby. Ako ctiteľ Márie sa vedel dostať aj k srdcu klientov, keďže zastával funkciu riaditeľa v rozličných rímskych hoteloch. Neraz bol anjelom strážcom služobného personálu. Keď ochorel, bol prijatý do sanatória. Svoj čas obohacoval modlitbou na úmysel Svätého Otca, za obrátenie hriešnikov, za pokoj vo svete, za chudobných a chorých. Zomrel 3. októbra 1942, na prvý piatok po omši, ktorá bola celebrowaná v jeho izbe.

Príbeh nám ukazuje, ako Panna Mária zmenila život Joseppého Rivella. Aj dnes Mária mení životy ľudí. Aj dnes stretnutie s Pannou Máriou je pre dušu balzam, ktorý očisťuje a prináša záchranu. Nepoškvrnená prináša videnie raja.

Milosť, ktorá jej bola dokonale a bohato darovaná od prvého okamžiku jej pozemského života, je darovaná i nám všetkým, ale samozrejme v menšej miere. Je len predobrazom večnej blaženosti a uistením, že čoskoro príde deň, kedy budeme môcť hľadiť na Božiu tvár. Nepoškvrnená ohlasuje svitanie tohto večného dňa. Zároveň nás vedie a podopiera na ceste, ktorá je ešte pred nami. Práve po tomto ciele, kde sa dovŕšuje život milosti, má naše srdce túžiť a k nemu sa má upínať všetko úsilie nášho kresťanského života. A preto sa nechajme aj my formovať Pannou Máriou.

ADE

Mali by sme jej povedať: „Najčistejšia Panna Mária, v jednorodenom Božom Synovi si sa stala i Matkou nás, ktorí sme boli prijatí za Božie deti. Nauč nás pravej láske, pokornej službe a neúnavnému úsiliu, aby sme boli naplnení Božími milosťami a ako svätí a nepoškvrnení v láske, došli až pred tvár Najvyššieho.“

Amen.

Tretia adventná nedeľa "A"

Mt 11,2-11

Posol dobrej zvesti

Byť statočným človekom.⁴

AI

Ako iste vieme, ľudia večer po práci si obyčajne sadajú k televíznym obrazovkám, aby si jednak trochu oddýchli, ale hlavne, aby sa dozvedeli o zvestiach vo svete i správy. Často pri tom vidno, ako televízne spoločnosti, ktoré majú na starosť spravodajstvo, vysielajú do dejiska udalostí svojich spravodajcov, ktorí nám priamo sprostredkujú miesto činu tej, či onej udalosti. Tým, že vidíme na obrazovke miesto udalosti i so sprievodným slovom

---

⁴ Porov.: BOTUR, R. Seminár. Spišská Kapitula 2007.

komentátora, neuvažujeme a nepochybujeme skoro vôbec o tom, či je predkladaná udalosť pravdivá alebo nie. Vnímame ju ako fakt, ktorý sa naozaj stal.

KE

V evanjeliu, ktoré sme počuli, Ján Krstiteľ posielal zo žalára svojich učeníkov - akýchsi spravodajcov, k Ježišovi s otázkou: „**Ty si ten, ktorý má prísť, alebo máme čakať iného?**“ (Mt 11,3.) A Ježiš posielal vzápätí Jánovi do žalára odpoveď: „**Slepí vidia, chromí chodia, malomocní sú čistí, hluchí počujú, mŕtvi vstávajú a chudobným sa hlása evanjelium. A blahoslavený je, kto sa na mne nepohorší**“ (Mt 11,5-6).

DI

Dobre si všimnime, akú autoritu mal a požíval Ján Krstiteľ v Izraeli medzi obyvateľstvom pred verejným účinkovaním Ježiša. A to aj u takých ľudí, ktorí striktné, teda prísne a do bodky sa snažili dodržiavať Zákon – Tóru. Čiže medzi farizejmi. Ale aj iné okolnosti svedčia o Jánovej váženosti: mal okruh svojich učeníkov, vyzýval ľud na pokánie a mnohí ľudia sa mu dali pokrstiť; medzi nimi už spomínaní farizeji a dokonca saduceji. Jeho autoritu veľmi posilňoval aj asketický spôsob života. Vieme, že evanjelisti Matúš aj Marek o ňom píšú, že jedával len kobyľky a lesný med a oblek mal z ľavej srsti. Keby sme si teraz predstavili vo vtedajšej pozícii Jána Krstiteľa nejakého súčasného politika, veru neviem, neviem, či by sa náhodou nenechal zlákať tou slávou a popularitou, a nedal sa vyhlásiť za záchrancu a vykupiteľa...dajme tomu, nášho milého a krásneho Slovenska.

PAR

Vidíme, že vtedajšia celá Judea a okolie Jordánu, Jánovi doslova 'ležali pri nohách'. Mohol sa pokojne vyhlásiť prostredníctvom svojej autority za pomazaného syna Izraela. Ľudia mu dokonca vyznávali svoje hriechy. Lenže Ján Krstiteľ pokorne a pritom verejne dodáva, ako uvádza evanjelista Matúš v 3. kapitole: „**Ja nie som hoden nosiť mu obuv. On vás bude krstiť Duchom Svätým a ohňom**“ (Mt 3,11n). Skutočná veľkosť Jánovej osoby nie je len v tom, čo

v Judei vykonal, ale hlavne to, aký osobný a pokorný postoj zaujal voči nastupujúcemu Mesiášovi Ježišovi. Tým sa Ján uponížil aj pred svojimi učeníkmi, ktorých isto nebolo málo.

V tejto súvislosti mi utkvela v pamäti jedna veršovanka z humoristického týždenníka Roháč, ktorý vychádzal pred novembrom 1989, za vlády komunistov a napodiv – aj v súčasnosti je celkom trefná. Znela asi takto: „Riaditeľ nevelkého závodu, milión spreneveril národu. Dostal trest jak býva vo zvyku, vyletel do vedenia podniku“.

Teraz si predstavme, že by sme niečo pokazili v práci, v zamestnaní, alebo by sme sa dopustili nejakého omylu, čo sa zvyčajne aj niekedy stáva a naši predstavení či nadriadení by o tom nevedeli. A oni by nám chceli navrhnúť v rámci kariérneho postupu lepšie platené miesto. Dokázali by sme dať hlas svojmu svedomiu? A otvorene povedať: „Viete, šéfe, ďakujem za túto ponuku, ale myslím, že sa na to nehodím. Skúste ponúknuť toto miesto môjmu kolegovi XY, lebo cítim, že sa hodí na to miesto viac ako ja“.

Stretli ste sa už s niečím takým podobným vo svojej praxi? Asi by ste mi dali za pravdu, že by to bola v súčasnej dobe existenčná samovražda. Ťažko je predpokladať, že by to na seba povedal človek, ktorý je živiteľom viacčlennej rodiny. Aj keď výnimky v takýchto prípadoch by sa iste našli.

A toto podobne na seba povedal Ján Krstiteľ, ktorý nijako morálne nezlyhal, ohlásil miesto seba príchod Božieho Syna, a seba svetu ukázal ako nehodného pre úctu. A nad to všetko; za svoj pevný morálny postoj voči milostným a iným avantúram kráľa Herodesa – prišiel o hlavu. Lebo poukázanie na hriech iného, oči kole asi najviac. Preto chcem nás všetkých tu prítomných povzbudiť, aby sme neboli jeden druhému sokmi, vzájomnými konkurentmi a nežičlivcami. Niekedy aj s naoko príjemnými tvármi, ale vo vnútri plní zloby a závesti.

MY

Skúsme sa pripodobniť bratia a sestry skutkom Jána Krstiteľa a ešte väčšmi k postoju Ježiša Krista - Jánovho nasledovníka. A to v pokore, prajnosti,

žičlivosti, láskavosti, vľúdnosti doma i na pracovisku. Ak takíto budeme, potom mnohých našich neveriacich kolegov z práce, známych priateľov, príbuzných či inovercov, takto často nevedomky môžeme pomknúť či posunúť ich zmýšľanie vo vzťahu k nám kresťanom. A čo je najdôležitejšie, tiež vo vzťahu ku Kristovi. Nie vždy sa nám, pravda, darí byť dobrými ku svojmu okoliu, aj keď nám rozum jasne vraví: 'Áno, treba byť dobrý, nuž budme dobrí'. Lebo vždy na nás bude pôsobiť okrem Božej milosti aj odveký rozbíjač vzťahov.

Rozbíjač vzťahov medzi nami a Bohom, medzi nami ľuďmi navzájom i nás samých: robíme to, čo v skutočnosti nechceme. Ten rozbíjač vzťahov je zlý duch, diabol. Preto budme obozretní. Ozbrojme sa voči nemu tak, že budeme čítať Sväté Písmo, najmä evanjeliá. Lebo evanjelium má tú zázračnú vlastnosť pri opakovanom čítaní, že sa nám nikdy nezunuje. Hlavne vo chvíľach, keď pociťujeme duchovnú neútechu.

Ďalšou zbraňou ťažkého kalibru proti rozbíjačovi vzťahov je spoločná modlitba a to hlavne modlitba svätého ruženca, a modlitba liturgie hodín. Ak nás v srdci trápi akýkoľvek problém, ktorý sa zdá byť neriešiteľný, či už doma, alebo na pracovisku, odovzdajme sa s dôverou a prosbou Bohu! Mnohokrát nie je pre nás ľahké odovzdať sa bezvýhradne do Božej vôle, ale dá sa to naučiť. Treba sa naučiť dôverovať! Lebo naša dôvera v Boha býva oslabená poznaním rôznych sklamaní skrze nás ľudí.

ADE

Nebudme ako kostolné kadidlo bez tymiánu, ktoré síce páli, ale aj smrdí. Ale keď budeme ako kadidlo naplnené tymiánom, budeme okoliu „voňať“ svojou príjemnosťou. Kadidlo bez tymiánu je totižto ako náš život bez viery, nádeje a lásky. Preto majme v sebe tieto čnosti, aby sme sebe i svetu nesmrdeli. Žíme teda, bratia a sestry, s dobrou modlitbou a pevnou vierou. Pevne verím, že keď toto všetko budeme zachovávať, budeme poslami nielen dobrej zvesti, ale aj tvorcami dobrej vôle.

K tomuto si vyprosujeme potrebné milosti od našich osobných svätých nebeských patrónov, od našej nebeskej matky Panny Márie a jej Syna. Amen.

Niet bezvýznamných ľudí, niet bezvýznamných udalostí.

Bezvýznamnosť.⁵

AI

Narodenie každého dieťaťa je dar. A blížiac sa narodenie Krista – to je zázračný dar od Boha. Veď, keď Boh dal svojho Syna pre spásu sveta, znamená to, že on ho podaroval. Hŕstka účastníkov tých známych udalostí, ktorí boli svedkami Ježišovho narodenia - každý z nich je Božím darčekom pre nás. Samozrejme Mária, ona udivujúco rozvíjala svoju veru a prešla cez všetky pochybnosti. Jej duchovné víťazstvá sú tiež Božím darčekom. Dnes sme počuli, že aj Jozef mal svoju nezastupiteľnú úlohu vo všetkých biblických udalostiach.

KE

„Jozef, syn Dávidov, neboj sa prijať Máriu, svoju manželku...” (Mt 1, 20).

Tieto slová zvestovania anjela akoby zmenšujú strach človeka, ktorý veľmi ľúbi Máriu. Aby sme pochopili Jozefov vnútorný boj, v krátkosti nazrime na tradície, ktoré vládli v Izraeli.

DI

Je známe, že zásnuby sa konali vo veľmi mladom veku, v dvanástich – štrnástich rokoch u dievčat a v osemnástich – dvadsiatich u mládenčov. Zásnuby boli prvou z dvoch etáp židovského manželstva. Bol to veľmi seriózný a záväzný krok, z ktorého už vznikalo manželstvo, kde sa mládenec s dievčaťom považovali za manželov. Obyčajne zásnuby trvali celý rok, počas ktorého pár nebýval spolu, ale každý so svojimi rodičmi. Cieľom týchto zásnub bolo demonštrovanie vernosti a čistoty. Keď po dobu jedného roka bola preukázaná vernosť nevesty, manžel ju slávnostne bral do ich nového domu a tým sa končil celý ten dlhý proces uzatvárania manželstva.

⁵ Porov.: ČESNOKOV, G.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

Ale vráťme sa k Jozefovi a jeho rozhodnutiu. Keď sa dozvedel, že Mária čaká dieťa, židovský zákon prikazoval sa s ňou rozviesť. Ale ako sme počuli, Jozef bol človekom spravodlivým, to znamená, že musel zachovať zákon praotcov a potupiť ju. Spolu s tým bol človekom spravodlivým v zmysle – tichý, milosrdný, dobrý a preto tú situáciu chcel vyriešiť delikátne. Vybral si tajnú cestu - bez zákonného ohlásenia, vyšetrovania a rozruchu.

A chceli by ste vedieť, čo by čakalo Máriu? Bohužiaľ, odpoveď by bola smutná. Mária by bola vyhnancom, odvrhnutá všetkými a vždy by nosila na sebe pečať matky s nemanželským dieťaťom.

Tmu v srdci Jozefa rozohnal anjel: **„Neboj sa prijať Máriu“** (Mt 1,20). Anjel naplnil zásnuby, otvoril obrovské tajomstvo – čo sa deje v Máriinej osobe: **...to, čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého“** (Mt 1,20). Bolo to veľkým prekvapením, ktoré otriaslo Jozefovým životom. Ten údiv bol oveľa silnejší, než myšlienka na to, že jeho manželka je ťarchavá. Pred Jozefom sa otvára nový život a neobyčajná misia, odteraz on plní Boží zákon, zákon lásky a milosrdenstva.

PAR

Keď sa obrátíme na verše pred dnešným čítaním z Matúšovho evanjelia, nájdeme tam rodokmeň Ježiša Krista. Dlhý zoznam mien tých, ktorí pomohli ku Kristovej ľudskej prirodzenosti. Ale za každým menom je konkrétny človek, ktorý sa svojim životom zúčastňoval na Ježišovom narodení. Z tisícročí do tisícročí sa utkávalo telo a človečenstvo Krista.

Pozrite sa, nemôžeme si nevšimnúť jednu myšlienku: v tomto zozname ľudských mien je pre nás zachovaná pamiatka nie len na tých, ktorí dosiahli svojim životom svätosť, ale aj na tých, ktorí šli cez hriech, predierali sa cez ľudskú slabosť, z tmy hľadali svetlo, pravdu a svätosť.

Len teraz pozeráme na tých ľudí, ako na svätých a zapísaných vo Svätom písme. Ako oni boli vnímaní svojimi súčasníkmi? Abrahám bol neuznávaným tulákom spomedzi cudzích ľudí a nemal ani kúsok zeme. A preto, aby mohol pochovať svoju manželku, musel pre to kúpiť pôdu. Dávida prenasledovali ako

zradcu. Musel utekať a slúžiť pohanskému kráľovi, ktorý bol proti Izraelu. Hoci Dávid zostal verný izraelskému národu a pokračoval bojovať proti pohanom, pokladali ho za zradcu. Spravodlivý Jozef bol všetkým známy ako obyčajný tesár. Len niektorí kňazi a vysokopostavení ľudia vedeli, že je z kráľovského rodu. Nie sú nám známe prejavy proti uzurpátorovi rodu zo strany Dávidových potomkov. A práve títo ľudia, ktorí boli počas života neuznávajú, odháňajú, svojou svätosťou premenili ľudstvo.

A preto, nech si nikto z nás nemyslí, že od osobného správania a vnútorného života sa nič nemení; a že to je jedno, či niekto z nás zhreší, alebo urobí dobro. Aj samotná myseľ človeka, ktorá by sa nám mohla zdať nepovšimnutou, bezvýznamnou, môže naozaj obrátiť život a ovplyvniť ľudí vedľa nás.

Pozrite, Jozef, ktorý mal najprv nesprávnu myseľ, bol potom presvedčený a začal správne uvažovať. Tak aj my nebudeme seba presviedčať, že akýkoľvek náš skutok, naše myslenie nemá význam. Tak nebudeme považovať seba za bezvýznamných ľudí, od správania ktorých – dobrého, alebo zlého – nič sa nemení. Každý zlý skutok, každá zlá myšlienka nás všetkých ovplyvňujú a skracujú život sveta. Naopak, dobro, ktoré konáme, predlžuje život a tak dáva iným ľuďom možnosť pre pokánie a nápravu života.

Niet bezvýznamných ľudí, niet bezvýznamných udalostí. Nerozprávam o veľkosti človeka a nepozývam vás k namyslenosti. Dôležitý je význam vnútorného života, práce nad sebou, potreba spásy nielen seba, ale aj ostatných ľudí. Keď žijeme spokojný, tichý život tak ako Jozef, žijeme spravodlivo a vytvárame vedľa seba takú atmosféru, ktorá pomáha mnohým a mnohým ľuďom prebudiť sa, pozrieť sa na seba a prísť ku pokániu.

Teda osobná spravodlivosť a osobný príklad človeka majú veľký význam. Vôbec nemajú pravdu tí, ktorí tvrdia, že globálne procesy vládnu nad ľudstvom, a my ako zrnká alebo kvapôčky sa pohybujeme v potoku a nič nemôžeme zmeniť. Samozrejme, že to tak nie je. Aj Abrahám, kráľ Dávid a aj Jozef boli obyčajnými ľuďmi a vďaka svojej spravodlivosti sa stali veľkými.

MY

Jozefov príbeh nás učí uvedomovať si zásah Boha do nášho života. Blížiac sa vianočné sviatky nám musia pomôcť uvedomiť si a nanovo prežiť toto tajomstvo. Sme pripravení žiť s ním? Na začiatku som vám hovoril o skutočných darčekom, ktoré nám Boh dáva znovu aj cez tieto sviatky. Máte radi sny? Aj dnešné evanjelium o tajomstve narodenia Ježiša bolo povedané vo sne. Chcel by som vám povedať vymyslený, ale zmysluplný sen.

Jozef, mala som sen. Nechápem ho, ale myslím si, že bol o oslave narodenia môjho syna. Áno, myslím si, že bol o tom. Ľudia sa k nemu začali pripravovať štyri mesiace vopred.

Ozdobovali domy a kupovali si nové šaty. Často chodili za darčekom a vymýšľali prekvapujúce dary. Je však veľmi čudné, že tieto darčeky neboli pre Ježiška. Balili darčeky do pekného papiera, viazali ich nádhernými stuhami a dávali pod strom. Áno Jozef, pod strom, ktorý bol v ich dome. Ozdobovali aj samotný strom. Vetvy boli plné blyskavých loptičiek a farebných ozdôb. Áno, bolo to nádherné. Všetci sa smiali a boli šťastní. Veľmi sa tešili na darčeky.

Jozef, oni darovali darčeky jeden druhému, ale nie Ježiškovi. Myslím si, že ho ani nepoznali. Ani raz nepovedali jeho meno. Nevyzerá to čudne, keď ľudia sa tak pripravujú na narodenie niekoho a toho človeka vôbec nepoznajú? Mala som zvláštny pocit. Čo by sa stalo, keby môj syn prišiel na tú oslavu? Bol by očakávaným hosťom? Jozef, bolo to také nádherné, všetci boli šťastní, ale chcelo sa mi plakať. Aké je smutné pre Ježiška nebyť očakávaným na vlastnej oslave narodenín! Ale som rada, že to bol len sen. Jozef, aké by to bolo hrozné, keby to bola naozaj pravda...

Je vzdialený od skutočnosti taký sen v našej farnosti dnes? Ako sa ty pripravuješ na príchod Ježiša? Je aj v tvojom srdci, tak ako u Jozefa, nepokoj a strach? Zapozerajme sa dnes na Jozefa – Pánovho pestúna, na prítomnosť Boha v našom živote. Nebojme sa, Pán pre nás chce naozaj len dobré!

ADE

Prosím vás, povedzte svojim blízkym, rodičom, že práve v poslednú nedeľu pred narodením Pána, Cirkev nám dáva za príklad svätého Jozefa. A že práve on, ktorý žil vierou, šiel k Bohu, chcel žiť s Bohom, je dôstojný prijať

Krista. Tak nech aj dnešná liturgia bude dôvodom pre upevňovanie našej jednoty s Bohom, posilnenie našej viery, a nech nám dodá odvahy, aby sme s čistým srdcom mohli v najbližších dňoch prijať Boha. A nech naše duchovné premenenie pomáha s radosťou prežiť tieto sviatky.

Amen.

Vianoce - omša vo dne

Jn 1,1-18

A Slovo sa telom stalo

Prežívať radosť z daru vteleného Slova.⁶

AI

Iste mi dáte za pravdu, že každý otec a matka sa teší zo všetkých pokrokov, ktoré robí ich dieťaťko. Zvlášť je to vtedy, keď po niekoľkých mesiacoch života povie prvé slová. Spočiatku sú to len hlásky, slabiky, a tie nakoniec pospája dieťa do slov: mama, tata. Vtedy rodičia prežívajú neopísateľnú vnútornú radosť.

KE

Aj my dnes prežívame veľkú radosť. A to, že prišlo na svet Slovo. Evanjelista Ján píše: „**A Slovo sa telom stalo**“ (Jn 1,14).

DI

O akom slove to dnes počujeme? Je to slovo ako každé iné? Ján nám dnes hovorí o slove s veľkým 'S'. Tým slovom je Ježiš Kristus, Boží Syn, ktorý vstúpil do dejín, do nášho priestoru a času a stal sa človekom. Celý úryvok dnešného evanjelia je popretkávaný termínom Slovo. Slovo, po grécky 'logos', bol zaužívaný termín v gréckej filozofii a teológii. Ako ľudská myšlienka je 'slovom' rozumu, akoby jej výplodom, tak aj druhá Božská osoba je 'Slovom', teda plodom prvej Božskej osoby. Evanjelista Ján poučil tento vzletný termín, aby vyjadril tajomstvo vnútorného života Trojice. Tomuto Slovu dáva nový

⁶ Porov.: KAKALEJ, M.: Seminár z Homiletiky. Spišská Kapitula, 2007.

vieroučný obsah, lebo v ňom vidí Krista. Celé dnešné evanjelium možno nazvať aj hymnom, piesňou, ktorá slávnostným básnickým jazykom zvestuje význam Ježiša, Božieho Slova pre stvorenie a zvlášť pre nás veriacich. Áno, Boh vstupuje do dejín cez svoje slovo. V liste Hebrejom sme mohli dnes počuť: **„Mnoho ráz a rozličným spôsobom hovoril kedysi Boh otcom skrze prorokov, no v týchto dňoch prehovoril k nám v Synovi“** (Heb 1,1-2). Už na prvých stránkach Svätého písma v Knihe Genezis čítame, že celý svet bol stvorený skrze slovo Boha, a toto slovo je prameňom svetla, prameňom života. Všetko pohýna do existencie. Boh sa chce cez svoje slovo priblížiť človeku a v dejinách spásy to jasne badáme. Boh cez slovo komunikuje s človekom. Pozýva Abraháma k novému životu, keď mu hovorí: **„Odíď zo svojej krajiny, od svojho príbuzenstva a zo svojho otcovského domu do krajiny, ktorú ti ukážem, urobím z teba veľký národ“** (Gn 12,1-3). Cez slovo si formuje vyvolený národ, uzatvára s ním cez Mojžiša zmluvu, Dávidovi dáva prisľúbenia, že **„z jeho útroby mu dá potomka, ktorý upevní jeho kráľovstvo“** (2 Sam 7,12). Cez slovo vložené do úst proroka Izaiáša, nám dnes v prvom čítaní hovorí o príchode Slova, ktoré je záchranou pre človeka. Hovorí totiž o 'poslovi blahozevesti', ktorý dáva pokoj. Izaiáš žijúc v čase babylonského zajatia tak dáva židovskému národu posolstvo nádeje, ktoré má spôsobiť radosť a plesanie. Veď budú oslobodení, budú sa môcť vrátiť do svojej krajiny, žiť slobodne a šťastne.

Toto všetko bolo akousi prípravou na plnosť času, v ktorom cez Máriu - pannu, vstupuje Slovo do najužšieho vzťahu s človekom, stáva sa jedným z nás. Čítali sme: **„A Slovo sa telom stalo“** (Jn 1,14). A tak spolu so žalmistom môžeme zvolať: **„Na chválu Božiu jasaj celá zem, plesajte, radujte sa a hrajte“** (Ž 98,4).

PAR

Áno, Slovo potešuje ľudstvo, spôsobuje mu radosť a šťastie. Táto radosť by nemala obchádzať ani nás. Veď sme sa tu v dnešný deň všetci zhromaždili, aby sme spoločne zdieľali neopísateľný vnútorný pokoj, radosť, vnútorné istoty, ktoré plynú z toho, že Slovo – Ježiš, je medzi nami. Že Boh nás neodvrhol, ale

že si nás (každého jedného z nás!) zamiloval, že prišiel nie len pre vybranú skupinu ľudí, ale že pre všetkých poslal to najcennejšie, čo mal: Slovo - svojho Syna. Toto Slovo dáva zmysel všetkému nášmu konaniu, že nie sme len blúdiaci pútnici, ktorí nevedia, odkiaľ prichádzajú a kam idú! Nie sme stratenou, beznádejnou existenciou, o čom nás chceli presvedčiť svojimi názormi, myšlienkami niektorí filozofi na prelome 19./20. Storočia.

Ako bol napríklad Nietzsche, ktorý popierať, že by život mal nejaký zmysel. Mnohí, ktorí čítali jeho myšlienky, nie raz sa priklonili k samovražde.

V Slove sa napĺňa celé naše bytie. V Slove neostávame už sami; čokoľvek nás postretne v živote, má cez „Slovo“, t.j.: cez Ježiša, zmysel! Či je to už naša práca, alebo starosti, radosti, problémy i utrpenie. Na toto Slovo, poslané od nebeského Otca, uložené v jasičkách, môžeme dnes hľadiť. Nachádzame ho bezbranné, aby sme sa aj my stali bezbrannými pre jeho lásku, ktorú nám prišiel darovať v plnosti.

MY

Slovo Otca - Ježiš Kristus, sa nám dáva, aby sme mohli z tohto Slova žiť a naplno byť šťastní kedykoľvek a kdekoľvek, i v ťažkých chvíľach života nachádzať cez neho zmysel, radosť a šťastie.

Začiatkom 20. storočia vo Viedni v židovskej rodine Franklovcov prišiel na svet syn, menom Viktor Immanuel. Pochádzal z veriacej rodiny. Dobré sa učil, a tak vyštudoval medicínu a stal sa lekárom, psychiatrom. Žil v pohnutých časoch hospodárskej krízy Európy, čo vyústilo do druhej svetovej vojny. Keď nemecká armáda okupovala Rakúsko, zostal Viktor so svojimi rodičmi vo Viedni. Musel sa hlásiť nemeckým úradom a nakoniec ako žid bol odvedený do koncentračného tábora. Zažil tam neľudské zaobchádzanie, osobné ponižovanie. Krátko po uväznení seba a neskôr aj spoluväzňov presvedčil, že keď budú mať pre čo žiť, prežijú i toto väzenie. Na kosť vychudnutý, organizoval tajné skupinové diskusie na rôzne témy a tieto schôdzky pomáhali zúfalým ľuďom v táboch smrti prežiť peklo, kým sa znova v nádeji opäť vrátia domov. Frankl videl, ako v táboch kňazi tajne slúžia sväte omše, na viečkach od konzerv a s kúskom chleba, v ktorom sa sprítomňoval Kristus. Po tom, čo prežil koncentračné

tábory v Dachau, Terezíne a Osvienčime, vrátil sa domov. Tieto zážitky boli katalyzátorom jeho teórie logoterapie, ktorá hovorí o zmysle, mať pre čo žiť. Mať z čoho žiť.

Či neplatí, zvlášť v túto sviatočnú chvíľu pre nás, kresťanov, dívajúcich sa na jasličky a bezbranné dieťa, veta: „Máme zmysel – prečo žiť?“ Ježiš nám ho plne daroval. Boží Syn - Slovo zoslané Otcom pre nás, dáva nám plnú radosť pre všetko, čo život prináša a s tým aj neopísateľné šťastie, že sme spasení. Bolo by zlé, ak by nám ale táto radosť zo Slova zovšednela, alebo dokonca sa vytratila z našich srdc a vtedy by Vianoce ostali len pekne vyzdobené, ale prázdne. Nechcime, aby naše deti si raz zapísali do denníka takéto riadky:

Píše sa 23. december a malý Marek píše: Včera sme krásne ozdobili najväčší vianočný stromček, aký sme kedy mali. Smrek v našej záhrade už dávno žiaril svetlom elektrických sviečok. Vlni sme sa ešte museli strašne hanbiť, lebo my jediní sme ich nemali. Všetci ostatní susedia mali vianočné stromčeky pred domami. Mama už neznáša Vianoce, lebo každý rok musí na ne pozvať tety, ktoré nenávidí. Ja ich mám rád, lebo mi vždy najviac donesú.

24. december. Dnes je jediný deň v roku, kedy ideme do kostola. Mama chodí len preto, aby ju ľudia neohovárali. Dostal som veľa darčiekov. Pred ich vybaľovaním tety chceli spievať vianočné piesne, ale my všetci sme boli proti. V televízii totiž dávali film, ktorý otec nechcel zmeškať. Otec mi daroval MP4, tety zase knihu. Na pyžamu som frflal, lebo som radšej chcel iPod. Mama sľúbila, že mi ho neskôr kúpi. Dostal som veľa peňazí - 100 €. Potom sme jedli vianočnú hus a sadli sme si pred telku.

27. december. Dnes ráno otec porúbal vianočný stromček. Mame z neho už priveľmi padalo ihličie. Tety včera už odcestovali. Mama je rada, že sú konečne preč. Obrus, ktorý od nich dostala, dala hneď do vreca so šatstvom, určeným do zberu. Bol jej priveľmi gýčový. Mám taký smiešny pocit. Celé týždne som sa tešil na Vianoce a jediné, čo mi teraz z nich ostalo, je veľká prázdnota a niečo ako sklamanie. Čo iného mi z nich ostalo okrem darčiekov? Vlastne Vianoce sa slávia preto, lebo sa Ježiš narodil. Ale o tom som doma nič nevidel a nepočul. Otec a mama mi o Ježišovi totiž už dávno nič nehovorili. Môžu potom vôbec sláviť Vianoce?

ADE

Nedajme si zobrať radosť z Vianoc, nedajme sa obrať o hĺbku tajomstva vteleného Slova, ako rodičia v tomto príbehu. Nech tento čas Vianoc je pre nás práve zdrojom načerpania skutočnej radosti a pokoja, aby sme ňou boli vyzbrojení aj neskôr, keď za odoberieme za dennými povinnosťami a prácou, aby sme aj vtedy prežívali Vianoce vo svojom srdci.

Amen.

Sviatok sv. Štefana

Mt 10,17-22

Horiaca viera svätého Štefana

Povzbudiť ľudí, aby sa nebáli aj verejne vyznávať vieru v Ježiša Krista.⁷

AI

Nedávno sa mi dostal do rúk článok, v ktorom bol kratučký príbeh jedného mladého veriaceho dievčaťa. Rozprávala v ňom, že donedávna jej izbu zdobili fotografie herca, ktorého obdivovala, milovala a bola doňho zbláznená. Až raz sa jej dostal do rúk časopis, kde bol s ním rozhovor, v ktorom sa odkryl jeho život, jeho skutočná tvár. Dievča bolo z toho veľmi sklamané a strhla zo steny všetky jeho fotografie.

Našťastie, dievča vedelo rozoznať skutočnú hodnotu a aj skutkom ukázala vieru v Boha, keď strhla fotografie zo steny. Možno si poviete, že to nie je žiadne hrdinstvo, strhnúť fotografie zo steny, ale to dievča, toho herca vytrhlo aj zo svojho srdca. A tým ukázalo, že sú väčšie hodnoty a že miluje Ježiša.

KE

V prvom čítaní sme počuli, že je tiež človek, ktorý skutkom svedčil o Bohu. Je ním svätý Štefan. Stal sa prvým nasledovníkom Ježiša Krista, a tým aj prvým mučeníkom svojej doby, lebo vedel, že **„kto vytrvá do konca, bude spasený“** (Mk 13,13).

⁷ Porov.: HANEČÁK, R.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

DI

O pôvode svätého Štefana nevieme vôbec nič. Viac sa o ňom dozvedáme v súvislosti s prevzatím diakonskej služby v prvotnej Cirkvi. Svätý Štefan, ako vieme z čítania, bol plný milosti a sily, robil veľké divy a znamenia medzi ľuďmi a bol plný Ducha Svätého. Preto si ho apoštoli zvolili za diakona, spolu s ďalšími šiestimi mužmi, ktorí boli osvedčení ľuďmi vo viere, aby každý deň obsluhoval vdovy a slúžili pri stoloch. Slovo 'diakonía', po grécky znamená službu. Apoštoli keď ich ustanovovali na službu, tak sa nad nimi modlili a vkladali na nich ruky. Lenže, keby išlo o jednoduché rozdeľovanie pokrmov a nápojov, na to by nebolo potrebné osobitné svätenie. Pravdepodobne sa hostinou pri stoloch rozumelo 'agapé', čo bola hostina prvokresťanského spoločenstva, ktorá sa pripájala k sláveniu Eucharistie, a preto vyžadovala väčšiu starostlivosť a dôstojnosť ako iné druhy stolovania. Okrem toho, každodenné obsluhovanie vdov predstavovalo akúsi počiatočnú podobu pravidelnej sociálnej služby v Cirkvi, ktorá neskôr zahŕňala aj chudobných, siroty a chorých. Bola to akoby 'prvá charita'. Ale pri podrobnejšom skúmaní Štefanovej diakonskej služby dôjdeme k zisteniu, že mal aj ďalšiu dôležitú úlohu a to bolo kázanie.

A práve pre dosvedčovanie viery v Ježiša Krista slovom a skutkom, sa s ním diali veci, aké sú napísané v dnešnom evanjeliu. **„Vydajú vás súdom, budú vás bičovať...“** (Mt 10,17), a pokračuje: **„pre mňa vás budú vláčiť pred vladárov a kráľov, aby ste vydali svedectvo...“** (Mt 10,18). Tieto slová povedal Pán Ježiš, ako predpoveď. A splnili sa hneď na prvom mučeníkovi, ktorého meno je: svätý Štefan. Po grécky sa jeho meno povie 'Stefanos', čo znamená veniec. Ako vieme, na olympijských hrách v minulosti, dostávali výhercovia súťaž veniec slávy. Tak aj meno svätého Štefana vystihuje, že raz dosiahne veniec slávy, ale veniec mučeníctva, ktorý sa dáva na inej súťaži a to: na 'nebeských olympijských hrách'.

PAR

O svätom Štefanovi by sme mohli povedať, že mal horiacu vieru. Keď hovoril o Božom kráľovstve, ľud ho obdivoval, lebo bol plný milosti a sily,

konal divy a veľké znamenania. Mal Ducha Božieho, lebo židovský horlivci, ktorí sa pustili s ním do hádky, neboli schopní mu oponovať. Svätý Štefan žil nábožne, a veľmi oddane slúžil Bohu a ľuďom a tak dosiahol spásu svojej duše. A čo nám bráni, aby sme žili ako svätý Štefan? Možno si poviete, že je iná doba, žijeme v inom prostredí a dnes nie je také prenasledovanie ako v minulosti. Ale dnes tiež žijú ľudia, ktorí o Bohu nič nevedia, alebo nevedia toho veľa a žijú v omyle. Svätý Štefan je našim učiteľom, učí nás - ako milovať Ježiša. Stal sa vzorom pre všetkých kresťanov už od prvého storočia až po dnes, a to znamená, aj pre nás. On žil podľa slov evanjelistu Jána: **„Ak ma milujete, budete zachovávať moje prikázania“** (Jn 14,15). A vedel aj akú odmenu dostane za to, že bude milovať Ježiša, lebo evanjelista Ján ďalej píše: **„A ja poprosím Otca a on vám dá iného Tešiteľa, aby zostal s vami naveky - Ducha pravdy“** (Jn 14,16-17). A teraz už vieme, ako máme milovať Pána Ježiša, ako získať Ducha Božieho. Už vieme, ako veriť, ako svedčiť o Bohu. Je len na nás, či budeme mať dosť veľkú vieru - takú, akú mal svätý Štefan. Pán Ježiš od nás nežiada veľa, nežiada od nás nemožné veci. Chce, aby sme ho len milovali a aby sme milovali aj svojich blízkych a našich neprajníkov. Lebo aj svätý Štefan sa modlil za svojich vrahov, keď ho kameňovali slovami: **„Pane, nezapočítaj im tento hriech“** (Sk 7,60). A tak nám ukázal pravú vieru.

MY

Takú veľkú vieru mal, skoro o dvetisíc rokov neskôr po svätom Štefanovi, aj iný človek, ktorý sa dostal do zvláštnej situácie.

Písal sa rok tisícdeväťstoštyridsaťjeden a z koncentračného tábora v Osvienčime ušiel väzeň. Večer predstúpil veliteľ tábora Fritsch pred zajatcov a kričal: „Utečencia sme nenašli a preto desiati z vás zomrú v hladomorni.“ Potom pristúpil bližšie k prvému radu, každému ostro pozrel do tváre. Zdvihol ruku a prstom ukázal na desať mužov. Všetci desiati vystúpili z radu, a keďže vedeli, že zomrú, už nebojácne zaplakali za svojimi blízkymi. Medzi nimi bol aj jeden poľský veliteľ, ktorý zanariekal slovami: „Moja úbohá žena a deti.“ Odrazu sa stalo niečo nečakané. Z radu vystúpil zajatec a postavil sa pred Fritscha. Veliteľ tábora siahol po revolveri a skríkol: „Stoj! Čo chceš odo mňa.

Zajatec pokojne povedal: „Chcel by som zomrieť za tohto odsúdeného.“ Veliteľ sa opýtal: „Kto si?“ Odpoveď bola stručná: „Katolícky kňaz.“ Nastal okamih ticha. Nakoniec Fritsch zachrípnutým hlasom povedal: „Súhlasím. Choď s nimi!“ A tak vo veku štyridsaťsedem rokov zomrel františkán Maximilián Kolbe v bunkri hladu za druhého človeka. Bol to muž, ktorý chcel svet dobiť láskou.

Vedel však: že **„nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí svoj život za svojich priateľov“** (Jn 15,13). Svätý Štefan mal tiež lásku k Ježišovi a k ľuďom, ako Maximilián Kolbe. Ježišovi to dokázal tým, že sa nebál preňho aj zomrieť a ľuďom ju dokazoval tak, že ich učil, ako sa dostať k Ježišovi do neba. A ešte k tomu - láska z neho akoby až žiarila, lebo keď bol pred veľradou, tak **„všetci, čo sedeli vo veľrade, uprene naňho hľadeli a videli, že jeho tvár je ako tvár anjela“** (6,15).

ADE

Smrť svätého Štefana a ostatných svedkov kresťanskej viery neznamená koniec života týchto Ježišových učeníkov, lebo Ježiš je Pán nad životom i smrťou. Ježišove vzkriesenie zjavuje skutočnú slávu pravého života, ku ktorej kráča každý kresťan. Láska Boha nekonečne prevyšuje záujmy každého človeka. Jedine Ježiš nás môže oslobodiť od smrti a prebudiť v našom srdci vieru - ako radikálnu odpoveď na spásu, ktorú nám ponúka Boh.

Amen.

Druhá nedeľa po Narodení Pána “A”

Jn 1,1-18

Život ako dar

Uvedomiť si že môj život je dar, ktorý mi dáva Boh.⁸

AI

Zrod každého človeka je spojený s radosťou. Všimnime si, ako sa rodičia chystajú na príchod svojho dieťaťa a snažia sa urobiť všetko pre to, aby mu nič

⁸ Porov.: SUROVČEK, J.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

nechýbalo. Akú radosť prežívajú z narodenia svojho dieťaťa..! O to väčšiu radosť spôsobuje v nás veriacich skutočnosť: narodenia Ježiša Krista.

KE

Prológ, úvod evanjelia svätého apoštola Jána, Krista predstavený ako zdroj života (*porov. Jn 1,1-18*).

DI

Vianočné sviatky nám predstavujú jedno z najväčších tajomstiev našej viery - vtelenie Boha. Ten, ktorý je Pánom a prameňom života, sám prijíma život a rodí sa ako chudobné dieťa v betlehemskej maštali. Nestáva sa dieťaťom, pretože by mu niečo chýbalo. Veď Ján v dnešnom evanjeliu hovorí, že on už na počiatku vlastnil život a od neho ho všetci ľudia dostali. Ľudia dostali život ako dar, aby ho ďalej zveľaďovali. No ľudia tento dar zneužili. Preto Boh pohnutý ľútosťou nad človekom, ktorý sám seba nemohol vyslobodiť, prijíma ľudské telo. Nenašiel lepší skutok ako zachrániť človeka, ako ten, že sa mu stal podobný. Teraz sa Boh zjavil v tele - podobnom nášmu, aby ľuďom vrátil nádej a život, ktorý stratili svojimi hriechmi. Veď hriech znamená pre človeka smrť, pretože nás oddeľuje od Boha, ktorý je prameňom života. Ježiš však búra múr hriechu tým, že prijíma telo podobné nášmu a zomiera za nás. Preto neprijať Ježiša znamená: zostať v tme, v neistote. Naopak, prijať Krista znamená: nájsť zmysel života. Nájsť akoby svetlo, dôvod nášho života. Prijať Krista znamená, žiť svoj život v dôvere v Boha, ktorý je stále so mnou a neopustí ma. Tento Boh už nie je kdesi ďaleko v nebi. Je tu blízko nás, leží v biednych jaslach, aby nik, ani ten najbiednejší a najúbohejší človek, nemohol povedať, že Boh je ďaleko. Preto si Ježiš vybral chudobu a poníženosť.

PAR

Ježiš prišiel na túto zem kvôli všetkým ľuďom, aj kvôli nám ľuďom dvadsiateho prvého storočia. Aj nás dnes pozýva vyjsť z tmy hriechu, z tmy beznádeje a strachu. Aj nás dnes pozýva kráčať vo svetle, ktorým je on sám. To si však vyžaduje úplnú odovzdanosť a dôveru v Boha, úplné zrieknutie sa svojich predstáv. Príkladom nech sú nám sv. Jozef a Mária, ktorí sa s dôverou

zverili do rúk Boha. Mária pri zvestovaní povedal Bohu fiat - staň sa, a celý svoj život s odovzdanosťou plnila Božiu vôľu. Pri tom bola vnímavá na Božie slovo a rozjímalala o ňom vo svojom srdci. Svätý Jozef s pokorou prijal Božiu výzvu a prijal Máriu za svoju manželku. S odovzdanosťou prijal chudobný nocľah v betlehemskej maštali, znášal údel vyhnanca v Egypte a takto by sme mohli pokračovať ďalej. Ježiš sa nenarodil ako bezstarostný človek, ale prijal život so všetkým, čo k nemu patrí - s radosťami ale aj bolesťami. Preto sa nesnažme uniknúť pred bolesťou, utrpením, ale prijímajme ich ako súčasť života, ako súčasť Božieho plánu, ktorý aj zlo môže obrátiť na dobro. Veď ak Boh, ktorý mohol všetko, nevyhol sa utrpeniu, o čo skôr ho máme prijať my, nedokonalí ľudia. Ježiš nám dáva príklad ako prežiť svoj život naplno. Boh nám dáva svojho Syna ako vzor, podľa ktorého máme žiť, aby sme dosiahli šťastne cieľ ku ktorému smerujeme a to je: spása duše.

MY

Narodenie Ježiša spôsobuje radosť, nám všetkým. Veď jeho narodením, otvára sa nám nebo a v tomto dieťati sa nám zjavuje Boh, ktorý nám dáva ten najväčší dar a to: seba samého. Preto máme na Vianoce zvyk, dávať si vzájomne dary. Tým si prejavujeme vzájomnú úctu, a to, že nám na druhých záleží, ako Bohu záleží na nás. Tak je to aj v nasledujúcom príbehu.

Šéf jednej firmy raz po návrate z práce, vošiel do izby svojho štrnásťročného syna. Povedal mu: „Dnes sa mi stalo niečo zvláštne. Sedel som vo svojej pracovni, keď za mnou prišiel jeden mladý pracovník a povedal mi, že si ma veľmi váži. Dal mi túto modrú stužku na znak toho, že obdivuje môjho tvorivého ducha. Potom mi pripol na sako stužku s nadpisom: „Záleží mi na tebe.“ Dal mi ešte jednu stužku a poprosil ma, aby som ju dal niekomu ďalšiemu, koho si veľmi vážim.

Cestou domov som rozmýšľal, komu by som ju mohol dať. Myslel som na teba. Chcem ti venovať túto modrú stužku a povedať ti, že mi na tebe záleží. Mám veľa práce, moje dni sú nabité programom... Keď prídem domov, venujem ti len málo pozornosti. Niekedy na teba kričím preto, že si priniesol zlé známky zo školy, alebo máš neporiadok

v izbe. Dnes ti však chcem povedať, že máš pre mňa veľkú cenu. Po tvojej matke si najdôležitejším človekom v mojom živote.“

Chlapca premohol plač. S očami plnými slz sa pozrel na otca a povedal: „Vždy som si myslel, že ma nemáš rád a bol som rozhodnutý dnes večer spáchať samovraždu. Ďakujem ti. Môj život má teraz opäť zmysel.“

Aj nám chce dnes Boh povedať, že si nás váži, a že sme pre neho dôležití. Veď preto poslal svojho Syna, aby nám toto Slovo o jeho láske zjavil. To nám opäť vracia chuť a zmysel života. Vedomí si tejto lásky Boha k nám, pokúsme sa aj my prejavovať si lásku navzájom a to nielen počas vianočných sviatkov, ale celý rok. O láske sa dnes veľa hovorí. A napriek tomu vidíme, aj dnes medzi ľuďmi, veľa nenávisti. Pokiaľ si človek neuvedomí, že má svoju hodnotu pred Bohom a že túto istú hodnotu má aj každý človek, nemôže naozaj milovať. Pohliadnime dnes na dieťa v jasliach, ktoré prišlo aj kvôli nám. Jeho láska zmení aj naše vzťahy naštrbené hriechom. Vtedy si začneme vážiť toho druhého, prejavíme mu lásku. Budeme mu vedieť pomôcť. Vtedy si nepriatelia podajú ruky a svet bude krajší.

ADE

Večné slovo Otca, Ježišu Kriste, ty si tak veľmi miloval ľudí, že si sa stal človekom. Nenašiel si lepší spôsob ako ukázať ľuďom, že Boh ich má rád a že ti na nich záleží. Celým svojim životom si zjavoval túto lásku Otca - učil si zástupy o Božom kráľovstve, pomáhal si chorým a nakoniec si za nás zomrel na kríži. Prosíme ťa, daj aby sme nasledovali tvoj príklad a raz dosiahli večnú radosť v nebi.

Amen.

Na ceste s Máriou za Kristom

Povzbudiť k objaveniu pravého významu Márie v našom živote.⁹

AI

Je vhodné, aby sme Nový rok začínali slávnosťou Panny Márie Bohorodičky? Ak áno, tak prečo? Ak nie, rád by som poznal vaše dôvody? Drahí bratia a sestry, dnes, keď stojíme na prahu Nového roka, ktorý nám Boh dáva ako nezaslúžený dar, chcem vás, ale i seba, pozvať k spoločnému uvažovaniu nad tým, 'aký význam má Bohorodička v mojom živote'? Ako ju vnímam - ako Orodovnicu, Ochrankyňu, Pomocnicu a Prostredníčku? Alebo je snáď jej význam v mojom živote obmedzený na občasnú a k tomu ešte aj bezduchú modlitbu posvätného ruženca? Či na nosenie krásneho medailóniku na ešte krajšej retiazke? A tým je význam a úloha nebeskej Matky v mojom živote náležite vymedzená. Ak som takto prijal Máriu do svojho života, je najvyšší čas to zmeniť.

KE

Božie slovo nám ukazuje skutočnú tvár milujúcej matky. Tvár tak jednoduchú a pritom tak neskutočne bohatú. Ukazuje nám Máriu ako tú, ktorá: **„Zachovávala všetky tieto slová vo svojom srdci a premýšľala o nich“** (Lk 2,19).

DI

Spomedzi evanjelistov nám najviac správ o Panne Márii podáva práve evanjelista Lukáš. Tradícia nám hovorí, že Lukáš mal mimoriadny vzťah k Panne Márii. Dokonca sa traduje, že Lukáš namaľoval aj obraz Márie. A my tento „namaľovaný“ obraz máme možnosť dennodenne vnímať na stránkach Svätého písma. Otázkou však je, či sme dosť pozorní..? Staré latinské príslovie hovorí: „Ignoti nulla cupido!“ Poznávať však možno tak rozumom, ako aj srdcom, pričom ideálom je vzájomná spolupráca srdca i mysle. Tak, ako to

⁹ Porov.: TOMAGA, M.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

robila aj Mária. Počúvala a zachovávala. Jednostrannosť v počúvaní či uskutočňovaní, vedie k nebezpečným extrémom. A Mária nebola extrémistkou. Mária s radosťou v srdci počúva pastierov, ktorí sa poponáhľali, aby vyrozprávali, čo im bolo povedané o tomto dieťati. Je potrebné neprehliadnuť správanie Márie, s koľkou trpezlivosťou si vypočuje pastierov. Neprekáža jej, keď hovoria o jej synovi to, čo ona už počula pri zvestovaní od Gabriela i pri návšteve Alžbety. Mária nekalí radosť týchto mužov, aby sa potom mohli natešení vrátiť ku svojim všedným povinnostiam, chváliac Boha za všetko, čo videli a počuli. Mária je predstavená ako učiteľka modlitby - ako vzor meditácie nad Božím Slovom. Ona nosila Slovo Božie v srdci a to nielen duchovne, ale aj fyzicky. Ona najviac chápe, čo to znamená zachovávať a premýšľať vo svojom srdci. Tento jej postoj nie je jednorazovou náhodnou záležitosťou. Mária nestráca reč; Mária nie je tou, čo nevie, čo má povedať. Mária vie, kedy je čas mlčať a kedy hovoriť. Na stránkach evanjelií by sme márne hľadali Máriu, ktorá nepočúva a následne nezachováva.

PAR

Cirkev ti na začiatku nového roka dáva na cestu Máriu. Skutočne nemôže byť lepší začiatok roka i všetkých dní nášho života ako spolu s Máriou. Tak tebe ako aj mne zaznievajú slová Ježiša pribitého na dreve kríža: „**Hľa, tvoja matka.**“ Prijmime s láskou Máriu tak, ako ju pod krížom prijal apoštol Ján. Zoberme ju so sebou domov, do svojho každodenného života. Nebojme sa, Mária nás nebude len pasívne sprevádzať, ona bude cestou, chodníkom, ktorý skráti cestu za Kristom. Ukáže smer a ak odbočíme z cesty, či padneme, ona sa za nás prihovorí u svojho Syna a vyprosí nám silu znova sa vydať na cestu za Kristom. Jediné čo žiada, je dôvera dieťaťa. Dôvera, s ktorou je potrebné vstúpiť do Máriinej školy. Nezískame tu síce diplom ani certifikát, či osvedčenie o spôsobilosti vykonávať tú či onú činnosť, ale získame omnoho viac: milujúcu Matku. Vstúpiť do jej školy značí, učiť sa odpovedať Láske. Láskou na Lásku. Tak ako ona. Ona je tou pravou učiteľkou. Cez 'jej fiat' Boh uskutočňuje plán

spásy. Učí teba, mňa, ale i každého z nás, nebáť sa dennodenne v slobode Božieho dieťaťa vysloviť 'svoje fiat'.

Otázkou však zostáva, nakoľko chcem ja. Mária sa však snaží prekonávať aj túto našu slabosť a hľadá nás s toľkou bolesťou, s koľkou hľadala malého Ježiša, pokým ho nenašla v chráme.

O tom, že vydať sa na cestu za Kristom s Máriou nie je stratou, ale večným ziskom, sa môžeme presvedčiť zo života viacerých. Jasne to môžeme vnímať aj v živote božieho sluhu Ján Pavla II, ktorého život bol naplnený vrúcny, synovským vzťahom k Márii. 'Celý tvoj' - to nebolo len heslo, to bola životná cesta smerujúca do večnosti. Neobstojí snaha o námietku, že Ján Pavol II. bol výnimočným človekom, ale - ja som tak slabý.

Každý z nás má iste vo svojom vnútri zakorenený hlboký obraz. Obraz kostola, kde s obdivom pozeral do tváří zvráskavených babičiek, počujúc z ich perí plynúť tichú modlitbu posvätného ruženca. Nechajme sa nadchnúť svedectvom týchto jednoduchých dedinských žien. Oni nech sú pre nás vzorom, ako jednoducho možno kráčať s Máriou za Kristom v každodennom živote. Necháme sa nadchnúť?

MY

Peter bol prešedivý päťdesiatnik. Navonok sa ničím nelíšil od mužov v jeho veku. Tí však, ktorí ho poznali bližšie, ho veľakrát počuli rozprávať jeden sen. Sen, ktorý mu pomohol zmeniť jeho život:

„Videl som dlhú cestu. Cestu, ktorá sa dvíhala zo zeme, stúpala do výšky a strácala sa v oblakoch priamo do neba. Nebola to však pohodlná cesta, naopak, plná prekážok, posiatá prehrdzavenými klinecami, ostrými špicatými kameňmi a kúskami skla. Ľudia šli po nej bosí. Mnohí z nich krvácali. Ľudia však neustávali. Chceli prísť do neba. No každý krok bol veľkým utrpením. Celkom vpredu som videl kráčať Ježiša. Aj on bol bosý. Kráčal pomaly, ale s rozhodným krokom. Ježiš stúpala a stúpala. Nakoniec prišiel do neba a sadol si na veľký zlatý trón. Pozeral na tých, ktorí sa na ceste namáhali. Povzbudzoval ich pohľadom a gestami. Hneď za ním kráčala Mária, jeho matka. Mária stúpala do Ježišových stôp. A tak čoskoro prišla až k Ježišovi, ktorý ju posadil po svojej pravici. Mária začala povzbudzovať kráčajúcich a radila im, aby stúpali do stôp, ktoré tam zanechal Ježiš – tak, ako to robila ona. Múdri ľudia tak robili a rýchlo vystupovali

k nebu. Ostatní sa ponosovali na rany a často sa zastavovali, niekedy sa vzdávali a zmalomyseľneli na okraji cesty premožením smútkom. Keď som sa im bližšie prizrel do tváre, s hrôzou som tam uvidel seba. V tom som sa náhle zobudil položiť si otázku - 'v akých stopách kráčam ja'?"

A čo my? Ako je to s nami? Nechajme sa poučiť týmto snom a kráčajme v Máriiných stopách! Veď človek, ktorý kráča za Máriou, nemôže sa nestretnúť s Kristom.

ADE

Ak som dnešný príhovor začínal otázkou vhodnosti či nevhodnosti ako začať Nový rok touto slávnosťou, nebolo to z dôvodu, že by som vás chcel popliesť, či zneistiť a už vôbec som nechcel vysmiať vašu, zaiste hlbokú Mariánsku úctu. Práve naopak, mojim cieľom bolo - priviesť Vás, ale i seba k prehĺbeniu synovskej dôvery voči našej nebeskej Matke. Chcem vás však poprosiť o jedno. Vždy, keď sa zahľadíme na nejaký obraz Panny Márie, oslovme ju ako syn, či dcéra, keď oslovuje milujúcu matku. Vtedy pocítíme, že nás prijíma a dodáva nám odvahu, aby sme Nový rok začínali s dôverou dieťaťa, ktoré vie, že Matka je stále s ním...na jeho ceste za Kristom.

Amen.

Krst Pána Ježiša Prvá nedeľa cez rok "A"

Mt 3, 13–17

Krstom byť milovaný

Poukázať na dôležitosť a význam krstu v živote každého kresťana.¹⁰

AI

Prečo robíme medzi ľuďmi rozdiely? V mnohých rodinách sa dáva prednosť jednému dieťaťu pred ostatnými. Sú akoby ponechané bokom. Nevenuje sa im toľko pozornosti a lásky. Sú vari horšie pokrstené ako to jedno? Stali sa krstom menšími kresťanmi ako to jedno dieťa?

¹⁰ Porov.: ANDERÁK, J.: *Seminár*. Spišská Kapitula, 2007.

KE

Ježiš prichádza za Jánom, aby sa mu dal pokrstiť. Po krste vystupuje z vody a počuť hlas z neba: **„Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie“** (Mt 3,22).

DI

Zvláštnosťou dnešného evanjelia je, že túto udalosť o Ježišovom krste spomínajú a rozoberajú všetci štyria evanjelisti. Jánov krst viedol Ježiša - ako aj mnohých Izraelitov, ku Krstiteľovi. Evanjelista Matúš tu opisuje tento jediný okamih ich osobného stretnutia. Ten istý Ján, ktorý bol presvedčený, že každý bez výnimky musí prejsť vyznaním hriechov, obrátením a krstom, ak chce mať účasť na nebeskom kráľovstve, práve Ježišovi hovorí: **„Ja by som sa mal dať tebe pokrstiť, a ty prichádzaš ku mne?“** (Mt 3,14)

Ježiš podľa Jánovej mienky nepotrebuje odpustenie hriechov, nemusí sa stať spravodlivým, pretože on už je spravodlivý a to sám od seba. A predsa prijíma krst obrátenia a odpustenia hriechov, bez toho však, že by bola reč o vyznaní hriechov. Pýtame sa: Prečo sa dal Ježiš pokrstiť? Kvôli sebe samému sa určite nemusel dať pokrstiť. Vedel, že má uviesť do života to, čo tento krst znázorňuje. On vie, že je Baránkom, ktorý sníma hriechy sveta. Preto vraví Krstiteľovi: **„Patrí sa, aby sme splnili všetko, čo je spravodlivé“** (Mt 3,15). On pozná cestu Božieho rozhodnutia o spásе, ktorá sa uskutočňuje „zastúpením.“

O odporovaní Jána, pokrstiť Ježiša, nehovorí ani Lukáš, ani Marek dokonca ani Ján. Jedine Matúš to zdôrazňuje. Ježiš sa postavil na roveň hriešnikom, a tak vstupuje spolu s nimi do rovnakej vody. Božou odpoveďou na Ježišov krst sú tri zázračné znamenia.

Prvým znamením je: otvorené nebo. To znamená, že sa otvárajú tie oblasti, ktoré boli doposiaľ človeku zatvorené. V Ježišovi je cesta k Božiemu otcovskému srdcu voľná.

Druhým znamením je: zostúpenie Ducha Svätého. V Jánovom evanjeliu čítame: **„Videl som Ducha, ktorý ako holubica zostupoval z neba a spočinul na ňom“** (Jn 1,32). U Ježiša nemožno „Duchom Svätým“ rozumieť Ducha

znovuzrodenia, pretože on nepotreboval znovuzrodenie. On už bol svätý od narodenia. Duch Svätý tu má mať význam verejného vystrojenia pre činnosť, ktorú má Pán začať.

Tretím zázračným znamením bol: Boží hlas z neba. Boží hlas zaznie a odhalí mu, čím pre Boha je: milovaný. Milovaný tak, ako len môže byť milovaný Otcom jediný Syn. Aj v Petrovom liste čítame: On dostal od Boha Otca česť a slávu, keď mu z velebnej slávy zaznel hlas: **„Toto je môj Syn, môj milovaný, v ktorom mám zaľúbenie“** (2Pt 1,17).

PAR

Krst je základom celého kresťanského života, vstupnou bránou do života v Duchu, ako aj bránou, ktorá otvára prístup k ostatným sviatostiam ako sviatosť Eucharistie, birmovania, manželstva či kňazstva. Krstom sme oslobodení od dedičného hriechu a znovuzrodení ako Božie deti, začlenení sme sa do Cirkvi a dostali sme účasť na jej poslaní. Teda môžeme povedať, že krst je sviatosť znovuzrodenia skrze vodu v slove.

Kristus bol veľkým príkladom pre nás tým, že prijal krst. Toto Ježišovo konanie je viditeľným prejavom toho, že sa zriekol seba samého. Je milovaným Synom, v ktorom má Otec zaľúbenie. Aj nám Boh hovorí: 'ty' si môj milovaný syn, moja milovaná dcéra. Prijatím krstu sme sa stali Božími synmi a dcérami, Ježišovými bratmi a sestrami. Boh nás musí milovať, pretože okrem Krista, ktorý za nás zomrel, nám daroval aj najkrajšie a najvznešenejšie dobrodenie – krst. Už sme sa mohli stretnúť aj s inými pomenovaniami tejto sviatosti, napr.: že je to dar, pomazanie, osvietenie, rúcho neporušiteľnosti, pečatou či kúpeľom znovuzrodenia.

Je krst pre nás darom? Určite áno. Lebo sme ho dostali a pritom sme nič nepriniesli. Vidíme aká je to veľká láska Boha k človeku. On ktorý dáva a nechce nič, len aby sme mu boli verní. Pôsobením Ducha Svätého je krst kúpeľom, ktorý očisťuje a posväcuje.

Nesmieme zabudnúť ani na veľkú symboliku tejto sviatosti. Biele rúcho vyjadruje, že sme si obliekli Krista a svieca zapálená od paškálu znamená, že

Kristus nás osvietil. My všetci pokrstení sme v Kristovi akoby „svetlo sveta“. Krstom sa stávame kresťanmi. Každý človek môže prijať krst, ak ešte nebol pokrstený. Cirkev a rodičia by pripravili dieťa a neoceniteľnú milosť stať sa Božím dieťaťom, keby mu krátko po narodení neudelili krst. Krst je sviatosť viery. Chcem tým povedať, že táto viera ešte nie je dokonalá, ale je začiatkom, ktorý sa má rozvíjať. Sám Pán Ježiš tvrdí, že krst je nevyhnutne potrebný na spásu.

Cirkev nepozná nijaký iný prostriedok na zaistenie vstupu do večnej blaženosti, iba krst. Krst vtláča kresťanovi nezmazateľný duchovný znak, ktorý znamená, že patrí Kristovi. Nijaký hriech nemôže tento znak zotrieť. Krst nie je len akási paráda alebo zapísanie do matriky a hotovo, nič viac nemusím ako kresťan robiť. Musíme si uvedomiť, že krstom sa nič nekončí, práve naopak - je začiatkom nášho života v Kristovi. Kto bol raz pokrstený, ten zostane kresťanom navždy a naveky i v pekla. Boli aj takí, ktorí by sa boli dali 'odkrstiť'. Nemožno človeka odkrstiť. I keby sa stal diablom. Vždy bude mať na duši znamenie, že raz bol pokrstený.

MY

Teraz sa na chvíľku zamyslime nad jedným príbehom.

Rozpráva rehoľný misionár z Mariannahillu: „Musel som sa zapodievať istým úbohým mladíkom, ktorý si dal veľa námahy. Všetko moje úsilie, aby som doň vštepil prvky kresťanskej viery, stroskotalo. Nechápal nič. Mal dobrú vôľu, nemal však nijakú schopnosť. Pokúšal som sa stále, no celkom zbytočne. Jedného dňa ma navštívil a povedal mi: „Otče, pokrstite ma a potom pochopím.“ Pokrstil som ho a nikdy nezabudnem na chvíľu, keď sa svätá voda dotkla jeho čela. Jeho tvár sa zachvela a potom sa vyjasnila. Jeho hlúpy výraz sa zmenil. Dve veľké slzy zaligotali sa v jeho očiach. Odvtedy úbohý chlapec všetko chápal. Bol celkom pozmenený. Hravo chápal aj ťažké otázky. Stal sa kresťanom v plnom zmysle slova.

Mladík z príbehu bol akoby zaslepený a nedokázal poznať ani tie najjednoduchšie pravdy viery. No jeho život sa úplne zmenil, keď prijal krst. Možno nebol príliš múdry, ale uveril a stal sa kresťanom. Akoby poliatím svätenou vodou by sa mu všetko osvietilo.

Vnímame aj my túto sviatosť ako Boží dar, ako milosť? Neberieme krst len ako povinnosť, ktorú nám musí udeliť Cirkev? Sme presvedčení, že krst nám otvára bránu do nebeskej slávy a k bližšiemu spoznávania nášho Stvoriteľa?

ADE

Prijatím krstu sme sa stali rovnými medzi všetkými kresťanmi, stali sme sa dedičmi Božieho kráľovstva. Preto si vážme sviatosť krstu. Strážme si tento vzácny dar pre vlastnú dušu a doprajme tento dar svojim potomkom. Veď Boh nás všetkých miluje a nikomu nechce odprieť tento dar.

Amen.

Zjavenie Pána Ježiša 6.január

Mt 2,1-12

Prijať Krista ako dar nebeského Otca

Sviatok prežiť v láske k Bohu a blížnym.¹¹

AI

Dostali ste už niekedy dar? Isto, nepochybujem, že by odpoveď nebola pozitívna. A takto by som sa mohol opýtať i na to, že či ste nejaký dar už dali? Zrejme odpoveď by bola rovnaká ako pri prvej otázke. Ale odpovedať na otázku, či sme dali nejaký dar z lásky, zo srdca a úprimne? No niektorí by sme sa už zamysleli a začali uvažovať. Dnes nám evanjelium hovorí o troch mudrcoch, ktorí Mesiášovi priniesli dary.

KE

Aj Ježiš je obdarovaný: „**Dali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu**“ (Mt 2,11).

DI

Dary, ktoré mudrci prinášajú Mesiášovi, symbolizujú pravé uctievanie. Doniesli malému Ježiškovi skutočné vzácnosti vtedajšieho Orientu: zlato, kadidlo a myrhu.

---

¹¹ Porov.: DOBROVIČ, J.: Seminár. Spišská Kapitula, 2008.

Zlatom zdôrazňujú jeho kráľovské Božstvo, zlato bolo najvzácnejším kovom a predstavovalo hodnotu obdarovaného. Väčšinou sa darovalo iba kráľom; kadidlom ho uznávajú za kňaza Novej zmluvy.

Kadidlo bolo symbolom obety Bohu. Jeho príjemná vôňa bola vonkajším znakom túžby človeka, aby aj Bohu bola táto obeta príjemná. Ježiš bol teda mudrcmi uznaný aj ako Boh.

A napokon myrha je ako druh vonnej živice. Má však trpkú chuť. Je symbolom človečenstva a utrpenia. Darovaním myrhy ho oslavujú ako proroka, ktorý vyleje vlastnú krv, aby zmieril ľudstvo s Otcom. Kým kadidlo, zlato a myrha samy o sebe zostávajú symbolickými predmetmi, predkladané vo forme darov nadobúdajú význam vzťahu medzi darcom a obdarovaným.

Darovať vlastnoručne maľovaný obraz je iste viac, než po desiaty krát odovzdať putovnú bonboniéru. Navštíviť chorého osobne je iste vzácnejšie, než to odbaviť povzbudzujúcou SMS-kou.

Stúpajúci dym kadidla, ktoré sa z pozemského zdroja tajomne rozplýva vo výšinách, kopíruje dôležitú vzťahovú vertikálu medzi človekom a Bohom. Dym kadidla pred betlehemským dieťaťom hovorí o jeho nadprirodzenom pôvode, že je darom zhora, darom nebies, darom Otca. Najvnútornejšia povaha tohto symbolu je zahrnutá už aj do vzdialenosti, ktorú mudrci museli prekonať. Bez viery by bola pochabým výletom bez dostatočnej motivácie, totiž: nájsť očakávaného záchrancu sveta. Kým darovanie kadidla je voľbou vzťahu, dar zlata je voľbou hodnôt.

Vzťahovú vertikálu nahor stúpajúceho tymianu vyvažuje horizontála zlata ako najvzácnejšieho a najtrvalejšieho základného meradla pozemských materiálnych hodnôt. Predložiť ho betlehemskému dieťaťu, je gestom podriadenosti: materiálneho duchovnému, ľudského Božiemu, stvorenia stvoriteľovi.

V Edene sa zdalo byť tak zvodne príťažlivé „byť ako Boh“, sebestačný a nezávislý. Podriadením zlata Pánovi, sa vyjadruje obrat: najvyššou hodnotou je predsa len Boh. O tridsať rokov bude Ježiš z kríža, hoci sám svätý a bezúhonný,

v mene hriešneho ľudstva, frustrovaného mimo rajskeho spoločenstva s Bohom, volať: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil...?“

Zlato ako dar vyjadruje najvyššiu hodnotu - Boha, bezkonkurenčného popri akejkolvek inej hodnote. Vzťahová vertikála, predznamenaná dymom kadidla, sa o tridsať rokov najplnšie uskutočňuje na vertikále kríža: už nie dym, ale Ježišov spásonosný výkrik k Otcovi. Už nie tlejúci tymian, ale sám Kristus - „horiace ohnisko lásky“, spálený dokonale za hriechy sveta i každého jednotlivca.

PAR

Viete, ktorá je najčastejšia otázka, ktorú si dnes kladú deti, ale aj dospelí? „Čo si dostal na Vianoce?“ Aj ja som raz dostal takúto otázku. Určite všetci dobre poznáme ten zvláštny pocit vzrušenia, radosti a takej netrpezlivosti pri rozbaľovaní darčiekov, keď nevieme, čo sa v nich skrýva. Sme zvedaví na darčeky, ktoré sme dostali my, ale zaujíma nás a sme zvedaví aj na to, čo dostali iní. Väčšinou tú otázku prijímame normálne, možno sa aj tešíme, keď sa nás niekto opýta, aký darček sme dostali pod stromček? Dáva nám to príležitosť, aby sme sa pochválili tým, čo sme dostali. Dobré to padne aj darcovi, keď vidí, že obdarovanému spôsobil svojim darom skutočnú radosť.

No stáva sa však aj to, že sa ukáže, že sme darovali, alebo dostali nepotrebnú, zbytočnú vec. Určite mnohí z nás zažili aj takúto skúsenosť. Neodhadneme skutočnú potrebu, alebo len v náhlosti niekomu niečo kúpime, aby mal nejaký darček. Pri darčeku vždy hľadáme úžitok, ktorý z neho môžeme mať, každý darček na niečo slúži. Nemusí to byť pritom len niečo praktické, konkrétne. Môže slúžiť na to, že v človeku vyvolá dobrý pocit, príjemnú spomienku na milého človeka, či proste poteší oko alebo ucho svojou krásou. Problém niekedy môže byť, že darček, hoci je užitočný, nám neslúži, lebo nemáme čas si ho užívať. Krásna alebo zaujímavá kniha potom leží v poličke, lebo ju nemáme čas prečítať, bicykel je zamknutý v pivnici, lebo na ňom nemáme kedy jazdiť, ale čo nás vedie k tomu, že chceme našim blíznym

spôsobiť radosť, že nehľadíme ani na čas ani na peniaze a robíme všetko preto, aby sme im pripravili vhodný dar?

Je to vari len záležitosť zvyku, tradície, len prispôsobenie sa tomu, čo robia ostatní? Je asi pravdou, že v mnohých prípadoch ide naozaj iba o zvykovú záležitosť umocnenú silným vplyvom reklamy. Má však tento - samo o sebe pekný zvyk - obdarovávať na Vianoce svojich blízkych, aj nejaký hlbší dôvod? MY

Áno, má. Vianoce majú svoj pôvod v udalosti narodenia Ježiša Krista. V čom spočíva kľúčový význam Kristovho narodenia pre celé ľudstvo a pre každého človeka? Odpoveď nájdeme v slovách anjela, ktorý túto udalosť oznámil betlehemským pastierom: **„Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude patriť všetkým ľuďom: Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ, Kristus Pán“** (Lk 2, 10-11).

Myslím si, že väčšina z nás prijíma a vyznáva, že akýkoľvek nádherný, drahý a veľký dar by sme na Vianoce dostali, nevyváži to ten najvzácnejší a najväčší vianočný dar, ktorým je: Pán Ježiš Kristus.

Pán Boh nám daroval vo svojom Synovi seba samého. Pán Boh nás v Kristovi obdaroval v prvom rade svojou láskou. On chce, aby sme sa milovali navzájom tak, ako on miluje nás. Aj Božie Slovo nás k tomu vyzýva: **„Milovaní, keď nás Boh tak miluje, aj my sme povinní milovať jeden druhého“** (1 Jn 4,11). Áno, láska je ten najkrajší dar. Môžeme sa o tom presvedčiť i v tomto príbehu:

„Poštár zazvonil dvakrát. Do Vianoc zostávalo päť dní. V rukách držal veľký, krásne zabalený balík so zlatou stuhou. „Ďalej“, ozval sa hlas zvnútra. Poštár vstúpil. Bol to zanedbaný dom: ocitol sa v izbe plnej tieňov a prachu. V kresle sedel starec. „Pozrite sa, aký krásny vianočný dar!“, povedal poštár veselo. „Ďakujem. Len ho položte na zem“, povedal starec tým najsmutnejším hlasom. Poštár znehybnel s veľkým balíkom v rukách. Bol presvedčený o tom, že v balíku je úžasný dar, a ten starec nevyzeral, že sa z toho teší. Prečo je taký smutný? „Ale, pane, nemali by ste sa z tohto nádherného daru aspoň trochu tešiť?“ „Nemôžem...Ja jednoducho nemôžem“, povedal starec so slzami v očiach.

A porozprával poštárovi o svojej dcére, ktorá sa odsťahovala do neďalekého mesta a zbohatla. Každý rok mu posielala na Vianoce balík s lístkom: „Od tvojej dcéry Lujzy

s manželom. "Nikdy osobné blahoželanie, žiadna návšteva, pozvanie: „Príď na Vianoce k nám.“ „Podťe sa pozrieť“, dodal starký a unavene vstal z kresla. Poštár ho nasledoval až do komory. Starec otvoril dvere. Komora bola plná vianočných darov. Boli tu všetky z predchádzajúcich rokov, nedotknuté, vo vzácnom baliacom papieri s blýskavými stuhami. „Ale veď ste ich ani neotvorili!“, zvolal napokon poštár.

„Nie“, povedal smutne starec. „Nie je v nich láska.“

Takže i tu môžeme vidieť, aká dôležitá je v našom živote láska. A svedčí i o tom sv. Pavol v prvom liste Korinťanom trinástej kapitoly: „....a keby som lásky nemal...“ Keď viem a prežívam 'jeho' lásku, že 'on' kvôli mne dal za mňa všetko – svoj život, to ma uschopňuje milovať ľudí okolo seba, aj mojich nepriateľov.

Pán Boh nás v narodenom betlehemskom dieťati v Pánovi Ježišovi Kristovi požehnal pokojom. Anjeli zvestovali pri jeho narodení pokoj ľuďom dobrej vôle a on sám o sebe prehlásil, že nám dáva svoj pokoj, ktorý je odlišný od pokoja ponúkaného svetom okolo nás. Je to pokoj, ktorý prevyšuje ľudské chápanie a rozum.

Dáva nám i večný život. Pán Ježiš hovorí: **„Ja som vzkriesenie i život, kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie“** (Jn 11,25).

Pán Boh nás obdaril v narodenom betlehemskom dieťati aj tým, že sme Božie deti, teda dostali sme synovstvo Božie. Pán Boh nás skrze Pána Ježiša Krista prijal za svojich synov a dcéry. Dostali sme úžasný dar jeho milosti; každý deň nové a nové.

Ale skúsme sa zamyslieť, aké dary my máme osobne pre neho pripravené? Ako vyjadrujem ja svoj vzťah, aký mám postoj a ako vnímam Narodeného – najväčší dar nebeského Otca? Slobodne, z lásky, verne odpovedajúc na jeho volanie, tak ako králi a pastieri, alebo neprijatím jeho daru, tak ako židia? Čo ja môžem ponúknuť Bohu?

Príkladom nám môže byť Matka Tereza, ktorá Ježišovi zverila a dala celé svoje bytie. Hovorí: „Pre mňa je Ježiš mojím Bohom, mojím ženíchom, mojím životom, mojou

jedinou láskou, vo všetkom moje všetko. Milujem ho celým svojím srdcom, celým svojím bytím“.

ADE

Skúsme sa nad tým zamyslieť a pouvažujme vo svojom vnútri, a to nielen dnes, aké dary prinášam ja osobne, a to nielen Bohu, ale každému človekovi a ľuďom okolo seba. Skúsme byť živými darmi jeden pre druhého a tak spolu kráčať na tejto ceste životom a jeden druhého vzájomne obohacovať. Nech nám v tom novonarodený Kristus pomáha.

Amen.

Prvá nedeľa cez rok “A”

Mt 3,13-17

Byť kresťanom, nestačí byť len pokrstený
Sviatosťou krstu sa stávam blízkym Kristovi.¹²

AI

Dnes sme svedkami toho, že sa okrem ľudí krstia rôzne knihy, lode... a málokto si uvedomuje, čo to ten krst vlastne znamená. Vytráca sa z nášho povedomia, že krst je predovšetkým sviatosť!!! Ako sme my ľudia krst zdegradovali na čosi také plytké, že si krstíme veci, ktoré som už spomenul bez toho, aby sme sa zamýšľali nad tým, čo to vlastne vykonávame...

KE

V dnešnom Božom slove sme počuli, ako Ján Ježišovi odporoval. Čítame:
„Ja by som sa mal dať tebe pokrstiť a ty prichádzaš ku mne? (Mt 3,14)

DI

Krst sa po latinsky povie 'baptismus'; krstiť je po grécky 'baptizein', čo znamená 'ponoriť, pohrúžiť'. Ponorenie do vody symbolicky vyjadruje, pochovanie katechumena v Kristovu smrť, odkiaľ vychádza skrze vzkriesenie s Kristom ako „**nové stvorenie**“ (2 Kor 5, 17; Gal 6, 15).

---

¹² Porov.: GRIVALSKÝ, J. Seminár. Spišská Kapitla, 2008

Táto sviatosť sa volá aj **„kúpeľom znovuzrodenia a obnovy v Duchu Svätom“** (Tít 3,5), lebo naznačuje a spôsobuje ono narodenie z vody a z Ducha Svätého, bez ktorého nikto **„nemôže vojsť do Božieho kráľovstva“** (Jn 3,5)

Jánov krst spočíval v ponorení do vody a bol znakom duchovného očistenia. Pokrstení vyznávali svoje hriechy, čím uznali, že sú hriešni a prejavili potrebu očistiť si svedomie i túžbu po novom živote. Dôležitým poznatkom pri tejto stati je to, že Jánov krst bol iba výrazom pokánia a prípravou na sviatostný krst, ktorý ustanoví Kristus.

Ježiš si žiadal prijať Jánov krst, aby nám dal príklad veľkej pokory, lebo sa týmto obradom postavil medzi hriešnikov, ktorých hriechy vzal na seba.

Táto scéna vyjadruje verejné predstavenie Ježiša ako Mesiáša a úradné začatie jeho prorockej činnosti. (prov. Iz 42,1). Všetky predobrazy Starej zmluvy sa spĺňajú v Ježišovi Kristovi. Ježiš začína svoj verejný život po tom, ako sa dal pokrstiť svätému Jánovi Krstiteľovi v Jordáne a po svojom zmŕtvychvstaní zveruje apoštolom toto poslanie: **„Choďte teda, učte všetky národy a krstíte ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal“** (Mt 28,19-20).

Náš Pán sa dobrovoľne podrobil krstu sv. Jána, ktorý bol určený pre hriešnikov, aby "splnil všetko, čo je spravodlivé". Tento Ježišov čin je prejavom jeho "zrieknutia sa seba samého". Vtedy Duch, ktorý sa vznášal nad vodami prvého stvorenia, ako môžeme čítať v knihe Genezis, zostupuje teraz na Krista ako predzvesť nového stvorenia, a Otec zjavuje Ježiša ako svojho **"milovaného Syna"**.

Kristus svojou Veľkou nocou otvoril všetkým ľuďom pramene krstu. Sám o svojom utrpení, ktoré šiel pretrpieť do Jeruzalema, hovoril už ako o 'krste', ktorým má byť pokrstený. Krv a voda, ktoré vytiekli z prebodnutého boku ukrižovaného Ježiša, sú znakom krstu a Eucharistie, sviatostí nového života. Odvtedy sa ľudia môžu narodiť 'z vody a z Ducha', aby sme mohli vstúpiť do Božieho kráľovstva.

„Pozri, kde si pokrstený, odkiaľ pochádza krst, ak nie z Kristovho kríža, z Kristovej smrti. Celé tajomstvo je v tom, že: trpel pre teba. V ňom si vykúpený, v ňom si spasený“, hovorí svätý Ambróz.

PAR

Na začiatku homílie sme si položili otázku, či ste sa už niekedy zamysleli nad tým, čo znamená krst? Alebo prečo krstíme? Myslím, že áno, lebo pri každom krste si obnovujeme krstné sľuby a nabáda nás to zamýšľať sa nad našou prvou sviatosťou, ktorú sme prijali a je to sviatosť krstu. Viem čo znamená byť pokrstený? Že byť pokrstený znamená: najprv milosť, ktorá sa krstencovi udeľuje - milosť byť očistený. Uvedomujem si svoje záväzky, ktoré mi vyplývajú u udelenia tejto sviatosti? Ako ovplyvňuje moje konanie, moje rozhodnutie to, že som pokrstený, že som kresťan - katolík? Alebo azda sa hanbím za to? Žiaľ, nájdu sa aj takéto ľudia. Väčšinou mladí poznáte internetovú stránku www.pokec.sk; kto sa tam prihlási, môže si vytvoriť svoj 'nick' a ak chce, tak tam môže napísať aj nejaké údaje o sebe. Nielen to, ako vyzerá, čo má rád, aké filmy, hubu a podobné veci, ale je tam kolonka s názvom vierovyznanie. Je to naozaj „zaujímavé“ čítanie. Ja sa priznám, že si pozriem hlavne údaj vierovyznanie. Najviac ma mrzí, že ľudia ktorých poznám a viem, že sú pokrstení, napíšu, že sú síce katolíci, ale dodajú, že iba na papieri alebo, že v to neveria. Alebo napíšu 'vraj' katolík.

Prv sa mi natisla otázka, ako je to možné, že mladí ľudia dnes nemajú poznanie o tom, čo je to vlastne krst, že je to sviatosť. Že mladí sa za to hanbia. Že ľudia, s ktorými som bežne v kontakte, kašľú na to, že sú veriaci a žijú akoby Boha nebolo. Ako je to možné? No skôr sa treba spýtať, prečo títo mladí takto zmýšľajú? Čo sa stalo, že takto rozmyšľajú, čo ich k tomu vedie. Azda pochybili rodičia, kňaz, alebo dali sa zlákať zlou partiou, ktorá ich odvádza od života s Kristom alebo...?

Ako to teda je? Krst je brána k ostatným sviatostiam. Sme si toho vedomí? Bez prijatia tejto sviatosti - sviatosti krstu (ktorú nazývame aj jednu z iniciačných sviatostí), nie je možné prijať ďalšie sviatosti. Uvedomujeme si, že

krstom sa zmýva dedičný hriech? Každý z nás, ktorý sme sa narodili, ktorí sa rodia a ktorí ešte len čakajú na narodenie, sa rodíme s dedičným hriechom. Tento hriech nám zmýva práve sviatosť krstu.

Krst je sviatosťou viery. Viera si však čosi vyžaduje, čo je to? Vyžaduje si spoločenstvo veriacich. Jednotliví veriaci môžu veriť iba vo viere Cirkvi. Viera, ktorá sa vyžaduje na krst, nie je viera dokonalá a zrelá, ale je začiatkom, ktorý sa má rozvíjať. U všetkých pokrstených - u detí i dospelých, má viera po krste rásť. Preto Cirkev každý rok na Veľkonočnú vigíliu slávi obnovenie krstných sľubov. Príprava na krst privádza iba na prah nového života. Krst je prameňom nového života v Kristovi, z ktorého vyviera celý kresťanský život. Čo je potrebné, aby sa krstná milosť mohla rozvíjať? Je to pomoc rodičov i krstných rodičov, ktorí majú byť presvedčenými veriacimi, schopnými a ochotnými pomáhať novopokrstenému dieťaťu alebo dospelému, na jeho ceste kresťanského života. Celé spoločenstvo nesie časť zodpovednosti za rozvinutie a zachovanie milosti prijatej v krste.

MY

Žiť v priateľstve s Bohom, aby sa na nás nevzťahovali slová spisovateľa Jliena Greena, ktorý napísal: „Videl som často, že v našom kresťanskom spoločenstve je mnoho rečí o Kristovi, kresťanoch... Ale ľudia, ktorí sa takto správajú, vybrali si z evanjelií len to, čo sa im páči a vyhovuje im. Keby sme viac venovali pozornosť každej strane evanjelia, našli by sme dostatok matérie pre naše kresťanské spolužitie, kresťanský život. Uvedomujeme si, že takýmto nekresťanským životom a správaním nielenže nikoho nenadchneme za Krista a neprivedieme ku Kristovi, ale sami zohyzdíme obraz Boha, ktorý bol do našej duše pri krste vložený?“ Naopak, uvedomujeme si slová, ktoré napísal spisovateľ Francois Mauriac: „Kto verí, že je hriešny a sa aj cíti hriešny, je už pri bráne Božieho kráľovstva. V minulosti neboli ľudia menej hriešni ako dnes, ale uznávali, že sú hriešni... dnes ľudia blúdia, ale nevedia, že blúdia.“ Pápež Pius XII. Pripomínal: „Najväčším hriechom našej doby je, že stratila zmysel hriechu.“

ADE

Ježiš nepoznal hriech. Škrtna hriechu sa ho nedotkla. A predsa po krste odišiel na púšť a prešiel pokúšaním diabla. My poznáme vinu hriechu. A práve

spomienka na náš krst je memento, že chceme znova vykročiť na cestu priateľov Božích, bratov Krista a detí Boha Otca. Návrat k stavu po prijatí krstu, návrat k Bohu a k milostiam je návrat k presvedčeniu: zrieknuť sa hriechu a vyznať vieru, ako to spravili naši rodičia a krstní rodičia za nás pri krste, a ako sme to už my osobne spravili pri prvom svätom prijímaní, birmovaní a už viackrát pri slávení veľkonočnej vigílie. Vykročme do tohto týždňa s plným vedomím, že sme pokrstení a tak sa pripodobňujeme Kristovi - nášmu Pánovi.

Amen.

Druhá nedeľa cez rok "A"

Jn 1,29-34

Baránok Boží

Potreba svedectva v dnešnom svete.¹³

AI

Život človeka je spojený s mnohými úlohami. Už v detstve od nás okolie očakávalo určité úlohy. Tieto úlohy sa neskôr rozširovali, a tým sa zväčšovali aj nároky, ktoré sa na nás kládli. Zo všetkých úloh, ktoré máme vo svojom živote, vyniká tá, ktorá vyplýva z nášho krstu. Je to úloha - byť kresťanom. Môžeme sa opýtať: Čo znamená byť kresťanom? Byť kresťanom znamená byť svedkom.

KE

Príkladom nám môže byť Ján Krstiteľ, ktorý v dnešnom evanjeliu hovorí o Kristovi: „**Hľa Boží Baránok, ktorý sníma hriechy sveta**“ (Jn 1,29b).

DI

Ján dnes vydáva svedectvo o Ježišovi Kristovi. To je jeho poslanie, prečo prišiel na tento svet. Ján Krstiteľ na otázku veľkňazov: „Kto si ty?“, odpovedal: „Ja som hlas volajúceho na púšti: „Vyrovajte cestu Pánovi.“ Ján cituje Izaiáša, ktorý povzbudzoval izraelský národ v babylonskom zajatí, ktorý prežíval krízu. Tento ľud stratil svoju zem a všetky svoje istoty. Ľud potrebuje povzbudenie.

¹³ Porov.: SUROVČEK, J.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

Preto Izaiáš vyzýva, aby sa na púšti pripravili cesty, aby sa vyvolený národ mohol vrátiť do zasľúbenej zeme tak, ako kedysi cez púšť putoval, keď vychádzal z Egypta. V prvom čítaní sme počuli povolanie tohto proroka. Jeho úlohou bolo, aby priviedol späť zachránených Izraela. Aby túto úlohu vykonal, musí sa stať služobníkom. Služobníkom Boha a zároveň služobníkom ľudí. Ž

Žalmista dnes hovorí: **„Hľa prichádzam, Pane, aby som plnil tvoju vôľu.“**

V tomto zvolaní akoby sme videli Jána Krstiteľa. On počúvol hlas Boha, odišiel na púšť, aby ako verný služobník ukázal na toho, ktorého toľko očakávali židia. Ján vystúpil na púšti pred ľuďmi, ktorí už mali svoju zasľúbenú zem a predsa im niečo chýbalo. Oni čakali politického vodcu, ktorý by vyslobodil z ruky ich utláčateľov a založil kráľovstvo - Izraelské kráľovstvo. Ján im však namiesto silného vodcu ukazuje baránka, ktorý sníma hriechy sveta. Namiesto toho, aby povzbudzoval do boja, prikazuje, aby sa obrátili a konali pokánie. Židia totiž nepochopili, že horšie ako byť otrokom cudzieho národa, je byť otrokom hriechu. Pokánie je jediná cesta pre ľud, ako vyjsť z otroctva hriechu. Pravdou je, že Ján teraz splnil svoju úlohu. Ohlásil príchod Mesiáša, ktorým je Ježiš. Teraz Ježiš musí rásť a on sa musí umenšovať.

PAR

Nestalo sa aj nám niekedy - ako očakávali židia od Boha určitú vec, aj my sme očakávali, že Boh zasiahne v prospech nás..? No stalo sa niečo, čo sme neočakávali. Boh nesplnil vec, ktorú sme od neho čakali, alebo spravil vec opačnú. Vtedy sme boli sklamaní. Boh nie je automat, od ktorého môžeme čakať, čo chceme. On má veľký plán s každým jedným z nás. Tak, ako si vybral Jána Krstiteľa, aby pripravil cestu jeho synovi. Pri krste každý z nás dostal zvláštne poslanie. Poslanie - byť kresťanom. Môžeme si položiť otázku: Ako ja plním toto svoje poslanie? Som verný záväzkom, ktoré vyplývajú z krstu? Dnes nestačí byť len kresťanom podľa mena. Svet od nás žiada svedectvo, svedectvo kresťanského života. Tak ako kedysi zástupy hľadeli na Jána Krstiteľa, pretože ich priťahoval spôsob jeho života, tak dnes ľudia hľadajú na nás a čakajú od nás

svedectvo. Dnes má Pán iba ruky, ktoré mu ponúkame. Sú to ruky ochotné pracovať pre neho a plniť jeho vôľu tak, ako Ján bol ochotný pracovať pre neho.

Dnes má iba naše ústa, aby svetu zvestoval svoju radostnú zvesť. Svet chce dnes počuť slová útechy, slová, ktoré mu dajú inšpiráciu do ďalšieho života. Nemusíme sa báť našej slabosti a nedokonalosti, lebo s nami je Pán. On nás bude neustále a viesť a posilňovať na ceste tohto nášho poslania. Stačí, keď mu budeme dôverovať tak, ako mu dôveroval Ján Krstiteľ. Keď budeme otvorení dialógu s Bohom, on nám vždy dá poznať svoju vôľu. Možno to nebude priamo, ale prostredníctvom modlitby, čítania Svätého písma, životných okolností, či človeka, ktorého mi Boh pošle do cesty. Musíme si uvedomiť, že svoje poslanie nemôžeme vykonávať na vlastnú päsť, podľa svojich predstáv, ale tak, ako si to praje Boh, ktorý nás povolal. Veď ani Kristus neprišiel na tento svet ako politický vodca, ale ako pokorný baránok.

MY

Kdesi som sa dostal k zvláštnej modlitbe. Veriaci sa v nej vyznáva, že nikdy nedostal, čo od Boha prosil, ale Boh mu vždy dal to, čo potreboval, aby mohol o ňom svedčiť.

Započúvajte sa teda aj my do tejto modlitby. Veriaci hovori: „Prosil som o zdravie, aby som mohol robiť väčšie veci - dostal som nemoc, aby som mohol robiť veci lepšie. Prosil som o silu, aby som mohol dosiahnuť úspech - urobil ma slabým, aby som sa naučil poslúchať. Prosil som o bohatstvo, aby som mohol byť šťastný - dal si mi chudobu, aby som bol múdry. Prosil som o moc a uznanie od ľudí - dal si mi slabosť, aby som cítil, že Boha potrebujem. Prosil som o všetky veci, ktoré mi môže spríjemniť život - dal mi život, aby som sa mohol tešiť zo všetkých vecí. Nedostal som, o čo som prosil, alebo na čo som prosil, alebo na čo som spoliehal, no všetky moje modlitby boli vypočuté - patrím medzi tých, ktorých Pán Boh najviac požehnal.“

Môžeme si položiť otázku: Čo všetko sme čakali od Pána? A čo všetko sa nám splnilo? Určite každý z nás môže povedať, že hoci od Boha nedostal všetko o čo prosil, ale dostal všetko potrebné pre náš život. My všetci dnes môžeme poďakovať Pánovi, ktorý nám dal toľko dobrodení. Veď Eucharistia je vďakyvzdávanie. A máme za čo ďakovať. Za dar života, za dar spásy i za osobné

dary a talenty. Nesmieme sa spreneveriť týmto darom, lebo sa raz za ne budeme zodpovedať, ako sme ich využili pre šírenie evanjelia. Položme všetky tieto dary, ale aj svoje nedokonalosti, slabosti a obavy na oltár spolu s vínom a chlebom. Nech ich Boh prijme ako našu obeť, ktorou sa pripájame ku Kristovej obeť.

ADE

Večný Pane, ty si nás skrze svojho Syna vyslobodil z otroctva hriechu a povolal, aby sme ho nasledovali. Daj nám silu, aby sme napriek slabostiam, ktoré všetci cítime, vždy kráčali za tvojim Synom, a tak boli kresťanmi, nielen podľa mena, ale aj podľa skutkov. Odním od nás všetko, čo nás od teba oddeľuje, aby sme vždy bojovali dobrý boj viery a dosiahli raz veniec víťazstva.

Amen.

Tretia nedeľa cez rok "A"

Mt 4,12-23

Božie povolanie nie je bremenom, ale darom

Uvedomiť si, že Ježiš nás denne volá k jeho nasledovaniu.¹⁴

AI

Pred istým časom prišiel za mnou jeden známy a ponúkol mi cestu do Ríma. Možno si poviete, že na tom nič nie je. Prečo to potom spomínam? Nezvyčajné bolo to, že som sa mal rozhodnúť v jedinom okamihu; do odchodu ostávalo iba necelých dvanásť hodín! Bolo totiž potrebné, doplniť chýbajúce miesta v autobuse a hľadali sa 'náhradníci'. Túto netradičnú ponuku som odmietol.

KE

Aj Ježiš v dnešnom evanjeliu prichádza k učeníkom s 'netradičnou' ponukou, ktorá vyžaduje rýchle rozhodnutie, a hovorí im: **„Podte za mnou a urobím z vás rybárov ľudí“** (porov. Mt 4,19).

DI

¹⁴ Porov.: PAVLIKOVSKÝ, T.: Seminár. Spišská Kapitula 2007.

Ondrej a Ján poznali Ježiša prostredníctvom Jána Krstiteľa, nasledovali ho, ale stále s ním nechodili. Ďalej vykonávali svoje remeslo, ktoré bolo hlavným zamestnaním na Galilejskom mori. Prví učeníci vlastnili najpotrebnejšie vybavenie – siete a člny, aby sa mohli tomuto zamestnaniu venovať.

Prichádza Ježiš a zameriava ku nim výzvu celkom zanechať remeslo: **„Poďte za mnou a urobím vás rybárov ľudí“**. Nie je to žart, ale hovorí im to s plnou zodpovednosťou. Ježišova výzva veľa žiada, ale aj veľa sľubuje. Oslovení učeníci nielen prekvapivo, ale aj povzbudivo rýchlo odpovedajú: **„Oni hneď zanechali siete a išli za ním“**. Žiadna príprava. Ani čas na rozmyslenie. Odpovedajú „hneď“ – toto slovo má Matúš tak rád a vyskytuje sa uňho devätnásťkrát. Táto ich okamžitá reakcia sa dá vysvetliť iba Ježišovou príťažlivosťou a presvedčivosťou. Zanechávajú za sebou svoj každodenný chlebiček – bezpečný a stabilný spôsob života. Paradoxne však i naďalej ostávajú rybármi. Avšak už to nie sú rybári, ktorí lovia ryby a predávajú ich na trhu; sú to 'rybári, ktorí lovia ľudí'. Matúš použil túto slovnú hračku, aby poukázal, že ich nové povolanie má v sebe od začiatku prvok misie.

PAR

Lákavá ponuka cestovať do Ríma sa neopakuje každý deň a možno sa neobjaví vôbec. Avšak Boh k nám prichádza denne so svojimi ponukami. On volá neprestajne: k niečomu novému, k zmene života, k zmene stavu. Už na začiatku dňa nás volá k nasledovaniu: 'pod' aj v dnešný deň za mnou a nasleduj ma!' To sú vlastne parafrázované slová z dnešného evanjelia.

A tak sme už na začiatku každého nového dňa postavení pred dve možnosti: prijať alebo odmietnuť. Prijať volanie Boha k jeho nasledovaniu počas dňa – vo svojich povinnostiach, zamestnaní, vzťahoch k iným ľuďom, ale i počas oddychu či chvíľach voľna, alebo odmietnuť, teda nepozvať Boha ku svojej práci, ku rodine, k povinnostiam a pod. Galilejskí rybári neodmietli ponuku, lebo nedokázali odolať. Sme azda v inej pozícii ako oni? Ak áno, tak určite v ľahšej, pretože Ježiša už poznáme; oni ho nepoznali a predsa sa rozhodli

ísť za ním. Preto by sme sa mali ľahšie rozhodnúť. Skúsenosť však ukazuje, že vieme povedať aj „nie“ a utekáme pred Božím volaním ako napríklad Jonáš. Pred Bohom však neujdeme a ak sme 'utiekli' pred jeho ponukou dnes, zajtra k nám príde znova. Ujdeme? Z tohto nášho postoja nikdy nevyjdeme ako víťazi.

Ježišova výzva nielen veľa žiada, ale aj veľa sľubuje. Už som tieto slová raz povedal a znova ich opakujem, lebo je potrebné ich zdôrazniť. Čo žiada Ježiš? To sa dočítame na inom mieste v evanjeliu: opustiť dom, alebo bratov a sestry, alebo otca a matku, alebo deti alebo polia. A čo je tým jeho neodolateľným prísľubom? To je pokračovanie predchádzajúcich slov: kto dokáže takto všetko a všetkých opustiť, dostane stonásobne viac a bude dedičom večného života.

A ešte jednu vec je potrebné si všimnúť - Ježiš sa obrátil so svojou ponukou na jeho budúcich učeníkov akoby znenazdania, uprostred bežných povinností. A nebolo to obyčajné slovo: v ňom sa totiž sprítomnilo a priblížilo Božie kráľovstvo, a to takou neodolateľnou silou, že povolání rybári nezaváhali a obrátili sa: obrátili sa od života „pre seba“ k životu „pre Krista“. Opustili istotu povolania, obživy, rodinného zázemia, aby išli do neznámych miest. Opustili všetky istoty, pretože našli pevnú istotu v Kristovom slove.

MY

Počas prvej svetovej vojny posielali na front sotva osemnásťročných mládencov. Aj tieto povolania boli akoby „znenazdania“. Ba čo viac. Boli doslova opustením všetkých istôt a vydaním sa do veľkej neistoty. Lúčenie vojačikov v rodinách bolo smutné. Na stanici jedného veľkého mesta sa rodičia a priatelia tlačili okolo skupiny odchádzajúcich vojakov. Plakali a objímali sa. Mnohí sa videli poslednýkrát. Muž zvieral ruku svojho syna a márne sa mu usiloval povedať: „S Bohom.“ Mal oči plné slz. Ruky sa mu triasli a nevládal vysloviť ani slovo. Bol to jeho jediný syn a mal ho rád zo všetkých síl. Čo mu mohol povedať? Čo mu ho mohlo vrátiť domov? Vlak zapískal. Vojaci museli rýchlo nastúpiť do vozňa. Otec chcel svojmu synovi ešte čosi povedať. Privinul si ho na hrud' a šepkal: „Janko môj, Janko môj, nedaj sa zabiť!“ Vojaci nastúpili na vlak pripravený na odchod. Zástup tľieskal a kýval rukami na pozdrav. Utrápený muž pozeral na svojho Jána, ktorý mu mával z okna. Chcel mu ešte čosi povedať. Vlak sa pohol. Otec zakýval

rukou. Potom sa pretlačil k vlaku a zakričal: „Janko, chlapče, drž sa generála!“ Kde sú generáli, tam nedoletia strely nepriateľa. Otec to veľmi dobre vedel.

ADE

Ježišova výzva nielen veľa žiada, ale aj veľa sľubuje. Treba sa však držať v jeho blízkosti. Božie povolanie totiž nie je bremenom, ale darom. A dar nám prináša vždy radosť. Keď nás volá Boh, tak len preto, aby nás obdaroval. Nemusíme sa ničoho báť. Treba len prijať jeho pozvanie a nasledovať ho.

Amen.

Štvrtá nedeľa cez rok "A"

Mt 5,1-12

Ježiš vystúpil na vrch, aby učil

Oživiť vedomie veľkého daru, ktorým je chrám.¹⁵

AI

Každý z vás pamätá na Božieho sluhu - Jána Pavla II. Pri istej príležitosti mu novinári položili otázku, prečo si vyberá ako miesto dovolenky práve hory. Svätý Otec sa vo svojej odpovedi vyjadril, že hory sú jeho srdcovou záležitosťou, lebo tu osobitne cítiť prítomnosť Boha, jeho všemohúcnosť pri pohľade na končiare hôr, tu najlepšie pookreje jeho telo i duch.

KE

V evanjeliu sme mohli počuť slová: **„Keď Ježiš videl veľké zástupy, vystúpil na vrch a tam učil“** (Mt 5,1-2).

DI

Vidíme, že Ježiš pozýva ľudí, aby počúvali jeho slová práve na miestach, kde človek je ďaleko od svojich všedných povinností, od svojej práce, od svojich starostí. Ježiš vie, že práve takéto miesta umožňujú ľuďom byť akosi viac nastavení pre počúvanie Boha, pre duchovné veci, pre učenie a prijímanie právd života. Vrch, alebo hora majú vo Svätom písme svoju symboliku, svoj význam.

¹⁵ Porov.: KAKALEJ, M.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

V starovekom Blízkom východe sa hory pokladali za príbytky bohov a boli posvätné. Už v Starom zákone, v knihe Exodus čítame, že Boh odovzdáva desať Božích prikázaní Mojžišovi práve na hore. V tomto prípade to bola hora Sinaj.

Čítame: **„Keď Pán zostúpil na končiar Sinaja, zavolať Mojžiša na končiar a Mojžiš vystúpil hore“** (Ex 19,20). Aj v žalmoch sa objavuje vrch ako miesto, ku ktorému človek upiera svoj pohľad s nádejou, že ho Boh príde zachrániť.

Čítame: **„Svoj zrak upieram na vrchy: príde mi odtiaľ pomoc? Pomoc mi príde od Pána, ktorý stvoril nebo i zem“** (Ž 121,1-2). Vrchy, hory boli tiež dôležitými miestami udalostí Ježišovho života. Na hore Ježiš rozmnožil chleby a tak nasýtil veľký zástup ľudí, ktorí ho prišli počúvať. Na vrchu bol Ježiš pred začiatkom svojho účinkovania pokúšaný, keď čítame: **„diabol ho vzal na vysoký vrch“** (Mt 4,8). Pred tým, než Ježiš začal vyjavovať svojim učeníkom, že bude trpieť a že zomrie, na hore sa pred nimi premenil, aby tak posilnil ich vieru.

Na Olivovej hore sa začína Ježišova Golgota a nakoniec v evanjeliách čítame, že: **„po zmŕtvychvstaní Ježišovi učeníci odišli do Galilei na vrch, kam im rozkázal Ježiš“** (Mt 28,16). Rovnako, ako Mojžiš obdržal prikázania od Boha na Sinaji, tak Ježiš odhaľuje vôľu nebeského Otca ľuďom na hore. Otvára im srdcia pre pravdy Otca. Keď sa otvoríme pre počúvanie Boha, oveľa lepšie a radostnejšie a s lepším pochopením potom prijmem aj slová, ktoré povedal Ježiš v prvej zo svojich veľkých rečí, ktorá sa volá aj 'horská reč', ako uvádza evanjelista Matúš.

Lepšie pochopíme, že blahoslavení, teda požehnaní a šťastní budeme, keď sa naučíme v živote vzdávať sa vecí a nebyť na ne naviazaní, keď sa naučíme vydržať, zniesť každý podraz, keď budeme túžiť po spravodlivosti, milosrdenstve a nie len po odplate. Keď nebudeme žiť zo zlých úmyslov, keď budeme vytvárať mier medzi znepriatelenými stranami. Keď dospejeme k takému presvedčeniu a aj životu, bude aj pre nás platiť prisľúbenie **„hojnej odmeny v nebi“** (Mt 5,12).
PAR

Môžeme aj my - ľudia 21. storočia, nájsť takéto miesto, takýto vrch, kde by sme sa osobnejšie stretli s naším nebeským Otcom a mohli tak zotrvať

v intímnejšom spojení s ním, v počúvaní jeho slov? Je to dnes ešte možné? Áno, takýmto miestom je Boží chrám, v ktorom sme sa aj my dnes spoločne stretli.

V minulosti, ale aj ešte aj dnes sa stavajú chrámy na kopci alebo aspoň na vyvýšenom mieste. Aj to má svoj význam a symboliku. Vystupujúc do chrámu opúšťame akoby tento svet a všetky svoje pozemské starosti. Chrám, to je náš vrch, do ktorého keď vstupujeme, mali by sme prechádzajúc vchodom a prežehnaním sa svätenou vodou zanechať za sebou všetko to, čím nás vyrušuje tento svet. Mali by sme upriamiť svoju pozornosť na nebeského Otca, za ktorým prichádzame. Veď predsa, aký by to malo zmysel, keby sme prišli do kostola a celý čas premýšľali len o tom, čo ešte chceme v dnešný deň urobiť, čo chceme ešte stihnúť...?

Uvedomujeme si hodnotu takého posvätného miesta, akým je chrám? Aké má miesto v našom živote? Chrám je miesto, kde sa každý z nás druhýkrát narodil, a to pre nebo, keď nás rodičia priniesli, aby nás dali pokrstiť. Chrám, to je miesto, kde sme prijali - väčšina z nás ako deti, Ježiša v Eucharistii, keď sme v pekných šatách s rodičmi prišli na prvé sväté prijímanie. Chrám, to je miesto, kde sme mocou otca biskupa prijali dary Ducha Svätého, keď sme prijímali sviatosť birmovania a stali sme sa dospelými kresťanmi. Chrám je aj miestom, kde už nie raz nás Ježiš uzdravil, keď sme mu odovzdali všetky naše slabosti vo sviatosti zmierenia. Chrám je aj miestom, kde pre mnohých z nás začal nový život, keď sme povedali svoje 'áno' nastávajúcej manželke, manželovi vo sviatosti manželstva. Napokon, chrám je aj miesto, kde sa lúčime a odprevádzame spolu s kňazom našich drahých zosnulých. Mnohí z nás sme boli už od malička vedení na toto miesto svojimi rodičmi. Poďakovali sme sa niekedy za to svojim rodičom?

Milí otcovia a matky, vy - ktorí máte rodiny, deti, aj vašou úlohou je toto odovzdať a k tomu privádzať svoje ratolesti. Kresťania pre svoje problémy, rany po hriechoch, pre svoj duchovný rast a kontakt s Ježišom, viac ako psychológov, potrebujú predsa takýto vrch, ktorým je chrám.

MY

Každý z nás by mal tento chrám nosiť aj vo svojom srdci, všade tam, kde nás život, naše povinnosti zavedú. Totiž my máme byť týmto chrámom. Naš život by mal o tom svedčiť. Bude to ale len vtedy, keď sa budeme chcieť s Ježišom stretávať, či už doma pri osobnej modlitbe, ale hlavne v Božom chráme, v kostole. Potom budeme mať nádej, že náš chrám nikdy neostane prázdny, ako sa to žiaľ stáva v niektorých mestách západnej Európy alebo ako o tom hovorí nasledujúci príbeh.

Bolo to v meste Yonderton v USA. V tomto meste bola farnosť, v ktorej bolo každým dňom menej a menej veriacich. A napokon, okrem kňaza a dvoch babičiek sa v kostole nik neukázal. A tak kňaz každému z farníkov poslal úmrtné oznámenie tohto znenia: „S hlbokým žiaľom a so súhlasom svojej farnosti oznamujem smrť farnosti v Yondertone, Herbert Wright, farár Yondertonu. Zádušná svätá omša sa uskutoční v nedeľu o 11. hodine.“ Tento oznam splnil očakávania. Už o 10.30 bol kostol plný do posledného miesta. O jedenástej hodine pán farár prehovoril tieto slová: „Moji priatelia, svojou účasťou ste mi tu dali najavo, že ste presvedčení o smrti farnosti. Chcel by som vaše presvedčenie vystaviť ešte poslednej skúške. Ráčte, prosím, jeden za druhým obísť truhlu a pozrieť sa na mŕtvu farnosť. Potom vyjdite východnou bránou von, ja sám dokončím pohrebné obrady.“ V tej chvíli oči všetkých spočinuli na truhle stojacej na katafalku pred oltárom. „Keby predsa,“ dodal, „chcel niekto svoj názor zmeniť, nech vojde, prosím, západnou bránou dnu. Vtedy namiesto pohrebu budeme sláviť slávnostné vďakyvzdanie.“ Kňaz podišiel k truhle a otvoril veko. Ľudia sa postavili do radu. Aké však bolo ich prekvapenie, keď v otvorenej truhle uvideli v zrkadle seba samých. Po tejto udalosti však pred západnou bránou nechýbal nik.

ADE

My dnes ešte nemôžeme povedať, žeby sa u nás musel uskutočniť pohreb našej farnosti. No to, či prežije naša viera, naša farnosť, či bude odovzdávať posolstvo radostnej zvesti aj ďalším generáciám, závisí na každom jednom z nás. A tak vás prosím, aby sme svoju vieru, svoj vzťah a svoju lásku k Ježišovi manifestovali svojou prítomnosťou v chráme na bohoslužbách, a tak mohli počúvať a poznávať Boží hlas v našom osobnom živote. Amen.

Sme soľou a svetlom?

Aby všetci pochopili akí sme dôležití pre Krista.¹⁶

AI

My ľudia si potrpíme na správnu chuť. Konzumujeme to, čo nám chutí. Predstavme si situáciu, že by sme prišli do reštaurácie alebo nejakého podniku. Objednali by sme si niečo na jedenie a jedlo by nemalo žiadnu chuť. Radi by sme si ho dochutili soľou, ale čašník vyhlási, že už žiadnu soľ nemajú, a že soli už niet v celom meste. Chutilo by nám také jedlo? Pokračovali by sme v jedení ďalej? Aká by bola naša reakcia?

KE

Pán Ježiš chce, aby sme žiarili vo svetle našej viery a aby sme jej dodávali tú správnu chuť. Preto nám hovorí: „**Vy ste soľ zeme.**“ „**Vy ste svetlo sveta**“ (Mt 5,13.14).

DI

V evanjeliu nás Pán prirovnáva k soli zeme a k svetlu sveta. Tento dvojitý význam zostavil asi najprv evanjelista Matúš. Tá malá skupina učeníkov tam na vrchu, samí jednoduchí ľudia, a potom ich pokračovateľ – Cirkev, majú byť soľou zeme! Podľa toho možno zem porovnať s nepoužiteľným jedlom. Niekedy sa možno pýtať, prečo od Boha odpadnutý a preto nepoužiteľný svet už dávno nebol zničený pre svoju hnilobu a prečo Božia trpezlivosť ešte vždy trvá? Boh chráni svet a čaká so svojím konečným súdom kvôli Božej soli, ktorá je ešte na svete.

Býť soľou, je dôležité povolanie. Kto ho chce plniť, musí vedieť aj o obeti, ktorá je s tým spojená. Ak má soľ splniť svoju úlohu, musí sa pri tom rozpustiť. Soľ slúži vždy tak, že odovzdáva všetko, čo je v nej. Nemožno s určitosťou zistiť,

¹⁶ Porov.: ANDERAK, J.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

na akú funkciu soli sa tu bezprostredne myslelo; napr. soľ bola používaná pri uzatvorení zmluvy, soľou sa čistili obety, zabraňovalo sa hnilobe a korenili sa jedlá, k soli sa prirovnával aj židovský zákon; ale je isté, že soľou bolo myslené niečo pozitívne.

V liste Kolosanom čítame: **„Vaša reč nech je vždy milá, soľou korenená, aby ste vedeli, ako máte každému odpovedať“** (Kol 4,6). Zmyslom slova o soli je pracovať a rozmnožovať zverené. Všetko ostatné je iba soľ, čo nesolí, a svetlo, ktoré nesvieti. Nič nie je také zavrhnutiehodné ako sebecké kresťanstvo. To nie je soľ, ale odpad, ktorý je súci na pošliapanie. Nebyť na nič, iba na pošliapanie! Strašné to slová o kresťanstve, ktoré sa stará iba o seba, ale nepracuje a nerozmnožuje. Keď majú byť učeníci svetlom sveta, značí to, že svet je jediným veľkým tmavým priestorom. V tejto tme narážame na seba, zraňujeme sa na tele i na duši. Do tejto temnoty úplnej noci a beznádeje vnáša svetlo iba Ježiš a ním „zjasnená“ skupina jeho nasledovníkov. Rovnako ako sa soľ rozpúšťa v službe, aj svetlo sa stravuje, keď svieti.

Je tu zase myšlienka o veľkej povinnosti a obeti služby učeníkov. Tejto myšlienke sú určené slová **„nepostavia ju pod mericu“** (Mt 5,15). Ježiš tu chce povedať, že ako je úlohou svetla svietiť, tak je našou najsvätejšou povinnosťou: dokazovať lásku a opravdivý život v Kristovi. Z vety **„Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi“** (Mt 5,16) vyplýva, že svetlo má svietiť. Učeník má jedinú úlohu, nechať svetelnému lúču tohto svetla voľnú dráhu, nestáť svetlu v ceste ako prekážka. Je dôležité zistiť, v čom Ježiš vidí svetelnú silu svojich učeníkov. Oni posväcujú svet svojim konaním. Na iných miestach Svätého písma sa kladie dôraz na slovo učeníkov.

V lista Efezanom vidíme stať: **„Kedysi ste boli tmou, ale teraz ste svetlom v Pánovi. Žite ako deti svetla! Ovocie svetla je v každej добрôte, spravodlivosti a pravde“** (Ef 5, 8.9). Tu to nie je slovo, ktoré hlásajú, ale dielo, ktoré vykonávajú.

PAR

Vy ste soľ zeme. Soľ používame ako príchut' do jedál alebo ako konzervatívnu látku, aby nám potraviny vydržali čo najdlhšie. Napríklad pri tlačení kapusty, do mäsa pri zabíjačkách... Čo nám hovorí Pán Ježiš keď nás nazýva soľou? Chce aby sme si uvedomili, že my sme tým dochucovaným prostriedkom pre jedlá. To znamená, že my kresťania máme byť príkladom pre iných, pre všetkých z nášho okolia. Ak žijeme podľa kresťanských zásad, podľa Božích prikázaní, podľa Božích právd, vtedy sme správnou a chutnou soľou. A môže byť soľ aj nechutná? Soľ môže stratiť na svojej hodnote. Môže zaniknúť jej chuť, napríklad vyvetraním alebo zmiešaním so zlým materiálom.

My sme soľ zeme! Tu vidíme kontrast medzi soľou a zemou. Keby sa tieto dve veci spojili, určite by to nebolo v poriadku. Akoby sme mohli použiť soľ zmiešanú so zemou, s pieskom do polievky, do iných jedál? Nikomu by to nechutilo, priam by nám to bolo odporné. A tou odpornou chuťou sa môže stať aj náš život a aj my sa môžeme touto chuťou stať pre Boha. Ale on nás bude vždy milovať. Mali by sme sa vyhýbať aj extrémom, aby sme neboli ani málo slaní, ani príliš slaní.

Málo slaný znamená: nebuť opravdivým nasledovníkom Krista, nebuť horlivým, ale len povrchným, akoby kresťanom len na papieri. Často to s Bohom nemyslíme vážne. Nedokážeme byť príkladom pre iných.

Druhým extrémom je byť príliš slaný. Takí ľudia určite žijú podľa zásad, dodržujú ich striktne, ale tiež sa úplne nedokážu oddať Bohu. Pretože nedokážu vyjsť s ľuďmi, nesúhlasia so svetom a svet ich neprijíma.

Dnes nás Pán Ježiš vyzýva, aby sme boli aj svetlom sveta. Buť svetlom je dôležitou úlohou. Keby nebolo svetla, slnka, vo svete by nastal chaos a všetko by zahynulo. My kresťania máme byť tým svetlom. Musíme svietiť všetkým ľuďom a pre všetkých - a nebuť len niekde v úzadí, akoby pod mericou, ale stáť ako svieca na svietniku, ktorú nikto neprehliadne. Príklad nášho života, života podľa viery je dôležitý. Toto je to svetlo. Konaním dobrých skutkov si ľudia určite všimnú, že sa od nich líšime, že niečo je v nás, čo nás ťahá dopredu a možno nás budú aj nasledovať.

MY

Teraz sa započúvajte do príbehu, ktorý nám poukáže na dôležitosť svetla v našom živote.

Žil jeden otec, ktorý mal šiestich slepých synov a jedného so zdravými očami. Ako rástli, stávalo sa, že otec zveroval synov na toho, čo mal zrak v poriadku. Ich mamička už nežila, tak sa o nich staral, opatroval. Stalo sa, že aj napriek chorým očiam, pre ktoré nikdy nevideli ľudskú zlosť, začali nenávidieť svojho zdravého brata. Závideli mu, že vidí a keď im rozprával o kráse Božej prírody, o slnku, o pestrých kvetoč, považovali ho za luhára. Neverili mu, že by existovalo denné svetlo, trblietavý mesiac a hviezdy.

Jedného dňa sa rozšírilo, že do mesta má prísť jasnovidec. Vtedy si otec zavolať najmladšieho syna a povedal mu: „Odcestujem do mesta, aby som vyhľadal jasnovidca a skúsím ho poprosiť, či by mohol urobiť, aby tvoji bratia videli. A ty sa o nich postaraj. „Keď sa otec nevracal, narástla smelosť a zlomyseľnosť slepých bratov a dohodli sa, že vypichnú zdravé oči svojho vidiaceho brata. Tak sa na neho vrhli, nahmatali mu očné jamky a kričali: „Teraz sa priznaj na tvoju pravú vieru, prečo si nás klamal? Pravda je, že na svete svetlo nie je, iba číra tma.“ Brat ich prosil, aby mu neubližovali, aby mu nebrali svetlo jeho očí. Bratia sa však nedali uprosiť vypichli mu oči.

Slzy s kvapkami krvi stekali dolu zúboženou tvárou a ústa stále šepotali: „Aj tak vidím.“ Lebo ten kto už raz videl svetlo a nosí ho v sebe, ten už je navždy synom svetla a nikto mu ho nevyhasí.

Keď sa otec vrátil s liekom od jasnovidca a videl čo urobili, zhnusil sa, ale syn ho potešoval a presvedčoval, že aj tak vidí a nosí v sebe svetlo. Otec im odovzdal liek a oči sa im otvorili. A nielen tie pozemské, ale aj vnútorné, ktorými sa vidí ďalej.

Oľutovali svoj zločin a plní ľútosti prišli odprosiť svojho trpiaceho brata.

Vidíme, aké dôležité je svetlo v našom každodennom živote. Chlapec z príbehu aj keď prišiel o zrak, neprestal vidieť, neprestal vidieť svojím láskyplným srdcom. Zachoval si svetlo vo svojom srdci. Vážime si svetlo, ktoré nás obklopuje? Sme aj my opravdivým svetlom pre našich najbližších?

ADE

Pán nám nie nadarmo hovorí slová – vy ste soľ a svetlo. My veriaci sme povolání, aby sme sa stali nasledovníkmi Krista. My máme dodávať chuť tomuto

svetu a všetkým, aby sa pridali k nasledovaniu toho, ktorý za nás umrel. Máme žiariť na správnej ceste k Bohu a viesť ostatných po ceste spásy.

Prosme nebeského Otca, aby v nás nezhaslo pravé svetlo a aby sme vždy boli dobrou soľou, ktorá nestratí nikdy chuť.

Amen.

Šiesta nedeľa cez rok "A"

Mt 5,17-37

Evanjeliové blahoslavenstvá treba prijímať s detskou prostotou

Povzbudiť veriacich, aby každodenne žili podľa právd viery.¹⁷

AI

Stretli ste niekedy neveriaceho človeka, ktorému ste povedali o blahoslavenstvách a on vám vrazil, ako je to nádherne sformulované? Vždy sa musíme modliť za to, aby nám Pán otvoril svoju lásku, svoj svet, svoju radosť. To všetko nám zanechal ako hlavné znaky kresťanstva. Pretože kresťan je svedok.

KE

„Nemyslite si, že som prišiel zrušiť Zákon alebo Prorokov; neprišiel som ich zrušiť, len naplniť“ (Mt 5,20).

DI

V dnešnom evanjeliu zaznelo pokračovanie Ježišovej „reči na hore“, v ktorej je sústredená hlavná životná vierouka.

Človek nikdy neobjaví celkovú hĺbku týchto Božích slov. Tieto Ježišove slová nezazneli na hore náhodne. Ako bol Starý zákon daný na Sinaji, tak Pán svoju radostnú zvesť - svoj Nový zákon dal vtedy, keď vyšiel na jednu z hôr na brehu Galilejského jazera. A z tejto hory zazneli slová obnoveného života.

Pánove slová v „reči na hore“ akoby prerazili nebeskú oblohu a nebo sa otvorilo na Zemi. Prekvapujúce slová! Ľudia pred tým nepočuli nič podobné.

¹⁷ Porov.: ČESNOKOV, G.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

Ani pred tým, ani potom, človek nikdy nevyslovil takéto slová. Tých, ktorí vtedy Ježiša počúvali, nadchýna a volá k obnoveniu najvyššieho ľudského obrazu – byť synmi nebeského Otca. To nie sú len nádherné slová, to je pravda, Boží úmysel s každým z nás. A práve na rozdiel od Lukášovho evanjelia, dnešné Matúšovo podáva blahoslavenstvá ako „umenie žiť.“

Určite mi dáte za pravdu, že Kristus nám ukazuje momenty mravného a duchovného života tak, ako ich obyčajne chápe človek. Práve Ježiš vie, čo nám bráni stať sa ozajstnými synmi nebeského Otca a preto s bolesťou v srdci hovorí nám aj tým, ktorí ho počúvali dve tisícročia dozadu: **„Nemôžete slúžiť aj Bohu, aj mamone“** (Mt 6,24). Pozrite sa navôkol, aký je nádherný a múdro usporiadaný svet, ktorý stvoril Boh bez akéhokoľvek zasahovania človeka. Ako môžeme nedôverovať Bohu a starať sa o pozemské veci a zabúdať na hlavné pravdy?

PAR

Pán hovorí: či duša nie je viac ako jedlo a telo viac ako odev? (porov. Mt 6,25) Boh stvoril nádherné a dokonalé ľudské telo a ono nebolo ohrozené chorobami a smrťou. Aký odev môže ozdobiť dokonalé ľudské telo? Renesančný človek sa snažil pozdvihnúť ľudské telo tým, že ho zobrazoval. Ale urobili veľkú chybu, keď tak vyzdvihli ľudské telo, že sa z neho stal určitý idol, ktorému sa bolo treba klaňať. To bol ešte jeden pokus postaviť človeka namiesto Boha. Ale ľudské telo, také ako ho stvoril Boh, je krajšie než akékoľvek odevy. Kristus nám dáva najväčší príklad, aby sme sa starali o svoju dušu a hľadali nebeské kráľovstvo.

Kristus vo svojom ohlasovaní robil všetko na slávu Otca a tým nám zjavil nebeské kráľovstvo. Určite v niektorom momente budú blahoslavenstvá v našom živote rozhodujúce. Možno nie teraz, ani zajtra, ani pozajtra, možno až ku koncu života bude naše srdce pripravené povedať Pánovi: „Áno Bože, teraz ťa najviac hľadám, chcem sa s tebou stretnúť, chcem byť v tvojom kráľovstve a chcem ťa poznať takého, aký si.“

Áno, žijeme o dve tisícročia po tom, ako k nám prišiel Spasiteľ. Musíme sa radowať a tešiť viac ako tí ľudia, ktorí tisícročia očakávali jeho príchod. Dá sa povedať, že naša doba je protikladná k dobe narodenia Pána. Ľudstvo vtedy očakávalo Kristov príchod a teraz Kristus očakáva, kedy všetci ľudia prídu do nebeského kráľovstva. Nám je oveľa ľahšie. Potrebujeme mať len živú, čistú, jednoduchú, detskú vieru, že Kristus je naozaj našim Spasiteľom a že nie je ďaleko od nás. Keď budeme mať takú vieru, tak naozaj pocítíme, že Kristus vykúpil každého z nás. A vtedy v našich dušiach zaznie: „Pán prišiel kvôli mne.“ A budeme budovať svoj život tak, aby Ježišova obeta na kríži nebola zbytočná.

Teraz všetko závisí len od nás. Je ľahšie byť spravodlivým, keď sa Kristus zjavil, než konať skutky kajúcnosti do jeho príchodu. Od nás sa nežiada veľa: konať podľa blahoslavenstiev a mať živú detskú vieru v to, že Kristus sa narodil ako človek a neprestal byť Bohom a hlásal Božie kráľovstvo; že dobrovoľne dal seba ukrižovať, aby svojim utrpením vykúpil hriechy všetkých ľudí. Toto musíme prijímať s detskou vierou. Ako prijímame obyčajné veci, ktoré používame pre svoju potrebu a zaobchádzame s nimi tak, ako nás učili rodičia, priatelia, známi. Keď tak jednoducho prijmeme evanjeliové posolstvo, naozaj pocítíme jeho blažené účinkovanie. A naopak, keď ho neprijímame s úplnou dôverou, nemôžeme pocítiť silu Božieho slova.

MY

Čo to znamená: živo a otvorene prijímať alebo neprijímať evanjelium? Keď sme dnes v evanjeliu čítali: 'Pred súd pôjde každý, kto sa na svojho brata hnevá' (*Mt 5,22*), mohli sme si jednoducho nepovšimnúť ten text. Ale keď prečítame ešte raz, musíme sa sami seba opýtať, či plníme ten zákon, či sa naozaj nehneváme na svojich blížnych. Musíme prijímať slová evanjelia ako životný návod tak, ako prijímame jednoduché veci: napríklad, že šnúrky treba zaväzovať podľa špeciálnych pravidiel, aby sa nám nevyzúvali topánky. Keď si na kabáte nezapneme gombíky, nebudeme vyzeráť pekne a bude nám hrozná zima. V týchto prípadoch nerozmýšľame nad tým, prečo to treba robiť tak,

alebo inak. Ale keď sa jedná o mravnosť jednoduchých a pochopiteľných evanjeliových prikázaní, tak začíname vymýšľať, vykrúcať sa a nechceme ich aplikovať na seba. Prepáčte za takéto porovnanie, ale evanjeliové prikázania sú práve tými gombíkmi na kabáte našej viery!

Tak prijímajme evanjelium s detskou jednoduchosťou! Keď chceme splniť niektorý z evanjeliových príkazov, napríklad sa nehnevať, alebo nepozerať žiadostivo a cítime, že je nám to ťažké a žijeme v našich hriešnych zvykoch, tak tu nám prichádza na pomoc modlitba a pokánie. A aj keď sme zhrešili, tak sa musíme čím skôr vyspovedať. Keď nebudeme s detskou jednoduchosťou na seba aplikovať evanjelium, vôbec nepocítíme, že nepotrebujeme pokánie a budeme na seba pozeráť ako na celkom dobrých ľudí. Jednoducho toto znamená - prijímať evanjelium, alebo ho vôbec neprijímať.

ADE

Aj teraz, keď budeme spievať vyznanie viery, snažme sa, aby sa premenila naša viera z formálneho vyznania na živý pocit, ktorý by nás prinútil s otvorenou dušou prijať evanjelium a aby ono sa stalo praktickou životnou príručkou na každom našom kroku. Keď porušíme niektoré svoje zvyky, či spoločenské pravidlá, niekedy sa za to veľmi hanbíme. Tak nech sa rovnako hanbíme, aj keď prestupujeme evanjeliové prikázania.

Amen.

Siedma nedeľa cez rok "A"

Mt 5,38-48

Čakanie odmeny

Byť vďačný za všetko.¹⁸

AI

Určite si pamätáte z detstva na rôzne zážitky, keď sme za niektoré skutky ktoré sme vykonali, niečo očakávali. To, čo malo potom prísť, sa často

---

¹⁸ Porov.: BOTUR, G.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

splnilo podľa toho, čo nám predpovedalo naše svedomie. Teda, najčastejšie to bývali alebo pochvaly, alebo výčitky, niekedy aj zaucho a niekedy – výprask.

Pod slovom 'odmena', rozumieme nejakú satisfakciu, čo vlastne doslovne znamená: zadostučinenie, ospravedlnenie alebo náhrada. Jednoducho povedané, odmena je dobrá odplata za niečo; dobrá odplata za dobrý skutok.

Ale odplata ako taká, môže byť dobrá alebo zlá, čakaná alebo nečakaná.

KE

V úryvku z Matúšovho evanjelia sme počuli aj tieto Ježišove slová: „**....ak milujete tých, ktorí vás milujú, akú odmenu môžete čakať?**“ (Mt 5,46n)

DI

Je celkom prirodzené, že za dobrý skutok človek očakáva dobrý protiskutok iného človeka, o ktorom si niekedy myslí, že mu právom prináleží. A to najmä vtedy, keď sa napríklad jedná o nejaký pracovnoprávny vzťah. Keď je pracovnoprávny vzťah potvrdený písomnou zmluvou, vtedy vieme, že sa stáva akt odmeny dokonca povinnosťou pre toho, ktorý službu práce prijal. To znamená, že zamestnávateľ by mal svojho pracovníka primerane odmeniť za vykonanú prácu. Poznáme však aj vzťahy, v ktorých sa za dobrý skutok vôbec nečaká nijaká finančná, ani materiálna odmena. Takýchto neformálnych, neplánovaných vzťahov býva medzi nami ľuďmi neúrekom. Aké vzťahy to máme na mysli? Predstavte si situáciu, keď matka pripraví dieťaťu alebo svojmu manželovi, raňajky. Prečo nepríde po raňajkách s peňaženkou ku svojim stravníkom ako čašník a nepýta si za to peniaze? Pretože to robí z lásky.

Chvála Bohu, že aj tieto neplánované vzťahy medzi ľuďmi vôbec sú! Musím však povedať, že aj tieto neplánované skutky z lásky majú jeden spoločný rys, spoločnú črtu s tými vzťahmi, ktoré sa trebárs uzatvárajú zmluvou. Ten spoločný rys je, že za dobrý, dobrovoľný skutok dajme tomu z lásky, jeho darca či daryňa tiež očakáva odmenu, hoci nie finančnú. Odmenou v tomto prípade je viditeľné prejavenie vďačnosti príjemcu dobra. Prejavenie vďačnosti vo forme úsmevu, poďakovania, pochvaly (ako mi to len chutilo!).

PAR

Preto budme vďační za každý dobrý skutok, za každú prejavenu pozornosť voči nám, hoci aj nepatrnú. Nesmieme tiež zabudnúť na to, že viditeľné prejavenie vďačnosti je dané do našej prirodzenosti. Vieme, že viditeľné prejavenie vďačnosti je v praxi uplatňované aj tými ľuďmi, ktorí nie sú veriacimi v Krista. Oni takto jednoducho chápú samozrejмый prejav slušnosti. O to viac sa my, kresťania musíme snažiť, aby naše skutky veľké či malé, boli pokiaľ možno aj prejavom lásky voči blížnemu.

Pamätám sa na prácu v jednej malej pekárni, ktorá síce nebola až tak dobre zaplatená, ale spomínam si, ako nás pekárov stojacich osem hodín často aj v horúčave, dokázalo povzbudiť zopár pochvalných viet od vedúcej, ako napríklad: „Tie makovníky, čo ste robili, sa ihneď predali. Boli výborné“. Aj keď tá slovná pochvala nebola ohodnotená nijakou korunou navyše ku našej výplате, pracovali sme s oveľa väčšou radosťou.

Ak sa pýtate prečo, tak je to preto, lebo sa nám dostalo uznania. A takéto slovné uznanie tiež môžeme započítať medzi odmeny. Primerané uznanie je pre každého človeka nevyhnutným potrebným stimulom, povzbudením pre jeho konanie v živote. Primerané, teda pravdivé uznanie ľudských skutkov inými ľuďmi nazývame aj 'pozitívnou kritikou'. Pozitívna kritika má tú vlastnosť, že je ľuďmi vždy bezvýhradne prijímaná a to najmä pred viacerými ľuďmi. Ľahko sa na ňu zvyká. Preto tu hrozí nebezpečenstvo falošného pocitu či predstavy, že sme dokonalí a nenahraditeľní. Ak nám Pán Ježiš hovorí v dnešnom evanjeliu: **„...Milujte svojich nepriateľov...“** (Mt 5,44n.), vôbec to neznamena to, že máme povinnosť zahŕňať ľudí, ktorí vybočili z cesty Božieho ducha a lásky, len chválou. Ak by sme takto konali, tak by sme týmto ľuďom ktorých Ježiš nazýva „nepriatelia“, pochlebovali. Tým by sme priamo schvaľovali ich nesprávne počínanie. Ťažko by sme sa previnili, keby sme takto konali vedome, s úmyslom získať z toho pre nás nejaké výhody.

„Milovať svojich nepriateľov“ znamená: stať sa blížnym druhého - aj takého, ktorý zmýšľa a koná inak ako my. Teda, núdznym musíme pomáhať a hriešnikov treba láskavo a bez hnevu napomenúť.

MY

Pamätajme na to, že všetky okolnosti – dobré i zlé, ktoré nás v živote stretnú, slúžia k tomu, aby nás nasmerovali k Bohu, ktorý je zavŕšiteľ našej spásy. Dobré okolnosti nás väčšinou povzbudia; ako odmeny, pochvaly a všeobecné uznanie. Zlé okolnosti, ako poníženie, nečakaná strata majetku, utrpenie a smrť blízneho, ktorého máme veľmi radi, nás obyčajne prinútiť, aby sme sa viac zamysleli nad sebou samým a aj nad svojím konaním, ktoré nebýva vždy len dobré a správne. Aj keď sa o to, verím, dennodenne snažíme.

Zlé a neprijemné udalosti sú pre človeka veľkým dobrodením práve preto, lebo ho duchovne zdokonaľujú. Nedovolia nám, aby sme „zaspali na vavrínoch“. Pomáhajú nám dívať sa na veci z nadhľadu. Robia nás citlivejšími na problémy iných ľudí, ktorých si za normálnych okolností sotva všimneme. A keď si ich aj všimneme, ťažko ich dokážeme až tak dobre pochopiť a vôbec vypočuť si ich, pokiaľ my sami neprejdeme nejakou osobnou či spoločenskou krízou.

Keď sa v nedávnej minulosti vyliala rieka Vltava zo svojho koryta, nespútany vodný živel narobil mnoho škôd v Čechách, i v samotnej Prahe. V Prahe, okrem iného, zatopilo i mestskú štvrť Karlín. A to tak, že nízko bývajúcí ľudia prišli o všetko svoje hmotné imanie, keďže pustošiaci voda im ho celé znehodnotila. Ale ani vyššie bývajúcí ľudia to nemali „vyhrané“ - pre narušenú statiku budov sa mnohí museli vysťahovať a prišli o domov. V tejto situácii donútení núdzou, si pražskí Karlínčania začali pomáhať v zachraňovaní majetku. Mnohí z nich sa predtým nepoznali, hoci bývali od seba len na desiatku či stovku metrov od seba. A potom po povodni? Vznikli mnohé, ba až celoživotné priateľstvá, medzi predtým cudzími, anonymne žijúcimi ľuďmi českého veľkomesta. Doteraz sa stretávajú na pamiatku tej katastrofy. Česká televízia o tom dokonca nakrútila dokument, ktorý som zhodou okolností pozeral. Teda vidíme, bratia a sestry, ako núdza dokáže zblížiť predtým nevšímavých ľudí a naučiť ich ľudskosti,

duchovne ich zdokonalíť. Voda okrem domových múrov pováľala akési pomyselné, ale skutočné deliace múry ľahostajnosti a nevšímavosti.

Ako málo stačí, aby sa ľudia stali lepšími. Hoci žiaľ, aj takouto negatívnou skúsenosťou. Alebo, skúsme sa trochu obzrieť do dejín našej Cirkvi. Aj tých nedávnych. Záznamy historikov dokazujú, že Cirkev v časoch prenasledovania štátnou mocou bola jednotnejšia, morálne pevnejšia, húževnatejšia a obetavejšia ako v časoch, keď sa nachádzala na akomsi politickom výslní; či to už bolo v prvých storočiach, alebo v minulom tisícročí. Koľko ľudí bolo odvážnych a ochotných obetovať svoj život pre Krista!

ADE

Tým vôbec nechcem povedať, aby nás stretávali len samé zlé životné okolnosti. Chcem tým len povedať a zdôrazniť to, aby sme nezabúdali dobrorečiť a ďakovať Bohu aj za to, čo je dobré od neho. Lebo to, že sa máme dobre, nie je samozrejmosť. Na to nesmieme nikdy zabúdať. Ako vieme, dobré okolnosti sa ľahko môžu zmeniť na iné. Aj horšie. Preto ďakujme Bohu za všetko, čo dostaneme a máme od neho. A aj v modlitbách prosme Boha okrem zdravia aj o to, aby nás skrze Ducha Svätého obdaroval čnosťami viery, nádeje, lásky, miernosti, rozvážnosti, spravodlivosti v ľudskom konaní a čnosti mravnej sily. Lebo tieto čnosti sú pre človeka tou najhodnotnejšou odmenou tu na zemi. Materiálne dobrá sú tak isto nevyhnutné pre náš život, ale jedine spomínané čnosti uschopňujú každého jedného z nás, aby sme získali tú najväčšiu, nadpozemskú a trvalú odmenu, ktorou je večný a blažený život s Bohom.

Amen.

Slúžiť Bohu sa oplatí

Potreba slúžiť Bohu, aby sme mohli čerpať z jeho lásky voči nám.¹⁹

AI

Každý z nás dobre vie, že materiálne veci sú potrebné k tomu, aby sme mohli existovať, ale nezdá sa nám niekedy, že to trošku preháňame? Niekedy až príliš dávame do popredia práve materiálne veci v našom živote a zabúdame na to, že je tu niečo, čo je rovnako dôležité pestovať a to: náš duchovný život. Staráme sa o to, čo budeme jesť a čo si oblečieme, ale zabúdame na to, čo s našou dušou? Máme preto za úlohu vybrať si, či je pre nás dôležité len telo, alebo aj duch a duša.

KE

K tomu nás povzbudzuje aj evanjelium, kde sme počuli: „**Nemôžete slúžiť aj Bohu aj mamone**“ (Mt. 6,24).

DI

V evanjeliu hneď v úvode máme možnosť počúvať slová, ktoré poukazujú na to, že nemôžeme slúžiť dvom pánom naraz, lebo ani jednému z nich nebudeme môcť slúžiť dokonale. Vždy budeme môcť len jedného milovať a pridržať sa a druhého nenávidieť a opovrhovať ním. Je to už na každom z nás, čo si vyberieme. Boh nám ponúka mnoho, on je ten, ktorý sa o nás stará a nikdy nás neopusti. My sme tí, ktorí si myslíme, že keď budeme mať dostatok materiálnych vecí, môžeme žiť aj bez Boha. Boh nám dáva materiálne veci, veci ktoré sú nám potrebné k životu, ale nedáva ich preto, aby to ľudia využívali a obrátili sa proti nemu. On to všetko dáva ako milujúci Otec, ktorý chce dobre svojim deťom. Ako Otec, ktorý sa čo najlepšie chce postarať o svoje deti, ktoré nesmierne miluje.

¹⁹ Porov.: BALÁZS, P.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

Našou úlohou je to, aby sme tieto materiálne dary využívali natoľko, nakoľko je to potrebné pre náš život. Nezdá sa nám, že máme veľmi veľa zbytočností, vecí, ale aj starostí? Nemáme pocit, že niekedy na úkor svojho zdravia, alebo našej rodiny sa snažíme čím viac získať a čím viac mať..? Nie sme niekedy ustarostení a nehovoríme si: **„Čo budeme jesť?“ alebo: „Čo budeme piť?“ alebo: „Čo si oblečieme?“**! Ne je to náznak toho, že uprednostňujeme vo svojom živote len materiálne veci a zabúdame na Božiu lásku? Na tú lásku, ktorá až tak nás miluje, že sa o nás stará deň čo deň? Každý deň má dosť svojho trápenia. Má dosť vecí, ktoré je potrebné riešiť, a my sa staráme už o to, že čo bude zajtra a čo pozajtra alebo o týždeň. Nemáme byť ustarostení o zajtrajšok; zajtrajší deň sa postará sám o seba. Lepšie povedané: nechcime vždy pozeráť na vlastné dobro, na naše materiálne potreby. Našou prvotnou úlohou a základnou potrebou je to, aby sme hľadali najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko ostatné, čiže všetky potrebné materiálne dobrá, dostaneme navyše. Prečo teda nehľadáme Božie kráľovstvo tu na zemi? Prečo si myslíme to, že keď budeme mať všetko, čo sa nám zachce, budeme šťastní?

PAR

Musíme si uvedomiť jednu skutočnosť v našom živote - materiálne dobrá sú nám potrebné, ale s neustálou honbou za pominateľnými vecami nikdy neokúsime - nikdy nenájdeme to, čo je pre nás dôležitejšie a to: Nebeské kráľovstvo. Musíme myslieť, že bez Boha márne sú naše námahy a trápenia. Máme mať pred očami Boha ako toho, ktorý sa o nás stará a ktorý nás nesmierne miluje. Máme sa naučiť dávať, ale aj tu majme na mysli, že nie len materiálne veci, nie len to, čo už my nepotrebujeme, alebo to, čoho máme nadbytok. Našou úlohou je predovšetkým: učiť sa rozdávať lásku a porozumenie voči druhým.

Učiť sa od Boha dávať to, čo je pre nás dôležité. On neváhal a z jeho nesmierne veľkej lásky nám daroval svojho jediného Syna Ježiša Krista. Kristus prišiel na tento svet, aby miloval aby rozdával lásku. Povzbudzuje nás v láske voči Bohu a blížnym. Hovorí aj dnes všetkým, že máme 'milovať blížneho ako

seba samého'. Je teda medzi nami niekto, na koho sa tieto slova nevzťahujú? Keď si myslíme, že áno, tak sa veľmi mylíme. Už len tá skutočnosť, že tu medzi nami nie je nik, kto by seba nemal rád... a musí nás priviesť k myšlienke milovať aj iných, nie len seba!

Len keď budeme milovať a naučíme sa darovať niečo zo svojho života, nájdeme pravý pokoj v srdci a nebeské kráľovstvo. V ochote darovať a milovať, alebo lepšie povedané 'byť celkom odovzdaný Pánu Bohu' nám musí byť príkladom Panna Maria. Ona neváhala, a povedala: „Fiat“ - áno. Ona z lásky voči Bohu celkom odovzdala seba, darovala to najcennejšie a to svoje panenské lono, len aby mohol prísť na zem ten, ktorý je plný lásky. Ten, ktorý sa o nás stará.

Prečo teda my nie sme schopní dávať a milovať? Prečo chceme len stále mať a dostávať? Na to je veľmi ľahká odpoveď - staráme sa o seba a nevnímame život okolo seba. Nenašli sme ešte pravé hodnoty v našom živote? Stále si myslíme, že keď ich nebudeme mať, tak budeme šťastní? Možno je to tak z vonkajšej stránky. Všetko mám čo potrebujem, takže mám aj šťastie. Ale čo moja duša? Aj moje vnútro je šťastne, alebo je len zakrývané spomenutým vonkajškom? Na túto otázku si musíme odpovedať všetci sami.

Na túto otázku už nie je taká ľahká odpoveď. Odpoveď môže byť niekedy ťažšia, ako si to vieme predstaviť. Skúsme teda nájsť správnu učebnicu, alebo správny prostriedok, s ktorými sa nám otvorí priestor - učiť sa milovať a slúžiť, darovať cenné veci nášho života Bohu aj bližným. Môžem našepkať? Správny postoj musíte zaujať vy. Je to Sväté písmo a ruženec. Skúsme sa teda učiť, lebo nemáme sa čoho báť.

MY

Nech nám v láske a v ochote slúžiť a darovať sa, pomôže aj nasledujúci príklad.

Na pieskovisku v parku sa hrajú malé deti. Je teplo, behajú bosé. Veselý krik sa rozlieha dookola. Parkom ide stará žena, nesie dve ťažké kabely, zastavuje sa, nestačí s dychom. Na lavičke sedia okolo pieskoviska aj mladé mamičky, niektoré čítajú

ilustrovaný časopis, iné fajčia, iné sa živo bavia. Naraz sa stará žena pre niečo zohne a strčí to do kabely. Jedna mamička to spozoruje. Na zemi ležia rozhádzané hračky detí, lopatky, vedierka... „Tá stará niečo ukradla!“, pomyslí si jedna a vyskočí. Zahasí cigaretu a ide ku starene. „Čo ste to vzala?“ Žena neodpovedá. Matka nalieha: „To sú hračky našich detí, dajte to sem, čo ste schovala!“ Stará žena sa začervená, siahne do tašky a vytiahne spodok od rozbitej pivnej fľašky. „Myslela som, aby sa deti neporezali,“ povie. Mamička čosi zakoktá a tentokrát sa červená ona.

Nezdá sa nám, že niekedy sme ako tí, ktorí sedia na lavičke a myslíme si, že všetko máme a preto sa nestaráme o iných ľudí okolo nás? Buďme radšej tou starenkou. Starenka chcela pomôcť a bola odsúdená. Aj nám sa to môže niekedy stať, ale nemôže nás to odradiť. Aj keď si myslíme, že to, čo babička urobila je maličkosť, bolo to niečo veľké, lebo to bol obrovsky skutok lásky. A možno v nás teraz koluje otázka: no dobre, ale čo dala? Dala možno len to najmenej a to tú námahu, že aj napriek starobe sa zohla a zdvihla to, čo by iným mohlo ublížiť. Nebojme sa teda konať dobre. Nebojme sa teda slúžiť svojim blíznym a Bohu, lebo to sa isto oplatí. Viac sa to oplatí, ako keby sme mali mať všetky poklady sveta a starať sa o naše dobro, zabúdať na to, že Boh je ten, ktorý nám všetko dáva a ktorý nás nadovšetko miluje.

ADE

Nestarajme sa teda len o to, že čo bude zajtra alebo pozajtra. Pozerajme predovšetkým na to, čo môžeme dnes urobiť pre svojho blížneho. Pozerajme na to, či nám náhodou nešlo zase len o materiálne veci, ktoré sú pominuteľné.

Prosme teda skrze Ježiša Krista nebeského Otca toho, ktorý nás miluje a ktorý sa o nás stará, aby nám odpustil náš doterajší zhon zbytočnosťami, ktoré nám nezaistujú istotu a šťastie, a mohli začať nový život. Nový život lásky spolu s Pannou Máriu, ktorá nech je našou oporou a vzorom v úplnom odovzdaní sa a v nekonečnej láske voči Bohu a blíznym.

Amen.

Miesto a čas zmeny života

Pre každého je pokánie potrebné a prináša nám požehnanie.²⁰

AI

Matka Tereza raz povedala: „Veľkodušne milujte Ježiša, bez obzerania sa späť, bez strachu. Úplne sa mu odovzdajte – ak budete väčšmi veriť v jeho lásku ako vo svoju slabosť, použije vás na veľké veci. Verte mu, dôverujte mu slepou a úplnou dôverou, pretože on je Ježiš.“

Je to významná výzva dnešných dní. A aktuálna i na začiatku pôstnej doby. V čom a ako?

KE

Odobozdanosti vôli nebeského Otca a nekonania proti nej, nás učí Ježiš. On, hoci v pokúšaní, prejavuje bezvýhradnú poslušnosť. A preto evanjelista sv. Matúš končí slovami: **„Tu ho diabol opustil a prišli anjeli a posluhovali mu“** (Mt 4,11).

DI

Ježišovu odobozdanosť vidíme aj v dnešnom evanjeliu pri troch pokúšeniach, ktoré bezprostredne nastávajú po štyridsaťdennom pôste. Mimoriadne vymyslené pokúšenia, s ktorými satan pristupuje k Ježišovi. Najnebezpečnejšie je to pokúšenie, ktoré vôbec nevyzerá ako pokúšenie. Pokúšiteľ navrhuje, aby Ježiš ako Boží Syn, použil svoju moc a premenil kamene na chleby. Ide o prvé pokúšenie Božieho Syna, v ktorom môžeme vidieť obraz prvého pokúšenia v raji, vyvolanie pochybnosti **„Naozaj povedal Boh?“** (Gn 3,1b).

Po štyridsaťdennom pôste hlad a vyčerpanie doľahli aj na Ježiša. Ježiš hoci cíti svoju telesnú vyčerpanosť a telesný hlad je veľmi silný, nezneužíva svoju moc, ale odpoveď na satanove útoky znie: **„Nie len z chleba žije človek“** (Mt

²⁰ Porov.: FORGÁČ, M.: Seminár. Spišská Kapitula, 2008.

4,4). Ježiš ako Boží Syn sa svojim postojom stavia na úroveň nás ľudí. Svoje postavenie nezneužíje použitím svojich nadprirodzených darov. Ježišove slová nám chcú povedať, že Boh môže náš život udržať aj iným spôsobom, ako chlebom. Napríklad mannou, ktorou nasycoval izraelitov na púšti. Ježiš prenecháva uspokojenie svojich pozemských túžob na svojho Otca. Chce prosieť o každodenný chlieb, chce trpieť hlad bez toho, aby si uľahčil situáciu svojimi vlastnými silami, a už vôbec nie vtedy, keď ho pokúša diabol.

Už pri prvom pokušení môžeme vidieť Ježišovu úplnú odovzdanosť Otcovi. Pokušiteľ sa však nevzdáva po prvom neúspechu. Celkom iným spôsobom navrhuje dokázať Ježišovi jeho Božie Synovstvo: **„Ak si Boží Syn, vrhni sa dolu...”** (Mt 4, 6). Zlý používa slová Biblie: **„Svojím anjelom dá príkaz o tebe...”** (Ž 91,11-12), tu chce povedať, že Otec o čo viac bude chrániť svojho Syna, keď sľubuje chrániť obyčajného zbožného človeka. Ježiš však vysvetľuje, že takýto zázrak je pokúšaním Boha. Ježiš sa s úplným odovzdaním dáva do Otcovej vôle spasiteľného Božieho plánu. Bezpodmienečná Ježišova poslušnosť je prvým Ježišovým prikázanim.

Tretím pokušením je ukazovanie sveta a jeho nádhery. Pán v nej môže vládnuť, ale... podvoliť sa, s trochu väčším ohľadom na svet: ak padneš predomnou a budeš sa mi klaňať... Koľko úspechov, dosiahnutých svetskými prostriedkami, tu možno zaradiť! Nasleduje Ježišova rázna odpoveď: **„Odíď satan, Pánovi svojmu sa budeš klaňať...”** (Mt 4,10) je obrovskou odovzdanosťou Syna Otcovi - byť od neho závislý. Boh chce nerozdelené srdce. Pokúšanie sa skončilo. Víťazovi nad pokušením posluhujú anjeli. Nepoužil ich z vlastnej moci poslať mu ich Boh. Ježiš mal iba jednu vôľu - vyhovieť vo všetkom Otcovi.

PAR

Popolcovou stredou sme začali štyridsaťdenný pôst. Veľa počúvame o pôstnom čase - akí máme byť, dávame si rôzne predsavzatia, bojujeme s pokušeniami. Často sme slabí, a vzdávame to pri prvom neúspechu. Môžeme si povedať: „Nebudem si dávať predsavzatia aj tak ich nesplním.“ Obdivujeme ľudí, ktorých zrazí na kolena životný neúspech, choroba, nešťastie, ale predsa

dokážu, možno s ťažkosťami vstať a ísť ďalej. Neraz si ich kladieme za vzory odovzdanosti pre svoj cieľ.

Pre nás kresťanov, by mal byť vzorom v odovzdanosti Ježiš. Hoci by sa nám zdalo, že on bol Božím Synom, a my máme k nemu ďaleko, mylíme sa. On hoci mal Božskú prirodzenosť, nezneužíva svoje postavenie, ako môžeme badať v dnešnom evanjeliu. Dáva sa nám za vzor odovzdanosti vôle nebeského Otca. Urobme niečo viac aj my v tomto čase, ktorý sa nám ponúka, v našej odovzdanosti a vôle nebeského Otca. Ovocím pôstnej doby by mohlo byť naše osobné vyznanie: v týchto štyridsiatich dňoch som sa viac priblížil ku Kristovi. Naplníme ho dobrými skutkami, odolávaním pokušení a pokáním, ktoré nás obnoví a priblíži k Ježišovi. Potom budú mať aj ľudia úctu k nám, keď uvidia, že naša viera - to nie sú len slová, ale predovšetkým my sami a náš život.

MY

Vzime sa do nasledujúceho momentu v príklade a spýtajme sa, čo nám hovorí?

Cez svätý rok 3. 12. 1975 pápež Pavol VI. skončil audienciu a chystal sa odísť z baziliky sv. Petra. Organizátori mu ešte predstavili paniu, ktorej tvár bola poznačená utrpením. Jej polozatvorené oči svedčili o dráme, ktorú táto žena priniesla na hrob sv. Petra. Povedali o nej Svätému Otcovi: „Blíži sa neodvratne k úplnej slepote.“

Pápež jej stisol trasúcu sa ruku a ľahučko sa dotkol tváre, skúšanej bolesťou a úzkosťou. Všetci okolostojaci boli tak dojatí, že sa nemohli zdržať slz. „V krátkom čase budem úplne slepá. Prv ma táto myšlienka naplňovala hrôzou, no teraz som spokojná. Svätý Otec zažal vo mne svetlo, ktoré už nikto nebude môcť zhasnúť. Ja som totiž vedela, preto som sa pripojila k tejto púti. Chcela som, aby medzi poslednými vecami, osobami, ktoré ešte môžem vidieť, bol chrám sv. Petra a Kristov námestník. Od neho som dúfala povzbudenie a posilu ísť napred a prijať túto skúšku s vierou. A teraz môžem úprimne povedať, že sa vraciam domov obnovená na duchu. Vraciam sa s odovzdanosťou do Božej vôle, ktorá bude výrazom mojej viery a lásky k Bohu.“

Prežívame čas milosti, v ktorom môžeme viac ako inokedy, myslieť na odovzdanosť sa do Božej vôle. Prehodnotiť svoje postoje, svoje rozhodnutia.

Očakáva sa od nás, že budeme obohacovať svet kresťanskými hodnotami a čnosťami, a že si začneme uvedomovať zodpovednosť za všetko, čo povieme a urobíme. Radosť u tohto rozhodnutia spočíva v tom, že náš život bude mať stále iskru, dynamiku, že nebudeme predčasne „zomierať“, ale budeme plniť Božieho života v nás. Tak ako to znova povedal o sebe sv. Pavol: **„Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus“** (Gal 2,20).

ADE

Nedovoľme, aby sa pôst v našom živote stal len liturgickou frázou, o ktorej sa každý rok veľa hovorí, ale v podstate nič neprináša. A preto spoločne prosme nebeského Otca spolu s Ježišom, ktorý sa nám priblížil v pokúšaní na púšti a odovzdanosti do vôle Otca. „Otče daj nám silu, odolávať pokušeniam a nástrahám zlého ducha a pomôž nám, aby sme ako tvoj Syn dokázali aj v pokušeniach víťaziť. Ježišu, uč nás odovzdanosti do Božej vôle bez strachu a obzerania sa späť, v každej situácii nášho života, aby sme sa nevzpierali tvojej svätej vôle.

Amen.

Druhá nedeľa pôstna „A“

Mt 17,1-9

Môj milovaný Syn

Premena dôležitá vec aj v našom živote.²¹

AI

Keby si Ježiš teraz mal vybrať niekoho, kto pôjde s ním na horu Tábor. Čo myslíte, kto by to bol? Božie slovo, ktoré sme čítali, nás vovádza do skutočnosti Premenenia Pána.

KE

V evanjeliu sme počuli vyznanie Boha: **„Toto je môj milovaný syn“** (Mt 17,6).

---

²¹ Porov.: GRIVALSKEÝ, J.: Seminár. Spišská Kapitula, 2008.

DI

Ježiš po šiestich dňoch od svojej prvej predpovedi utrpenia, berie troch učeníkov - Petra, Jakuba a jeho brata Jána, na horu Tábor, kde sa pred nimi premenil. Celú zmenu Ježišovho výzoru označuje evanjelista gréckym výrazom 'etemorfóthé', čo v doslovnom preklade znamená 'bol premenený'. Všimnime si, že je použitý pasívny tvar – bol premenený. To znamená, že nie Ježiš sa sám premenil, ale že hlavným aktérom premenenia bol živý Boh, ktorý tam bol prítomný. Evanjelista Matúš píše, že tvár mu pri premenení žiarila sťa slnko a odev mu zbelel ako svetlo. Žiariaci biely odev je symbolom Božieho majestátu (*Dan 7,9*), radosti a slávenia (*Pies 5,10*).

To, čo sa dialo na hore Tábor, bolo odhalenie Ježišovej identity. Po premenení, Ježiša a všetkých čo boli s ním, zahalil oblak a z neho zaznel hlas. Bol to hlas Boha Otca, ktorý hovoril: „Toto je môj milovaný syn, počúvajte ho.“ Sám nebeský Otec vyznáva a potvrdzuje to, že ten Ježiš, ktorý povolal a vedie učeníkov, učí a hlása radostnú zvesť národom, je jeho jednorodený Syn, ktorého dal ľuďom, aby nás ľudí slabých a hriešnych priviedol k nemu, lebo len Ježiš je cesta k Otcovi.

To, čo v plnosti učeníci prežili až po jeho zmŕtvychvstaní, z časti zažili už na hore premenenia. Boží hlas, ktorý zaznel z neba hovoril veľmi zreteľne slová: „Toto je môj milovaný syn, počúvajte ho!“ No učeníci vtedy tieto slova síce počuli, ale úplne nerozumeli. Nerozumeli vyznaniu lásky nebeského Otca k svojmu Synovi. Toto vyznanie lásky naplno pochopili až keď prijali Ducha Svätého. Porozumieť Božej reči, jeho znameniam a vyznaniám môžu učeníci len pod mocou Božieho Ducha. Tak nám aj Ježiš prisľúbil: **„Tešiteľ, Duch Svätý, ktorého pošle Otec v mojom mene, naučí vás všetko a pripomenie vám všetko, čo som vám povedal“** (*Jn 14,26*). Toto zjavenie bolo určené len najužšiemu učeníckemu okruhu, boli to tí učeníci, ktorých Ježiš povolal ako prvých, aby ho uchovávali vo svojom srdci a na konci „nového exodu“ – „Ježišovho exodu“ (*pro. Lk 9,31*), títo učeníci ako apoštoli svedčili o tom, kto je Ježiš. Že On je tou

rozhodujúcou postavou „posledných čias“ ku ktorému ukazuje celý Zákon aj Proroci. Že 'on' je mesiášom Izraela i celého sveta a že 'on' je Boží syn.

PAR

Niekedy sa azda aj my podobáme tým učeníkom, ktorí boli s Ježišom. Počuli Boží hlas, ale nerozumeli. Aj my niekedy akoby sme nerozumeli Bohu, ktorý k nám hovorí. Uvedomujeme si, že na každej sv. omši je premenenie? Že z obyčajného chleba na začiatku sv. omša sa pri premenení stáva opravdivé a skutočné Kristovo telo a z vína krv Kristova?

Vieme aj my, čo Boh očakáva od nás, alebo si myslíme, že stačí, keď sa zúčastníme na nedeľnej svätej omši a tým sme si vykonali kresťanskú povinnosť a máme pokoj na celý týždeň? Či nie je potrebné byť pravým kresťanom aj v týždni pri rôznych stretnutiach alebo v práci? Je veľmi zaujímavé ako ľahko podľahneme ľahkomyselnosti.

Predstavme si, že by sme my stáli vedľa Petra, Jakuba a Jána. Asi by v nás skrsla takáto otázka: Čo je väčší zázrak - to, že potulný kazateľ a prorok Ježiš sa ukázal v božskej sláve, alebo, že Ježiš, ktorý je Boh sa nám ukázal ako človek?! Oboje a hádam to druhé je ešte viac.

MY

Zážitok z hory premenenia si môžeme viac preniesť do svojho života, ako sa to stalo už viacerým - i mne.

Koľkí z vás boli v Tatrách? Keď som bol prvák v seminári, tak sme sa s mojimi spolubratmi vybrali do Tatier, že pôjdeme zdolať nejaký vrch. Náš cieľ bola „Východná Vysoká“. My sme takým svižným tempom vystupovali hore k nášmu cieľu. Cestou sme sa rozprávali a hodiny ubiehali, až kým sme sa nedostali na Hrebeň a potom na vrchol „Východnej Vysokej“. Po zdolaní tejto hory sme sa pozreli okolo seba a naskytol sa nám nádherný pohľad. Mohli sme pozorovať krásu Tatranských hôr, ale aj okolitú krajinu. Bol to nádherný zážitok. Tak sme sa dívali na tú krásu. Všetci sme akoby onemeli a počúvali sme ticho okolo seba. V tom sa spoza jedného vrcholu dovalila hmla, taký „neškodný“ oblak a smeroval ku nám až nás zahallil. Ticho bolo prerušené otázkou jedného zo seminaristov: „Kto vie, ako sa cítili učenici, ktorý vystúpili s Ježišom na horu

Tábor, kde sa Pán Ježiš premenil?“ Vytiahol z batoha Sväté písmo a prečítali sme si túto stať a opäť sme sa pohrúžili do krátkeho ticha a pomaly sa poberali naspäť do seminára.

Zážitok s Božím slovom, Svätým písmom i dnes nám môžu priblížiť a upresniť cestu za Ježišom. Byť spojený s Ježišom býva náročné, ale prináša silu, odvahu...do života. Zážitok zohral u apoštolov svoj dôležitý význam, ktorý má aj u nás.

ADE

Ježiš vyzýva každého z nás k nášmu vlastnému premeneniu. K premene nášho života, k premene nášho zmýšľania, k premene našich zatvrdlivých postojov a názorov, k premene nášho sebestva a pozýva nás k hlbšiemu poznaniu Písma, k hlbšiemu poznaniu jeho samotného i seba samého, k prilipnutie k nemu. Samotné Premenenie Pána je pre nás pozvanie hľadať Ježišovu tvár.

Cesta Ježiša s učeníkmi z hory Tábor smerovala do Jeruzalema, miesta odporu, neporozumenia, utrpenia a smrti. Každý zážitok premenenia, ktorý prežijeme v prítomnej chvíli, môže byť pre nás oporou a istotou v ťažkých chvíľach, ktoré istotne prídu. Slová, ktoré nebeský otec vyslovil o Ježišovi, platia aj o nás, jeho nasledovníkoch: „Ty si môj milovaný syn!“, respektíve „Ty si moja milovaná dcéra“. A o toto vyznanie lásky sa dá vždy oprieť. Aj v našej najväčšej ťažkosti.

Amen.

Sila živej vody

Prečo a ako Ježiš mení život Samaritánke?²²

AI

Na čo všetko ste mysleli, alebo, čo všetko vám prešlo myslou od začiatku sv. omše až do teraz? Alebo čo myslíte, o čom asi tak rozmýšľala Samaritánka keď išla z mesta k studni po vodu?

KE

A keď príde k studni, aby načerpala vodu, nechá svoj džbán, a odchádza bez džbánu i bez vody? Pri studni sa udeje zmena v jej živote. Ježiš jej skutočne **„dal živú vodu“** (Jn 4,10).

DI

Čo sa stalo?! Žena, tak ako každý deň sa vybrala po vodu. Židia v tom čase mali studňu mimo mesta a to z dôvodu, aby zvieratá pri napájaní neznečistili mesto. A keďže nemali studňu v meste, musela ísť po vodu k studni mimo mesta. Vzala džbán a šla. Lenže, príde k studni, a vidí tam akého si žida, ktorý sa s ňou začne rozprávať.

V prvej časti rozhovor začína Ježiš a chytá sa toho, po čo žena prišla, a to je voda. **„Daj sa mi napiť!“** Prekvapí ju to a to z dvoch dôvodov. Prvý: že Ježiš je žid a ako sa v Písme uvádza, židia sa so samaritánmi nerozprávali. Medzi židmi a samaritánmi bola nevraživosť a to od vtedy, keď sa vrátili po návrate z babylonského zajatia. Vtedy sa židia nechceli podrobiť autorite samaritánov. Preto sa rozdelili. Druhý je ten, že muž sa rozpráva so ženou. Ženy sa nepodieľali na verejnom živote a pri súdnych procesoch sa svedectvo ženy neuznávalo. V časoch Ježiša Krista mali ženy nižšie postavenie ako muži.

Ježiš jej hovorí: **„Keby si poznala Boží dar a vedela, kto je ten, čo ti hovorí: „Daj sa mi napiť“, ty by si poprosila jeho a on by ti dal živú vodu.“** Samaritánka sa

²² Porov.: OBŠITOŠ, J.: *Seminár*. Spišská Kapitula, 2008.

pýta: „Odkiaľ máš teda živú vodu?“ Ježiš jej neodpovedá priamo, ale rozvíja tému: „Každý, kto pije túto vodu, bude znova smädný. Ale kto sa napije z vody, ktorú mu ja dám, nebude žízniť naveky. Zaujímavé je, že žena mu v tejto chvíli verí. Nepozastavuje sa nad tým, či je to možné, alebo nie. Keby za mnou prišiel niekto a povedal by, že má vodu po ktorej nebudem smädný, tak neviem, čo by som si pomyslel. Ona mu uverila. A chce takú vodu.„Pane, daj mi takej vody, aby som už nebola smädná a nemusela sem chodiť čerpať!"

V druhej časti Ježiš rozvíja rozhovor ďalej a posielajú ju po muža: „Chod', zavolaj svojho muža a príď sem!" Žena mu odpovedala: „Nemám muža." Ježiš jej vravel: „Správne si povedala: „Nemám muža“, lebo si mala päť mužov a ten, ktorého máš teraz, nie je tvoj muž.“ V tomto rozhovore jej odhalí jej doterajší hriešny život. Inými slovami: Žena, to čo robíš, tak ako žiješ, nie je správne. Žiješ v hriechu, je ti to jedno? Samaritánku to prekvapí a v duchu sa pýta: 'Kto je to, že pozná môj život?' V tom si uvedomuje, že to nie je hocikto. Preto hovorí: **„Pane, vidím, že si prorok“**.

Nasleduje tretia časť, kde žena neuteká do mesta, ale nadväzuje teraz tému ona: o tom, kde sa majú klaňať. A v tomto rozhovore Ježiš odhaľuje svoju identitu. „Naši otcovia sa klaňali Bohu na tomto vrchu, a vy hovoríte, že v Jeruzaleme je miesto, kde sa treba klaňať." Ježiš jej povedal: „Ver mi, žena, že prichádza hodina, keď sa nebudete klaňať Otcovi ani na tomto vrchu, ani v Jeruzaleme. Vy sa klaniate tomu, čo nepoznáte; my sa klaniame tomu, čo poznáme, lebo spása je zo židov. Ale prichádza hodina, ba už je tu, keď sa praví ctitelia budú klaňať Otcovi v Duchu a pravde. Lebo sám Otec hľadá takých ctiteľov. Boh je duch a tí, čo sa mu klaňajú, musia sa mu klaňať v Duchu a pravde." Žena mu vravela: „Viem, že príde Mesiáš, zvaný Kristus. Až príde on, zvestuje nám všetko." Ježiš jej povedal: „To som ja, čo sa rozprávam s tebou."

Žena je z toho rozhovoru tak unesená, že nechá džbán tam na mieste a ide do mesta. Mala cieľ: ísť po vodu, ale tento cieľ sa mení po tom, čo sa stretla s Ježišom. Vráti sa do mesta bez vody a vyzýva ľudí „Podťe sa pozrieť na

človeka, ktorý mi povedal všetko, čo som porobila! Nebude to Mesiáš?" Stáva sa z nej ohlasovateľka evanjelia.

PAR

Prečo nechala svoj džbán pri studni? A teraz, skúsme si predstaviť, že ja som tá Samaritánka, ktorá nejde k studni ale na sv. omšu, kde sa tiež stretám s Ježišom vo sv. Písme a prijímaní, porozprávam sa s ním a odchádzam domov. Ale ako? Tak isto ako Samaritánka, premenený? Alebo nie? Prečo? Kde sa stala chyba, že z kostola odchádzam taký istý, ako som doň vchádzal a možno ešte aj horší?

Svätý kňaz J.M.Vianney raz povedal, že človek z kostola odchádza a má o 30 hriechov viac, ako keď tam vchádzal. Ako je to možné?! No tak že, pozerá kto si čo obliekol, kde si sadol, čo tu robí tento človek veď je ako farizej, alebo naša myseľ je upriamená na to, čo budem robiť poobede, kam pôjdem, čo zajtra v škole, v práci, doma, čo budem variť....

Nie náhodou som sa na začiatku kázne pýtal, na čo všetko ste už mysleli dnes počas omše až do tejto chvíle. Aj mne sa to stáva, že sa prichytím, že nie som sústredený.

Je to z dvoch dôvodov: prvý – diabol nám vnuká myšlienky, aby sme svoju myseľ zaplnili niečím zbytočným, chce upriamiť našu pozornosť na zbytočnosti, pretože on vie lepšie ako my, aký osoh má pre našu dušu sv. omša a preto všetko robí, aby sme nepočuli to, čo nám chce Ježiš povedať, a darí sa mu to. Po druhé: chyba je v tom, že sa nesnažíme byť sústredení. V tomto prípade je tu potrebná naša ochota, snaha.

Ako však vyzerá chvíľa keď idem na sv. prijímanie?! Uvedomujem si, že práve teraz ku mne prichádza sám Ježiš Kristus, alebo chodím na prijímanie z návyku, či azda ho prijímam v ťažkom hriechu? Musím ísť, lebo čo o mne povedia. Alebo, som tej viery, že sv. prijímanie je len symbolika, to nie je živý Ježiš Kristus.

Keď som svojho času pracoval, rozprávali sme sa na tú tému s kolegyňou a povedala mi: Hádam tomu neveríš že je to Ježiš Kristus, veď je to len biela oblátka. Ona tomu neverila. Keď rozdávam sv. prijímanie dosť často sa ho pýtam ako môžeš byť v tom ukrytý? Ale viera mi hovorí, že je to živý Ježiš Kristus. Preto i kňaz po premenení hovorí formulu: „Hľa tajomstvo viery.“ Je to tajomstvo, ako sa môže Boh skrývať v bielej hostii.

MY

Svätá Faustína píše: „najslávnejšou chvíľou v mojom živote je chvíľa, v ktorej prijímam sväté prijímanie. Po každom svätom prijímaní túžim a za každé sväté prijímanie ďakujem Najsvätejšej Trojici. Keby nám anjeli mohli závidieť, tak by nám závideli dve veci: prvú – sväté prijímanie a druhú – utrpenie.

Príbeh zo života Faustíny. „Dnes ráno som mala príhodu. Zastali mi hodinky a nevedela som, kedy mám vstať. Bolo mi ľúto vynechať sväté prijímanie. Stále tma a nemohla som sa zorientovať, kedy je čas vstávať. Obliekla som sa, urobila som si meditáciu a išla som do kaplnky. Všetko bolo ešte pozatvárané a všade bolo ticho. Ponorila som sa do modlitby a zvlášť za chorých. Teraz vidím, ako chorí potrebujú veľmi modlitbu. Konečne kaplnku otvorili. Modlitba mi išla ťažko, lebo som sa cítila veľmi vyčerpaná. Po svätom prijímaní som sa hneď vrátila do svojej samoty. V tom som uzrela Pána, ktorý mi povedal: „Vedz dcéra moja, že mi je milší oheň tvojho srdca. Tak ako sa ty vrúcne túžiš spojiť sa so mnou vo svätom prijímaní, tak i ja túžim dať sa ti celý. Odmenou za tvoju horlivosť nech je odpočinok pri mojom srdci.“

Ježiš je tu s nami prítomný v tejto chvíli, chce riešiť naše problémy. Len on nám môže pomôcť. Od nás sa vyžaduje len jedno - aby sme mu to dovolili a verili. Tak ako mu verila Samaritánka. Povedzme mu, čo nás trápi a zverme mu svoj problém. Je Boh, tak nech sa stará. A on sa rád postará. Len my musíme chcieť a dovoliť mu to.

ADE

Ak sa budete nudiť na sv. omši, alebo sa prichytíte, že myšlienky vám ulietajú, ihneď si spomeňte na to, že Ježiš je tu prítomný. Samaritánka prišla, stretla sa s Ježišom, rozprávala sa s ním a odchádza premenená. Nezahodme tú milosť ktorú nám dáva a to: stretnúť sa s ním.

Amen.

Svetlo a viera

Povzbudiť veriacich, aby sa skrze svoju vieru nebáli vyznávať,
že Kristus je svetlom sveta.²³

AI

Určite už každý v živote zažil situáciu, keď sa v noci vypol elektrický prúd a v dome nastala nepreniknuteľná tma. Hoci svoje domovy poznáme veľmi dobre, predsa sme hľadali sviečku, aby sme do tmy vniesli blahodarné svetlo. A ako nám dobre padlo, keď sme po niekoľkých minútach temnoty znovu mohli vidieť pred seba.

KE

V evanjeliu sme počuli, ako Pán Ježiš na obranu slepého od narodenia povedal: „**Nezhrešil ani on ani jeho rodičia, ale majú sa na ňom zjaviť Božie skutky**“ (porov. Jn 9,3).

DI

V stati z Jánovho evanjelia sa nám pred duchovný zrak dávajú dva obrazy: obraz viery a obraz svetla. Ježišovi učeníci, rovnako ako aj väčšina ľudí Východu, pokladali každé telesné utrpenie a nešťastie za Boží trest, ktorý na seba ľudia privolali pre svoj hriešny život, alebo pykali za hriechy svojich rodičov.

Ježiš dáva ľudskému utrpeniu nový význam – cez utrpenie sa majú na človeku prejaviť Božie skutky a sláva. Dnes je nám predstretý obraz slepého od narodenia. Iste nebol sám slepý v tom kraji a predsa – práve jemu sa dostáva milosť navrátenia zraku. Prečo práve on? Veď Písmo neuvádza, aby prosil Ježiša o uzdravenie ako to robili iní slepí. Ježiš vidí do vnútra človeka a zaiste poznal, akú silnú má vieru v Boha a že jeho srdce je otvorené prijať Ježiša ako Spasiteľa. Sám Ježiš sa ho po uzdravení na to pýta: „**Ty veríš v Syna človeka?**“ On vravel:

²³ Porov.: SZENTKERESZY, J.: *Seminár*. Spišská Kapitula, 2008.

„A kto je to, Pane, aby som v neho uveril?“ Ježiš mu povedal: **„Už si ho videl - a je to ten, čo sa rozpráva s tebou.“** On povedal: **„Verím, Pane,“ a klaňal sa mu.**“ A že to nie sú len prázdne slová dokázal, keď ho dvojnásobne vypočúvali farizeji. Vyznal vieru v Krista keď vravel: **„Keby on nebol od Boha, nemohol by nič také urobiť.“** V protiklade k sile viery uzdraveného slepca nám Písmo predkladá jeho rodičov. Hoci rovnako zažili silu Božej lásky a milosrdenstva, keď Boh uzdravil ich syna – ich strach z vylúčenia zo synagógy je väčší než viera. Oni neprijali Svetlo, lebo nemali vieru. Alebo presnejšie, mali vieru, ale nie takú silnú, aby boli ochotní podstúpiť aj isté riziko, ktoré z toho plynulo.

Synagóga bola miestom ich náboženského života a vylúčenie z nej znamenalo veľkú potupu. Ak si predstavíme, že izraelský národ bol Bohom vyvolený a počas stáročí bola viera v neho odovzdávaná cez množstvo generácií, pochopíme, aké bolo potupné byť vylúčený z náboženského diania. V Izraeli kult splýval so spoločenským, sociálnym a politickým dianím, zasahoval do každej sféry rodiny a života. A práve kvôli formálnemu žitiu viery a zákona, a tiež zo strachu pred potupou, odmietli títo rodičia vieru v toho, ktorého odpradáva ohlasoval zákon i proroci.

PAR

V ktorej situácii sa nachádzame my – každý jeden z nás. Sme schopní vyznať vieru v Krista aj za cenu obety? Nemusí to byť priamo obeta nášho života. Koľkí z nás sú schopní prihlásiť sa k Ježišovi a jeho Cirkvi v bežných udalostiach? Nehanbíme sa prežehnať, ak sme v reštaurácii na obede so svojimi kolegami? Nebojíme sa urobiť na sebe znak kríža, keď prechádzame v autobuse okolo kostola? Nie sme aj my ako rodičia slepého, ktorí sa báli, že ak verejne uznajú Krista za Spasiteľa, budú vylúčení zo synagógy?

Aj v dnešnom svete si spoločnosť stavia vlastné „synagógy“, z ktorých nás môže vylúčiť, ak prejavíme navonok našu vieru. Mnohí ľudia vnímajú Cirkev ako spoločenstvo tmárov, ktorých vývoj uviazol niekedy v stredoveku. My však nemôžeme pozerať na svet len jeho vlastnými očami. Ako hovorí sv. Pavol: **„Naša vlasť je v nebi“** (Flp 3,20a), a tam má smerovať všetko naše konanie.

Hoci sa niektorým môže vernosť Kristovi javiť ako čosi zastarané a bláznivé, ako kresťania sme povinní svedčiť pred týmto svetom o Kristovi. On sám nás na to upozorňuje keď hovorí: **„Každého, kto mňa vyzná pred ľuďmi; aj ja vyznám pred svojím Otcom, ktorý je na nebesiach. Ale toho, kto mňa zaprie pred ľuďmi; aj ja zapriem pred svojím Otcom, ktorý je na nebesiach.“** (Mt 10,32-33).

MY

Mnohí z vás, najmä tí skôr narodení, si možno pamätajú na svedkov viery, akými boli Boží sluha biskup Ján Vojaššák, bl. sestra Zdenka, biskupi Gojdič, Hopko, Buzalka, či Barnáš. Ale sú aj stovky iných, ktorí boli verní Kristovi a ktorých mená nepoznáme a napriek útlaku a príkorm väzenia ostali verní svojej viere a svojmu Bohu. Sú to statoční synovia a dcéry slovenského národa, ktorých krv, pot a slzy posvätili našu zem!

Nádherne to vyjadril i prezident Slovenského štátu ThDr. Jozef Tiso v predvečer svojej smrti, keď povedal:

„Svornosť národa nech je pokrstená mojou obeťou. Cítim sa byť mučeníkom Slovenského národa a protibolševického stanoviska!“ Práve vďaka týmto osobnostiam nášho národa, ktorí vieru v Krista nezapreli a vydali zaň svoj život sa môže naša krajina oprávnene nazývať kresťanskou! Neboli slepcami, alebo krátkozrakými, ktorí by časné dobrá vymenili za pravý poklad v nebi.“

Mali vieru, pretože im žiarilo Kristovo svetlo. A nebáli sa prijať jeho žiaru do svojho života, hoci by im bolo pohodlnejšie ostať v tme. Oni položili svoj život. Od nás to Kristus nežiada. Jediné, čo žiada je, aby sme prijali 'jeho' svetlo, pokoj, vieru a nádej do búrok nášho každodenného života.

ADE

Nebojme sa ukázať svetu, kto je Pánom nášho života. Kristus nám stále dáva svoje svetlo a pomoc. Každý deň máme možnosť načerpať olej do lúč nášho života z obete sv. omše, aby sme pred ľuďmi žiarili a vydávali svedectvo.

Amen.

Hriech, choroba a utrpenie duše človeka.

Ako telesná choroba je fyzickým utrpením človeka,
tak hriech je chorobou jeho duše.²⁴

AI

Prichádza rôzne... Nikto z nás si nepraje, aby „prišla na návštevu“. „Pani choroba“ sa však nepýta. Raz príde potichu, inokedy s hrmotom. V jej sprievode je aj bolesť, depresia, samota...

Každý z nás bol zaiste vo svojom živote aspoň raz chorý a musel vyhľadať lekára. Keď sme ho navštívili, zaraz sme mu rozpovedali všetko, čo nás trápi v nádeji, aby stanovil presnú diagnózu a predpísal liek, ktorý odstráni alebo aspoň utlmí bolesť, neduh tela. Alebo stalo sa nám, aby sme pred svojim lekárom, ktorému dôverujeme, zamlčali čosi podstatné o svojom zdravotnom stave?

KE

„Táto choroba nie je na smrť, ale na Božiu slávu, aby ňou bol oslávený Boží Syn“ (Jn 11,4). Týmito slovami reagoval Ježiš na správu o smrteľnej chorobe milovaného človeka. Namiesto toho, aby sa ponáhlal do Betánie a bol pri zomierajúcom, vyčkáva ešte dva dni na pôvodnom mieste.

DI

Správa o vzkriesení muža - menom Lazár, sa nachádza iba v Jánovom evanjeliu. Táto udalosť sa stala na konci Ježišovho verejného pôsobenia ako posledné zo znamení, ktoré prekonáva všetky predošlé zázraky. Bolo to krátko pred Ježišovým utrpením a smrťou a je tak bezprostrednou príčinou jeho zatknutia, ale tiež znamením jeho vlastného vzkriesenia.

Počas svojho verejného účinkovania, urobil Ježiš veľmi veľa zázrakov. V evanjeliách sa však spomínajú aj tri vzkriesenia: vzkriesenie naimského mládenca (Lk 7,11-17), Jairovej dcéry (Mk 5,21; Mt 9,18; Lk 8,40) a Lazára (Jn 11, 1-44). No predsa, vzkriesenie Lazára má pre nás zvláštny, hlbší význam.

---

²⁴ Porov.: SZÉKELY, T. *Seminár*. Spišská Kapitula, 2008

V prípade vzkriesenia syna chudobnej vdovy a dcéry popredného človeka, Ježiš koná takmer ihneď – v okamihu smrti, kým telo ešte nie je v hrobe. Navyše pri Jairovej dcére hovorí iba o spánku, za čo si vyslúži úškrny a posmešky mnohých prítomných, ktorí už chceli pochovať mŕtve telo dievčiny.

Teraz je Ježiš v inej situácii, v čase, keď konečne prichádza na miesto činu, leží telo mŕtveho Lazára - jeho priateľa, už štvrtý deň v hrobe. Aj týmto časovým údajom je umocnený zázrak vzkriesenia: podľa židovského poňatia, duša stráži telo zomrelého ešte tri dni po smrti, no štvrtým dňom nezadržateľne začína rozklad. Lazár bol teda skutočne mŕtvy a s ním aj všetka nádej. Ježiš sa však ani teraz neponáhla k hrobu svojho priateľa, aby ho vzkriesil, ale ostáva pred dedinou a čaká, kým za ním príde sestra zosnulého. Zaujímavý je dialóg Ježiša s Martou: namiesto výčitiek, Marta prejavuje vieru v Ježiša. Dôveruje mu, že môže nielen uzdraviť, ale dokonca i vzkriesiť z mŕtvych. Už vieme, že choroba Lazára bola skutočne smrteľná. Lazár naozaj zomrel. Jeho smrť však bola pre Krista príležitosťou, aby ukázal, že on je Pánom aj nad smrťou. Teda v tomto príbehu sa telesná smrť akoby vytráca a sám zázrak vzkriesenia akoby ani nestál za zmienku. Skutočnosť, na ktorej príbehu záleží, je oslávenie Boha a jeho Syna.

PAR

V dnešnej stati evanjelia nám sv. Ján približuje udalosť, v ktorej Ježiš vzkriesil z mŕtvych svojho priateľa Lazára. Čo nám chce evanjelista týmto zázrakom povedať? Mal Ježiš Lazára skutočne rád, ak dovolil, aby zomrel, ba čo viac, aby bolo jeho mŕtve telo štyri dni uložené do hrobu a začalo podliehať biologickým zmenám? Alebo nám svätopisec chcel touto udalosťou dodať nádej a odvalu v našich chorobách a ťažkostiach a podať akýsi návod, ako zvládať vlastnú chorobu alebo odchod našich blízkych?

A ako je to s nami? Ako sami prijímame vlastnú fyzickú slabosť, či chorobu našich bratov a sestier? Isto aj v našom živote sa vyskytujú okamihy, keď sami ochorieme, alebo ochorejú naši blízki. Nestážujme si, ale berme to ako dar od Boha. Choroba znášaná z lásky k Bohu, je prostriedkom posväcovania,

apoštolátu; je to vynikajúci spôsob, ako mať podiel na vykupiteľskom Kristovom kríži. Fyzické utrpenie, ktoré tak často sprevádza život človeka, môže byť prostriedkom, ktorý Boh použije, aby nás očistil od vín a nedokonalostí, aby v nás upevnil čnosti a aby sme sa tak mohli zjednotiť s utrpením Ježiša Krista.

Ale ako to je s chorobou duše? Môže vôbec duša človeka ochoreť? Z evanjelií vieme, že Ježiš počas svojho pozemského života venoval veľkú pozornosť chorým, lebo každý človek, zvlášť trpiaci, je preňho veľmi dôležitý. Pre Ježiša bol chorý človek i ten, kto upadol do hriechu. Teda aj hriešnika by sme mohli prirovnať k chorému človeku; takému, ktorý hriechom stratil spoločenstvo s Bohom. Takýto človek je duchovne mŕtvy. Ak sa toto stratené spoločenstvo, dôležité pre život, v krátkom čase neobnoví, takmer vždy nastáva rozklad. Rozklad jeho duchovného života. No vtedy prichádza Ježiš - 'nebeský Lekár', aby prostredníctvom sviatosti zmierenia liečil svojich chorých bratov a sestry a zmieroval ich s nebeským Otcom.

Ak chceme byť vernými Kristovými učeníkmi, musíme sa od neho naučiť, ako zaobchádzať nielen s fyzicky chorými ľuďmi, ale predovšetkým ako milovať hriešnikov. Musíme sa naučiť, ako milovať tých, ktorí potrebujú vyliečiť svoju dušu. Len ak si k nim vytvoríme správny vzťah a budeme k nim pristupovať s veľkou úctou, citlivosťou a milosrdenstvom, môžeme im pomôcť vrátiť sa na správnu cestu. Len tak im môžeme pomôcť vrátiť sa do náručia milosrdného Otca. Kto trpí v spojení s Pánom, „doplňa“ svojim utrpením to, čo chýba Kristovmu utrpeniu pre Cirkev. Kristovo utrpenie splodilo dobro, ktoré samo o sebe je nevyčerpatelné a nekonečné. Utrpenie a choroba nadobúdajú vďaka Kristovi svoj plný význam. O to viac, ak ide o choroby duše, ktoré môže liečiť iba 'nebeský Lekár'.

Preto využime tento milostivý čas - čas spásy a pripravme, očistíme svoje vnútro na prijatie Krista. Keď v nasledujúcich dňoch pristúpime k veľkonočnej spovedi, pamätajme, že kňaz v spovednici zastupuje Krista – lekára našej duše, a preto tak, ako lekárovi tela vždy povieme všetko, čo nás bolí, tak aj lekárovi duše, v osobe kňaza, vo sviatosti zmierenia vyznajme všetky svoje hriechy,

nezamlčme nič, veď ide o spásu našej duše. O koľko viac pozornosti sme povinní venovať svojej nesmrteľnej duši, keď sa o svoje smrteľné telo vieme dobre postarať.

MY

Čo pre nás znamená Kristus a skutočná viera? Čo znamená obnoviť spoločenstvo s Bohom a ako po ňom túžime?

Združenie katolíckej mládeže v istom nemeckom meste zorganizovalo zaujímavú akciu. Štyridsať dievčat a chlapcov sa rozostavilo v strede mesta pred veľkými obchodmi a ponúkali občanom, ktorí išli nakupovať, nezvyčajnú pohľadnicu. Bolo na nej napísané: „Bez teba by na kúsku sveta nebol Kristus.“ Občania boli najprv nedôverčiví. Mysleli si, že ide o propagandu nejakej novej sekty. Po krátkom srdečnom rozhovore s mladými katolíkmi sa dali presvedčiť, a čoskoro bolo rozdanych všetkých dvadsaťtisíc pohľadníc. Krátka veta tejto mládeže je veľmi bohatá na obsah.

Zamyslime sa: 'bez teba' - teda Kristus oslovuje každého z nás, do každého z nás vkladá nádej; na kúsku sveta nehovorí nám, že máme naplniť evanjeliom celý svet, ale len kúsok, na ktorom žijeme svoj každodenný život; aby nebol Kristus – keď sklameme, keď budeme len matrikovými katolíkmi a nebudeme konať podľa viery, na tom mieste, na ktorom žijeme, bude tma, bude tam chýbať Kristova prítomnosť. Kristus príde, prinesie život a svetlo, ak sa my staneme jeho uvedomelými nositeľmi. Preto veľa záleží na nás, či sa rozhodneme konať ako tí, ktorí prijali svetlo viery alebo ako tí, ktorí toto svetlo odmietli.

ADE

Aj nám sa často stáva, že upadneme do hriechu. Sme totiž krehkí, hriešni ľudia. Vtedy sa pripodobňujeme mŕtvemu Lazárovi, pretože sme mŕtvi pre nebeské kráľovstvo. No nie naveky. Práve vtedy k nám prichádza Ježiš a klope na dvere nášho srdca. Nevstupuje hneď, čaká, či sme ochotní mu ich otvoriť. A preto - vždy, keď vo sviatosti zmierenia obnovujeme svoje spoločenstvo s Bohom, vždy je to oslava Boha. Boh je predsa milosrdný, on nám odpúšťa všetky naše neprávosti. On nechce zatratenie hriešnika, ale chce, aby žil naveky.

Amen.

Počúvať Boha

Boh nám vo svojom utrpení hovorí, že nás má rád.²⁵

AI

Marilyn Monroe, J. F. Kennedy a mnohí ďalší ľudia so svetoznámych menom, boli veľmi obdivovaní. Mali mnoho fanúšikov, ktorí prekonávali aj veľké prekážky, či to už bola vzdialenosť, alebo aj finančné ťažkosti, aby týchto slávnych ľudí mohli aspoň vidieť, keď už nie porozprávať sa, alebo si s nimi podať ruku. Na druhej strane všetci veľmi dobre vieme, ako títo obdivovaní a slávni ľudia skončili svoj život. Prirodzená smrť predstavuje iba nepatrné percento. Väčšinou sú to vraždy, niekedy aj samovraždy. Ľudia ich obdivovali, ale ľudia ich aj mnohokrát pripravili o život.

KE

Ježiš pri vstupe do Jeruzalema bol tiež slávny. Mnoho ľudí mu tleskalo a volalo na slávu, ako to čítame v dnešnom evanjeliu. Celý zástup apoštolov chválil Boha a volal: **„Požehnaný kráľ, ktorý prichádza v mene Pánovom. Pokoj na zemi“** (Lk 19,37-39). Počuli sme, ako Ježiš opúšťa Betánii. Sprevádzaný početným zástupom kráča do Jeruzalema na Olivovú horu.

DI

Vstupuje ako Mesiáš a predsa na osliatku. Tak to bolo predpovedané už pred mnohými storočiami. U proroka Zachariáša čítame: **„Plesaj hlasno, dcéra Siona, jasaj, dcéra Jeruzalema, hľa, tvoj kráľ ti prichádza, spravodlivý je a prináša spásu, ponížený je a nesie sa na oslovi, na osliatku, mláďati oslice“** (Zach 9,9). Jeruzalemský ľud víta Ježiša s radosťou. Preukazuje mu veľkú radosť. Volá: „Hosanna! Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom...“ Ježiš to prijíma a pokorne ide ďalej. No on vie, že hneď to bude bolestné „ukrižuj!“ Ide do Jeruzalema – je to mesto, kde položí za nás svoj život. To je vôľa nebeského Otca: **„On vydal za nás Syna, aby nezahynul nik, kto verí, ale aby mal večný**

²⁵ Porov.: VITKO, R. Seminár. Spišská Kapitula, 2008.

Život. “ Ježiš to teraz naplní. Dnes veľká radosť a „hosanna“, no o krátky čas „ukrižuj!“

On prichádza aby trpel. Tak ako najposlednejší zločinec, trpí na kríži. Týmto nám daruje život.

PAR

Kríž je slovo, ktoré tak často zaznieva v našich domácnostiach. Ako sa naň pozeráme? Je pre nás len nejakým symbolom kresťanstva, alebo pozeráme naň ako na potupný nástroj Ježišovho umučenia? „O crux, ave spes unica“ – „O kríž, nádej naša jediná.“ Áno, len kríž nám zaručuje spásu! Je nádejou pre večný život. Aj Svätý Otec Benedikt XVI. venuje svoju ďalšiu encykliku nádeji. Pomenováva ju Spe salvi facti sumus - „V nádeji sme spasení.“

Ježišovi teraz ľudia kričia: „Sláva!“ No to nebude trvať dlho – tak, ako každá naša pozemská sláva. Hneď ju nahradí niečo úplne iné. Iná skutočnosť – nahradí ju pravda. Tou pravdou je: „Kríž.“

Pred tým, ako ho Ježiš zoberie na plecia, nesie iné kríže - zradu jeho najbližších apoštolov. Zrádzajú ho jeden za druhým. Judášova zrada a bozk. Pokojný spánok v Getsemanskej záhrade, keď sa Ježiš potí krvou. Zbabelý útek, keď vojaci prichádzajú, aby zajali Ježiša. Zrada Petrova.

Ako to chápať? Ako ho mohli zradiť jeho najbližší? Prečo sa tak správali? Chýbalo im to, čo ukázala žena, o ktorej sme dnes tak isto počuli na začiatku Pašií. Keď Ježiš prišiel do Betánie, prišla za ním žena s nádobou drahého oleja a namastila mu ním hlavu. Všetci, ktorí tam boli, sa rozčuľovali, že márne vzácny olej. Ona na ich slová nedala určite preto, že mala to, čo chýbalo apoštolom - odvahu. Vedela, čo robí a komu to robí. Oni počúvali Ježiša denne a ona ho možno videla prvýkrát. Oni sa naľakali, ona ostala pokojná.

Všetci vedia, že Ježiš musí zomrieť. V tejto situácii a v tomto vedomí smrti svojho Majstra sa nachádzajú aj apoštoli. Ako Ježiš zomrie, akú bude mať smrť? Mnohé otázky a ľudské slabosti apoštolov...

MY

Vzťah ku krížu opísali mnohí. Vypočujme si jeden príbeh.

Fjodor Michajlovič Dostojevskij v jednom zo svojich mnohých románov uvažuje a porovnáva vraždu s odsúdením na trest smrti. Došiel k tomu, že trest smrti je jednoznačne na vyššej úrovni bolesti. Zdôvodňuje to tým, že človek, pri obyčajnej, nečakanej vražde netrpí dlho, príde to nečakane, rýchlo. Ale pri treste smrti odsúdený so svojou smrťou, žije nejaký čas. Vie, že určite zomrie, či už o hodinu, o desať minút, potom v tú chvíľu. Hlavné je to, že zomrie určite. Pre psychiku človeka je to veľké trápenie. To čakanie je horšie ako samotná smrť.

A práve v tejto druhej situácii sa nachádza Ježiš. Ako pravý Boh vie, čo ho v Jeruzaleme čaká. A predsa tam ide. Takýto slávnostný vstup sa uskutočňuje nielen na Kvetnú nedeľu, ktorú slávime dnes, ale Pán Ježiš slávnostne vstupuje do nášho vnútra vždy, keď pristupujeme k svätému prijímaniu.

Stará legenda rozpráva o ľuďoch, ktorí niesli so sebou svoje kríže. Jednému z pútnikov sa zdalo, že jeho kríž je veľmi dlhý, a tak z neho kúsok odpíliť. Po dlhej ceste všetci zastali nad priepasťou. Na druhom brehu bolo už vidieť ako na dlani 'zaslúbenú zem'. Bohužiaľ, nevedel ta nijaký most. Pútnici po malej chvíli váhania položili svoje kríže ponad priepasť. Všetky kríže dĺžkou vyhovovali a stali sa mostom. Len ten odrezaný bol krátky. Jeho majiteľ zostal stáť smutný a bezradný.

Aj nám sa môže častokrát zdať, že nás Boh neprimerane skúša. Že nám dáva kríž, ktorý nevládžeme uniesť. Sú to naše každodenné povinnosti, starosti. Častokrát choroba, neúspechy, neporozumenie v rodine, v práci, v škole... My šomreme, nesúhlasíme a tak ako v tej legende, častokrát neprijímame kríž. Hľadáme iné chodníky a ten svoj kríž si chceme skrátiť. Je to prirodzené. Veď kto z nás by chcel trpieť. Chceme sa mať dobre, žiť v šťastí a radosti. Mať mnoho priateľov, byť zdravý a mnoho iného. A tu nás Boh Otec vyzýva k obete.

On nechce, aby sme niesli taký kríž ako Ježiš. Ale aby sme prijímali s pokorou všetko to, čo od nás žiada. Neskracujme si svoj kríž. Boh od nás nežiada obeť života, nechce od nás ani našich synov, veď on dal svojho Syna Ježiša! Raz a navždy! Boh chce, aby sme žili život v spojení s ním. V láske a s láskou znášali každodenné starosti a trápenia.

Niekedy stačí naozaj tak málo: vzbudíme si úmysel a v tichosti to obetujeme za seba, svojich drahých, za Cirkev. Ani Ježiš nešomral, vzal na plecía kríž a vyniesol ho na Golgotu. Neskracoval si ho. Aj po bolestných pádoch vstáva a ide ďalej. To bola Otcova vôľa. Boh dáva svetu Syna a ten trpí za Cirkev, za nás, aby sme mali večný život.

Blahoslavená Matka Tereza spomína jednu udalosť zo svojho života: Raz, keď som bola v Londýne zbadala som muža, ktorý sedel na križovatke a celý bol pohrúžený do seba. Okolo neho sa vznášalo ovzdušie plné nešťastia. Prišla som k nemu, podala som mu ruku a spýtala sa ho, ako sa má. Zdvihol na mňa oči a povedal mi: „Ach, po dlhom čase cítim teplo ľudskej ruky!“ A postavil sa. Na jeho tvári sa objavil žiariaci úsmev vďaka tomu, že niekto bol k nemu milý.

„Jednoduchý stisk ruky mu dal možnosť niekoho cítiť vedľa seba. Pre mňa to bol Ježiš oblečený do utrpenia. Darovala som mu pocit, že ho niekto miluje.“

Aj nás Ježiš vyzýva, aby sme ho videli v každom našom bratovi. Neobchádzajme ho. Darujme bratom svoju lásku, pomoc, povzbudenia, úsmev... Vtedy to všetko darujeme Bohu. „Čokoľvek ste urobili jednému z mojich bratov, mne ste to urobili...“ Zvlášť teraz, keď si pripomíname Ježišovo utrpenie myslíme viac na druhých.

Ježiš neprichádza naprázdno. Dáva nám seba samého. Pri vstupe do Jeruzalema sa dal do rúk Jeruzalemčanov a pútnikov. Pri svätom prijímaní sa dáva do rúk každého jedného z nás. Už je iba na nás, ako zareagujeme na túto milosť.

ADE

Ježiš dnes opúšťa Betániu. Aj my dnes opustíme svojho starého človeka a kráčajme s ním do Jeruzalema. Vyďajme sa novým životom, životom naplneným láskou. Ježiš na kríži vystiera svoje ruky a objíma celý svet. Je to láska, ktorá ho viedla k tomuto tajomstvu kríža. Má o nás záujem. O naše šťastie, o náš večný život. Pustíme ho do nášho života a volajme mu na slávu: „Hosanna, požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom!“ Požehnaný, ktorý prichádza do môjho srdca!

Amen.

Život a Eucharistia

Priviesť poslucháčov k hlbšiemu zamysleniu sa
nad prepojením Eucharistie so životom.²⁶

AI

Stále častejšie sa hovorí o globálnom otepľovaní. Môžeme ho pozorovať i u nás. Máme 'Martina na bielom koni', a bieleho koňa nikde. Prídu Vianoce, a namiesto snehovej pokrývky, husto prší. Toho roku sme najviac snehu videli teraz, na začiatku Veľkej noci. Je síce pekné, že v kalendári vieme vypočítať, kedy začína a končí najstudenšie ročné obdobie. No čo z toho, keď chýba to, čo robí zimu zimou. Niečo podobné máme v dnešnom evanjeliu. Počuli sme o poslednej večeri. Vieme, že pri nej Ježiš ustanovil sviatosť oltárnu. V tomto úryvku chýba premenenie. Chýba to, čo robí Eucharistiu Eucharistiou.

KE

Ježiš namiesto sv. omše a slov premenenia, umýva apoštolom nohy. Zdá sa, že sa vytratila podstata Svätej omše. Nie! Naopak. Význam Eucharistie a sviatosti kňazstva vystupujú pred našimi očami. Hovoria nám o tom Ježišove slová: **„Miloval svojich, čo boli na svete, miloval ich do krajnosti“** (Jn 13,1).

DI

Jánovo evanjelium je v porovnaní s ostatnými trochu výnimočné. Asi preto, že vzniklo ako posledné, niekedy na prelome 1. a 2. storočia. Žilo už niekoľko generácii kresťanov. Z Jánovho opisu poslednej večere môžeme usúdiť, že Ježiš neustanovil sv. omšu.

V živote každého človeka hrajú veľkú úlohu symboly. Používame ich v komunikácii, riadime sa podľa nich na cestách, pracujeme s nimi v každodennom živote. Zvláštnu úlohu majú v náboženstve. Je to preto, že sú takmer jedinou možnosťou, ako si môžeme priblížiť tajomstvá našej viery.

²⁶ Porov.: VRCHOVSKÝ, M.: Seminár. Spišská Kapitula, 2008.

Viditeľné znaky znázorňujú neviditeľné skutočnosti. V liturgii má takmer každý úkon hlboký význam, ktorý si často ani neuvedomujeme. Významnú úlohu majú v Biblii. Vo Svätom písme máme množstvo symbolických udalostí, najmä v prorockých spisoch. Iste si spomeniete na Jeremiáša (*Jer 28,1-17*). V čase obliehania Jeruzalema si mal na Boží príkaz zhotoviť jarmo a založiť na hlavu. Malo to byť symbolom otroctva. Tu sa objavil falošný prorok Hananiáš, ktorý Jeremiášovi jarmo rozlámal. Chcel tým naznačiť koniec útlaku. Pán ale prikázal prorokovi vyhlásiť: drevené jarmo si zlámal, nuž položím železné jarmo na šíju všetkých okolitých národov. Z dejín Izraela vieme, ako drasticky sa tieto slova splnili.

Symbolické gesto používa aj Ježiš. V rozhodujúcej chvíli svojho pozemského života nevzal umývadlo, lebo bol vo večeradle po apoštoloch 'ťažký vzduch'. Išlo o niečo oveľa hlbšie. Úkon ktorý vykonal, bol prácou otroka, a nie symbolikou. Ježiš - Pán a majster, berie vodu a koná otrockú robotu. Apoštoli to vedeli. Preto Peter tak prudko reagoval. Nepochopil túto symboliku.

Ján nebol prvým reformátorom, ako tí v 15. storočí. Kňaz si len tak vynechal slová premenenia, a zbožný ľud si to často ani nevšimol. Jánovo vynechanie má svoj cieľ. Chce poukázať na vážnu skutočnosť. Ľudia na začiatku 2. storočia už žili liturgickým životom. Pravidelne slávili sv. omšu. Nepotrebovali mať ju podloženú ešte aj vo štvrtom evanjeliu. Ján chce hlavne poukázať na prepojenie

Sv. omše s príkazom lásky. Sv. omšu označujeme gréckym výrazom Eucharistia. Koreňom tohto slova je CHARIS – láska. Vtedajší kresťania nemali problém s Eucharistiou. Poznali jej význam, hĺbku a potrebu pre život. Vedeli, že v nej prichádza živý Kristus. Pravdepodobne ale zabúdali na jednu dôležitú vec. Jej prepojenie s praktickým životom.

PAR

Eucharistia má pre každého z nás nenahraditeľný význam. No bez jej prepojenia s každodenným životom sa stáva len prázdnu formou bez obsahu. Predstavme si deti, ktoré sa hrajú na pieskovisku. Jedno z nich nahrnie polmetrovú kopu piesku a vyhlási: „Pozrite, ja som tu urobil Gerlach.“ Kopa

piesku má totiž taký tvar. Aby to bol skutočne Gerlach, chýba mu len jedna malá drobnosť. Takých 2300 metrov hmoty pod sebou.

Liturgia má byť vrcholom nášho kresťanského života. Ak nie je prepojená so životom, podobá sa hĺbe piesku na ihrisku. Vrchol totiž predpokladá niečo, na čom stojí. To „niečo“ má byť život založený na evanjeliu.

Ježiš nám dáva seba ako príklad. Keď hovorí o láske, ale nehnusí sa mu umyť nohy zradcovi. Ja hovorím o láske k blížnym a pritom si neviem po sebe urobiť poriadok, čo by malo byť mojou povinnosťou. On stoluje s apoštolmi, so zástupmi i so ženami. Ja špekulujem, vedľa koho si mám v jedálni sadnúť za stôl. Ježiš hovorí o láske k Bohu a celú noc strávi v modlitbe. Ja hovorím o potrebe modlitby, no pritom si všetko nechávam na poslednú chvíľu.

Slávenie poslednej večere môže byť dobrou príležitosťou prehodnotiť, ako vytvárame svojim životom podklad pre „vrchol kresťanského života“, pre Eucharistiu. Nie je správne, ak viem nábožne vydržať na sv. omši, no neviem si plniť svoje povinnosti. Každý deň vyslovujem: „Pokoj a bratská láska nech je medzi nami!“, ale keď odo mňa niekto niečo potrebuje, radšej ho na diaľku obídem. Keby mal eucharistický Pán viditeľné ľudské ruky, iste by aj nám ukázal symbolické gesto. Napríklad, pohrozil by vystretým ukazovákom. Zatiaľ tak neurobil. Asi preto, že liturgia nie je len vrcholom, ale aj prameňom kresťanského života. Aby som mohol zmeniť svoj život k lepšiemu, Eucharistia je k tomu najúčinnnejšou posilou. Bez nej by ťažko bolo možné niečo so sebou urobiť.

MY

Cirkev si bola vždy vedomá tejto nesmiernej hodnoty, ktorú dostala od Ježiša pri poslednej večeri. Aj preto pápež Urban IV. zaviedol sviatok Božieho tela. Pápež poveril sv. Tomáša Aquinského, aby na tento sviatok zostavil modlitby do breviára. Tomáš sa zdráhal prijať túto úlohu. Myslel si, že nie je dosť súci. Odporučil sv. Bonaventúru.

Bonaventúra bol veľkým zjavom v dejinách cirkvi. Bol dušou lyonského koncilu. Mal doktorát z teológie na Parížskej univerzite. On zostavil rehoľné pravidlá františkánov. 17 rokov bol generálnym predstaveným rehole. Pritom vynikal pokorou a bol príkladom v službe. Keď ho pápež Gregor X. menoval za kardinála, poslal k nemu

dvoch legátov, aby mu odovzdali kardinálsky klobúk. Tí prišli za ním do kláštora a našli ho v kuchyni pri umývaní riadov. Tohoto človeka pokladal sv. Tomáš za najvhodnejšieho kandidáta, ktorý má „ospievať“ Eucharistiu.

Pápež rozhodol, aby obaja učenci napísali práce. Potom sa malo rozhodnúť, ktorá bude lepšia. Tomáš aj Bonaventúra predstúpili pred pápeža. Na výzvu jeho svätosti začal Tomáš čítať svoje dielo.

Po krátkej chvíli Bonaventúra pred očami všetkých prítomných svoj spis roztrhal so slovami, že Tomášov je neprekonateľný. Tomáš zložil krásne hymny, ako: Lauda, Sion Salvatorem,... Pange lingua... Tantum ergo... Aj keď Bonaventúrove dielo svet neuzrel, jeho chválospevom bol príkladný a svätý život.

Najkrajšou úctou k Eucharistii nie sú ani tak nábožné úvahy či piesne, ale život a skutky, ktoré môžu iným priblížiť Božiu lásku. Samotná sviatosť sa potom stane zdrojom sily k takému životu a skutkom. Môžeme sa na nej zúčastňovať každý deň. Vždy znova prichádza ku nám Kristus počas slov Premenenia. Umývanie nôh sa dostáva do popredia jedenkrát v roku. Ale každá jedna svätá omša nám má pripomenúť našu povinnosť služby lásky. Ježišovo gesto je vzor našich skutkov.

ADE

Liturgia nám v dnešný deň pripomína dar, ktorý nám zanechal Pán Ježiš pred svojím umúčením – seba samého pod spôsobom chleba a vína. Prosme ho preto, aby jeho prijímanie nám pomáhalo k vzornému životu. Aby jeho milosť, ktorú tak často prijímame, pôsobila v nás a cez nás vo svete. Aby sme takto verne, ako jeho učeníci, sprítomňovali jeho samotného ľudom, s ktorými sa denne stretávame.

Amen.

Kristus Kráľ

Židovský kráľ je náš Boh a Pán, Vykupiteľ a Spasiteľ.²⁷

AI

Dnes sa stretávame s Kristom trpiacim, umierajúcim na kríži. Pri počúvaní umučenia nášho Pána Ježiša Krista, pokúsme sa odpovedať na otázku: **„Prečo je Kristus Kráľ?“**

KE

Čo je budované bez Božieho základu, tak sa rozpadne. Ježišovo kráľovstvo je založené na Bohu. O tom hovoria dnešné pašie, Jánov text o umučení a smrti Pána Ježiša.

DI

Židia boli od iných národov odlišní tým, že mali len jedného Pána Boha. Na čele židovského národa bol patriarcha – muž, ktorého si vyvolil Boh. Patriarcha – Abrahám, Jakub, Mojžiš, bol človek jeden z nich. Odlišoval sa tým, že sa rozprával s Bohom sám, alebo prostredníctvom prorokov za celý národ.. No židom to nestačilo. Hoci boli vyvolený národ, chceli byť ako ostatné národy. Nielen s jedným Bohom, ale aj s jedným kráľom.

Za čias kňaza Samuela, keď ostarel, prišli za ním starší Izraela s požiadavkou: „Daj nám kráľa, nech panuje nad nami!“ Samuel sa modlil k Pánovi a Pán mu povedal: „Vypočuj hlas ľudu vo všetkom, čo ti povedia, veď nie tebou opovrhli, opovrhli mnou, aby som nekraľoval nad nimi. 'Mať kráľa', znamená: slúžiť mu. Samuel oznámil ľudu Pánove slová: „Toto bude právo kráľa - vezme vašich synov a postaví ich k svojim vozom, koňom a budú bežať pred jeho vojskom, vezme vaše dcéry, aby pripravovali oleje, varili a piekli. Zoberie vaše polia, vinohrady, olivy a dá ich svojim sluhom.“ Ľud nechcel počuť Samuelove slová a vravel:

²⁷ Porov.: VLASATÝ, P.: *Seminár*, Spišská kapitula, 2008.

„Nie, ale nech je nad nami kráľ. Samuel im pomazal za kráľa Šaula“
(Porov. 1Sam 8). Neskôr bol kráľ Dávid, Šalamún. Izraelské kráľovstvo pochádza z nášho sveta. Preto sa rozdelilo na Severné a Júdske kráľovstvo. U Izraelitov, neustále atakovaných útokmi okolitými vládcami, prevládlo očakávanie, že Mesiáš bude pánom a kráľom a oni budú vládnuť.

Teda okrem biblického mesianizmu existovali – ako to už býva na základe reálií a ľudských túžob, politické a pozemské ciele (obnovenie Dávidovho kráľovstva, vyslobodenie spod nadvlády cudzincov). Medzi Židmi to na prelome vekov vrelo. Pánov pomazaný služobník mal už-úž prísť. Židia mali veľkú víziu – víziu Mesiáša a jeho kráľovstva.

(Porov. www.katnovimy.sk/Kn_2004/01_2004/obnova.htm)

PAR

Smrť Krista Kráľa nebola zbytočná. Poukážme si to na príklade.

Misionár chcel postaviť nemocnicu pre chorých. Zaoštaral materiál na stavbu. Na ďalší deň, keď prišiel na stavbu, materiálu nebolo. Domorodci všetko rozobrali. Tak materiál kúpil znova, no na ďalší deň materiál znova nebol. Takto sa to zopakovalo viackrát. Misionár si v duchu povedal: „Pane Bože, keby som to nerobil kvôli tebe, tak s tým končím. Lenže viem, že títo ľudia to potrebujú.“ Aj domorodci si uvedomili, že to nerobí pre seba, ale kvôli nim. Nemocnica nakoniec bola postavená.

Na čom si zakladáme svoje konanie? Na Bohu, či na ľuďoch? Robíme veci pre svoju slávu, či Božiu? Konanie Izraelitov, že chceli kráľa pre seba, bolo sebecké. No misionár budoval nemocnicu pre druhých. Židia mali takého kráľa, akého chceli. Platili dane, dávali zo svojho desiatky. Keď prišiel medzi nich Ježiš, zase chceli, aby robil podľa ich vôle. Uzdravoval chorých, vyhánal zlých duchov. Ježiš im poslužil. A keď žiadal od nich, aby sami urobili nápravu, nie všetci ho prijali. Farizejom a zákonníkom bol proti srsti. Šalamún bol síce kráľom - požehnaný Bohom, ale na žiadosť ľudu. Kristus bol pre židov kráľ, keď ho vítali na osliatku pri vstupe do Jeruzalema.

O niekoľko dní sa to mení. Už Izraeliti majú inú náladu. Ako sme počuli v pašiach, židia si nežiadajú kráľa, ale cisára. Zapierajú vlastného, jediného,

pravého Boha. Izraeliti všetko stavali na svojej vôli, nie na Božej. Veď kráľovi Šalamúnovi postavili palác, platili dane. Ježiš povedal: „**Moje kráľovstvo nie je z tohto sveta**“ (Jn 18,36). On nepotreboval ich dane. Nechcel palác. Židia a my s nimi, svojimi hriechmi sme Kristovi dali palác – trón z dreva: kríž, trňovú korunu. Kristus kraľuje z kríža. Ježiš od nás očakáva, že budeme konať ako on. Veď Ježiš veľakrát, keď uzdravil chorých, tak aj odpustil hriechy. A chce, aby aj my sme si odpúšťali navzájom medzi sebou.

MY

Smrť Krista nie je len história, aj súčasnosť i napriek tomu, spomeňme si na jednu inú udalosť.

Kazateľ, ohnivého ducha – Savonarola, r.1495 navrhol obyvateľom Florencie, aby svoje mesto zasvätili Kristovi, svojmu kráľovi. Jeho návrh odmietli. R. 1527, keď sa nepriateľské vojská blížili k bránam ich mesta, spomenuli si na myšlienku Savonara a nad hlavnú bránu do mesta dali nápis: 'Ježiš Kristus, zvolený za kráľa mesta Florencie!'

Florentiania pochopili, že s Kristom to pôjde. V týchto ťažkých časoch, zvoľme si aj my Krista za kráľa svojich srdc, rodín, vlasti. Pozeráme na kríž a vidíme nebeský trón s plnou slávou. Toho, ktorý svoju kráľovskú moc vo chvíli utrpenia nestratil, ale ju rozmnožil. Kristus sa obetoval a zároveň daroval nám všetkým vykúpenie. Sv. Augustín povedal: „Kristus nás vykúpil bez nás, ale bez nášho rozhodnutia nás nespasí.“ Kristova láska je darovanie sa jeden druhému.

Keď Sultán v Egypte porazil kresťanské vojsko a mal pred sebou kresťanského kráľa, vtedy si spomenul na stretnutie so sv. Františkom Assiským a hovoril: „Aby si vedel kráľ, že len kvôli Františkovi – jedinému kresťanovi, ktorého som v živote stretol, v ktorého dobrotu verím, som ti ochotný darovať tebe i všetkým kresťanským zajatcom slobodu.

Dobrota jedného kresťana – Františka, zachránila celé vojsko. Dobrota Krista zachránila celý svet. Ježiš nám zanechal príklad, aby sme kráčali v jeho šľapajach. „**Keď mu zlorečili, on nezlorečil**“. Máme si v našich rodinách, priateľstvách odpúšťať urážky, ktoré na nás padajú. Ak treba pomôcť, tak

pomôžme, a nie topiaceho potopíme. Prinášajme svoje radosti, svoje bolesti či starosti ku Kristovi na kríži. Ježiš zmení naše bolesti, žiaľ na radosť. Naše kríže nesie s nami, a ani to mnohokrát nepoznávame.

ADE

Uvedomme si, kto je naším kráľom. Veľký piatok je deň zvláštneho ďakovania za Kristovu dobrotu. Za vyslobodenie od večnej smrti. S vďačnosťou sa pokloňme Kristovmu krížu – kráľovskému trónu. Túto vďačnosť prejavme bozkom na drevo kríža, na ktorom zomrel Spasiteľ sveta.

Amen.

Biela sobota Vigília

Mt 28,1-10

Vstal, naša radosť

Kristus je naša radosť.²⁸

AI

Určite už všetci dobre vieme i poznáme, čo je radosť. Iste patrí k neodmysliteľnej súčasť každodenného života....máme radosť, keď sa nám darí, máme úspechy v škole, práci, v nadšení, alebo ak sa výborne podarí náročná úloha, či skúška – ba i teraz máme niektorí radosť. No ale na druhej strane, život prináša i ťažšie chvíle – strach, obavu, rôzne ťažkosti a to vtedy, keď stojíme pred závažným rozhodnutím, alebo ak dostaneme strach z nejakej nepredvídanej situácie. A práve táto situácia sa prejavila u žien z dnešného evanjelia.

KE

„Ženy rýchlo vyšli z hrobu a so strachom i veľkou radosťou bežali to oznámiť jeho učeníkom“ (Mt 28,8).

DI

Udalosti, ktoré sa odohrali v deň Pánovho zmŕtvychvstania, majú pre nás veľmi hlboký význam. Správy štyroch evanjelistov o tom, že ženy našli Ježišov

²⁸ Porov.: DOBROVIČ J.: *Seminár*. Spišská Kapitula, 2008.

hrob prázdny, sú v podstate rovnaké, ale v niektorých podrobnostiach sa líšia, lebo – ako nám je známe, nie všetci evanjelisti zachytili tie isté udalosti.

Môžeme si ich teraz trochu aj priblížiť. Hneď skoro ráno išla Mária Magdaléna a iná Mária pozrieť hrob. Bolo zvykom, že ženy sa starali o mŕtve telo, ktoré balzamovali a natierali vonnými olejmi. Treba povedať, že ženy majú k mŕtvemu iný vzťah ako muži. Mŕtve telo milovanej osoby je pre ne ešte stále milovanou osobou. Pohladia ju, s veľkou starostlivosťou ju pripravujú, obložia kvetmi. Hľadajú na ňu s láskou a chcú si ju uchovať čo najdlhšie v pamäti. Ale pritom vedia, že Ježiš je mŕtvy. Boli pri snímaní z kríža i pri pohrebe. Ale ich láska je silnejšia ako smrť. Trvá ďalej. Stvrdla na diamant. Urobili všetko pre to, aby zohnali voňavé masti. A potom verne s láskou navštevujú hrob. Muži zase sa správajú trochu inak. Obetujú za priateľa aj život. Ak je ranený, urobili pre neho všetko. No keď zomrie, vzdávajú mu poslednú poctu a tým sa všetko končí. Pochovali kamaráta a život ide ďalej. Po Ježišovej smrti muži pomôžu pochovať jeho telo. Sú tam Jozef z Arimatey, Nikodém i apoštoli zariadili všetko potrebné. Vyžiadajú si od Piláta telo a snímajú ho z kríža. Odvalia kameň do nového hrobu, pochovávajú Ježiša a znova privalia. Potom odchádzajú, život ide ďalej. Každý sa vráti k svojej práci, štúdiu, remeslu, rybolovu, pluhu... Tak odchádzajú i učeníci do Emauz. No ako sa blížili k hrobu, stretli anjela, ktorý im vysvetlil, prečo Ježišovo telo v hrobe nenašli. Evanjelistu Matúš hneď v druhom verši opisuje postavu Pánovho anjela, ktorého Marek ani Lukáš nespomínajú. Všetci štyria evanjelisti opisujú, ako ženy našli prázdny hrob. Zhodne tvrdia, že tieto tajomné udalosti boli na prvom mieste zjavené ženám, ktoré viac dávajú na cit, než na opatrnosť a sú azda schopnejšie pochopiť aj také skutočnosti, ktoré rozum nevie presne rozobrať, ale ženské tušenie ich vníma s obdivuhodnou istotou.

Na česť ženy treba povedať: žena stála najbližšie pod krížom a žena bola prvá pri hrobe vo veľkonočné ráno. A tak sa stávajú prvými svedkami Ježišovho zmŕtvychvstania. Podobne je to i so strážou, ktorú spomína iba Matúš. Strážnici ostali ako mŕtvi. V kapitole predtým, ktorú sme nepočuli, Matúš opisuje veľkňa-

zov a farizejov - židov, ktorí sa zhromaždili u Piláta a hovorili mu, aby dal strážiť hrob, lebo si mysleli, že jeho učeníci ukradnú Krista a povedia: „Vstal z mŕtvych!“ No nebáli sa apoštolov, ale zľakli sa samotných Kristových slov, ktoré povedal za svojho života: „Po troch dňoch vstanem z mŕtvych.“ A anjel do dosvedčuje: **„Niet ho tu, lebo vstal, ako povedal!“**

PAR

Udalosť, tohto veľkonočného nedeľného rána, ktorá sa stáva dňom Pána, namiesto židovskej soboty, je najväčším sviatočným dňom kresťanov. Áno, je to tajomstvo vzkriesenia nášho Pána. Sv. apoštol Pavol jasne hovorí: **„Ak sa hlása, že Kristus bol vzkriesený z mŕtvych, akože niektorí z vás hovoria, že zmŕtvychvstania niet? Veď ak niet zmŕtvychvstania, nebol ani Kristus vzkriesený. Ale ak nebol Kristus vzkriesený, potom je márne naše hlásanie a márna je aj vaša viera. A potom sa zistí, že sme falošnými Božími svedkami, lebo sme svedčili proti Bohu, že vzkriesil Krista, ktorého nevzkriesil. Lebo ak mŕtvi nevstávajú, nevstal ani Kristus. A keď Kristus nevstal, vaša viera je márna. Potom aj tí, čo zosnuli v Kristovi, sú stratení. Ak len v tomto živote máme nádej v Kristovi, sme najúbohejší zo všetkých ľudí“** (1Kor 15,12-19). Keby Kristus nevstal, asi by sa apoštoli ako muži venovali svojej činnosti naďalej: práci, rybolovu....život by šiel ďalej, ale Kristus vstal! A páve preto Kristus má byť v našom živote svetlom a radosťou tak, ako to vidno u apoštolov, ako to vidieť u žien z evanjelia – uverili mu. Aj keď mali strach. No srdce mali naplnené ohromnou radosťou, že Ježiš vstal a mohli o ňom vydávať svedectvo.

Môžeme sa opýtať samých seba: Ako svedčím ja o Kristovi, o jeho zmŕtvychvstaní? Aké svedectvo vydávam o ňom ja? S radosťou či..... Zamyslime sa, koľkokrát sme my „pochovali“ Krista svojou lenivosťou, sebestvom, sebestačnosťou, pýchou, namyslenosťou, strachom, neláskou...? Ale vstal Ježiš tento rok v našom srdci? V našich myšlienkach, slovách, skutkoch? Nie je Veľká noc pre nás len opakovaním niečoho, čo sa nás až tak bytostne netýka?

MY

Práve radosť má byť v našom živote silná. Taká silná ako motor. Motor má v aute nezastupiteľnú úlohu - poháňa ho vpred. A pre nás je tým motorom Kristus, ktorý nás poháňa vpred.

Ak sa budeme učiť od neho, svoju vieru budeme prežívať s radosťou, duša sa zaplní slnkom lásky a pokoja. Byť radostným je jednou z foriem, ako ďakovať Bohu za jeho nespočetné dary a milosti, ktorými nás denne naplňa. Svojou opravdivou radosťou vykonávame veľa dobra tým, ktorí sú nám na blízku. Prinášať radosť blížnym je najväčším dôkazom našej lásky! A nie náhodou máme v synode heslo: „Prijmime svetlo Krista, prinášajme radosť a nádej.“

Ak budeme svoje povinnosti vykonávať s radosťou a pokojom, náš život bude príťažlivý pre naše okolie. My kresťania by sme sa mali postarať o šírenie tejto radosti aj na svoje pracoviská, do škôl, úradov, nemocníc, do všetkých osobných i spoločenských vzťahov! Svet potrebuje počuť o radosti, ktorú nám priniesol Ježiš svojim zmŕtvychvstaním a že bude pokračovať i vo večnosti. Pekné svedectvo o Kristovi vydal lekár chorému človeku v tomto príbehu:

Ťažko chorý človek chytil ruku svojho lekára: „Bojím sa smrti, pán doktor. Povedzte, čo na mňa čaká po smrti? Ako to bude tam na druhej strane, vo večnosti?“ „Neviem“, odpovie lekár. „Vy to neviete?“, šepká umierajúci. Lekár namiesto odpovede otvoril dvere na chodbu. Tu pribehol k nemu pes, vyskakoval naňho a všemožne dával najavo radosť, že vidí svojho pána. Lekár sa obrátil k chorému a povedal: „Všimli ste si správanie psa? Ešte nikdy nebol v tejto miestnosti a nepozná ani ľudí, čo sú v nej. Vedel však, že jeho pán je na druhej strane dverí, preto natešený vběhol dnu, len čo sa otvorili dvere. Pozrite, ani ja neviem nič bližšie o tom, čo nás čaká po smrti; ale stačí mi, že viem, že môj Pán a Majster je na druhej strane. Preto, keď sa jedného dňa otvorí dvere, s veľkou radosťou prejdeme na druhú stranu.“

ADE

„Nebojte sa!“ Nebojme sa v živote ťažkých situácií, bolestí a starostí, ale prosíme Krista o svetlo a silu, aby nám ukázal smer. Otvorme mu svoje srdcia, naučme sa mu lepšie dôverovať a on nás nikdy nenechá samých, nesklame, ale naplní nás svojou radosťou, šťastím a pokojom, ktoré nikdy neprestanú. A takto naplnení jeho radosťou vydávajme o ňom svedectvo. Amen.

Vzkriesenie k novému životu

Nechať zomrieť starého človeka aby povstal nový - duchovný človek.²⁹

AI

Dnes slávime najväčší sviatok. Ale prečo je to práve zmŕtvychvstanie? Prečo nie narodenie, alebo umučenie? Prečo nie premenenie na vrchu, alebo nejaký zázrak, ktorý Ježiš urobil? Je to jednoduché. Ak by Ježiš nevstal z mŕtvych, tak by sme tu dnes boli zbytočne, lebo po smrti by bol všetkému koniec, nemali by sme žiadnu nádej na život v nebi. Ale Ježiš vstal z mŕtvych na tretí deň po svojej smrti a tak potvrdil, že všetko čo hovoril je pravda. A dal nám nádej, že aj my vstaneme tak ako on, že smrťou sa život nekončí, len mení. Záleží len na nás, ako bude potom vyzeráť.

KE

Aj my sme prišli sem do tohto chrámu podobne ako apoštoli k hrobu, aby sme mu vzdali úctu. Vidíme nie prázdny hrob ale liturgické slávenie, kde sa sprítomňuje Ježišova obeta na kríži, ale máme pred očami aj svedectvo mnohých mučeníkov, ktorí položili aj svoj život ako svedectvo Ježišovho zmŕtvychvstania. Nepočujeme hlas anjela, ale v Božom slove, ktoré sa číta, počujeme hlas samého Boha, ktorý k nám aj dnes prehovára. Nevzťahuje sa na nás aj to, čo hovorí dnešné evanjelium o apoštoloch: „**Videl i uveril. Ešte totiž nechápali Písmo, že má vstať z mŕtvych.**“ (Jn 20,9).

DI

Aj my veríme, že Ježiš vstal z mŕtvych, ale chápeme aj, čo to pre nás znamená? Uvedomujeme si, prečo Ježišova misia na zemi nemohla skončiť smrťou na kríži, ale musel vstať z mŕtvych? Mária Magdaléna a apoštoli vidia prázdny hrob. Je to pre nich pre nich prekvapujúce, ale tento fakt nie je možné obísť. Treba sa zamyslieť, prečo je prázdny. Hrob znamená, že niekto bol v ňom

²⁹ Porov.: DRDÁK, P.: Seminár. Spišská Kapitula, 2008.

pochovaný. Hrob je prázdny, teda čo sa stalo s telom? Anjel hovorí, že vstalo z mŕtvych. No je možné, aby mŕtve telo ožilo? Odkiaľ vzalo takú moc? No je nepopierateľným faktom, že ho videli živého, veď sa 40 dní zjavoval svojim učeníkom, zhovárali sa s ním, jedli s ním, mohli sa ho dotýkať, ...teda on skutočne vstal z mŕtvych – ŽIJE! Jeho Duch oživil mŕtve telo. To značí, že Duch má moc oživiť telo. To značí, že smrť je odchodom ducha z tela. To značí, že človek vôbec neumiera. To značí, že človek žije večne. To značí, že jeho duch sa môže nanovo obliecť do tela. To značí, že duch môže vrátiť telu život...

Kristov prázdny hrob mi hovorí o mojej nesmrteľnosti, o mojom prázdnom hrobe v budúcnosti, o mojom zmŕtvychvstaní k životu v Bohu. Nesmieme zabudnúť, že sme už teraz veční a nič nepreruší náš večný život. Preto nám nemôže byť jedno, aký bude po smrti. Nesmieme žiť ako keby bol len tento život, lebo „**kto by si chcel život zachrániť, stratí ho**“ (Mk 8,36). Aj naša duša môže byť mŕtva, hoci je nesmrteľná – ťažký (smrteľný) hriech ju zabíja duchovne a ak v takomto stave zomrieme, čaká nás tiež vzkriesenie ale aj odsúdenie a večný trest.

PAR

Ježiš prišiel na svet, aby nám dal večný život a nie večnú smrť a utrpenie. Je len na nás, ako sa k tomuto jeho daru postavíme. Svojim zmŕtvychvstaním nám dokázal, že on môže povedať: „**Ja som cesta, pravda a život**“ (Jn 14,6). On nemá život, on sám 'je' životom. Ak so svätým Pavlom povieme: „**Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus**“ (Gal 2,20), bude v nás sám Život a nemusíme sa báť smrti. Ježišovou smrťou na kríži bola smrť zničená pre všetkých, ktorí žijú s Kristom, ktorí ho prijímajú do svojho srdca. Smrť už nie je viac koncom, ale prechodom do nového života. To je nádej, s ktorou žijeme a prekonávame každodenné nástrahy života. No ak chceme niečo nové, musíme sa vzdať toho starého – ak si kúpime nový koberec, musíme ten starý, špinavý a deravý koberec odstrániť, aby sme mohli dať nový a používať ho a tak si spríjemniť život.

Ak chceme žiť nový duchovný život s Kristom, nemôžeme sa krčvito držať starého života so všetkou jeho špinou – hriechmi, zlosťou, zlozvykmi,... 40 dní sme sa v pôste očisťovali – akoby sme ležali v hrobe, aby sme teraz mohli slávne vstať z mŕtvych k novému životu. Nie až po smrti, ale už teraz máme žiť nový život, život s Bohom, ktorý nám priniesol Kristus – život nie podľa tela, ale podľa Ducha, vytvárať Božie kráľovstvo už tu na zemi. **„A Božie kráľovstvo je láska, pokoj, spravodlivosť a radosť v Duchu Svätom“ (Rim 14,17).** Bolo by od nás naivné si myslieť, že keď sa teraz rozhodneme pre nový život, život s Bohom, tak už nikdy nezhrešíme, čo je naša duchovná smrť.

Ale máme tu vzor: Ježiša Krista, ktorý nám ukazuje, že aj keď duchovne zomrieme, nemáme ostať ležať v hrobe, hoci by to aj bolo pre nás pohodlnejšie. My musíme vstať z tohto hrobu! Ale ako? Veď my predsa nemáme božskú moc tak, ako ju mal Kristus... Ak ale ľutujeme svoje hriechy a pristúpime úprimne ku sviatosti zmierenia, nech by bol hrob našej duše privalený akýmikoľvek ťažkými hriechmi, Boh ich odvalí a nás vyvedie k novému životu. A to nie len raz, ako tomu bude na konci vekov, ale vždy, keď o to Boha v pokore poprosíme. Mnohí by spravili aj nemožné, aby si zachránili pozemský život alebo si ho aspoň predĺžili. No vôbec sa nestarajú o svoju dušu, ktorú nechávajú ležať v hrobe hriechov.

MY

Život mnohých ľudí opisuje aj tento krátky príbeh:

„Roľník objavil náhodou veľký poklad, ale na pozemku, ktorý mal len v prenájme a dlhší čas ho neobrábal. Boli to zlaté mince, drahokamy, šperky a iné drahocenné predmety. Objavil ho práve v deň, keď sa chystal pozemok poriadne preorať. Ale keďže pozemok nebol jeho, poklad si nemohol nechať, patril majiteľovi pozemku, na ktorom sa našiel. Rýchlo všetko zakryl a požiadal vlastníka, aby mu pozemok predal. Majiteľ ale vycítil jeho nepokoj a domyslel si, že to nie je len tak. Súhlasil, ale žiadal si vysokú sumu. Aby roľník získal potrebné peniaze, hľadal si ďalšie a potom ešte ďalšie zamestnanie. Začal viac zarábať a investoval zisky, založil podniky a obchodoval s cudzinou. Prešlo niekoľko rokov. Bývalý roľník investoval, obchodoval, organizoval, cestoval. Úplne zabudol na poklad skrytý v poli.“

Nie je to často aj s nami tak? Pokladom, po ktorom túžime, je večný život v nebi. Tento pozemský život je na to, aby sme si na ten večný „zarobili“. No my často začneme robiť aj to, čo už nie je potrebné alebo dokonca to, čo nás odvádza od nášho cieľa. Zháňame sa za zbytočnosťami a zabúdame na to, čo je podstatné. Hromadíme si majetok tu na zemi, ale pred Bohom sme chudobní. Jedna múdrosť hovorí, že 'v nebi budeme mať len tie veci, ktoré sme darovali'. Staráme sa o svoje telo, ale zanedbávame dušu. Mnoho ľudí častejšie umýva svoje auto ako svoju dušu. A aké sú naše priority? Neuprednostníme radšej svoje záujmy, zábavky, či túžbu po majetku pred starostlivosťou o svoju dušu? Vlastniť majetok je dobrá vec, ale musí byť splnená jedna dôležitá podmienka – majetok musí slúžiť nám a nie my jemu.

ADE

Skúsme sa častejšie zamýšľať nad tým, aké dôsledky pre náš život má naše konanie. Či myslíme aj na svoje vzkriesenie a život, ktorý po ňom bude. Kam by sme sa zaradili teraz, v tejto chvíli? Slávime veľkonočné tajomstvá – Zmŕtvychvstanie nášho Pána Ježiša Krista.

On volá dnes aj nás, aby sme zanechali starý spôsob života, nechali zomrieť starého človeka a nechali sa vzkriesiť ako noví ľudia tak, ako to pred 2000 rokmi urobil Ježiš. Začnime už dnes žiť nebo – žiť svoj život s Bohom.

Amen.

Druhá nedeľa veľkonočná "A"

Jn 20,19-31

Nedeľa Božieho milosrdenstva

Nekonečné milosrdenstvo nám prináša pravý pokoj.³⁰

AI

Zamysleli ste sa už niekedy nad tým, aká Božia vlastnosť je najväčšia?

KE

---

³⁰ Porov.: FORGÁČ, M.: *Seminár*. Spišská Kapitula, 2008.

Zaiste by ste odpovedali, že Božie Milosrdenstvo. Bratia a sestry! Téma milosrdenstva sa nesie v celej dnešnej liturgii.

DI

Ježiš sa stretá so svojimi, na prvý pohľad ustráchanými, učeníkmi a prináša im svoj pokoj. Jeho prekvapivé zjavenie, v situácii strachu, za zatvorenými dverami pôsobí ako zlom. Vtedajší bežný pozdrav, z úst Zmŕtvychvstalého zaznieva akosi inak. Strach učeníkov sa premieňa na skutočnú radosť. Ježiš sa im dáva poznať tým, že im ukazuje svoje rany. Prvým darom Zmŕtvychvstalého je jeho pokoj. Po slovách: „**Ako mňa poslal Otec...**“ (Jn 20,21b.) aj Ježiš posielal svojich učeníkov, sú teda vyslancami Zmŕtvychvstalého, odteraz budú reprezentovať toho, ktorý ich poslal, nie seba.³¹ Ustanovuje sviatosť zmierenia a dýchnutím im udeľuje Ducha Svätého. Motívom ich jednaní musí byť láska. Ako Boh Otec svojou milosrdnou láskou posielal na zem svojho Syna, pretože svet miluje, podobne robí aj Syn pretože splnil svoje poslanie tým, že obetoval seba a posielal svojich učeníkov - no nie aby panovali, ale aby slúžili. Toto darovanie Ducha je pre učeníkov takpovediac novým stvorením, darovaním nového života, mocou odpustenia hriechov.

Evanjelista Ján nám prináša i druhú skutočnosť konkrétnej osoby - učeníka Tomáša, ktorý nebol prítomný pri prvom zjavení. Tomášovi nestačia slová učeníkov: „**Videli sme Pána**“ (Jn 20,25). Tomáš požaduje hmatateľné dôkazy, chce vidieť, ale aj dotknúť sa. Ježiš prekvapivo splní požiadavku učeníka o osem dní na to.³² Pán jeho požiadavku berie vážne a jeho vlastnými slovami žiada, aby sa presvedčil o skutočnosti zjavenia a nebol neveriacim, ale veriacim. Tomáš bezprostredným stretnutím už netrvá na splnení požiadavky. Vyslovuje plnohodnotné vyznanie viery v Krista: „**Pán môj a Boh môj!**“ (Jn 20,28). „Slová tak veľké, že ich nikdy nebudeme môcť celkom pochopiť a stále budú zostávať pred nami.“³³ Záverečné blahoslavenstvo je určené všetkým, ktorí

³¹ Porov.: FELIX PORSCH: *Evangelium sv. Jana, Malý stuttgartský komentár Nový zákon 4*, Karmelitánské nakladatelství Kostelní Vydří 1998, str. 199.

³² Porov.: FELIX PORSCH: *Evangelium sv. Jana, Malý stuttgartský komentár Nový zákon 4*, Karmelitánské nakladatelství Kostelní Vydří 1998, str. 201.

³³ Porov.: JOSEPH RATZINGER-BENEDIKT XVI.: *Ježiš Nazaretský*, Dobrá kniha Trnava 2007, str. 320.

nevideli, čo videli prví svedkovia: **„Blahoslavení tí, čo nevideli, a uverili.“** Je určené každej generácii, pretože v Tomášových pochybnostiach sa často môžu nájsť. Je ale nádejou evanjelistu, že sa prejaví blahoslavenstvo, pretože s Tomášom vyznajú: **„Pán môj a Boh môj!“** Podobne ako v Jánovom evanjeliu, aj v druhom čítaní môžeme pozorovať hĺbku Božieho milosrdenstva, keď Peter vo svojom prvom liste vzdáva vďaky za milosť spásy slovami: **„Nech je zvelebený Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, ktorý nás vo svojom veľkom milosrdenstve vzkriesením Ježiša Krista z mŕtvych znovuzrodil pre živú nádej, pre neporušiteľné, nepoškvrnené a nevädnuce dedičstvo“** (1Pt 1,3).

PAR

Je úžasné, ako sa Boh o nás stará. Po potupnej smrti, nám nehodným tvorom, preukazuje nesmierne milosrdenstvo. Prejavuje svoju nekonečnú lásku tým, že nám dáva dar odpustenia skrze sviatosť zmierenia. „Neexistuje chvíľka bez Božieho milosrdenstva, ono je ako zlatá niť, prepletajúca všetky okamihy našej existencie“, povedala sv. sestra Faustína. Je až nepochopiteľné nášmu ľudskému rozumu, akú túžbu má Boh po našej spase. A na druhej strane, akú ľahostajnosť prejavujeme my, voči nesmiernemu milosrdenstvu a nekonečnej láske. Môžeme si tu položiť otázku: Ako je to so mnou? Ako sa snažím ja o rozvoj duchovného života? Ježiš šiel do krajnosti, viac pre nás urobiť nemohol, a čo ja? Nepovieme si často: netreba to preháňať, nie som fanatik! Ale Ježiš položil život za nás! Pán Ježiš nám zvlášť v tento deň preukazuje svoju lásku, vo svojom nekonečnom milosrdenstve.

Vyberá si neznáme dievčatko - Helenu, z chudobnej poľskej, roľníckej rodiny za apoštolku Božieho milosrdenstva. Svoje povolanie pociťuje už ako sedemročná, ale rodinná situácia a ďalšie okolnosti zapríčinili jej neskorší vstup do kláštora Kongregácie sestier Matky Božieho Milosrdenstva. Tu dostáva meno sestra Faustína. „Tejto jednoduchej, nevzdelanej rehoľníčke, zveril Pán Ježiš veľké poslanie: posolstvo o Božom milosrdenstve pre celý svet.“³⁴ Povedal: „Posielam ťa, k celému ľudstvu s mojím

³⁴ Sv. FAUSTÍNA KOWALSKÁ: *Denníček*, Božie milosrdenstvo v mojej duši, Spoločnosť katolíckeho apoštolátu (SAC) – PALLOTTI 2003, str. 13.

milosrdenstvom. Nechcem trestať ubolené ľudstvo, ale túžim ho uzdraviť a privinúť k svojmu milosrdnému srdcu.“ (Den.1588)³⁵

Teraz už známy obraz Božieho milosrdenstva, má úzky súvis s dnešnou liturgiou. Je na ňom znázornený Zmŕtvychvstálý Kristus, ktorý prináša pokoj odpustením hriechov za cenu svojho umučenia a smrti na kríži. Pre tento obraz Krista sú charakteristické dva lúče. Keď sa sestra Faustína spýtala Pána Ježiša na ich význam, vysvetlil jej: „Svetlý lúč predstavuje vodu, ktorá ospravedlňuje duše, červený lúč znamená krv, ktorá je životom duší... Šťastný, kto bude žiť v ich tieni.“ (Den. 299)³⁶ Dušu očisťuje sviatosť krstu a pokánia a najhojnejšie ju sýti Eucharistia. Ako však poznať Milosrdenstvo? Ako sa mu otvoriť? Prežívame čas milostí. Ježiš chcel, aby dnešný sviatok bol útočiskom a úkrytom pre všetky duše, a zvlášť pre úbohých hriešnikov. Sviatkom Milosrdenstva nám Ježiš dáva poslednú nádej na záchranu. Ježiš dáva prisľúbenia: „Kto v tento deň pristúpi k Prameňu života, dosiahne úplne odpustenie hriechov aj trestov. Ľudstvo nenájde pokoj, kým sa neobráti s dôverou k môjmu milosrdenstvu.“ (Den. 300).³⁷ A Ježiš nám chce dať svoj pokoj, ako ho dáva svojim učeníkom po zmŕtvychvstaní. Sestra Faustína sa snažila poznávať Božie milosrdenstvo prostriedkami prístupnými každému: duchovným čítaním, meditáciou, rozjímaním, modlitbou posvätného ruženca a krížovej cesty, hlbokým prežívaním sviatostí, liturgických slávností, rozjímaním a vnímaním dobra, aké Boh zanechal vo svete a v jej osobnom živote.

MY

Rozpráva skúsený misionár P. Abel: „Počas misií vo Viedenskom Novom Meste, požiadala ma predstavená nemocnice, aby som poskytol príležitosť aj ich milým pacientom, aby si vykonali dobrú sv. spoveď. Išiel som teda tam. Navštívil som nemocných v jednotlivých izbách a povedal som im veselým tónom: „Zajtra odpoľudnia prídem zasa. Kto chce, môže sa pripraviť na vykonanie dobrej sv. spovede.“ Keď som

³⁵ Sv. FAUSTÍNA KOWALSKÁ: *Denníček*, Božie milosrdenstvo v mojej duši, Spoločnosť katolíckeho apoštolátu (SAC) – PALLOTTI 2003, str. 564.

³⁶ Sv. FAUSTÍNA KOWALSKÁ: *Denníček*, Božie milosrdenstvo v mojej duši, Spoločnosť katolíckeho apoštolátu (SAC) – PALLOTTI 2003, str. 154-155.

³⁷ Sv. FAUSTÍNA KOWALSKÁ: *Denníček*, Božie milosrdenstvo v mojej duši, Spoločnosť katolíckeho apoštolátu (SAC) – PALLOTTI 2003, str. 155.

prišiel na druhý deň, povedala mi predstavená, že sa na spoveď prihlásil dosť veľký počet nemocných. Prišiel som k posteli mladého muža, ktorému už bolo vidno smrť z očí. Vľúdne som k nemu prikrčil a pobádal som ho, aby sa zmieril s Bohom, že mu pomôžem. Tu sa nemocný vzpriamil, odstrčil ma päťou od seba s hrozným zakliatím: „Ber sa, do čerta...“ Energicky a rovnako hlasne som povedal: „Priateľu myslel som s vami dobre, ale keď vás čert vezme, ja pri tom byť nemusím.“ A posadil som sa spokojne k jeho susedovi, starému mužovi. Medzi obidvoma posteľami bola stolička. Ešte sa starec spovedal, keď tu zrazu sa ozval strašný výkrik, desivé rúhavé zakliatie, zovretá päť proti nebu so zvrastenou tvárou, s vypúlenými očami. Mladý rúhač klesol a skonal. Dokončil som starcovu spoveď, vyspovedal ešte i ďalšieho kajúcnika a bez slova som odišiel.

Na druhý deň, skoro ráno prišla predstavená, že ešte 40 mužov, ktorí sa včera vzpierali, sa chcú vyspovedať. Strach zo smrti zvíťazil nad ľudským strachom. Hovorili: „Tak ako ten nechceme predsa zomrieť.“ Je to určitá miera milostí, ktorou nás Boh napomína, varuje, povzbudzuje, ale keď sa táto miera naplní, brána každej ďalšej milosti sa zatvorí. Nesmieme teda ponúkané milosti zneužívať a Božie volanie nepočúvať, lebo každý jeho hlas môže byť posledným a keď ním pohrdneme, sme zatratení.

Ježiš aj nám, ustráchaným za dverami našich zranení, ako svojim učeníkom, ponúka svoj pokoj odpustením hriechov, a nie len tých, ale aj trestov, ktoré sme si za naše zlyhania zaslúžili. Pristúpme teda k tomu Prameňu života.

ADE

Obráťme sa aj my celým srdcom k Milosrdnému Božskému Spasiteľovi, prosíme o milosrdenstvo pre seba, pre rodiny, pre hriešnikov, pre Cirkev, pre celý svet. Ježišu, dôverujem Ti, a spolu so žalmistom volajme: **„Oslavujme Pána, lebo je dobrý, lebo jeho milosrdenstvo trvá na veky.“**

Amen.

Počúvať v modlitbe

Vždy, keď sa modlím, rozprávam sa s Tebou, Ježiš.

AI

Stalo sa vám niekedy, že vaše okolie vedelo o nejakej dôležitej veci skôr, ako ste sa to vy dozvedeli? Teda, že ste sa to dozvedeli ako posledný? Aj v dnešnej stati evanjelia sme počuli, ako sa dvaja učeníci z Emauz rozprávali a Ježiš sa ich opýtal, že o čom sa zhovárajú (pričom ich oči boli zastreté, aby ho nepoznali). A ich odpoveď? Kleopas mu povedal: **„Ty si vari jediný cudzinec v Jeruzaleme, ktorý nevie, čo sa stalo“** (Lk 24,18). Ako keby všetci vedeli a ty cudzinec si nič nepočul? Ale Pán Ježiš veľmi dobre vedel, prečo sa to pýta. Po celom vysvetľovaní, ktoré Ježiš urobil pre svojich učeníkov, aby ho spoznali, povedali učeníci:

KE

„Či nám nehorelo srdce, keď sa s nami cestou rozprával a vysvetľoval nám Písma?“ (Lk 24,32)

DI

Keď rozprávajú títo dvaja učeníci o **„ako ho spoznali pri lámaní chleba“** (Lk 24,35), zdá sa, že myslí na Eucharistiu – spoznali ho pri lámaní chleba. Lukáš píše najmä Grékom, ktorí pokladali myšlienku vzkriesenia za absurditu; preto zdôrazňuje fyzickú realitu Ježišovho vzkrieseného tela. Apoštoli budú Ježišovými svedkami po celom svete. Ale aby mohli začať svoju činnosť, musia byť vystrojení darom Ducha, „mocou z výsosti“.

Tento príbeh o zjavení zmŕtvychvstalého Ježiša je nádherným dokladom Lukášovho umenia rozprávať. Zmysel pre detail preukazuje bohatým užitím rôznych jednotlivostí: názvy dedín, ich vzdialeností od mesta, mená učeníkov, gestá pohostinnosti. Príbeh je plný jemných citov: muži sa zastavujú celí zarmútení, hovoria, že ich ženy rozrušili, spomínajú na to, ako im pri rozhovore

s Ježišom 'horelo srdce'. Po horúcom dni predchádzajúcej časti má tento úryvok pastoračný ráz. Vžime sa do večernej prechádzky jarnou krajinou, vnímame tichý rozhovor a duchovnú atmosféru. Nie je divu, že sa mnísi na sklonku dňa modlievajú slová týchto učeníkov: „Mane nobiscum, Domine, quoniam advesperascit“ – „Zostaň s nami, Pane, lebo sa zvečerieva“.

Lukáš pozoruhodne vecným spôsobom pomocou rozprávania ilustruje, ako sa prví veriaci učili chápať zmysel udalostí, ktorých boli svedkami a riešiť kognitívny nesúlad medzi svojim chápaním a tým, čo prežili. Vzkriesenie vrhlo nové svetlo na Ježišovu smrť, na jeho slovo i na písmo. „Otvorené oči“ pre pravdivé videnie textu a „otvorenie očí“ pre pravdivé videnie Ježiša, je súčasťou toho zložitého procesu hľadania a nájdenia zmyslu. Bez „Mojžiša a Prorokov“ by nemali k čomu svoj zážitok priradiť. Bez tohto zážitku by posolstvo „Mojžiša a Prorokov“ zostalo skryté. Lukáš ukazuje, ako vzkriesený Pán učil cirkev čítať Tóru ako proroctvo „o sebe“. A nakoniec Lukáš ukazuje, ako vývoj rozprávania a výklad týchto rozmanitých skúseností začína nielen stavať príbeh o spoločenstve, ale vlastne začína vytvárať toto spoločenstvo ako také. Jednotlivé zlomky rozptýlené rôznymi smermi ako napríklad: ženy, Peter, tí ktorí bežali ku hrobu, muži na ceste a iné, sa spájajú na jednom mieste a utvárajú jeden spoločný príbeh, ktorý znie: „Pán skutočne vstal.“ Už sú pripravení na veľké stretnutie.

PAR

Aj my sa zhovárame medzi sebou. O čom sú naše rozhovory? V evanjeliu sme počuli, že učeníci sa medzi sebou zhovárali. Zhovárali sa o posledných veciach, ktoré sa prednedávnom udiali. O tom ako zabili Ježiša. A o čom sa zhovárame? O akých témach vedíme dialógy? Je tento náš rozhovor 'na úrovni'? Koľko času v našich rozhovoroch venujeme hlúpostiam, nepodstatným veciam a koľko času venujeme v našich rečiach Kristovi? Dokážeme sa rozprávať s ľuďmi o Bohu tak, ako nám to ide v nepodstatných veciach? Akoby sme sa zhovárali s Kristom? Teda ako sa s ním zhovárame? Na koľko je to len náš monológ k Bohu a jeho ani k slovu nepustíme, lebo mu len akosi povieme,

čo máme na srdci a ani nepočkáme na jeho reakciu, lebo končíme modlitbu lebo máme odmodlené. Modlitba je rozhovor. Na rozhovor sú potrební dvaja. V modlitbe je to Boh a ty.

O čom sa zhovárame s Bohom? A ako je to s našimi blízkymi? S koľkými sme rozhádaní a nevieme im prísť na meno, alebo s našimi blíznymi? Je možné spoznať kresťana po rečiach? Áno je! Ale aké reči my vedieme? Používame vulgárne slová, nadávame a čo je choré, je to, že si hlavne mladí myslia, že keď takto hovoria - akí sú hrdinovia, keď zahrešili. A neuvedomujú si, že sú chudákmi, ktorí si dokazujú svoju „veľkosť“ tým, že hrešia tak, že mnohým je na nič z týchto rečí. Dokonca okolie, ktoré ich počúva, si tiež tak naivne myslí, že to musí byť nejaký 'veľký' človek, keď toľko hreší. Nieže by ho upozornili, ale oni nechcú, aby ich vysmiali kolegovia, ale začína tiež tak oplzlo hovoriť s odôvodnením, veď aj iní tak hovoria. Pozrite ako plytko sme klesli, keď normou mravnosti sa pre nás stáva to, že 'aj iní tak robia'. To treba rozumieť tak, že keď iní sú hlúpi a infantilní, tak aj ja taký musím byť? Veď to je na hlavu postavené. Normou mravnosti nemôže byť pre nás niečo také, že ktosi čosi utrúsi a my hneď po tom skočíme.

MY

Katolícky kňaz (Milan Bubák) vo svojom rozjímaní nad dnešným textom evanjelia sa zamýšľa tak, že dvaja učeníci krvopotne snažia pochopiť zmysel udalosti, ktorú práve zažili: smrť Ježišova. Jeruzalem opustia a utekajú od neho ako od miesta, kde ich nádeje zažili poslednú porážku. Keď sa k nim na ich ceste pridá cudzinec, porozprávajú mu príbeh sklamania. Ježiš, v ktorého dúfali, že vyslobodí Izrael, je teraz mŕtvy. V ich príbehu je jasná jedna vec: že dve veci nejdú spolu, ich nádej v Ježiša a Ježišova smrť. Smrť Ježiša zničí všetky ich nádeje. Cítia sa zúfalí a bezmocní.

Títo dvaja Ježišovi učenci nie sú schopní pochopiť, ako by smrť Ježiša bolo možné pochopiť nejakو inak, než ako tragický koniec sľubného života. Učeníci boli presvedčení, ako konečne väčšina ľudí, že ak nedosiahneš to, v čo dúfaš do smrti, v smrti samotnej, alebo cez smrť to už nedosiahneš. Keď si mŕtvy už je neskoro pre všetko. Smrť je koniec cesty prísľubov. Preto učeníci

smútia nielen za Ježišom, nad jeho smrťou, ale smútia aj nad smrťou svojho vzťahu s ním a vlastne nad smrťou svojich očakávaní. Nič, v čo dúfali sa už nesplní. Teraz sú už ex-učeníkmi mŕtveho proroka. S tvármi, ktorá odráža príliš výrečne ich príbeh.

Až keď skončili so svojím príbehom, začína cudzinec rozprávať svoj vlastný príbeh. Pozýva ich, aby pozreli na svoju minulosť znova, tento raz vo svetle Písma. Ich príbehu dáva úplne novú interpretáciu, keď na smrť Kristovu tento cudzinec hľadá ako na čosi, čo bolo úplne podstatné pre jeho slávu. Podľa cudzinca bola smrť Ježišova dosiahnutím jeho misie, nie jej krachom.

Keď cudzinec pomôže dvom učeníkom vidieť zmysel minulosti v novom svetle ich odpoveďou je, že ho pozvú, aby zostal s nimi. Keď sa posadia k stolu, lámu spoločne chlieb. Cudzinec sa im odhalí tým, že sa im dá. On je vzkriesený Ježiš a zanechá ich so srdcami, ktoré horia a s očami, ktoré vidia. Vzkriesený Ježiš im nielen pomôže pochopiť minulosť vo svetle ich novej skúsenosti s ním, keď ho zažijú ako Pána, ale dá im aj novú budúcnosť. Teraz sú schopní otočiť sa tvárou k Jeruzalemu, dokonca aj v tme a vrátiť sa tam, aby sa o svoj príbeh podelili s inými.

Minulosť učeníkov sa pod vplyvom novej skúsenosti Ježiša ako Pána, zmenila. Môžu sa teraz na ňu znova pozrieť v novom svetle a cez novú lásku, ktorú práve zažili. Svetlo Veľkonočnej nedele teraz zanesú naspäť do tmy Veľkého piatku a všetko je to zrazu iné. Iba vzkriesený Ježiš dáva zmysel všetkému, čo sa stalo pred tým. V jeho slove a v lámaní chleba sa minulosť uplatňuje. Minulosť je teraz interpretovaná vo svetle veľkej pravdy, že Ježiš je vzkriesený a že je Pánom.

Aj my sa tu stretávame každú nedeľu, aby sme slávili Eucharistiu a snažíme sa načúvať slovu Božiemu a lámať spolu chlieb. Ježiš medzi nás prichádza nie ako cudzinec, ale skôr prichádza k nám v slove a vo sviatostiach, aby nám dal novú nádej, aby sme boli schopní konfrontovať budúcnosť s novou vierou v neho. Naše vlastné príbehy sa nemusia veľmi líšiť od príbehov dvoch učeníkov z Emauz. Aj my sme možno naplnení sklamaním. Aj my môžeme mať

minulosť, ktorá pre nás nemá žiaden zmysel. No každý z nás je pozvaný, aby sme porozprávali svoje príbehy Pánovi, aby sme mu načúvali keď k nám hovorí vo svojom Slove, a aby sme ho rozpoznali v lámaní chleba. Až potom budeme schopní pozeráť sa s chápaním na minulosť a s nádejou sa pozeráť do budúcnosti.

ADE

Majme svoje srdcia upriamené na Krista. Nedajme sa zviest' akýmisi lákadlami, ktoré na nás číhajú z každej strany, ale vzoprime sa im s pomocou samého Ježiša. Vždy, keď sa nám niečo stane, keď padneme, on prvý načiahne svoju ruku za tou našou, aby sme sa chytili a že nás vytiahne preč z blata hriechu. Nám mnohokrát stačí len našu vlastnú ruku natiahnuť za tou jeho a nechať sa viesť. Nech aj naša cesta do Emauz je sprevádzaná samým Ježišom. Preto každý deň pozvime ho k nám do nášho srdca. Lebo on klope na naše srdce a čaká. Čaká, či mu otvoríme.³⁸

Amen.

Štvrtá nedeľa veľkonočná "A"

Jn 10,1-10

Kňaz je prostredník medzi Bohom a človekom

Kňaz sa stáva pastierom jemu zvereného ľudu
a privádza ho k 'bráne', ktorou je Kristus sám.³⁹

AI

Redaktori, moderátori, ľudia, ktorí vystupujú pred nejakým 'publikom', musia mať dobre pripravený príhovor. Je potrebné, aby si dávali pozor na to, čo, komu a ako povedia. Lebo jazykom sa dá ťažko ublížiť. Musia si dávať pozor na akúsi 'bránu, ktorou vstupujú do diania verejnosti'. Pán Ježiš v dnešnom Božom slove hovorí tiež o bráne. Presnejšie hovorí:

³⁸ Porov.: http://www.upc.uniba.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=693:3-velkonocna-nedela-a-2005&catid=21:kazne-v-roku-2005-a&Itemid=46

³⁹ Porov.: GRIVALDSÝ, J. : Seminár. Spišská Kapitula, 2009.

KE

„Kto vchádza bránou je Pastier oviec“ (Jn 10,2).

DI

V 10-tej kapitole, ktorú sme teraz počuli, evanjelista Ján prvýkrát hovorí v podobenstve. Podobenstvá neboli rečou v hádankách, ale boli pre poslucháčov vtedajšej Palestíny zrozumiteľné bez ďalšieho vysvetľovania. V Palestíne za čias verejného účinkovania Pána Ježiša, keď Ježiš povedal: „Ja som dobrý pastier“, v mysli jeho poslucháčov sa okamžite vynoril obraz muža, prevažne mladšieho, ktorý vodieval stádo na pašu. Palestínsky pastier nevyháňal ovce z košiara, ani ich nehnať na pastviny, ale ovce vyvolával po mene. Kráčal vždy vpredu – pred ovcami, pokrikoval na ne, alebo hrával na flautu. Ovce poznávajúce jeho hlas a sledujúce známu postavu, ochotne kráčali za ním. Skúsený pastier vie, že ovca nemá orientačný zmysel. Keď sa raz vzdiali od stáda, alebo ak sa jej stádo stratí z dohľadu, už nie je schopná vrátiť sa k nemu, a tým menej je schopná nájsť si cestu do košiara. Ak pastier, alebo ovčiarsky pes nepostriehne jej stratu, ovca zahynie. Dobrý pastier bdie nad každou ovečkou. Ani jedna mu nie je ľahostajná. Len čo zbadá, že mu niektorá chýba, vydá sa na cesty a hľadá, kým ju nenájde. Ježiš prekvapujúco na začiatku nehovorí o pastierovi, ale najskôr rozvíja obraz brány, ktorým podobenstvo začal.

O bráne ovčince môžeme hovoriť z dvoch hľadísk: z prvého hľadiska umožňujú pastierovi prístup k ovciam, a z druhého hľadiska môžu ovce skrze bránu vchádzať a vychádzať. Celé to podobenstvo si všíma obidve hľadiská. Keď Ježiš tvrdí o sebe, že je bránou k ovčincu pre ovce, potom týmto dáva ohromujúci nárok, že len on je prostredníkom toho, čo ľudia potrebujú k životu. Jedine on umožňuje život, bez neho by človek bol uzavretý (od Božej milosti). Mnohí už síce prišli pred ním, ale prišli však ako „zlodeji a lupiči“ s úmyslom kraďnúť, zabíjať a ničiť, a preto Ježiš povedal: „Veru, veru, hovorím vám: Kto nevchádza do ovčince bránou, ale prelieza inokade, je zlodej a zbojník.“

Dlho sa uvažovalo nad tým, kto mohol byť myslený pod pojмами 'zlodeji a lupiči', ktorí prišli pred Ježišom. Možno mal evanjelista na mysli 9. kapitolu farizejov. No pravdepodobnejšie je to, že skôr mal na mysli „postavy vykupiteľov“, ktorí vystúpili alebo ešte len vystúpia s falošnými prísľubmi spásy a nepravými nárokmi. Pred takýmito evanjelista Ján varuje. Evanjelista sa nesústredil na logickú správnosť toho, čo hovorí, jeho zámerom bolo: ukázať Ježišov spravodlivý nárok na **„jeho ovce“** (Jn 10,7).

Pri charakterizovaní Dobrého pastiera nemožno prehliadnuť jeho priznanie: Poznám svoje ovce a moje poznajú mňa. Vieme, že vo Svätom písme slovo „poznať“ má oveľa širší význam, ako v bežnej hovorovej reči. „Poznať“ znamená: skúsiť, pochopiť, zblížiť sa, dôverovať niekomu. V Starom zákone slovom „poznať sa“ vyjadrovali i prejav manželskej lásky. V Ježišovom chápaní teda dobrý pastier vytvára so svojimi ovečkami intímne spoločenstvo, spoločenstvo, lásky.

PAR

V rezponzóriovom žalmе sme dnes spievali: **„Pán je môj Pastier, nič mi nechýba.“** Pastiermi v Cirkvi sú vysvätení služobníci Cirkvi. Teda biskupi, kňazi a diakoni. Dnes na 4. Veľkonočnú nedeľu, zvlášť ako inokedy, pamätáme vo svojich modlitbách na kňazské a rehoľné povolania. Čo si myslíte, aký obraz kňaza má dnešná spoločnosť? Alebo nechodme ďaleko, aký obraz sa vám vynára v mysli, ak sa hovorí o kňazovi. Myslím, že drvivá väčšina z vás tu prítomných, máte osobnú skúsenosť s kňazom či už pri sv. omši, vo sviatosti zmierenia a iných sviatosti, pri stretnutí na fare a podobne.

Ako ho vnímate? Ako ho vnímajú média? Niektorí máte dobré skúsenosti, ale aj niektorí možno trpkú skúsenosť. V prvom rade je potrebné si povedať predovšetkým, kto je to kňaz. Že v prvom rade je to obyčajný hriešny človek ako všetci ostatní. Je vybraný spomedzi ľudí a je pre ľudí, ako čítame v Starom zákone. Je to človek, ktorý má svoje dobré vlastnosti, ale žiaľ, svojou slabosťou poznačený. Aj zlé vlastnosti, ktoré ako verím, pevne každý z nás sa snaží zo svojho života eliminovať. Tak ako za iných sa modlíme, tak sa treba

modliť aj za kňazov. Niektorí starí ľudia povedia: „Takého kňaza máme, akého sme si vymodlili.“ Mnohí bohoslovci, ktorí sa pripravujú v kňazskom seminári na prijatie sviatosti kňazstva sa modlia ešte pred ňou za veriacich ku ktorým budú raz poslaní. Istotne sa modlia aj za Vás tí, ktorí tu prídu po mne.

Modlite sa za kňazov. Jedna vec je čo treba a druhá to aj uskutočňovať. Veľa rečí sa vedie na adresu kňazov. Naozaj niektoré sú pravdivé, ale čo s tými, ktoré sú polopravdy ba dokonca až klamstvá. Ak vidíme vo svojom okolí nejakého kňaza, ktorý nie je podľa našich predstáv, hneď ho odsúdime a pridáme 'to všetci kňazi sú takí'. Ale to, že sú kňazi, ktorí naplno žijú svoje kňazstvo, to už akosi spokojne prehliadame, ba dokonca to ani nechceme vidieť.

Poviem napríklad o kňazovi Marošovi Kuffovi, pri ktorom som bol ako bohoslovec na pastoračnom víkende. Myslím, že ho dobre poznáte a viete o Božom diele, ktoré sa realizuje v Žakovciach. Ako sa on príkladne stará o jemu zverený ľud vo farnosti Žakovce, plus ešte tých cca 200 ľudí, ktorí žijú v Inštitúte Krista Veľkňaza v Žakovciach. On týchto ľudí „pozbiernal“ z okraja spoločnosti a dal im druhú šancu zmeniť svoj život a nie je to ľahké. Má tam drogovu závislých ľudí, vrahov, prostitútky a všetkým sa venuje. Musí im zadeliť prácu, ale hlavne postarať sa o jedlo, aby mali čo jesť. V niektorých besedách, ktoré Maroš organizuje sám rozpráva o tom, aký bol ťažký začiatok. Mnoho ľudí povie, že začínali sme z ničoho, no v skutočnosti tam nejaký základný kapitál bol. No Maroš Kuffa, katolícky kňaz rozpráva o tom, ako naozaj začal z ničoho. Rozhovor s ním si môžete, ktorí máte internet vypočuť na webovej stránke rádia Lumen: www.lumen.sk, kde si môžete vypočuť samotného Maroša, ktorý o tom predsa len najlepšie vie.

Kto sme, že môžeme súdiť? Kto si ty, človeče, že súdiš blížneho? Keď sa prehrešujeme svojim jazykom, keď vedíme zlé reči, klamstvá, ohováranie, robíme to preto, že sme pyšní, pretože pýcha je matkou nášho hriechu. Ohovárame, lebo neznesieme, keď od nás je niekto lepší, preto 'nakydáme' naň hlúpe klamstvá. V liste sv. Jakuba sa píše: „Boh pyšným odporuje, ale pokorným dáva milosť.“ Dávajme si pozor na to, čo sme počuli a nemáme to overené. Pierre Lefevre vo svojom príbehu píše:

MY

V katolíckom časopise s názvom „Milujte sa“ v 12-tom čísle som čítal článok, ktorý hovoril o mystičke a stigmatičke sestre Wande Boniszewskej, ktorá sa narodila v nábožnej zemianskej rodine neďaleko Vilna v Poľsku. Podstatou je to, že vstúpila do Kongregácie sestier od anjelov. Bola to rehoľa, kde sa veľmi viedol intenzívny vnútorný život. Ich náplňou bolo: pomáhanie kňazom pri ich pastoračných povinnostiach.

Pán Ježiš sa jej zjavoval a hovoril o dôležitosti modlitby ako takej a o dôležitosti modlitby za kňazov, pretože oni kňazi majú obrovské bremeno zodpovednosti, preto chce, aby im veriaci pomáhali modlitbami na ich pastoračnej službe.

ADE

Dávajme si veľký pozor na to, čo hovoríme a skúsme od tejto chvíle to, čo chceme povedať preosiať cez tri sita: prvé je sito pravdy, sito dobra a sito potrebnosti. Pán Ježiš – večný Pastier, vzbudzuje v každom čase pre svoje ovečky, žijúce na zemi, dobrých pastierov. Pastieri v Cirkvi sú pápež, biskupi, kňazi, rehoľníci. Dnešná nedeľa dobrého pastiera, upriamuje našu pozornosť k modlitbe, aby Pán povolával mnohých za pastierov, vodcov svojho stáda na zemi. Naše modlitby majú mať charakter prosby, aby všetci tí mladíci, ktorí poslúchnu hlas Pánov od vstupu do seminára, cez všetky roky svojho pastierskeho – kňazského účinkovania, pestovali čnosti Dobrého pastiera, teda, aby každý kňaz bol vernou kópiou Dobrého pastiera, aby strážil, chránil, ošetroval, posilňoval a na výdatnú duchovnú pašu privádzal svoje duchovné stádo. Byť duchovným pastierom je úloha náročná. Práve preto večný Pastier vybavuje pri kňazskej vysviacke adepta kňazstva svojimi milosťami a darmi, potrebnými pre zvládnutie zodpovedného poslania.

Moc a poslanie kňaza nádherne charakterizuje P. Domenico Guiliotti: „...kňaz je otcom a súčasne učiteľom, bratom a služobníkom – rodín celej obce. Za nich sa zvlášť denne modlí. Denne sa modlí aj za všetkých živých a mŕtvych. Má kľúče od brány spásy. Otvára a zatvára⁴⁰.“ Amen.

⁴⁰ Porov.: GRIVALSÝ, J.: Serminár. Vupertálska, evanjelista Ján

Logos, ročník II., str. 270, Praha 1947

[http://www.stang.sk/7/index.php?opti\\$on=com_content&task=view&id=242&Itemid=51](http://www.stang.sk/7/index.php?opti$on=com_content&task=view&id=242&Itemid=51)

Nezablúdme na ceste k Bohu

Uvedomiť si, že mimo Krista neexistuje cesta, pravda a život.⁴¹

AI

Stalo sa vám už, že ste niekedy zabľúdili? Koľkí z nás už stratili orientáciu v lese, v cudzom veľkomeste, kde vám nik nemohol pomôcť, ukázať správny smer našej cesty? O nejaký čas začne obdobie 'sťahovania národov' za dovolenkami. Ľudia si začnú vyberať dovolenkové cesty, plány trás pre ich vysnívané ciele do hôr, na pláže, do exotických miest. Cestovné kancelárie, autodopravcovia sa budú snažiť získať zákazníkov svojimi službami, no niekedy zostane len pri pekných slovách. A klienti zostanú sklamaní z toho, že často neprídu na miesto.

KE

Pán Ježiš v dnešnom evanjeliu vyhlasuje o sebe: **„Ja som cesta, pravda a život“** (Jn 14,6).

DI

Ježiš dokončuje dielo na zemi a hovorí učeníkom o svojom blízkom odchode. Učeníci zjavne zostali zaskočení. Už v predchádzajúcej kapitole sa Peter pýta Ježiša: **„Pane, kam ideš?“** (Jn 13,36). A nedostal jasnú odpoveď. A apoštol Tomáš za všetkých konštatuje obavy učeníkov z neznámej budúcnosti bez Krista: **„Pane, nevieme, kam ideš“** (Jn 14,5). Ježiš ukazuje učeníkom, že mu majú úplne dôverovať. Ježiš sa snaží odpovedať ich túžby v ich srdci. Hovorí: **„Ja som cesta, pravda a život“** (Jn 14,6). Ježišovo tvrdenie je absolútne. Ako vidíme na gréckom doslovnom preklade: Ja som tá cesta, tá pravda a ten život. Ježiš inými slovami hovorí: **„Ja som jedinou skutočnou cestou, pravdou i životom.“** Apoštolí pomaly chápu, že všetko, čo Ježiš vykonal a čoho boli aj

oni svedkami je predzvestou udalostí, ktoré nastanú. Ježišovo poslanie od Otca sa postupne završuje, ale nekončí jeho spojenie s učeníkmi. Ba naopak. Odchádza, aby prišiel. **„Keď odídem a pripravím vám miesto, zase prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja“** (Jn 14,3). Ježiš svojím životom a smrťou; svojím slovom, príkladom a zázrakmi, ukázal učeníkom cestu. Odhalil im pravdivú veľkosť Boha. Ukázal im aj jediný spôsob ako dosiahnuť spojenie s Bohom v nebi. On je cesta a je súčasne jediný, kto môže ukázať cestu k Otcovi. Iná cesta neexistuje. Ježiš sa snaží upriamiť pohľad učeníkov do budúcnosti, na príchod Ducha Svätého, ktorý im pomôže pochopiť všetko, čo ešte nie je zrozumiteľné. Ježiš hovorí, že nik nepríde k Otcovi iba cez neho. To sú slová úplného sebavedomia. Ježišove výpovede nie sú prázdnyimi slovami, ale sú naplnené v celom jeho živote. Ježiš s každým činom potvrdil svoju dôveru v Otca. A s každým zázrakom a znamením odhalil blízkosť Otca. Ježiš nielen hovoril, ale životom, smrťou ukázal lásku Otca k synom a dcéram sveta..

Čo je to za miesto, kde šiel Ježiš? V jednom z potešujúcich slov Ježiš sa pokúša pomôcť im pochopiť podstatu kráľovstva, ktoré založil. Podstata miesta je za chápaním učeníkov, tak ho popisuje ako **„mnoho prístývkov“** (Jn 14,2), alebo miesto s mnohými trvalými miestami. Ježiš opakovane hovorí učeníkom o tom, kde ide a ako sa to uskutoční. O tom, že oni budú svedkami jeho smrti a zmŕtvychvstania. S príchodom Ducha Svätého po jeho zmŕtvychvstání ich chápanie bude kompletne a ich životy nebudú - už 'nikdy' nebudú také isté...

Tomáš je spomínaný v siedmych veršoch Jánovho evanjelia. V **11 kapitole**. Ján evanjelista sa Ježiš vracia do Betánie k hrobu Lazára. Tomáš hovorí zvyšku apoštolov: **„Poďme aj my a umrime s ním“** (Jn 11,16). Vidíme pochybnosť v jeho slovách. V kapitole 20 zase vidíme Tomášove pochybovanie o Ježišovom zmŕtvychvstání, keď nebol prítomný na Ježišovej prvej návšteve. Aj keď Tomášova úprimnosť a lojalita nie sú nikdy sporné, zdá sa, že potreboval uistenie.

Tomáš aj dnes vidí veľmi staticky a fyzicky miesto, ktoré Ježiš myslí. Chcel, aby mu Ježiš asi nakreslil mapu, plán tohto miesta, ktorá by ho urobila celkom jasným. Mnohí z nás chcú mapy. Chceme budúcnosť definovanú v jasnom a jednoznačnom spôsobe. Plán už bol poskytnutý. Bol daný Božím slovom a tí, ktorí tvrdia, že budúcnosť je nejasná, sú jednoducho neznalí. Ježiš učil Tomáša a iných apoštolov, ale nebolo to len po smrť. Zmŕtvychvstanie a vystúpenia Ježiša spôsobilo, že učenie im dávalo zmysel. Učeníci môžu vidieť cez Ježišove utrpenie povahu jeho prísľubu a môžu si byť istí pravdivosťou jeho slov. Filip je najviac známym pre „prinesenie“ ďalších učeníkov k Ježišovi v prvej kapitole. Chcú vidieť Otca. Aké boli následky každého, kto by videl Boha? Starý zákon učí, že jediným spôsobom vidieť Boha, je cez smrť. Ale Ján tvrdí, že bez Ježiša neexistuje žiadna cesta k Bohu. Boh Otec je aj naším otcom a Bohom. PAR

V akej dobe žijeme? Žijeme v dobe, kedy si mnohí z nás osobujú monopol na pravdu. Aj za cenu nemorálnych zákonov. Žijeme v dobe, kedy svet odmieta život. Žijeme vo svete, v ktorom sa zdá, že niet pravdy, cesty, zmysluplného života; iného východiska. Kde už nik nie je kompetentný rozhodnúť, kedy začína vražda, podvod, klamstvo. A kde začína pravda a život. Mnohí hovoria, že Cirkev mlčí. No Cirkev nemlčí, ani nemôže mlčať, keď svet mlčí. Vidíme, že svet sa nechce dať viesť vždy Kristovou cestou, pravdou a životom.

Matka Tereza sa nedala fotiť, keď odchádzala do Indie. Ani sa pompézne neukazovala pred médiami v Kalkate. Ale v absolútnej tichosti a pokore ukazovala lásku Boha, k tým, ktorých sa svet vzdal. Dala nám jasný príklad, že aj teraz je možné ukazovať cestu, pravdu a život zdanlivo slepému a hluchému svetu.

Ako my ukazujeme každodenným životom tomuto svetu cestu, pravdu a život o Bohu? Odhaľujeme alebo zakrývame svojimi rozhodnutiami cestu, pravdu a život bratom a sestrám v našej blízkosti v politike, športe, umení, práci...?

Raz prišiel mladý mních k opátovi a sa mu sťažoval: „Ja jednoducho nemôžem viac veriť!“ Opát prekvapivo jednoducho odpovedal: „Nerob nič! Jednoducho sa pozeraj, ako ostatní veria.“ Tak sa mních po chvíli pochybovania a starostí opäť tešil na bohoslužbu, spoločnú modlitbu spoločenstva. Sv. Augustín o svojej konverzii ku Kristovi hovorí: „Nie, ja som Písma nečítal. Ale Ježiš na mňa pozrel a v jeho pohľade som všetko pochopil.“ Chápu moji spolužiaci, kolegovia, cudzí ľudia, kto je Boh pri pohľade na môj život?

Ján hovorí, že sme ako ratolesti zachytení vo viniči, ktorým je Ježiš, ktorý nám ukazuje Otca. Sme zakotvení vo viere, nádeji a láske? Zakotvený v Bohu znamená: neopustiť Krista a jeho spoločenstvo, modlitbu, omšu, čítanie a počúvanie Božieho slova. Viera bude tým silnejšia, čím ju budeme viac prehlbovať. Čo nám ukázal Ježiš? Svojím životom nám Ježiš ukázal niečo dôležité: poukázal na nebo; na omnoho väčší život, ako je tu na zemi. Pozemský život nie je všetko. Ježiš vedel, že jeho Otec pripravil nikdy nekončiaci príbytok. Keď sa náš život ukončí, náš život neskončí v hrobe, ničote. Bude povýšený do slávy Boha. Ježiš jasne hovorí: **„Kto verí vo mňa, bude žiť aj keď zomrie“** (Jn 11, 26). Život je viac ako pozemské dýchanie, viac ako viera, lebo z viery sa stane pozeranie. Ježiš aj nám hovorí, že je cesta. Ale nie cestou, ktorá je nájdená sledovaním mapy, sledovaním pravidiel. Cestu, ktorú hľadáme je jednoducho Ježiš. Ježiš stanovuje, že je pravda - definitívna pravda a život.

MY

Alexander Veľký, keď dobíjal nové územia, dal v mestách zapáliť fakľu a kým horela, každý občan mesta mohol dostať milosť, ak o ňu poprosil. Ale potom už nikoho neušetril.

Aj nám ešte horí fakľa života na našej ceste. Je to darovaná a ponúknutá milosť vydať sa Ježišom, lebo on je jediná **„cesta, pravda a život“** (Jn 14,6). On nás nikdy neprivedie na rúžcestie alebo nesprávnu cestu. On je pravda. On nepredstiera žiadnu nepravdu. Náš Boh je Boh Izraela, Boh, ktorého možno spoznať aj cez Božie slovo. Vyďajme sa za ním! Odovzdajme mu všetko, čo nám znepríjemňuje život. Nedajme sa zmýliť falošnými pravdami, cestami a životmi,

ktoré nám ponúka falošná mienka, klamlivé sľobdy. Kristus, ani Cirkev nás nechce oklamať. Nie. On prišiel, aby nám ukázal jedinú cestu, pravdu a život. On jediný nás nesklame.

ADE

Poznať cestu znamená: mať orientáciu, stálosť, istotu. To dostáva človek milosťou od Ježiša, ak uverí v Kristove slová. Ježišov autentický učeník už nehľadá inú orientáciu, stálosť alebo menlivé istoty. On už vie, že Ježiš Kristus je jedinou cestou, pravdou a životom.

Amen.

Šiesta nedeľa veľkonočná "A"

Jn 14,15-21

Láska je viac ako prikázanie

Iba ten, kto miluje, plní Božiu vôľu s ľahkosťou.⁴²

AI

„Lúčenie pozná každý z nás. V lúčení je oheň a aj mráz. Lúčenie podobá sa návratom...”

Tak takto nejako sa spieva v jednej populárnej slovenskej piesni o lúčení. Jedno lúčenie tento týždeň čaká aj nás. Presnejšie v liturgickom prežívaní cirkevného roka budeme sláviť Pánovo nanebovstúpenie. Je to okamih jeho odchodu z tohto sveta k nebeskému Otcovi. Nejde však o Ježišov definitívny odchod. Všetci veľmi dobre vieme, že Ježiš je stále s nami. Veď on sám nám to prisľúbil.

KE

Počas slávania veľkonočnej večere, tesne pred svojim umučením a smrťou, Ježiš predniesol učeníkom vo večeradle svoj duchovný testament. Slová, ktoré vtedy adresoval spolustolujúcim, sú stále aktuálne; a rovnako ako učeníkov, dotýkajú sa aj nás: ak ho milujeme, budeme zachovávať jeho prikázania (Porov.

⁴² Porov.: SZEKELY, T.: *Seminár*. Spišská Kapitula, 2009.

Jn 14,15). Alebo: kto má jeho prikázania a zachováva ich, ten ho miluje (Porov. Jn 14,21a).

DI

Ježiš v svojej rozlúčkovej reči vedie svojich učeníkov k poznaniu zmyslu a hodnoty jeho odchodu k Otcovi a utešuje ich, pretože vidí, ako ťažko znášajú správu o tom, že už čoskoro sa budú musieť rozlúčiť. Vysvetľuje im, že jeho odchod od nich je nevyhnutný, aby dokonale vyplnil Božiu vôľu. V okamihu, keď učenici prejdú vlastným osobným exodom, podobne ako Kristus, bude završené obdobie Veľkej noci. Nejde však o nejaký geografický presun, ale o duchovný exodus, ktorého súhrnným vyjadrením je postoj dokonalej poslušnosti: Ak ma milujete, budete zachovávať moje prikázania (v. 15).

Základom lásky k Ježišovi nie sú sladké pocity, ale vernosť jeho slovu, pretože i Ježišova láska k nám ľuďom sa nevyčerpáva v krásnych pocitoch. Láska je osoba: je to sám Boh – Duch Svätý, ktorý spojuje večným putom Syna s Otcom a ktorý sa vylieva do srdc veriacich (*porov. Rim 5,5*).

V Jánovom evanjeliu je Duch Svätý označovaný termínom prevzatým zo súdneho slovníka ako 'Paraklétos'. Toto slovo môžeme preložiť ako advokát, obhajca, alebo lepšie – podľa židovského chápania práva – svedok, ktorý vydáva priaznivé svedectvo. Ducha Svätého preto môžeme nazývať Tešiteľom. Ježiš je prvým tešiteľom, ktorého nám poslal Otec. Po svojom návrate k Otcovi vyprosil svojim verným iného Tešiteľa, ktorý s nimi zostane navždy. Svet ho nemôže poznať, pretože jeho prítomnosť nie je možné zachytiť ľudskými zmyslami. Ducha Svätého môže poznať jedine ten, kto je pozorný k Božiemu svetu.

Celý život Cirkvi závisí na Duchu Svätom: on sa modlí v tých, ktorí sa modlia; on nás uvádza do plnej pravdy; on vedie k ľútosti toho, kto upadol do hriechu, a otvára srdce k obráteniu; on nám dáva poznať jednotu, ktorá vládne medzi Otcom a Synom a uvádza do nej i Ježišových učeníkov. Jeho prítomnosť je pre každého človeka záväzkom večného života, plného zjavenia Boha a dokonalého spoločenstva s ním.

PAR

V našom každodennom živote nedokážeme mať neustále na pamäti dôvody našej radosti a nádeje. Aby sme to mohli napraviť, musíme žiť so srdcom otvoreným Kristovi, ktorý nám často pripomína, že ak ho milujeme... Všetko závisí na podmienke: teda ak ho milujeme... Nič však pre nás nie je ťažšie než milovať. Pretože v nás nad ochotou slúžiť druhým stále víťazia tendencie k sebecku, pýche a uzavretosti do seba. Ako otroci vlastného sebecku potom často hrešíme proti Bohu i proti blíznym a naša láska je znevážená odmietaním. Koľkokrát premýšľame o tom, či sa vyplatí milovať a koľkokrát sme ochotní milovať len do určitej miery, pokiaľ je to príjemné, pokiaľ nám to prináša výhody – skrátka pokiaľ z toho môžeme niečo vyťažiť.

Najväčším ziskom však je pravá láska, ochotná prinášať obete. Jedine ten, kto miluje, skutočne žije. Kto nemiluje, nachádza sa v područí smrti. Tu sa nám odкрýva tajomstvo radosti. Žiť vo veľkonočnom tajomstve znamená denne objavovať, že sme povolani k láske a k spoločenstvu. Sme síce slabí a často nás sklúčujú mnohé starosti a utrpenia, ale nikdy by sme nemali stratiť túžbu svedčiť o láske. Denne sa preto modlime k Pánovi, aby sa nám každý deň stal Veľkou nocou. Každé ráno sa môžeme vydať na cestu vedenia Duchom Svätým. Potom nám už nič nebude naháňať strach, lebo bolesť a smrť sa stanú prejavom lásky a veľkonočného prechodu k novému životu.

Opravdivá láska je zriedkavá. Zriedkavejšia ako opravdivá viera. Umožňuje maximálne uplatnenie sa človeka na zemi. No niet nič ťažšie.

Keď človek miluje, napodobňuje Boha. Keďže však nie je ľahké správať sa ako Boh, je ťažké milovať. No nedajme sa znechutiť. Ak sme na zlej ceste, musíme sa vrátiť. Tu treba vysloviť veľmi dôležité konštatovanie: všetko môže byť na niečo dobré, aj hriech. Áno, aj ľudský omyl môže mať svoje miesto v pláne spásy. Boh vie na svoju slávu zužitkovať aj hriech. Božia logika sa omnoho zreteľnejšie presadzuje na troskách ľudskej nelogiky. Boh potvrdzuje svoje jestvovanie na troskách nášho vzdoru. Nebo nadobúda zreteľnejšie obrysy na pôde našej mdlej a pochmúrnej prízemnej existencie. Po každom vlastnom

omyľ si spolu so žalmistom, môžeme povedať: „**Že som bol pokorený, dobre mi, aspoň som si tvoju spravodlivosť osvojil**“ (Ž 119,71), a každý omyľ sa mi stal spojencom proti vlastnej pýche.

Musíme sa však naučiť opravdivo milovať. Inej cesty niet, lebo láska je cieľom nášho bytia. Milovať znamená stotožniť sa s Bohom. A potom žiadne prikázanie ani žiadna požiadavka sa nám nebudú zdať neprekonateľné. Láska je totiž viac ako prikázanie.

MY

Boh miluje duše, ktoré sú naplnené láskou. Vieme, že Láska je Duch Svätý. Jedine v ňom sa duša preniknutá láskou spája s Bohom. Duša, ktorá bola uznaná mať podiel na svetle Ducha Svätého a ktorá bola prežiarená svetlom jeho nevýslovnej slávy, celá sa prejasňuje, dostáva novú tvár s očami na všetky strany a nie je v nej nič, čo by nebolo naplnené duchovným zrakom a svetlom. Teda nie sú v nej žiadne temnoty, pretože je dokonale jasná a naplnená Duchom Svätým.

Ako je slnko stále rovnaké, nemenné, nemá žiadny rub ani žiadne temné miesto, ale žiari svojím vlastným svetlom, tak duša, ktorá bola osvietená nevýslovnou krásou, slávou a svetlom Kristovej tváre a ktorá – naplnená Duchom Svätým – bola hodna stať sa Božím príbytkom a chrámom, sa stala jedným jediným okom, svetlom, tvárou i slávou a bola dokonale naplnená Duchom Svätým. Kristus ju okrášlil, priviedol k sebe a teraz ju riadi, podporuje a vedie, a tak ju naplňa svojím svetlom a ozdobuje duchovnou krásou.

ADE

Pred nami je týždeň Veľkonočného obdobia, v ktorom budeme sláviť Ježišovo nanebovstúpenie. Ježiš dokončil svoje pozemské dielo. Dokončil poslanie, ktoré mu zveril nebeský Otec. Aj my máme poslanie na tomto svete. V prvom rade je naším najvyšším cieľom spása vlastnej duše. Boh dobre vie, že sme slabí a nehodní na takúto vznešenú úlohu. Aj preto nám posielal Tešiteľa – Ducha Svätého. Snažme sa tento požehnaný čas, ba i celý náš život, prežiť v Bohu Otcovi skrze Krista v jednote Ducha Svätého. A tak aj lúčenie s Kristom v

okamihu jeho nanebovstúpenia bude sa podobáť lúčeniu vo viere a nádeji v jeho druhý návrat. Bude to radostné lúčenie naplnené radosťou z poznania, že sme milované deti nebeského Otca, vykúpené drahocennou krvou Krista, zjednotené v láske Ducha Svätého.

Amen.

Nedeľa Zoslania Ducha Svätého „A”

Jn 20,19-23

Boh je milosrdný

Poukázať veriacim na význam sviatosti zmierenia.⁴³

AI

Nestalo sa vám niekedy v živote, že ste zamlčali pri svätej spovedi nejaký ťažký hriech, len preto, že ste sa ho hanbili vyznať?

Sv. Antonius vo spisoch opisuje túto udalosť, ktorá sa stala v Taliansku v 15 stor. Mladý muž pri sv. spovedi zamlčal ťažký hriech. V takomto stave, čiže v ťažkom hriechu pristúpil k sv. prijímaniu a tým spáchal ďalší ťažký hriech, svätokrádež. Z týždňa na týždeň odkladal priznanie a čisto z ľudských dôvodov chodil na prijímanie. Svedomie sa však ozvalo, a tak sa pokúsil ho umlčať tým, že vykonával prísne kajúce skutky. Ľudia ho považovali za svätého. Keď už nevydržal, vstúpil do kláštora a pomyslel si, že tam vyzná svoje hriechy. Lenže povest ľudí, že je svätec sa dostala aj k predstaveným a to mu nedovolilo vyznať svoje hriechy. Prešiel rok, dva a potom ťažko ochorel. Povedal si teraz vyznám svoje hriechy. Lenže pri spovedi zvíťazila jeho seba láska, a tak hriechy opäť nevyznal. Svedomie mu nedalo a tak na druhý deň sa chcel znovu vyspovedať, ale rána sa nedožil. Bratia si mysleli že je svätý. Mŕtvolu vystreli v kláštornej kostole. Keď vošiel jeden z bratov do kostola, uvidel podobu mŕtveho pri oltári spútaného reťazami. Z tela mu žiarilo oslepujúce červené svetlo. Mŕtvy mu povedal: „Nemodlite sa za mňa som na celú večnosť v pekle.“ Potom vyrozprával o celej sérii svätokrádeží a stratil sa. V kostole i po kláštore bolo cítiť nepríjemný zápach.

⁴³ Porov.: OBŠITOŠ, J. Seminár. Spišská Kapitula, 2009.

Prečo to hovorím...?

KE

V Evanjeliu Ježiš hovorí apoštolom: „**Komu odpustíte hriechy, budú mu odpustené, komu ich zadržíte, budú zadržané**“ (Jn 20,23).

DI

V Starom zákone platil predpis, aby veľkňaz priviedol živého capa. Živému capovi položil obe ruky na hlavu a vyznal nad ním všetky previnenia Izraelitov a všetky priestupky, ktorých sa dopustili. Takto ich naložil na capovu hlavu a dal ho určenému mužovi vyviesť do púšte. Takto cap odniesol všetky ich neprávosti na púšť. Toto bol rituál odpustenia hriechov, ktorý robili izraeliti na sviatok kipur. Ježiš však pri poslednej večeri ustanovil novú zmluvu slovami: „...toto je moja krv Novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých na odpustenie hriechov.“ Slovami, ktoré sme počuli v dnešnom evanjeliu „Komu odpustíte hriechy, budú mu odpustené, komu ich zadržíte, budú zadržané.“ Týmito slovami ustanovil sviatosť zmierenia - spoveď. Ježiš dáva apoštolom moc odpúšťať hriechy.

Neexistuje človek na zemi, ktorý by nespáchal žiaden hriech. Iba Panna Mária bola uchránená od toho. Vieme, že sú ľahké hriechy, ktoré sa nám odpustia ľútosťou, ale sú i ťažké, ktorými urážame Boha a ktoré nám môže jedine on odpustiť a to cez túto sviatosť a ako nástroj si k tomu pomôže kňazom. Aby sme mohli mať čo najväčší úžitok zo sv. spovede, musia byť splnené podmienky:

1. - úplná úprimnosť a otvorenosť - ani najsvätejší a najmúdrejší spovedník nemôže nasilu vliať do duše to, po čom túži, ak duša nebude úprimná a otvorená. Neúprimná a uzavretá duša sa vystavuje veľkému nebezpečenstvu v duchovnom živote a sám Ježiš sa neudeľuje takej duši vyšším spôsobom. Lebo vie, že by nemala úžitok zo zvláštnych milostí.
2. - pokora – duša nemá náležitý osah zo sviatosti, ak nebude pokorná. Pýcha udržiava dušu v temnote. Duša nevie a nechce dôkladne

preniknúť do hĺbky svojej úbohosti, pretvaruje sa a vyhýba sa všetkému, čo by ju malo vyliečiť.

3. - poslušnosť - neposlušná duša nikdy nezvíťazí, hoci by ju aj sám Ježiš spovedal. Najkúsenejší spovedník nijako nepomôže takej duši. Neposlušná duša sa vystavuje veľkému nešťastiu a nijako nepokročí v dokonalosti, ani nezvládne duchovný život. Boh dušu štedro zahŕňa milosťami - ale len poslušnú dušu.

Je vhodné, aby sme sa pred spovedou pomodlili o svetlo pre spovedníka. Ak sa pomodlíme s dôverou, Boh osvieti spovedníka a spovedník nám povie to, čo nám chce povedať sám Pán. Faustína to opisuje: „Musím sa veľa modliť za každého spovedníka o svetlo Ducha Svätého. Lebo, keď pristupujem k spovednici a predtým som sa vrúcne nepomodlila, spovedník ma veľmi nepochopí“. A ďalej: „Niekdý spovedník povie to, čo vôbec nemal v úmysle povedať a sám si to neuvedomuje. Nech duša verí, že sú to slová samého Pána. Takto Boh odmeňuje vieru. Musíme veriť, že slovo v spovednici je Božie slovo.“

PAR

Koľkí z nás veria, že v spovednici na nás čaká sám Pán ? Viete o tom, že okrem odpustenia hriechov, nám nekonečne milosrdný Pán udeľuje milosti, ktoré sú potrebné, aby sme nepadli znova do tých istých hriechov? Na prijatie týchto milostí však potrebujeme dôveru.

Sám Ježiš nám to dosvedčuje vlastnými slovami, ktoré povedal Faustína: „Keď prichádzaš na sv. spoveď, myslí na to, že v spovednici ja sám čakám na teba. Kňazom sa len zastieram, ale sám pôsobím v tvojej duši. Tu sa úbohá duša stretá s milosrdným Bohom. Povedz dušiam, že z tohto prameňa milosrdenstva, môžu čerpať milosti nádobou dôvery. Ak ich dôvera bude veľká, moja štedrosť bude bezhraničná. Pokorné duše zaplavujú prúdy mojej milosti. Pyšní zostávajú vždy v biede a v núdzi, lebo moja milosť sa odvracia od nich k pokorným dušiam.“

Sám život nás privedie do takých situácií, že niekdý je nám veľmi ťažko odpustiť. Niekdý pre maličkosti, neopätujeme pozdrav, máme neprívetivý pohľad, sme nepríjemní, nevieme zo srdca odpustiť, a mnoho iných

nedostatkov, ktoré i vám napadli. Ako by to bolo, keby sa takto voči nám správal Boh? Niekedy sme voči svojim blíznym nemilosrdní. Boh takýto našťastie nie je. Je plný milosrdenstva.

Sám povedal Faustine: „Píš, hovor o mojom milosrdenstve. Povedz dušiam, kde majú hľadať útechu – v tribunáli milosrdenstva, čiže vo sviatosti zmierenia – tam sa dejú najväčšie zázraky, ktoré sa neustále opakujú. Aby sme ten zázrak dosiahli, netreba ísť na ďalekú púť, ani vykonať nejaké vonkajšie obrady. Stačí s vierou pristúpiť k nohám môjho zástupcu a povedať mu o mojej úbohosti a zázrak Božieho milosrdenstva sa prejaví v celej plnosti. Aj keby duša bola ako rozkladajúca sa mŕtvola a aj keby po ľudsky nebolo pre ňu už vzkriesenia a všetko bolo stratené, nie je tak u Boha. Zázrak Božieho milosrdenstva vzkriesi takú dušu v celej plnosti. Ó úbohí, ktorí načerpáte z toho zázraku Božieho milosrdenstva, nadarmo budete volať, ale už bude neskoro.“

MY

Sám Duch Svätý nás vedie k zmene svojho života a prihovára sa nám cez svedomie. Ako to bolo v prípade talianskeho mladíka, ktorý žil roztopašne a pohŕdal každou radou polepšiť sa. Prechádzal popri kostole, ktorý sa obohatil o nový obraz - o opravdivé umelecké dielo. Mladíkovi prišlo na um, že si ide pozrieť toto umelecké dielo. Obraz predstavoval kráľa Dávida, ponoreného do bolesti po spáchanom hriechu a prelievajúceho horké slzy. Pri ňom stál anjel so zlatou čašou v ruke a zbieral tieto slzy ľútosti, aby ich podal Najvyššiemu ako vzácny dar. Pod obrazom bol tento výrok sv. Augustína: „Dávid zhrešil raz a plakal stále, ty hrešíš stále a neplačeš nikdy.“ Tento obraz a najmä tento nápis dotkli sa hlboko mladíka. „Je to pravda“ - vravel si, „hreším stále, kopím hriechy na hriechy a až dosiaľ nevyliam som ani len slzu nad svojimi poblúdeniami. Či to môže ísť takto ďalej?“ Padol na kolená a začal oplakávať svoj minulý život. Vzchopil sa a odvtedy viedol úprimný kresťanský život.

ADE

Verím, že odteraz už budeme všetci pristupovať k svätej spovedi inak, ako doteraz. Ak budeme s vierou a dôverou pristupovať k tejto sviatosti, Boh nám pomôže zmeniť svoj život. Musíme však chcieť.

Pane, prosím ťa, nikdy nedopušť, aby som niekedy s ľahostajnosťou pristupoval k svätej spovedi, aby som nikdy nezamlčal ťažký hriech, a aby som voči tvojej láske nebol ľahostajný. Amen.

Nekonečná láska a jednota

Pokračovať v hlásaní evanjelia a krstiť v mene Trojice,
čiže ponoriť sa do vnútra Trojice.

AI

Dnes slávime Boží sviatok sv. Trojice. Keď má otec sviatok, alebo rodičia výročie sobáša, vtedy sa zide celá rodina a spoločne sa to oslávi, pritom všetci majú veľkú radosť. Keď má sviatok Boh, nevieme, ako sa máme správať, lebo ho nemôžeme obdarovať hmotnými darmi, ale vstupná pesnička nám dáva odpoveď ako sa máme zachovať: Najsvätejšia Trojica, jeden Bože, nech ťa chváli celý svet, jak len môže; chcem ťa vždy milovať; večne zvelebovať... (JKS 221).

KE

„Sláva Otcu i Synu i Duchu svätému“ (Mt 28,19).⁴⁴

DI

V evanjeliu sme počuli slová Pána Ježiša: **„Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi. Idte teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal“.** (Mt 28,20)

Tajomstvo Najsvätejšej Trojice je tak úzko zviazané s našim náboženstvom, že by sme ho mohli charakterizovať ako „Trojičné náboženstvo“. Už základ všetkých sviatostí - sviatosť krstu, sa udeľuje v mene Otca i Syna i Ducha Svätého. Pred tým trikrát odpovedáme "verím" na trojnásobnú otázku, keď sa od nás žiada, aby sme vyznali vieru v Otca, Syna a v Ducha Svätého: "Viera všetkých kresťanov spočíva na Trojici". Tajomstvo Najsvätejšej Trojice je ústredným tajomstvom viery a kresťanského života. Je to tajomstvo Boha v ňom samom. Je teda prameňom všetkých ostatných tajomstiev viery a svetlom, ktoré ich osvetľuje.⁴⁵

⁴⁴ Porov.: *Sväté písmo*. Rím 1995, Slovenský ústav svätého Cyrila a Metoda, Rím, s. 2185.

⁴⁵ <http://www.frantiskani.sk/kazatel/sviatkypana/najtrb.htm>

Boh v troch osobách znamená, že veríme v toho v ktorom sa deje plodná a oslobodzujúca komunikácia. **„A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta“.** (Mt 28,20). V jednom Bohu sú tri osoby navzájom spojené tak, že sú skutočne jedno; medzi nimi je dokonalá láska vytvárajúca otvorenosť: **„Milosť nášho Pána Ježiša Krista a Božia láska i spoločenstvo Ducha Svätého nech je s vami všetkými“** (2Kor 13, 13). Preto ho môžeme oslavovať ako svojho Boha, lebo nikdy nezakúsime tak intenzívne vo svojom živote, ako keď niečo spoločne slávime a zdieľame. A naopak, kdekoľvek sa nám podarí nadviazať komunikáciu medzi nami ľuďmi, je vtom tak isto niečo sviatočného a slávnostného.⁴⁶

PAR

Dejiny spásy sú miestom činnosti Najsvätejšej Trojice. Boh zmluvy s Abrahámom a na Sinaji je Otcom Ježiša Krista, ktorý uzavrel s ľuďmi novú a večnú Zmluvu. Tá posledná dosahuje svoju plnosť vtedy, keď Duch Svätý završí dielo Otca a Syna vo veriacom. V Kristovi a prostredníctvom Krista je Najsvätejšia Trojica prameňom našej svätosti (porov. LG 47). V duchovnom živote nás veriacich pôsobia Božské osoby v tesnej závislosti od seba. Boh Otec nás rodí v Synovi mocou Ducha Svätého. Cez Ducha sa stávame deťmi nebeského Otca v Synovi, aby sme boli v spoločenstve s Otcom na jeho slávu.

Kvôli lepšiemu pochopeniu Božích skutkov vo vzťahu k človeku, je možné osobitne preskúmať poslanie jednotlivých Božských osôb, začínajúc najskôr od Otca. V akej miere poznáme tajomstvo Otca, tak k nemu zaujímame aj zodpovedajúci postoj.⁴⁷

Tajomstvo Boha Otca: Katechizmus (KKC 279–302) všetky jeho vlastnosti sústreďuje do dvoch: Otec je tým, ktorý všetko stvoril a tým, ktorý rozprestiera nad svojím stvorením opateru.⁴⁸ Poslaním každého otca je splodenie potomstva a zabezpečenie všetkých podmienok k životu a rozvoju. Jedinou

⁴⁶ Porov.: RICHTER, K.: *Liturgie a život*. Vyšehrad, 2003, s. 172n.

⁴⁷ Porov.: GOGOLA, J.W.: *Teológia spoločenstva s Bohom*. Košice 2004, Seminár sv. Karola Boromejského, Košice, s. 42 – 43.

⁴⁸ Porov.: *Katechizmus Katolíckej Cirkvi*. Trnava 1999, Spolok svätého Vojtecha, Trnava, čl. 279 - 302.

cestou k poznaniu tváre Boha Otca je: Kristus. „*Kto vidí mňa, vidí Otca*“ (Jn 14,9). Ale nestačí iba samotný akt stvorenia, aby sme mohli nazvať Boha Otcom. Nevoláme otcom umelca, ktorý vytvorí dielo napr. z kúska mramoru. Idea otcovstva je nerozlučne spätá s dávaním vlastného života, čiže vlastnej prirodzenosti. Boh Stvoriteľ sa stáva Otcom, keď poskytuje Synovi vlastnú prirodzenosť. Stáva sa Otcom človeka a ten v Synovi, vďaka posväcujúcej milosti, sa stáva pravým Božím dieťaťom.⁴⁹

Tajomstvo Syna: Kristus je prameňom a základom kresťanskej skúsenosti. Ježiš sa stáva Spasiteľom, ktorý vchádza do našich ľudských dejín. Prichádza na svet v určenom historickom čase a na konkrétne geografické miesto. Evanjeliá hovoria o konkrétnej osobe o udalostiach, ktoré mali svojich svedkov; oni nás chcú poučiť o Tajomstve spásy tým, že reálne približujú udalosti z Ježišovho života. Ježiš sa modlí, pretože sa potrebuje rozprávať s Otcom; je dobrý k ľuďom, pretože ich miluje a chápe; vykonáva apoštolskú činnosť, pretože prišiel, aby spasil svet. Teda Ježišov život je pre nás príkladom. Ak aj my chceme celý svoj život postaviť na Kristovom základe, musíme urobiť tri kroky: východiskovým bodom je jeho pozemský život; preniknutie k oslávenému Kristovi prítomnému v Cirkvi rôznymi spôsobmi, a nakoniec nájdenie vlastného povolania v Kristovi.⁵⁰

Tajomstvo Ducha Svätého: Pochopenie, kto je Duch Svätý v tajomstve Krista zjaveným v Novom zákone, automaticky umožňuje pochopiť jeho úlohu v Cirkvi. Duch je najvznešenejším darom, udelený nám všetkým prostredníctvom sviatosti birmovania a prostredníctvom zvelebeného Krista. Ducha Svätého nazývame aj rôznymi prívlastkami ako Duch Pravdy (porov. Jn 14,17); Duch Tešiteľ (porov. Jn 14,16)... Obsah týchto vyjadrení sa vzťahuje na pozemský život Krista. Duch Svätý udeľuje služby a charizmy na budovanie Cirkvi, dáva silu k vydávaniu svedectva o Kristovi pred svetom. Náš život musí

⁴⁹ Porov.: GOGOLA, J.W.: *Teológia spoločenstva s Bohom*. Košice 2004, Seminár sv. Karola Boromejského, Košice, s. 44.

⁵⁰ Porov.: *Tamže*, s. 51 - 52.

byť prejavom prítomnej Božej moci v nás, podľa vzoru Ježišovho života, na ktorom máme účasť skrze vieru a krst.⁵¹

MY

Hľadať Boha neznamená: naháňať sa za jeho predstavou, za jeho dokázateľnosťou. Hľadať ho znamená: žiť, ako nám ukázal Ježiš.

V čase vojny písal zo Stalingradu vojak svojmu otcovi: „Drahý otec, tu Boha niet! Lutujem, ale musím to povedať. Ty si ma vychoval vo viere v Boha, preto mi je to o to viac ľúto. Chcem ti povedať, že som hľadal Boha v každej jame po granátoch, v každom kamarátovi, s ktorým sme ležali vedľa seba v zákopoch. Boh sa neukázal!! Domy zostali zničené. Kamaráti boli rovnako odvážni alebo rovnako zbabelí ako ja. Okolo nás je smrť, hlad, oheň. Ale Boha nie je nikde... Nie, drahý otec, tu - v pekle Stalingradu, Boha niet!

Cítite, že je hrozný takýto posledný list. Rovnako je hrozné, že voláme Boha len vtedy, keď je zle.⁵²

ADE

Sviatok Najsvätejšej Trojice nemá teda byť len 'rozumkárením' o čiastočnom pochopení Božieho tajomstva rôznymi prirovnaniami, ale predovšetkým: chválou veľkých Božích činov. Pri uvažovaní o vnútornom živote Najsvätejšej Trojice môžeme žasnúť nad jeho tajomstvom, a hoci by sme zapojili celý náš intelekt, aby sme sa k nemu priblížili, stále to bude málo. Mnohí filozofi, teológovia sa pokúšali pochopiť a vysvetliť tajomstvo Trojice. Boh sa totiž nikdy nedá pochopiť zvonku ako objekt.

Na záver homílie ponúkam k zamysleniu modlitbu sv. Tomáša Akvinského: Všemohúci a vševědúci Bože, prosím Ťa, daj mi milosť, aby som túžil vrúcne po tom, čo je tebe milé, to hľadal a snažil sa aj vyplniť. Poskytni mi, Pane, môj Bože, rozum, aby som Ťa poznal, horlivosť, aby som Ťa hľadal, múdrosť, aby som Ťa našiel, vernosť, aby som Ťa na konci smel objasniť.

Amen.

⁵¹ Porov.: Tamže, s. 59 – 66.

⁵² Porov.: BINDÁČ, A.: *Nedeľa – deň sviatočný*. Nitra 1991, Spoločnosť Božieho Slova, Nitra, s. 122 – 123.

Stavať základy

Aby mladí túžili nasledovať Cirkev a aby stavali na nej svoje základy.⁵³

AI

Všetci robíme v živote nejaké chyby. Ibaže niektoré sú väčšieho rozmeru a iné menšieho. Či tak, alebo tak, je isté, že ich robíme. Môže sa to stať komukoľvek. Aj človeku vzdelanému aj nevzdelanému, aj bohatému aj chudobnému, aj mladým aj starším. A koľkokrát sa za svoje chyby hanbíme? Máme niekedy chuť vrátiť čas naspäť a napraviť všetko zlé, všetko čo sme pokazili?

KE

Ježiš nám všetkým, nielen svojim učeníkom, adresuje tieto slová: **„Každý, kto počúva moje slová a uskutočňuje ich, podobá sa múdremu mužovi, ktorý si postavil dom na skale“** (Mt 7,24).

DI

Evanjelium nám pripomína, koho vezme nebeský Otec do Božieho kráľovstva a zároveň nás stavia do pozície múdrych a nemúdrych staviteľov domu. Pán triedi okruh svojich nasledovníkov do dvoch skupín. Hoci obidve skupiny tvoria veriaci a nasledovníci, ktorí sa k nemu hlásia a to nielen slovami, ale aj skutkami – ba sú to také skutky, ktoré nesú Božiu pečať, ako zázraky a vyhánanie diabla... Predsa Ježiš jednu skupinu vylučuje z „nebeského kráľovstva“.

Je dôležité zamyslieť sa, prečo to robí a podľa akého hľadiska robí také triedenie svojich svedkov a tým aj vo svojej Cirkvi? Vzhľadom na nezvyčajnú závažnosť sa pýtame: Či je vôbec možné v Ježišovom mene vyslovovať proroctvá, či je možné uskutočniť „vyháňanie diabla“, alebo urobiť mnoho zázrakov, napr. vyliečiť chorých, utíšiť búrku, vyháňať hadov, vzkriesiť mŕtvych a predsa byť zavrhnutý? Z Markovho evanjelia a zo Skutkov apoštolov vieme, že prizna-

---

53 Porov.: ANDERÁR, J.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

nie sa k Ježišovi ako Kristovi a Pánovi, má za následok účinné zázračné skutky. Tu sa potvrdzuje, že Božie kráľovstvo nespočíva v slovách, ale v dôkazoch Ducha a moci, teda konanie v Ježišovom mene sa neprejavovalo v teórii, ale v skutkoch. A predsa: hoci Ježiš uznáva všetko toto pôsobenie a konanie svojich nasledovníkov za opravdivé, predsa nechce o nich nič vedieť, ba celkom ich zavrhuje. Nie je to nemožné? Nie! Pretože to povedal Ježiš. Hoci sa títo Pánovi svedkovia nebáli démonov a v chorobe vždy účinne prispeli pomocou, aj tak ich Pán od seba odvrhne a povie: **„Nikdy som vás nepoznal“** (Mt 7,23). Ján Krstiteľ raz opísal Kristovo pôsobenie podobenstvom, že ten, ktorý príde po ňom ako Kristus, **„vezme vejačku, očistí Cirkev a plevy spáli“** (Lk 3, 17). A týmito tvrdými a vážnymi slovami, zameranými na svojich učeníkov, a tým platnými aj pre jeho Cirkev, potvrdzuje Pán, že pri poslednom súde uskutoční aj túto časť slov.

Aké je východisko pred posledným triedením jeho Cirkvi? Je to veľmi jednoduché - ako to vyjadruje slovami: **„ten, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je ne nebesiach“** (Mt 7,21). Aj v liste Rimanom Ježiš zdôrazňuje, že **„nie tí sú spravodliví pred Bohom, čo zákon počúvajú, ale tí, čo zákon plnia, budú ospravedlnení“** (Rim 2,13). V závere evanjelia Ježiš končí svoju reč prirovnaním o staviteľoch domu, aby ešte raz zdôraznil zmysel jeho reči. Znova počúvame triediace slová, ktoré sú adresované Pánovým učeníkom a tým, čo ho počúvali. Tu záleží na konaní. Iba ten, kto uskutočňuje Pánove slová, je múdry. Kto len počúva a nekoná, je nemúdry. Toto uskutočňovanie sa stane vnútorným bohatstvom podobným domu na skale, ktorý obstoí v skúške aj v najťažších búrkach a povodniach útrap a pokušení.

PAR

Kristus ustanovil dom na skale. Týmto domom, touto stavbou je Cirkev, ktorá nás zjednocuje a určuje nám jediný cieľ, a tým je: naša spása. Keby som sa niekoho z vás opýtal, či je kresťan, určite by ste bez všetkého povedali: „Áno som kresťan. Veď som pokrstený, chodím do kostola, modlím sa“ - podľa tohto ľudia merajú, či sú kresťanmi, či chodia do kostola, či sa modlia, ale to je málo.

Myslíme to s Pánom Bohom vážne? Nie je to len náš zvyk chodiť do chrámu? V poslednom čase počuť príliš veľa nadávok a osočovaní na stranu kňazov a Cirkvi, ktoré vychádzajú nielen od ľudí neveriacich, ale čo je horšie aj od „kresťanov“. Prečo hovorím kresťania v úvodzovkách? Lebo sú to tí, ktorí prijali krst, boli zjednotení s Bohom a Cirkvou, dávali si pred meno titul kresťan, ale odvrátili svoje srdce od viery, od vzťahu s Kristom. Čo je vlastne príčinou odklonu týchto ľudí od Cirkvi a ich negatívneho postoja k nej? Mohol by som otvorene povedať, že sú to média, televízia,...čo majú za následok tento negativizmus. Vďaka nim tento postoj u ľudí rastie. Áno ľudia v Cirkvi v priebehu ľudských dejín spôsobili mnohé prehrešky, urážky, chyby či pohoršenia. Tak Cirkev ako aj iná vonkajšia organizácia má i dobrých členov, hodných kresťanského mena, ale i povrchných, zlých.

Hlavnými námietkami proti Cirkvi sú pochybnosti o jednotlivých dogmách, časté pobúrenie vyvoláva nekresťanské jednanie kresťanov, ale i pohoršujúci život cirkevných osôb a mnohé iné. Preto je v dnešnej dobe náboženstvo, kresťanstvo, katolícka Cirkev vystavené veľkej kritike. Vznikajú mnohé otázky: Či má kresťanstvo, kresťanská viera budúcnosť? Aké miesto zaujme Cirkev v budúcnosti? Na všetky tieto otázky Cirkev prináša určité odpovede a bude záležať na nás všetkých, pre ktorých hodnoty viery, nádeje a lásky sú posvätné, ako o nich budeme nielen rozprávať, ale ešte viac ich žiť. Mladí ľudia boli vždy kritickí, prísni. Chcú zmeniť svet, spoločnosť, Cirkev podľa svojich predstáv. Teda, aby bolo v nich viac ľudskosti a kresťanstva. Jasne vnímajú to, čo škodí a chcú stavať most dôvery, spolupráce medzi sebou a ľuďmi. Je isté, že mládež a budúcnosť sveta patria k sebe. Musíme stavať základy na mladých, pretože sú budúcnosťou Cirkvi. Nebolo by dobré, keby škandály zostali zdrojom poukazovania na ostatných členov, ľudí v Cirkvi? Veď ako v minulosti, tak aj v dnešnej dobe sú tí, ktorí sú zdrojom proroctva a nádeje pre dnešných mladých ľudí. Musíme brať mladých vážne, s úctou a dôverou. Je to príkaz dnešnej doby pre Cirkev, lebo práve mladí sú darom od Boha, aby oni boli tými, čo majú vniešť nový, svieži vietor do Cirkvi.

MY

Zamyslime sa nad týmto príbehom. Narodil sa malý Karolko. Bol veľmi hravý, milý. Postupne rástol, stával sa z neho veľký nezbedník. Už ako mladík mal problémy v škole, doma, medzi rovesníkmi. Bol pohoršením pre celé spoločenstvo, v ktorom žil. Nič na neho neplatilo. Žiadne napomenutia a pokarhania učiteľmi. Narobil veľmi veľa chýb v živote. Ale do teraz poriadne nepoužíval rozum. Keď sa z neho stal dospelý muž, jeho život sa úplne zmenil. Oženil sa, založil si rodinu. Narodil sa mu syn, ktorý čím bol starší, tým viac vyrábal neplechu. Bol to pravý obraz otca, tiež robil tie isté chyby. Až kým niečo neprestrelil. Vtedy ho otec napomína a dohovára mu. No syn mu drzo odpovedá: „Čo ty odo mňa chceš, veď ty si bol taký istý.“ „Áno syn môj, ale teraz sa za to veľmi hanbím,“ odpovedá otec. „Nechcem, aby si musel prežívať to, čo ja.“

Má takýto otec právo napomínať svoje dieťa? Má nielen právo, ale aj povinnosť ho napomenúť. Pretože otec sa za svoju minulosť hanbil, nebolo mu príjemné, keď mu vlastný syn vyčítal jeho chyby, jeho minulosť. A my by sme boli radi? Páčilo by sa nám to? Môžem povedať za všetkých vás, že určite nie. Nepáči sa nám, keď nám niekto druhý vyčíta chyby, ktoré sme spáchali už tak dávno, keď sme boli ešte veľmi mladí. Preto nám Ježiš hovorí, že stavať dom na skale znamená: robiť podľa Božej vôle. Týmto domom je aj náš život. Ten, kto sa neriadi podľa Božej vôle, ten stavia svoj život na piesku a takýto dom sa mu zrúti.

ADE

Pán Ježiš nás pozýva do nebeského kráľovstva, ale čosi od nás aj žiada. A to - úplnú odovzdanosť do jeho rúk. Vyzýva nás, aby sme jeho slová nielen počúvali, ale ich aj plnili, aby sme žili životom, ktorý nám má otvoriť bránu do neba. Chce, aby základy nášho života boli pevné, aby nás nezvádzal tento svet na zlé, aby sme vytrvali v jeho láske. Čo znamená, mať pevné základy? Znamená to, že sa rozhodneme, že každý deň využijeme čo najlepšie a základy nášho života budeme stavať čo najlepšie. Preto sa musíme rozhodovať každý deň, znovu a znovu, aby sme sa podobali múdremu staviteľovi. K tomu nech nám pomáha i naša nebeská Matka Mária.

Amen.

Memento na naše narodenie.

Predstavenie Božej milosti ako zdroja ľudskej vytrvalosti.

AI

Dnešný sviatok spája v sebe tajomstvo prepojenia Starého a Nového zákona. Spomíname si na posledného starozákonného proroka, ktorý bezprostredne ohlasoval Mesiáša. Až tak bezprostredne, že „ohlasoval jeho príchod a ukázal na neho: **„Hľa, už je tu!“** (*Adventná pf.*). Je to prorok tak významný, že Cirkev robí výnimku vo svojom zvyku spomínať si v liturgii pri sviatkoch svätých na deň ich smrti. Sú len dvaja svätí, na ktorých si nespomínáme len v deň ich smrti, ale aj v deň ich narodenia. Prvou je samozrejme Božia matka Mária. Druhým je, ak to tak možno povedať, 'dnešný oslávenec sv. Ján Krstiteľ'.

KE

Narodenie tohto muža, ako sa opisuje v evanjeliu, bolo sprevádzané veľkými vecami. Jednou bolo, že chlapčekomu dali rodičia iné meno, ako ich príbuzní očakávali. Jeho otec Zachariáš si vypýtal tabuľku a napísal na ňu: **„Ján sa bude volať“** (*Lk57,63*).

DI

Divili sa preto, lebo v Izraeli bolo nezvyklé dávať dieťaťu meno, ktoré sa nevyskytovalo v rodine. Svedčí o tom aj dnešné evanjelium. Už keď Jánova matka Alžbeta povedala, že sa bude volať Ján, jej príbuzní odpovedali: **„Veď v tvojom príbuzenstve sa nik takto nevolá“** (*Lk 1,61*). Možno sa príbuzným Alžbety zdalo múdre dať chlapčekomu meno Zachariáš nielen preto, že sa tak volá jeho otec, ale aj preto, že toto meno znamená „Pán sa rozepamätal.“ A vieme, že obaja - Zachariáš i Alžbeta, **„boli v pokročilom veku“** (*Lk 1,7*) a nemali deti, ktoré sa považujú za prejav Božieho požehnania. Meno Zachariáš teda maličkému i jeho rodičom pripomínalo, že „Pán sa rozepamätal“ na svojich

verných. Napriek tomu sú obaja rodičia poslušní slovám archanjela, ktorý Zachariášovi oznámil, že jeho prvorodený sa bude volať Ján.

Toto aj u nás časté meno znamená „*Pán je milostivý*.“ Stojíme pred oveľa širšou perspektívou Božieho vzťahu k človeku. Pán sa nielen rozepamätal, ale pamätá stále, stále je milostivý, stále je s nami.

PAR

Mohli by sme ešte dlho pokračovať vo vysvetľovaní významu mien Alžbeta, Mária, či mena kohokoľvek z nás, a premýšľať nad tým, čo význam nášho, môjho, vášho mena znamená pre nás v živote. Ostaňme však pri význame mena Ján. Pán je milostivý. Pán Alžbete prejavil svoje milosrdenstvo v takej miere, že sa všetci jej susedia divili, ba viac, **„Zmocnil sa ich strach a všade po judejských horách sa hovorilo o tých udalostiach“** (Lk 65). Blízkosť Pána, vedomie toho, že tu a teraz koná svoje dielo je skutočne vec, ktorá v nás často budí strach. Už Mojžišovi Pán hovorí: **„Je priam hrozné, čo urobím s tebou!“** (Ex 34,10). Máme sa teda báť? Máme mať strach, keď nás Boh pozýva, aby sme spolupracovali s jeho milosťou? Istotne nie. Strach nemôže byť zámerom Božieho diela s nami.

Strach človeka zväzuje, robí ho neschopným vyjsť zo seba. Kto žije v strachu, nedokáže sa ani poriadne radovať. Práve preto prišiel na svet Spasiteľ, aby nás oslobodil z každého strachu. Keď sa Pán zjavil ženám po svojom zmŕtvychvstaní, jeho prvé slová hneď po tom, ako ich pozdravil, boli: **„Nebojte sa!“** (Mt 28,10). Naša viera nás zbavuje strachu, pretože stojí na Bohu, ktorý je Láska a **„dokonalá láska vyháňa strach“** (1 Jn 4,18). Pred touto Laskou, pred Spasiteľom, ktorý prišiel, aby nás oslobodil, bol poslaný Ján Krstiteľ. Tu zároveň nachádzame odpoveď na otázku, ktorú si kládli Zachariášovi známi: **„Čím len bude tento chlapec?“** (Lk 66)

MY

Ján je ten, ktorý bol poslaný pred tvárou Spasiteľa, aby **„krstil a hlásal krst pokánia na odpustenie hriechov“** (Lk 3,3). Toto bolo jeho úlohou. V plnení úlohy nám Ján Krstiteľ môže byť príkladom a vzorom. Z Písma vieme, že Jánov

otec Zachariáš bol kňazom. Vieme aj to, že kňazstvo bolo od čias Árona dedičné. Zdalo sa teda, že keď malý Ján vyrastie, stane sa kňazom v chráme tak, ako jeho otec. Celkom oprávnené to mohli jeho príbuzní očakávať. A samotný Ján by tak mal zaistenú stravu, bývanie i plat. Ale konať službu v chráme nebolo jeho povolaním. Jeho miesto v Božom pláne bolo inde. Bolo na púšti v ohlasovaní Spasiteľa. V Jánovom odchode na púšť, v zrieknutí sa všetkého preto, aby naplnil zámer, ktorý mal s ním Boh nám môže byť príkladom. Možno sme zakúsili, že Pán nám prejavil svoje milosrdenstvo, keď nás pozval, aby sme plnili jeho vôľu, aby sme stáli na mieste, na ktorom nás potrebuje. Možno sa nám vtedy zdalo, že povolanie na toto miesto sa nezhoduje s miestom, na ktoré sme si mysleli, že sme povolaní. Azda sme vnímali, že to znamená rozpadnutie sa nášho sveta, že prijatie toho nového od nás bude žiadať úplnú premenu zmýšľania. A naozaj je to tak.

Ved' inak to nebolo ani s Jánom. Vyrastal v kňazskom prostredí a myslím, že ho neopúšťal ľahko. Možno mnohé veci nechápal a určite s mnohými zápasil. Dôležité je, že zápas, ktorý mal Ján v sebe, vyhral Boh. Pre každé srdce totiž platí, že jedine ak Boh vyhrá zápas srdca, je srdce ochotné kráčať po jeho ceste a vzdávať sa toho, čo malo vysnívané. Za takéto vzdávanie sa pre Boha a z lásky k nemu, sa srdcu dostane Božej blízkosti. Iste, je to ťažká a namáhavá cesta, ale je to cesta, na ktorej nie sme sami.

ADE

Dnes, na slávnosť narodenia sv. Jána Krstiteľa si môžeme túto skutočnosť uvedomiť silnejšie ako inokedy. Dnes môžeme viac, ako inokedy vnímať, že Pán je milostivý, že na nás nezabúda, že ostáva s nami. Našou úlohou je iba jedna vec: aktívna vďačnosť Bohu za jeho lásku k nám. Tú môžeme najlepšie prejaviť tak, že podľa príkladu sv. Jána Krstiteľa, zanecháme svoje vlastné cesty, sny a plány, o ktorých sme si mysleli, že sme pre ne predurčení, a budeme bedlivo počúvať Pánov hlas. Prosme si aj teraz, vo chvíli ticha od toho, ktorého Ján ohlasoval 'ochotu zriekať sa seba samých z lásky k nemu pre dielo, ku ktorému nás povoláva'. Amen.

Meno

Byť verný svojmu menu.⁵⁴

AI

Každý z nás v priebehu roka oslavuje meniny a narodeniny a v tieto dni sme radi, keď si na nás naši blízki a priatelia spomenú nejakým podarúňkom, prípadne aspoň SMS -kou. Ako vieme, dnes majú meniny všetci Jánovia a určite aj tu medzi nami nejakí Jánovia sú, preto im želám k meninám - všetko najlepšie... A možno sa medzi nami nájde nejaký Ján, ktorý má dnes okrem menín aj narodeniny. Týka sa to aj svätca, ktorého nám Cirkev dnes kladie pred duchovný zrak – Jána Krstiteľa, ktorého narodenie dnes oslavujeme.

KE

Ako sme v dnešnom evanjeliu počuli, veľa nechýbalo, a Ján by vôbec nebol Jánom, ale Zachariášom mladším. Ale jeho rodičia - Zachariáš a Alžbeta, z vnuknutia Ducha Svätého urobili rozhodnutie, ktorým prekvapili všetkých svojich príbuzných: „**Bude sa volať Ján**“ (Lk 1,60).

DI

Pri čítaní starozákonných kníh Svätého písma môžeme vidieť, že u ľudí vyvolených Bohom, na plnenie osobitných úloh v jeho pláne spásy meno predznačovalo životné poslanie, Boží zámer s vyvoleným ľudom – Izraelom. Praotcovi izraelského národa Abramovi, Boh mení meno na Abrahám, na znak toho, že sa stane otcom mnohých národov. Mojžiš, ktorý dostal meno podľa toho, že bol „vytiahnutý z vody“, a mal podľa Božích zámerov „vytiahnuť“ vyvolený ľud z dravých vôd Egypta a priviesť ho cez vody mora do zaslúbenej zeme.

Prorok Samuel dostal od matky meno, ktoré má význam „vyprosený od Pána“, nakoľko jeho matka Anna mnoho prosila o jeho narodenie a samotný

---

⁵⁴ Stanley.

prorok veľaokrát svojimi prosbami zachránil Izrael pred Pánovým hnevom, keď zišli z cesty jeho prikázaní. Podobne prorok Eliáš, ktorého meno znamená - „môj Boh je Pán“, takmer po celý život bránil čistú vieru v jediného a pravého Boha a bojoval proti modloslužobníctvu. A napokon Ján Krstiteľ, posledný prorok Starého zákona, o ktorom sa samotný Boží syn vyjadril, že v dejinách ľudstva nebol nik väčší ako on, dostáva meno, ktoré by sa dalo voľne preložiť ako „Božie milosrdenstvo“. A bol to práve on, kto krstom pokánia na odpustenie hriechov ohlásil príchod Baránka, ktorý sníme hriech sveta, ako to výstižne vyjadruje aj pieseň vďaky dnešnej svätej omše, ktorá o chvíľu bude znieť.

PAR

Podobne ako tieto veľké postavy dejín spásy, každý z nás má meno, niektorí možno viacero mien. A možno poznáme aj ich pôvod a význam. Jedno meno však nás všetkých alebo drvivú väčšinu z nás, čo sme tu, spája. Je to meno nad všetky iné mená - ako hovorí apoštol Pavol, meno, v ktorom sme boli pokrstení a ktoré od krstu nosíme - je to meno Kristovo; meno kresťan. A toto meno, podobne ako mená veľkých starozákonných postáv, vyjadruje celoživotné poslanie - myslieť, cítiť, hovoriť, rozhodovať sa a konať tak ako Kristus. Všade a bez výnimky. Tu niet kompromisov.

Do akej miery sme verní tomuto svojmu menu? Do akej miery pripodobňujeme svoj život Kristovmu a do akej miery sme svedkami viery pre ostatných? Doma, na ulici i v škole, v práci i pri zábave, všade by z našich slov a z nášho konania malo byť zrejmé, že sa hlásime ku Kristovi. V dnešnej spoločnosti, poznamenatej konzumným spôsobom života, je veľmi ťažké byť svedkom Krista. Je to paradoxné, ale dnes - v čase náboženskej slobody, mnohí často máme strach svedčiť o vlastnej viere. Hanbíme sa prežehnať v autobuse, keď ide okolo kostola, aby sa náhodou na nás čudne nedívali. Nejednen chlapec sa v škole zapýri, keď si jeho spolužiak o ňom pred inými robí žarty, že miništruje. A niekedy sa z obavy pred výsmechom ideme ešte ďalej - mlčíme, keď sa neopodstatnene brýzga na Cirkev a jej predstaviteľov, prípadne sa

dokonca pridáme aj my. Je teda ťažké byť dnes svedkom viery, byť verný menu 'kresťan'. Ťažké, ale nie nemožné.

Ani Ježišovi apoštoli to nemali ľahké, ani spomínané veľké postavy Starého zákona nevynímajúc dnešného svätca - Jána Krstiteľa. Ani takí veľkí svedkovia viery našich čias ako Ján Pavol II. či Matka Terézia z Kalkaty. Často museli zápasíť so svojimi slabosťami i s prekážkami zo strany iných tak, ako my každý deň. Neustále však prosili o silu Ducha Svätého, aby mali odvahu svedčiť vhod i nevhod. Svedčiť o Ježišovi vhod i nevhod je poslaním nás všetkých, milé deti, milí mladí priatelia, milí rodičia, milí starí otcovia a matky. Každý na tom mieste a v tom povolaní, ktoré vykonávame.

MY

„Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajzte mu chodníky!“ Odvážne hlásal dnešný svätec Ján Krstiteľ. On sa nebál povedať pravdu do očí farizejom a zákonníkom a nebál sa pokarhať ani samotného kráľa Herodesa za hriešne manželstvo. Ani my sa nemáme báť, napriek svojim slabostiam a nedokonalostiam. Ježiš nám predsa prisľúbil, že bude s nami až do skončenia sveta (*porov. Mt 28,20b*).

Nebojte sa! - vyzýval temer počas celého svojho pontifikátu pápež Ján Pavol II., ktorého svedectvo pritiahlo milióny ľudí. Všetci máme zaiste v živej pamäti jeho požehnanie mestu a svetu 'Urbi et Orbi' na Veľkú noc roku 2005, pár dní pred smrťou: premožený bolesťou zmohol sa len na púhe požehnanie. Avšak hoci nevládal povedať ani slovo, pre ľudí na Svätopeterskom námestí i pri televíznych obrazovkách po celom svete, to bolo svedectvo, ktoré malo väčšiu silu ako tisíce slov.

Vidíme, že príklady priťahujú. Buďme preto nepretržite opravdivými svedkami Krista, buďme verní jeho menu, ktoré nosíme - menu kresťan. Naše svedectvo však nikdy nebude pravdivé, pokiaľ bude jestvovať rozpor medzi našim kresťanským menom a našim kresťanským životom, preto denne prosme Ducha Svätého o silu a vytrvalosť vo viere i o odvahu pri jej vyznávaní. Pristupujme pravidelne k sviatostiam, k najväčšiemu prameňu Božej sily a lásky, ktoré živia náš život v spoločenstve s Bohom. Len tak môžeme byť a budeme

opravdivými svedkami, vernými menu, ktoré sme dostali pri krste - menu kresťan; a nebudeme sa báť ani výsmechu, ani odsúdenia - tak ako dnešný svätec Ján Krstiteľ.

ADE

Je pekné, keď osobitne myslíme navzájom na seba pri príležitosti narodenín a menín. V našich kalendároch by sa však mal vynímať aj deň, kedy nás rodičia priniesli do chrámu na krst; deň, v ktorom sme okrem vlastného mena prijali i meno, ktoré nás všetkých spája v jedno spoločenstvo a ktoré je nad všetky iné mená – Kristovo meno - meno kresťan. Ak to ešte nerobíme, začnime oslavovať aj tieto svoje meniny.

Amen.

Desiata nedeľa cez rok "A"

Mt 9,9-13

Hriech choroba duše

Ježiš je pravý lekár duše.

AI

Určite každý z nás bol už raz chorý. Vtedy musí človek vyhľadať lekára aby ho vyšetril, prípadne mu predpísal nejaké lieky, ktoré mu pomôžu, aby sa čo najrýchlejšie uzdravil.

KE

Ježiš sa v dnešnom evanjeliu prirovnáva k lekárovi, ktorý lieči chorých. Hovorí: **„Lekára nepotrebujú zdraví, ale chorí“** (Mt 9,12).

DI

Ježiš neprišiel liečiť telesné choroby, ale chorobu nazývanú 'hriech'. Hriech je priestupok proti opravdivej láske k Bohu a k blížnemu, zapríčinený zvráteným lipnutím na určitých dobrách. Zraňuje prirodzenosť človeka a narúša ľudskú solidaritu (Porov. KKC 1849). Ježiš prichádza na svet, aby vyliečil zranenú ľudskú prirodzenosť a z ľudí spravil deti Boha.

Pred očami máme obraz mýtnika Matúša, ktorý povolaný Ježišom, opúšťa mýtnicu a prichádza do domu, kde stoluje Ježiš so svojimi učeníkmi. To vyvoláva pohoršenie zo strany farizejov.

V prvom storočí bolo totiž jedlo spoločenskou udalosťou, ktorej význam presahoval potrebu uspokojiť svoj hlad. Jedlá boli mocným symbolom priateľstva a dôvery. Stretnúť sa pri jedle znamenalo viac, než iba spoločne jesť, umožňovalo to prežívať spoločnú identitu. Mýtnici boli v Ježišových časoch považovaní za najväčších hriešnikov. Týmito ľuďmi mnohí opovrhovali, kvôli ich spolupráci s Rimanmi. Ich úlohou bolo vyberať dane pre Rimanov. Sväté písmo ich často označuje aj ako zlodejov, lebo vyberali väčšie poplatky, ako im bolo určené. Postoj farizejov je typický pre Starý zákon. Pre nábožného žida bolo neprípustné, aby sa stretával s tými, ktorí zradili svojho Boha i národ a slúžili utláčateľom Božieho ľudu.

Ježiš však hovorí, že práve kvôli nim prišiel. Uznáva, že ľudia na tejto hostine nie sú dokonalí, v skutočnosti sú „chorí“ hriechom. No Ježiš nielenže v skutočnosti akceptuje ich hriešnosť, ale prichádza ako lekár, aby ich uzdravil. Postoj izolácie nemôže vyliečiť chorého či vyslobodiť zotročeného. V Ježišovom konaní sa zjavuje láska Boha Otca, ktorá je rovnaká ku všetkým. Každý človek je predmetom Božej lásky, lebo je dielom milujúceho Boha. On neprestal ľudí milovať napriek tomu, že oni zradili jeho lásku. Veď, či matka prestane milovať svoje choré dieťa len preto, že je choré? Vari mu nebude preukazovať svoju lásku a starostlivosť viac ako keď bolo zdravé? Tak ani Boh neopúšťa človeka. Práve naopak vo svojej veľkej láske vynakladá čo najväčšie úsilie, len aby človeka zachránil. Preto poslal svojho Syna a dovolil, aby za nás zomrel na kríži.

PAR

Každý sme poznačený dedičným hriechom. Preto nik z nás nemôže povedať, že je bez hriechu. Ježiš prišiel hlásať pokánie. Pokánie je spojené so zmenou života. Farizeji však odmietali túto výzvu k pokániu, lebo si mysleli, že už sú takí dobrí a pokánie nepotrebujú. Naopak, Matúš si uvedomuje svoju hriešnosť a zanecháva svoj predošlý život. Nepodobáme sa mnohokrát farizejom

z dnešného evanjelia, ktorí si o sebe namýšľali, že sú najlepší a ostatnými pohŕdali? Ježišovo poslanstvo pokánia a odpustenia patrí všetkým ľuďom bez rozdielu, lebo všetci zhrešili.

Výzva k pokániu patrí aj nám, ľuďom dnešnej doby. Ono nás robí vedomých si našich chýb. Kresťan musí byť pripravený na otvorený boj s diablom, ktorý sa nás snaží získať pre seba. Tento boj môžeme vyhrať len s pomocou Boha. On nám ponúka liek na naše slabosti. Vo sviatosti zmierenia nám odpúšťa všetky naše hriechy a dáva nám svoju milosť. V Eucharistii nám dáva svoje telo ako posilu do života. On je skutočný lekár. Lieči nás zo zranení našich hriechov. Preto sa nemusíme báť. Je tu s nami a volá nás tak, ako kedysi Matúša. Volá nás, aby uzdravil náš vzťah s Bohom i medziľudské vzťahy, ktoré boli naštrbené prvotným hriechom. On s nami kráča cestou nášho života a posilňuje nás najmä vtedy, keď už nevládzeme.

MY

Na známom príklade si znova uvedomme, čo pre nás znamená žiť s Ježišom.

Istému človekovi sa snívalo, že sa prechádzal s Kristom po pobreží. Na oblohe sa ukazovali scény z jeho života. V každom obraze spozoroval dvojce otlaky nôh v piesku: jeden pár patrilo jemu, druhý Pánovi. Keď sa ukázala posledná scéna, pozrel sa naspäť a zistil, že v piesku bolo často vidieť iba jeden pár šlapajíc. Uvedomil si, že to bolo práve vtedy, keď sa mu vodilo najhoršie. Veľmi to sa tomu divil a spýtal sa: „Pane, vyzval si ma, aby som Ťa nasledoval, a povedal si mi, že ma budeš sprevádzať na každej ceste. V najťažších chvíľach môjho života však vidím iba jeden pár stôp. Nerozumiem tomu. Keď som Ťa najviac potreboval, nechal si ma samého.“ Pán odpovedal: „Môj milý priateľ, mám Ťa tak rád a nikdy som Ťa neopustil. Keď sa Ti vodilo najhoršie, v čase tvojich najväčších skúšok a utrpení som Ťa niesol ja.“

Aj náš život často podobný ceste na púšti. Radostné okamihy nášho života, striedajú bolestné. Ježišov prísľub, že bude s nami, platí vždy. Často sa nám môže zdať, akoby sme tu na svete boli sami. To však nie je pravda. Ježiš je tu neustále s nami, hoci ho nevidíme. V najťažších chvíľach nášho života, keď

už ďalej nevládzeme, nesie nás na svojich pleciach. Naše kríže sú aj jeho kríže. Taká veľká je jeho láska k nám. Tak ako volal Matúša, volá aj nás, aby kráčal s nami cestou života.

ADE

Pane Ježišu, stal si sa pre nás človekom a kráčaš s nami cestou života, aby si nás vyliečil z choroby našich hriechov, prosíme ťa, stoj pri nás najmä v ťažkých chvíľach života, aby sme raz pod tvojim vedením dosiahli slávu neba.

Amen.

Jedenásta nedeľa v roku „A“

Mt 9,36-10,8

Dary od Boha

Dary ktoré sú pre nás prospešné.⁵⁵

AI

Dary, prisľúbenia už od ľudí sú významná vec a čo ešte od Pána Boha? Počuli sme v prvom čítaní, ako Boh dal Izraelitom prisľúbenie, že ak zachovajú jeho Zmluvu, budú kráľovským národom na zemi. Bude ich ochraňovať na ich pozemskej púti.

KE

V evanjeliu sme počuli, ako Pán dal svojim učeníkom dary, ktoré použili pri jeho ohlasovaní. Ježiš Kristus dáva apoštolom dary, ako úžitok pre spoločenstvo do ktorého ich poslal. Preto hovorí: **„Zadarmo ste dostali, zadarmo dávajte! (Mt 10,8)**

DI

Prečo Ježiš dáva práve tieto dary - moc nad nečistými duchmi a moc uzdravovať? On, ktorý má moc nad duchmi, nad nebeskými mocnosťami a padlými anjelmi, má moc uzdravovať. Tým vidíme moc Krista Kráľa. Boží Syn môže túto moc využiť sám, ale dáva z nej, a to ako dar pre spoločenstvo, na

⁵⁵ Porov.: URBAN, P.: Seminár. Spišská Kapitula : 2007.

uľahčenie v ľudskom putovaní – moc uzdravovať telo a ducha. Dáva nám silu pri útokoch zlého, ako obranu proti zlu. Tých, ktorým dal moc, posielala do celého sveta, aby ho ohlasovali a podali pomocnú ruku tým, ktorí ho potrebujú.

A čo my? Kto z nás nemá nejaký dar? Väčšina z nás nemá dary uzdravovať, kriesiť mŕtvych a ani dar moci nad nečistými duchmi, ale máme inú moc. Dostali sme dar lásky. A najväčšia láska sa nám dáva práve vo svätej omši. Tu sa nám sprítomňuje Ježiš, ako dar od Otca, poslaný z neba medzi hriešnikov. Láska sa nám vtedy dáva (a aj tak trochu cez žalúdok), a dostáva priamo do srdca. Prichádza tiež v Slove evanjeliu. Keď nie sme na svätej omši, môžeme čerpať a posilniť sa „Slovom, ktoré vychádza z Božích úst“. Niekedy stačí, keď tento dar pretvoríme, napríklad na milý úsmev, láskavé slovo... aby sme potešili svojho blížneho a pomohli mu v jeho trápení. Z tejto lásky čerpáme aj my silu pre náš život.

PAR

Zastavme sa pri dvoch príkladoch „dobročinnej“ nelásky a potom príklad skutočnej lásky.

Kňaza zavolali k zomierajúcemu starému mužovi, aby ho vyspovedal. Ale starček mu hovorí, že on nemá žiadne hriechy. Kňaz sa ho pýta, či ho naozaj nič neťaží na jeho svedomí, a on odpovedá, že naozaj nič. Potom ale zrazu povie: „No predsa ma niečo trápi. Keď som bol mladý, páčilo sa mi jedno dievča, čo sa ale nepáčilo jednému môjmu kamarátovi. Raz keď sme sedeli s kamarátom v člne, on sa naklonil cez okraj, ja som ho trochu postrčil. Keďže som ho odvtedy nevidel, stále sa pýtam, či sa mu niečo nestalo.“

Druhý príklad máme v obetujúcej láske pátra Maximiliána Kolbeho. On sa obetoval v koncentračnom tábore za jedného väzňa, ktorý mal zomrieť hladom. Urobil to dobrovoľne a z láskou za toho človeka. Veď pre neho bolo: „Nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto sa obetuje za svojich priateľov“.

MY

Izraeliti na púšti reptali, postavili si zlaté teľa, ale aj tak sa Pán nad nimi zľutoval. Aj my, dnešní ľudia, podobne ako maloverní Izraeliti na púšti, chceme väčšinou veľké dary. Tak trochu reptáme pred našim Bohom. Je to prospešné

pre našu vieru a lásku? Prosme si pre ne posilu, a keď máme vieru a lásku, nemusíme prosiť o veľké dary, lebo dostaneme tie najväčšie a pre nás najpotrebnejšie. Sami potom budeme spokojní.

Apoštoli šli do sveta s veľkými darmi. Keď zjídeme k susedovi na 'kus reči', pri ktorej ho potešíme a ak treba aj poradíme... jednoducho potešíme svojho blížneho, tým vyjadríme svoju lásku k nemu, ten najväčší dar, ktorý mu vtedy odovzdáme. To je pre nás osožnejšie, ako v kostole kľačiaci prosiť o dary, ktoré by nám skôr uškodili - a spyšneli by sme.

ADE

Mali by sme si ceniť teda to, čo je v skutočnosti najväčšie, čo sme dostali do vienka od Pána a prehlbovali to. Chcime teda to, čo našu vieru prehĺbi a posilní nás v našom živote. A potom dostaneme viac, ako si dokážeme predstaviť.

Amen.

Dvanásta nedeľa cez rok "A"

Mt 10,26-33

Nebojte sa !

Povzbudiť k odvahe svedčiť o Kristovi.⁵⁶

AI

Nebojte sa! Nezačínam týmito slovami preto, že by som vo vašich očiach čítal strach, alebo, že by som vám ho chcel nahnať a ani som nezachytil žiadnu poplašnú správu, ale preto, aby som vás, ale i seba, povzbudil; povzbudil k odvahe svedčiť o Kristovi, a to za každých okolností.

KE

V evanjeliovom úryvku trikrát zaznela z úst Pána povzbudzujúca výzva „**Nebojte sa**“ (Mt10,26...).

DI

---

⁵⁶ Porov.: TOMAGA, M.: Seminár. Spišská Kapitula : 2007.

Desiatu kapitolu Matúšovho evanjelia, kde sa nachádza aj úryvok, zvyknú exegeti označovať ako 'Misijný príhovor'. Ježiš Kristus potom ako si vyvolil dvanástich a poslal ich hlásať evanjelium, im v tejto časti dáva pokyny. Pričom každé usmernenie začína výzvou 'nebojte sa', ktorá má za cieľ apoštolov povzbudiť. Túto výzvu možno vidieť v troch rovinách. Najprv povzbudzuje k odvahe, pri ohlasovaní evanjelia: apoštoli majú hlásať, čo videli a počuli, čo neskôr aj sv. Ján vo svojom liste napíše: **„...čo sme počuli, čo sme na vlastné oči videli, na čo sme hľadeli a čoho sa naše ruky dotýkali, to zvestujeme: Slovo života.“**

Evanjelium, radostná zvesť, ako ju Pán Ježiš pripomína, nie je určené len zasväteným, ale je otvorené pre všetkých a apoštoli ho tak majú ohlasovať, aby sa ich hlasy rozliehali na všetky strany a oslovili všetkých ľudí. Tu niet miesta pre ohlasovanie, ktoré by sa dialo pošepky či vo tme. Iste takéto radikálne ohlasovanie pravdy evanjelia narazí a naráža na odpor, nepochopenie a to aj zo strany najbližších. No ani možné ohrozenie či dokonca strata vlastného života nemôže, nesmie a ani nezastaví postup radostnej zvesti. Veď aj dnes jasne zazneli Pánove slová: „Nebojte sa tých, čo zabíjajú telo.“ Pri tomto všetkom je však potrebné nestratiť spred svojho duchovného zraku aj druhú časť vety: **„...skôr sa bojte toho, ktorý môže i dušu i telo zahubiť v pekle.“** Tu nám Pán jasne poukazuje na nebezpečenstvo, ktoré hrozí každému Kristovmu apoštolovi. Toto nebezpečenstvo si uvedomuje aj apoštol národov - sv. Pavol, keď v liste Korinťanom píše: **„...aby som azda, kým iným kážem, sám nebol zavrhnutý.“** Posledné **„nebojte sa“** zaznieva v spojitosti s úžasnou hodnotou každého a jedného z nás, ktorú máme v Božích očiach.

PAR

Evanjelium je plné povzbudení, nie je nasmerované len a výlučne na apoštolov či služobníkov Božieho slova, ale Ježiš povzbudzuje každého jedného z nás, aby sme sa stali jeho odvážnymi svedkami. Výzva „nebojte sa“, má v dejinách spásy svoje ústredné miesto. Veď Abrahám na slovo Boha opúšťa všetky svoje istoty, Mojžiš vyvádza ľud z Egypta, patriarcha Jozef sa týmito

slovami prihovára svojim vierolomným bratom, pestún Pána - svätý Jozef, neváha prijať Máriu za svoju manželku, či Boží sluha pápež Ján Pavol II., ktorého prvé slová pontifikátu boli „nebojte sa“. No nielen oni, ale aj sám Zmŕtvychvstálý sa takto prihovára prestrašeným apoštolom: „Nebojte sa“. Bola to táto výzva a nie strach z ťažkostí, nepríjemností, či ohrozenia života, ktorou sa nechali preniknúť, ona im umožnila svedčiť o Bohu a to nielen slovami, ale aj životom. Možno si povieť, že toto všetko boli výnimoční ľudia a ako už len ja môžem vydávať svedectvo o Kristovi? Ja, ktorý som plný nedokonalostí a slabostí. Ja, ktorý som toľkokrát zaprel. Ja, ktorý som neraz odhodil kríž a vybral sa vlastnou cestou. Ja, ktorý....

Drahý brat, sestra, slovo, ktoré ti tu dnes zaznieva, nie je slovo človeka, ale slovo Boha. A ak si kladieš vo svojom srdci otázku, ako sa stať svedkom Krista, tak vedz, že vždy, keď sa nebojíš hovoriť otvorene o Bohu všade tam, kde si, keď nedbáš na mienku ľudí, či kritickú poznámku, keď znova a znova neváhaš veslovať proti prúdu, hoci riskuješ výsmech, keď si takto počínaš, stávaš sa odvážnym svedkom Krista, ktorého neznepokojuje nič iba strach, že by ho hriech odlúčil od Boha.

MY

Takto prežiť svoj život s pohľadom upretým na svojho Majstra sa podarilo už mnohým svätým, či už vyhláseným, ale aj nevyhláseným.

Jedným z tých nevyhlásených bol aj Georges Maus, stredoškolský profesor histórie, ktorý počas druhej svetovej vojny neohrozene vydal svedectvo o Kristovi. Stalo sa to v jednej maturitnej triede, práve rozprával o priaznivom pôsobení kresťanskej lásky k blížnemu v dejinách. Jeden žiak sa prihlásil a spýtal sa ho: „Aj dnes ešte platí, že treba milovať svojich nepriateľov?“ „Ježišove slová platia vždy a všade,“ odpovedal profesor. „Aj Angličanov treba milovať?“ „Samozrejme!“ „Ale minister Goebels včera večer v rozhlase povedal, že ich treba nenávidieť.“ Profesor si uvedomil chýlostivú situáciu a zmlkol. Po chvíli povedal rozhodným hlasom: „Ani sám minister Goebels nemôže zrušiť Kristov príkaz.“ Po tejto odvážnej odpovedi Georgesa Mause zatkl gestapo a v koncentračnom tábore Dachau zomrel od hladu.

Nechcem byť aj ja takýmto svedkom Krista? Alebo mám ešte stále strach? Je isté, že svedkom takéhoto formátu sa nestanem z večera do rána, ale ak je v mojom srdci úprimná túžba po živote, ktorý bude naplnený takýmto odvážnym svedectvom, podarí sa mi to. Je potrebné len začať. Krok za krokom.

ADE

Už dnes môžem urobiť jeden malý krôčik za svedectvom a to cez malé predsavzatie uložené do nasledujúcich dní: „Chcem svedčiť o Kristovi, všade tam, kde budem, nebojácne!“ Pri tejto svätej omši ďakujeme Pánovi za dôveru, ktorú do nás vkladá, že aj napriek našim slabostiam, ktoré on tak dobre pozná, nás neprestáva pozývať za svojich svedkov. Často sa modlíme za potrebné milosti, aby nám strach nikdy nezovrel srdce a nestiahol hrdlo, lebo v tom momente by sme neboli jeho svedkami.

Amen.

Trinásta nedeľa cez rok "A"

Mt 10,37-42

Láska má hierarchiu.

Poukázať na hierarchiu lásky

— na prvom mieste musí byť láska k Bohu a až potom láska k blížnym.⁵⁷

AI

Pripomeňme si znova, že evanjelium znamená: radostná zvesť. Niektorí by možno čakali len samé dobré správy a prvé slová prečítaného evanjelia by nezapadali do tejto schémy. Na inom mieste v Písme sú niektoré Ježišove slová označené ako tvrdá reč, ktorá sa nedá počúvať (*Porov. Jn 6,60*). Zdá sa, že aj tu by sa hodili tieto slová. Veď kto z nás nemiluje svojich rodičov alebo príbuzných? Je to azda kritérium „nehodnosti“ alebo „nezaslúženia si“ Ježiša? Veď napokon, sám Boh prikazuje 'ctiť si otca a matku'.

KE

---

⁵⁷ Porov.: PAVLIKOVSKÝ, T.: Seminár. Spišská Kapitula :2007.

Ježiš nám dnes hovorí: **„Kto miluje otca alebo matku viac ako mňa, nie je ma hoden“** (Mt 10,37a). Ako teda správne chápať tieto slová?

DI

Boh nám odovzdal Desatoro a v ňom nie je zahrnutá len láska k blížnemu, ale aj láska k Bohu. Tá je oveľa dôležitejšia a je napokon v Desatore na prvom mieste. **„Ja som Pán Boh tvoj, nebudeš mať iných bohov okrem mňa, aby si sa im klaňal“** (Ex 20,2-6). A keď sa farizeji pýtali Ježiša, ktoré prikázanie v Zákone je najväčšie, tak povedal: **„Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojim srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myslou! To je najväčšie a prvé prikázanie“** (Mt 22,37-38). Potom Ježiš dodal: **„Druhé je mu podobné: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého! Na týchto dvoch prikázaniach spočíva celý Zákon i Proroci“** (Mt 22,39-40).

Aj v prikázanií lásky musí byť poriadok a hierarchia. Neexistoval by oceán, keby neboli moria a rovnako by neboli moria, keby neboli rieky. A neboli by rieky, keby nebolo prameňa. Podobne je to aj s našou láskou k Bohu a k blížnym. Ak by na začiatku nebol prameň lásky – Boh, neboli by sme schopní milovať svojich blížnych. V Bohu nachádzame prameň lásky, ale aj silu milovať.

V láske musí byť prvý Boh a jemu má patriť najväčšia úcta. Až potom sú naši blížni. Presne tak to povedal Ježiš vo svojej odpovedi farizejom. Ak nemilujem na prvom mieste Boha, nedokážem milovať ani človeka. Ak vyschne prameň, postupne začne vysychnať aj rieka, až napokon úplne zanikne.

Touto hierarchiou prikázania lásky sa riadil aj Ježiš. Miloval svojho Otca na prvom mieste a miloval aj blížnych. A dokonca miloval ľudí viac, než to dokážeme my. Dal nám príklad, aby sme robili podobne. A hovorí nám to aj tými slovami, ktorými začína dnešný úryvok: **„Kto miluje otca alebo matku viac ako mňa, nie je ma hoden“** (Mt 10,37). Inými slovami, nemáme milovať blížnych viac ako jeho. Čím viac budeme milovať Ježiša, tým viac budeme milovať aj našich rodičov, bratov, sestry, blížnych...

PAR

V cirkevných dejinách čítame o opátovi Pambovi, že raz sa v Alexandrii stretol so ženou, ktorá bola veľmi vyobliekaná a vystrojená. Začal plakať a vzdychať: „Beda mi!“ Vypytovali sa ho učenici: „Otče, prečo plačeš?“ Odpovedal im: „Ako by som neplakal, keď vidím, že tá sa viac usiluje ľuďom páčiť, ako ja Bohu! Keď vidím, že sa viac usiluje získať ľudí, a do pekla ich strhnúť, ako ja pre nebo zachrániť.“

Niekedy si príliš zakladáme na svojom zovňajšku. Chceme vždy dobre vyzerieť, chceme sa páčiť, chceme byť 'na úrovni'. Treba povedať, že Ježiš nám to nezakazuje. Ba práve naopak, on chce, aby naše vystupovanie pred druhými a to, ako vyzeráme, bolo na úrovni, ale zároveň nám pripomína, že na prvom mieste musí byť Boh. Jemu musí patriť najväčšia úcta a láska. Až potom sú naši blížni. Čo z toho, že dobre vyzeráme, keď sa nemodlíme? Čo z toho, že ľudia si nás vážia, keď ani nepomyslíme na Boha?

MY

Vo svete našťastie nežijú len ľudia podobní žene z príbehu. Sú i takí – a je ich dosť, ktorí sa chcú páčiť v prvom rade Bohu. Je u nich na prvom mieste a je prameňom lásky k blíznym. Prejavuje sa to v ich skutkoch, v postojoch, v správaní, v reči, v spôsobe vystupovania a pod. To však neznamená, že nekonajú bezchybne. Lebo aj napriek tomu, že prameň je vždy čistý, rieka alebo more sa môžu znečistiť.

Ale vždy je nádej, že čistý prúd odplaví špinu. Boh nám dá vždy silu, keď ho poprosíme. Pomôže nám, aby z našich skutkov, zo správania, z našich slov a spôsobov vystupovania bolo vždy poznať, že na prvom mieste je on.

ADE

Naši rodičia a blížni si zaslúžia, aby sme ich mali radi. Najlepšie to však dokážeme vtedy, keď budeme na prvom mieste milovať Boha. Usilujme sa o takúto hierarchiu lásky a to sa potom odrazí aj v našom živote.

Amen.

Zvelebujem Ťa, Otče!

Hľadať Božiu múdrosť.⁵⁸

AI

V dnešnej dobe, oveľa viac ako v minulosti, sa žiada od každého z nás vzdelanie. Trendom je mať aspoň maturitu, keď nie vysokú školu. Požiadavky na vstup do zamestnania sú čím ďalej tým väčšie. Aj v zamestnaní sa očakáva od zamestnancov istý odborný rast. Preto sa často organizujú školenia, aby pracovník bol aspoň oboznámený s novými metódami, s novým myslením a tak získal širší rozhľad a napredovanie vo svojom odbore. No nie všetko sa človek môžeme naučiť z kníh.

KE

Pán Ježiš nám dnes v evanjeliu hovorí: **„Zvelebujem Ťa, Otče, že si tieto veci skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým“** (Mt 11,25).

DI

Ježiš vyslovuje tieto slová pred zástupom ľudu na ceste do Kafarnauma po tom, čo vyriekol „beda“, proti nekajúcim mestám - Korozain a Betsaida. Vyslovil ich pre neveru židov. Aj tu vykonal zázraky, aj tu ohlasuje Božie kráľovstvo, ale toto všetko sa stalo príčinou odsúdenia. Ježiš zveľbuje Božiu múdrosť, ktorá na dosiahnutie svojich cieľov ide pre nás ľudí často nepochopiteľnými cestami. Boh ju ukrýva pred múdrymi tohto sveta a vyjavuje ju maličkým.

Kto sú to tí maličkí? Ježiš hovorí o dvoch skupinách ľudí - múdri, rozumní a maličkí. Maličkí, po grécky **ὑπεριος** = nedospelí - predstavujú deti, ktoré ešte nie sú plnoleté alebo duchom ešte nie sú na úrovni dospelého človeka. Boh ale nechce jednu z týchto dvoch skupín neoprávnene uprednostňovať. Práve naopak. Tým, že zjavuje svoju pravdu maličkým

⁵⁸ Porov.: KAKAEJ, M.: Seminár. Spišská Kapitula : 2007.

a ukrýva ju pred múdrymi a rozumnými, dáva obidve skupiny do správneho vzťahu. Ruší akékoľvek uprednostňovanie, lebo nie je v moci maličkých, stať sa múdrymi, ale je v moci múdrych a rozumných, aby sa chceli stať takými, ako sú maličkí, aby odložili všetky predsudky a uznali svoju vlastnú nedokonalosť. Práve v tom bola nepoddajnosť farizejov, židov, ktorí pohrdali Ježišovými slovami a skutkami. Na nich vzťahuje prorok Izaiáš slová: **„Zahynie múdrosť mudrcov a rozum rozumných sa schová“** (Iz 29,13-14). A prorok Zachariáš v dnešnom čítaní dáva obraz takéhoto maličkého, v ktorom je stelesnený sám Kristus, keď píše: **„Plesaj hlasno, dcéra Siona, hľa, tvoj kráľ prichádza, spravodlivý je a ponížený, nesie sa na oslíc“** (Zach 9,9).

A aké veci ukrýva pred múdrymi? Ježiš tu myslí na poslanstvo o nebeskom kráľovstve, teda na celé poslanstvo, ktoré prišiel zjaviť človeku. Toto ukrytie pred múdrymi a rozumnými nie je náhodná, ale zodpovedá to Božiemu zaľúbeniu. Je to jeho rozhodnutie. Je to Božia múdrosť. Apoštol Pavol hovorí: **„Svet svojou múdrosťou nespoznal Boha“** (1 Kor 1, 21).

PAR

My všetci sme pozvaní do Ježišovej školy, aby sme objavovali toto poslanstvo a tak sa učili spoločne Božej múdrosti. Zvlášť krstom máme úlohu túto múdrosť hľadať a následne v živote aj uskutočňovať. Nie je pre nás nedosiahnuteľná. Je tu ale potrebná osobná zaangažovanosť, osobné chcenie. Je to možné, pretože náš nebeský Otec práve človeku, ktorého si zamiloval už od počiatku, ponúka múdrosť a rozumnosť, aby tak svoj život prežil šťastne a plnohodnotne, aby vedel správne ako žiť. K tomu je ale potrebné, vypestovať si osobný vzťah s Ježišom. Ako sa to dá uskutočniť? Prvým krokom k tomu je denná modlitba, ďalej čítanie Svätého písma a ako nás učí sv. Ignác z Loyoly - hľadanie a nachádzanie Boha vo všetkom, v každodenných okolnostiach všedného života.

MY

Aj dnešná doba má veľa príkladov ľudí, svätcov, ktorí objavili, pochopili a žili vo svojom živote toto tajomstvo, túto múdrosť, ktorú Boh zjavil maličkým.

Svedčí o tom aj životný príbeh svätej Jany Beretty Molly. Narodila sa v roku 1922 v talianskom meste Magenta ako desiate z trinástich detí. Kresťanskú výchovu získala od svojich rodičov. Vyštudovala medicínu na univerzite v Padove. Stala sa lekárkou. V roku 1949 si otvorila ambulanciu v meste Mésero. V medicínskej praxi sa zvlášť zameriavala na matky, deti, starých a chudobných. Svoju dráhu lekárky považovala za misiu. Venovala sa aj športu, v ktorom videla príležitosť vyjadriť šťastie zo života. Zaujímal sa živo o vlastnú budúcnosť. V modlitbe prosila Boha, aby spoznala jeho vôľu. Pocítila, že ju Boh volá do manželstva. Plne sa odovzdala tomuto povolaniu. Zoznámila sa s inžinierom menom Peter Molla. Strávili veľa času spoločným spoznávaním sa. V roku 1955 uzavreli sviatosť manželstva v Bazilike sv. Martina v Magente. Ako prvý sa jej narodil syn menom Pierluigi. O rok na to v decembri prišla na svet Mariolina a potom Laura Mária. Svoje povinnosti manželky a matky si plnila svedomito aj napriek vyčerpanosti, vedela prejavovať radosť zo života.

V septembri 1961 po dovriešení druhého mesiaca tehotenstva nastali ťažkosti. Diagnostikovali jej nádor na maternici. Bol potrebný chirurgický zákrok. Pred operáciou prosila lekára, aby zachránil život, ktorý nosila vo svojom lone a odovzdala sa do Božej prozreteľnosti. Operácia sa vydarila, no žila v obavách, či nebude dieťa postihnuté. Pár dní pred pôrodom bola pripravená obetovať svoj život pre záchranu dieťaťa. 21. apríla 1962 porodila dcéru Janu Emauellu. O týždeň nato Jana Beretta Molla zomrela. V bolestiach opakovala modlitbu: „Ježišu, milujem ťa“. Mala 39 rokov. Ján Pavol II. ju roku 1994 vyhlásil za blahoslavenú. Na blahorečení bol prítomný aj jej manžel s deťmi, aj s dcérou, za ktorú obetovala svoj život. Roku 2004 na námestí sv. Petra v Ríme bola vyhlásená za svätú.

ADE

Ako sa asi cítil manžel a deti, keď ich statočnú mamu a manželku, Cirkev uznala za svätú a tak povýšila na oltár? Myslíte si, že to bolo niečo tak výnimočné a nedosiahnuteľné pre nás? Koľko svätých matiek, otcov, zodpovedných rodičov, či slobodných ľudí, plniacich si svoje stavovské povinnosti chodí dnes po svete! Či sme tak veľmi vzdialení tomuto ideálu? Nie, aj nám je to na dosah. No na to je nám potrebné chcieť objavovať denne vo svojom živote toto veľké tajomstvo, tú Božiu múdrosť, ktorú Ježiš zjavuje maličkým.

Prosme teda spoločne pri dnešnej svätej omši, aby nám Ježiš vliadol do srdca túžbu a ochotu po príklade svätej Jany Beretty Molly hľadať a spolupracovať s Božou múdrosťou, aby sa náš život tak stal šťastnejším a lepším.
Amen.

Pätnásta nedeľa v roku „A“

Mt 13,1-23

Božie tajomstvá

Otvárať sa Božím tajomstvám.⁵⁹

AI

V dnešný deň ste prišli do domu Božieho, v ktorom je skutočne prítomný Pán Ježiš. On je tu v bohostánku pri nás, preto...

KE

Lebo „**vám je dané poznať tajomstvá nebeského kráľovstva**“ (Mt 13,11).

DI

A tieto slová v evanjeliu, Ježiš adresuje apoštolom i nám. Pán Ježiš, ako sme si všimli, ich povedal pri príležitosti, keď učil zástup ľudí. Tých ľudí muselo byť veľmi veľa, lebo sám evanjelista Matúš píše, že sa zhromaždili veľké zástupy. Práve pre množstvo zástupu sa Pán Ježiš rozhodol nastúpiť na loďku, nie preto, aby od ľudí odišiel, ale preto, aby ho pri učení zástupov bolo dobre vidieť a počuť. Tak je to aj s kňazom, keď káže, tak stojí pri ambóne, na viditeľnom mieste a má pri sebe mikrofón, ktorý roznáša jeho hlas po celom kostole, a takým spôsobom si vypomáha pri učení ľudí o Božom kráľovstve. Toto nebeské kráľovstvo nám Pán Ježiš vysvetlil v podobenstve o rozsievачovi zrna.

V tom podobenstve nám ukazuje hospodára pri siati zrn, ktoré padali nielen na úrodnú pôdu, ale aj na cestu, do bodliakov a na kamenistú pôdu. Pán Ježiš to podobenstvo povedal učeníkom a zástupu, ale iba učeníkom ho

⁵⁹ Porov.: HANEČÁK, R.: Seminár. Spišská Kapitula : 2007.

vysvetlil, lebo im bolo dané poznať tajomstvá nebeského kráľovstva. Učeníkom vysvetlil nie preto, že by Ježiša mali viac radi, alebo, že by boli múdrejší od ostatných ľudí, ale preto, že boli otvorení pochopiť a prijať tajomstvá Božieho kráľovstva do svojho srdca a navždy ich v ňom uchovať. Lež ich úlohou nebolo: nechať si tajomstvá pre seba, ale - odovzdať ďalším generáciám a to sa im aj podarilo, lebo my sme ich pokračovateľmi. Pán Ježiš vysvetlil učeníkom, že zrná sú slová o Božom kráľovstve, ktoré hospodár rozsieva a tým rozsievateľom sú v dnešnom čase všetci kňazi, ktorý ohlasujú Božie kráľovstvo.

Pôdou, do ktorej padá slovo o Božom kráľovstve sú všetci ľudia, ktorí ho chcú počúvať. Ale poslucháči môžu byť štvorakou pôdou. Jedny to slovo môžu počúvať, ale ho neprijmú, lebo ho nepochopia a niekedy ani nechcú pochopiť pre množstvo svojich hriechov - to sú tí, čo zrno spadlo na cestu. Druhí to slovo prijmú, ale iba krátko, lebo sú chvíľkoví. Slovo sa v nich nemôže hlboko zakoreniť a keďže zostáva na vrchu, tak neprinášajú úrodu, ale vysychá - to sú tí, čo zrno spadlo na kamenistú pôdu. U tretích je slovo udusené bohatstvom a starosťami tohto sveta a tak tiež neprináša žiadnu úrodu. To je u tých, čo spadlo do trnia a trnie slovo udusilo. Poslednými sú tí, u ktorých slovo o Božom kráľovstve je hlboko zakorenené v dobrej pôde a podľa možnosti prináša úrodu rôznej veľkosti a rôznym spôsobom.

PAR

Tou dobrou pôdou boli Ježišovi učeníci, lebo oni to slovo od Ježiša prijali a odovzdávali svojim učeníkom a tí ďalším a tak došlo až k nám. Ale aj našou úlohou je: odovzdávať slovo o Božom kráľovstve ďalším generáciám. Teraz Božie kráľovstvo vám ohlasujem ja. Ja som rozsievateľ a vy ste pôdou. Ale na vás záleží, či chcete byť dobrou pôdou, alebo zostanete jednou z tých troch nedobrych pôd. Všetci dobre vieme, že zrno po zasiatí do zeme treba polievať, aby vyrástlo a prinieslo hospodárovi úrodu. To znamená, že nestačí byť len dobrou pôdou, ale treba slovo Božie v nás aj polievať, aby vyrástlo a prinieslo úrodu.

MY

Takže aj vy sami, ak chcete poznávať tajomstva o Božom kráľovstve, budete si musieť otvoriť a očistiť srdcia pre jeho prijatie. Sami sa snažte bojovať za Božie kráľovstvo, hľadať pravdu, pokoj, porozumenie a Pán Ježiš vám bude pomáhať.

Tak ako aj svätému Augustínovi, ktorý na začiatku svojho života blúdil v sekte, ale túžil po Božom kráľovstve. Zo začiatku sa mu hľadanie nedarilo a prišiel na to, že jeho náboženstvo, v ktorom práve bol, mu nedalo odpoveď na všetko. A keďže iné lepšie náboženstvo nepoznal, tak sa rozhodol v ňom zostať pokiaľ nenájde lepšie. No raz, keď sa stretol so svätým Ambrózom v Miláne, ktorý tam bol biskupom, a práve učil ľud o Bohu, sa rozhodol pre jeho kázanie hľadať pravdu v Katolíckej cirkvi, ktorú aj našiel a rozhodol sa stať katolíkom. Boh mu ukázal cestu cez hlásateľa slova o Božom kráľovstve, lebo ju svätý Augustín chcel nájsť a veľmi túžil po nebeskom kráľovstve. Boh mu dal odpovede na veľa otázok a ešte ho urobil aj veľkým rozsievateľom slova o Božom kráľovstve. Urobil ho biskupom v meste Hyppo, ktoré sa nachádzalo v Afrike. A bol veľmi dobrý hlásateľ, lebo jeho poznámky sa zachovali až do dnes a majú čo povedať aj nám - dnešným ľuďom.

Preto nebojme sa hľadať pravdu a tajomstvá o Božom kráľovstve, nebojme sa ich prijať do svojho srdca a žiť podľa nich. Veď svätý Augustín žil podľa slova Božieho a stal sa z neho veľký človek – stal sa z neho biskup. Hľadal pravdu a našiel Božiu múdrosť. Tak aj my, ak túžime po tom, aby aj nám bolo dané poznať tajomstvá nebeského kráľovstva, musíme sa snažiť žiť, tak, ako nás to učí Pán Ježiš.

ADE

Nebojme sa otvoriť Božím tajomstvám, prijať ich do srdca a ohlasovať ďalej. Zároveň vás vyzývam a prosím, aby ste sa modlili a konali dobré skutky, a takým spôsobom ohlasovali druhým ľuďom Božie kráľovstvo a dosiahli vlastnú spásu.

Amen.

Boh hovorí. Počúvame?

Počuli sme Božie slovo.⁶⁰

AI

Vraj dnešný človek je málo všímavý. Všimnime si, ako vnímame slovo, ako ono k nám prichádza. Nám sa zdá, že vždy chápeme to, čo počujeme.

KE

Bolo to aj za čias Ježiša? Čo Ježiš myslí pod slovami: „**Kto má uši, nech počúva!**“ (Mt 13,43). Zdôrazniť veriacim, že nie všetko čo počujeme, nám osoží.

DI

Dnes sme čítali podobenstvá o zrne. A čo z toho? Všetky sú pre nás tak jasné, tak zvyčajné, môže sa zdať, že už ich netreba znovu počúvať.

Evanjelium práve o tom i hovorí. Sú ľudia, u ktorých je srdce hlboké, ktoré bolo hlboko zorané - utrpením a súcitom, láskou, žiaľom - do ktorého vošlo chápanie úžasu osamelosti človeka, keď už aj Boha niet v jeho živote. Aj do takého srdca Božie slovo padá ako semeno a je prijaté dobrou pôdou. Ono vchádza hlboko, púšťa korene, kľíči životnou skúsenosťou toho človeka, jeho utrpením, radosťou - všetko prijíma, rastie a prináša plody.

PAR

Aká škoda, že Božie slovo prinieslo tak málo plodov v živote každého z nás, v mojom živote a určite i v živote každého z vás. Je nekonečné množstvo evanjeliových úryvkov, ktoré my tak milujeme, ktoré sú tak nádherné, ktoré my dobre poznáme, ktoré by sme sami mohli vyrozprávať a vysvetliť inému. Ale nestanú sa pre nás prekážkou v súdny deň - nie kvôli tomu, že sme ich nechápali, ale práve preto, že sme ich chápali, ale neviedli svoj život podľa nich? Koľkokrát sme počuli živé Božie slovo, ktoré nás povzbudilo, nadchlo... A po okamihu ešte do východu z kostola nás uniesol tok prázdnych myšlienok,

⁶⁰ Porov. ČESNOKOV, A.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

klebiet či zbytočného posudzovania a my sme zostali vyprázdnení a nič v nás neostalo. Z toho výhonku, ktorý by mohol vyrásť a priniesť plody, nič neostalo, pretože bol udusený kúkoľom, ako búrkou zničený, prázdny rečami iných a našimi prázdny slovami. Ale niekedy toto slovo prežije, akoby rozkvitne spomedzi kúkoľ, ktorý my nosíme v sebe. Ono sa zachytilo a začína vzchádzať, ale ani tu nemá šancu prežiť, pretože jeho korene slabnú. A slovo mrie. Zdalo sa nám, že už rastie, máme nádej, že prinesie plody - ale nič z toho neostalo. Každé srdce je hlboké a môže prijať Boha - len my mu dávame tvrdosť a chlad. Život, ľudia, Boh musia akoby kladivom rozbíjať naše srdce, aby sa aspoň urobila prasklina. Aby pod kôrou ľadu, kameňa, sa objavila úrodná zem, ktorá môže priniesť plody.

MY

Zamyslime sa nad Kristovými slovami: „Nech počúva“. A zamyslime nad tým, ako my počujeme. Na prázdno? Kvôli súdu a odsúdeniu? Alebo pre večný život? Aký je Pán k nám milosrdný. Hovorí nám, že niektorým nie je dané pochopiť. A druhým vysvetľuje, aby oni pochopili. Iným netreba vysvetľovať, pretože aká bude ich zodpovednosť, keď oni myslou pochopia, ale neprijímajú srdcom! Pre takých Ježiš hovorí v podobenstvách, aby oni počúvali, ale nepočuli. Aj oni nie sú odsúdení kvôli chladnému, mŕtvemu pochopeniu rozumom. Podobenstvá sa pred nami otvárajú podľa miery našej otvorenosti a úprimnosti. Pochopenie Božieho slova srdcom, sa nadobúda nie hlavou, ale životnou skúsenosťou, modlitbou, dobrými skutkami.

Počuli sme teraz jeden druhého? Veď teraz aj ja vás počujem a vidím. Snažím sa vnímať vaše nálady, problémy, radosti. Pán sa k nám prihovára cez človeka. Hlas Boží je v každom z nás. Treba nám len chcieť počuť blížneho.

ADE

Tak teda budeme v priebehu tohto týždňa uvažovať o tom, čo počujeme a čo hovoríme druhému, len vtedy môžeme uzrieť, ako sme pripravení prijať Božie slovo. Kde padá Kristovo slovo? Medzi kúkoľ, ktorý ho zahluší, zabije,

udusí? Aká je naša duša, je dobrou pôdou? A keď nie, budeme slovom pomáhať jeden druhému, aby sme tento kameň v duši rozdrvili a vrátili srdce k životu.

Amen.

Sedemnásť nedeľa v roku „A“

Mt 13,44-52

Poklad

Hľadať ozajstný poklad - Božie kráľovstvo.⁶¹

AI

Myslíte, že tu nebude medzi nami takého, ktorý by ešte nepočul, či nepoznal rozprávku; či už z vlastného detstva, alebo z rozprávania svojim najmenším členom rodiny?

V našich rozprávkach pre deti, sa dosť často vyskytuje slovo 'poklad'; a to poklad ako vrece dukátov, poklad ako truhlica drahokamov, alebo ako odmena - získané kráľovstvo, či jeho polovica..., atď.

KE

V evanjeliu nám Pán Ježiš hovorí: **„Nebeské kráľovstvo sa podobá pokladu ukrytému v poli“** (Mt 13,44), a ďalej hovorí o radosti človeka, ktorý ho nájde a je ochotný kvôli nemu všetkého sa vzdať. Ježiš v Matúšovom evanjeliu to konkrétne vyjadruje slovami: **„Keď ho človek nájde, skryje ho a od radosti z neho ide, predá všetko, čo má, a pole kúpi“** (Mt 13,45).

DI

Poklad obyčajne nazývame to, čo si veľmi ceníme. Poklad môže byť pre nás úplne hocičo, lebo každý z nás býva zameraný na niečo iné. Pre filatelistu je to napr. séria starých známok, pre archeológa odokryté staré pohrebisko, pre alkoholika plná fľaška pálenky, pre žobráka - bezdomovca nájdená päťdesiat eurovka, pre nezamestnaného človeka dobrá práca, pre roľníka bohatá úroda a podobne... V duševnom vnútri každého človeka jestvuje akýsi priečinok, akási pomyselná „čierna skrinka“, v ktorej sa okrem iného, nachádza miesto počiatku

⁶¹ Porov.: BOTUR, G.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

našej voľby, našich slobodných rozhodnutí a miesto začiatku našich osobných postojov. A tiež aj toho, čím našu skrinku naplníme. Táto vnútorná ľudská skrinka, kasička či truhlica na poklad každého jedného z nás, má ešte ďalšiu zaujímavú vlastnosť, ktorú treba spomenúť: nemôže nikdy zostať prázdna!

Túto skrinku, o ktorej hovorím, duchovná tradícia Cirkvi v biblickom zmysle slova nazýva 'srdce'. V tomto zmysle srdce vyjadruje nesmiernu hĺbku ľudskej bytosti: vyjadruje miesto, kde sa osoba rozhodne alebo nerozhodne pre Boha. Ak som povedal, že srdce ako skrinka nemôže nikdy zostať prázdna, znamená to, že alebo je srdce naplnené Bohom, alebo naplnené neovládanou žiadostivosťou po veciach tohto sveta. Alebo je srdce naplnené obidvoma; a vtedy človek zvädza vnútorný boj a trpí výčitkami svedomia.

PAR

Prečo Vám o tom hovorím? Lebo je pre každého z nás veľmi dôležité, čím naplníme svoje srdce, svoju klenotnicu. Dôležité je to preto, lebo od toho závisí naše osobné šťastie. A to aj tu na zemi. Nezabúdajme na to, že diabol - ako zlý duch, sa stále snaží z nášho srdca spraviť „sklad“ svojich žiadostivých ničomností a Boha nimi sústavne vytláčať. Ako sa brániť proti neustálemu podsúvaniu falošných vecí a hodnôt?

Tí, čo dobre počúvali dnešné evanjelium, určite v ňom postrehli slová 'poklad' a 'radosť'. Keby sme sa trošku zamysleli, zistili by sme, že sú to hodnoty, ktoré si ľudia cenia spoločne všetci, bez ohľadu na to, na čo sa v bežnom živote zameriavajú. Aké sú to hodnoty?

Tešíme sa, keď môžeme s rodinou zasadiť k prestretému stolu? Alebo, keď sa vaše deti dobre učia a sú poslušné? Máme radosť, keď sa na nás niekto priateľsky usmeje? Sme radi, keď nám je prejavená pozornosť a úcta? Sme radi, keď na seba počujeme uznanie? Sme radi, keď vidíme, že je s radosťou prijímaná naša pozornosť voči druhým ľuďom? Máme radosť, keď sa nám po ťažkej chorobe podarí uzdraviť? Vyjadrujú začiatky týchto otázok, ako: „tešíme sa“ a „sme radi“, radosť?

Ak v duchu so mnou súhlasíte a prikyvujete mi, znamená to, že poklad, ktorý by sme mali hľadať, je všade okolo nás, kde žijú ľudia; starí či mladí. Nehľadanie takéhoto pokladu, či jeho úmyselné odmietanie býva, žiaľ, často spojené s rozbitými medziľudskými vzťahmi, či dokonca utrpením. A pritom hľadanie takéhoto pokladu nie je vôbec náročné na nejaké technické zariadenia, ako napríklad detektor kovov, ktorým sa hľadá pod zemou. Bohato si vystačíme s vlastnosťou, ktorá je každému jednému z nás daná do našej prirodzenosti; a tou vlastnosťou je: naša vôľa, pripravená a ochotná konať dobro druhým ľuďom. Podotýkam, že nie z povinnosti, ale zo srdca je ochotná.

MY

Pretože, jednoducho chceme. A mali by sme chcieť, aby naša vôľa bola ochotná. Lebo ak by sme nechceli, nielenže nenájdeme poklad ani tu na zemi, poklad duchovných medziľudských hodnôt, ktorých korunou je láska, ale čo je oveľa horšie: nenájdeme poklad najtrvácnejší, ktorým je nebeské kráľovstvo sľúbené Kristom.

A nenájdenie nebeského kráľovstva je pre každého z nás osudné, lebo je spojené s plačom a škripaním zubov, ako dodáva náš Spasiteľ závažnými, ťažkými slovami na konci dnešného evanjelia. Milovať je našou povinnosťou, pokiaľ chceme nájsť skutočný poklad a zakusovať radosť. A pravá láska je vždy spojená s obetou a krížom. Túto skutočnosť z vlastnej skúsenosti vy všetci určite dobre poznáte.

ADE

Opravdivým pokladom v tomto pozemskom živote sú duchovné hodnoty, ktoré majú vzácnu schopnosť spájať všetkých ľudí. Tieto hodnoty sú akoby pozemským pokladom, ktorým nás Kristus pozýva; ba priam ukazuje nám cestu ku trvalému, pravému pokladu, ktorým je: večný život po vzkriesení.

Nech nás aj dnešná eucharistická obeta, spojená s neustálou modlitbou, k tomuto hľadaniu povzbudí a posilní.

Amen.

Eucharistia

Pán Ježiš nám denne pomáha on „lámal a dával“. A čo my?⁶²

AI

Už ste boli svedkami zázraku? Zažili ste niekedy v živote niečo, na čo ste povedali, že to je zázrak? Každý deň sme svedkami nejakých udalostí v našom živote. Udalosti, ktoré denne prežívame, sa nám možno zdajú už všedné a vôbec nevnímame celkový priebeh týchto udalostí. Koľko ráz sa nám stáva, že konáme celkom spontánne a možno zo zvyku. Práve preto nevnímame ani to, či obsahujú nejaké zázraky udalosti, ktoré prežívame alebo nie. Uvedomujeme si to, že denne môžeme byť svedkami zázraku, ktorý sa uskutoční vo svätej omši v Eucharistii? Je to udalosť v našom živote, ktorá sa nám nikdy nemôže zdať ako všednosť nášho života. Nemôžeme túto udalosť nášho života prežívať bez toho, že by sme si uvedomili, že sme svedkami zázraku. Je to ešte pre nás zázrak, alebo už len denný rituál a spontánna udalosť v našom živote? Na toto je našou povinnosťou hľadať odpoveď počas celého nášho života.

KE

V evanjeliu sme počuli, ako Ježiš **„pozdvihol oči k nebu, dobrorečil, lámal chleby a dával“** (Mt 14,19)

DI:

Denne vo svätej omši počujeme slová „lámal a dával.“ Rozmnoženie chleba je predobrazom Eucharistie, v ktorom sa nám dáva samotný Kristus. Kňaz pri každej svätej omši robí presne to, čo konal Ježiš Kristus. Tak, ako Kristus nasýtil zástup ľudí rozmnoženým chlebom, tak aj teraz skrze kňaza nasycuje každého jedného z nás, eucharistickým chlebom. Táto skutočnosť nás má povzbudzovať k tomu, aby sme aj my nasledovali Krista tak, ako ho nasledoval zástup a aby sme počúvali jeho slovo a podľa toho aj žili.

⁶² Porov.: BALÁŽ, P.: Seminár. Spišská Kapitula : 2007.

Eucharistický chlieb a Slovo sú veľmi úzko späté. V slove nájdeme odpovede na naše otázky a problémy; v Eucharistii posilu do ďalšieho života - eucharistický chlieb je pokrmom nie len pre naše telo, ale aj pre našu dušu. Posilňuje a uzdravuje naše vnútro, dodáva nám silu verne nasledovať Krista a pomáha nám v ťažkostiach života.

Uvedomujeme si to, že aký je to veľký zázrak v našom každodennom živote? Je ale skutočnosťou to, že v dnešnom svete veľmi veľa ľudí žije v biede, bez prístrešia a bez každodenného chleba. Môžeme povedať, že ich počet každým dňom rastie. Pre takýchto ľudí je dosť ťažké rozprávať o eucharistickom chlebe a o chlebe Ježišových slov. Nemôžeme žiadať od týchto ľudí to, aby v núdzi po telesnom pokrme tužili po duchovnom pokrme. Len si predstavme tú skutočnosť, že aké ťažké je v našom živote priniesť nejaké rozhodnutia, keď pociťujeme to, že všetko sa obracia proti nám. To je vysvetlením toho, že úplná chudoba a neistota, životné sklamanie a ťažkosti, ktoré prežívame, sú také isté prekážky evanjelizácie ako bohatstvo a ďalšie skutočnosti, ktoré sú s týmto pojmom úzko spojené.

Skúsenosť je žiaľ táka, že aj ľudia, ktorí nepociťujú núdzu, čo sa týka telesných dobier, nehľadajú duchovný pokrm, lebo si myslia, že oni to zvládnu aj bez Boha. Isto máme takých ľudí aj okolo seba. Ich istotou sú peniaze a moc. Pri pohľade na týchto ľudí nám napadajú všelijaké myšlienky. Prečo to je tak, ako to je? Čo môžem ja urobiť aby som niečo zmenil? Vieme, že sa cítime veľmi slabí a bezmocní, a preto sa aj bojíme niečo urobiť.

PAR

Je pravdou, že my nemáme takú moc akú mal Kristus ale máme možnosť pomôcť takým ľuďom, ktorý si myslia že im Cirkev nič nemôže dať. Buď sú to ľudia bez domova a niekedy aj bez zmyslu života, alebo aj ľudia mocní, ktorí si myslia že peniazmi sa dá všetko kúpiť. Sú to dva extrémny nášho života a my sme súčasťou tejto skutočnosti. Našou úlohou je pomôcť týmto ľuďom a to tak, ako vieme. Je to veľmi ťažké, ale za pokus to iste stojí. Určite každému z vás teraz napadla otázka: Ale ako? Prečo práve ja? Veď Cirkev tu nie je práve na to?

Na toto musíme hľadať otázku každý jeden sám vo svojom osobnom živote. Pomôckou ale môže byť pre každého z nás to, aby sme pomáhali ľuďom, ktorí sú okolo nás, našim životom. Životom ktorý je spojený s eucharistickým Kristom; životom, ktorý je spojený s Cirkvou. Každý jeden z nás je členom Cirkvi. Každý jeden z nás, tak ako kňaz v mene Krista „lame a dáva“, to môže uskutočniť vo svojom živote osobným príkladom. Nebuďme len takými, ktorí svoju nábožnosť ukazujú len navonok. Majme živú a činnú vieru. Nebuďme takými, ktorí chcú len vyvolať dojem, že majú osobný a vrúcny vzťah s eucharistickým Kristom.

Prežívajme našu vieru tak, aby to bolo príkladom pre každého človeka, či je chudobný alebo bohatý, starý alebo mladý. Vstúpme teda do nášho svedomia a položme si otázku: „Je môj život príkladom pre ľudí, ktorí žijú okolo mňa?“ Splňam svoju úlohu a pomáham kňazovi „lámať a dávať“ tým, ktorí to potrebujú?

MY

Príkladom nám môžu byť viacerí svätí, ale môžem povedať, že aj obyčajní ľudia, ktorí žijú okolo nás. Koľko ľudí sa denne obetuje, len aby pomáhali svojim blízkym.

Takým príkladom nám môže byť aj Jozef Sarto, čiže pápež Pius X. Pochádzal z viacdetej rodiny a Pán ho povolal do kňazskej služby. Ešte počas štúdia mu ochorel otec a keď už ležal na smrteľnej posteli, tak zavolať svojho syna, ktorého volal „Beppi“. Posledné slová otca zneli takto: „Buď dobrým kňazom!“ On tieto slova uzavrel hlboko do svojho srdca, a celý svoj život žil podľa týchto slov. Aj napriek tomu, že zastával vyššie cirkevne úrady, nikdy nezabudol na slová svojho otca. Raz sa stalo, že ako kaplán dostal zlaté náramkové hodinky, od istej veľmi bohatej rodiny. Jeho farár mu kázal tento dar veľmi strážiť až do konca svojho života. Keď jedného dňa prišla na faru návšteva, farár poprosil svojho kaplána, aby ukázal vzácny dar ktorý dostal. On ale namiesto toho, že by ukázal, trochu bojazlivo skonštatoval, že tie hodinky už nemá, lebo ich predal, aby mohol pomôcť seminaristovi, ktorý potreboval finančnú pomoc. On síce nerozmnožil chlieb, ale pomohol tak, ako vedel. Takýmto činom sa pripodobňoval ku Kristovi. Tak

ako Kristus dával, aj on dával. Zriekol sa toho, čo možno malo veľkú cenu, len aby mohol dať to, čo potreboval iný. Neľutoval, lebo mohol pomôcť inému.

Koľkokrát sa nám v živote stalo to, drahí bratia a sestry, že sme mohli pomôcť blížnemu, ale bolo nám ťažko zrieknuť sa niečoho, čo nám je milé? Koľko razy sme si vybrali naše vlastné pohodlie a dobro, a zabudli sme na tých, ktorí potrebujú pomoc. Skúsme nájsť nejakého svätca, alebo človeka z blízkeho, alebo z ďalekého okolia, ktorý nám bude príkladom v pomoci blížnym, ktorý to potrebujú. Nie len 'žime' našu vieru, ale aj 'konajme podľa svojej viery'. Majme vždy na mysli to, že čoho sa my zriekame v našom živote, sto a tisícnásobne sa nám to vráti vo večnosti. Majme na zreteli tuto skutočnosť a uvidíme, že to pôjde veľmi ľahko. Nech nám v našom živote pomoc tým, ktorí to potrebujú, dodáva sily a radosť, a dobrý pocit, že našimi malými skutkami sme sa pripodobňovali ku Kristovi a spolu sním „lámeme a dávame“.

ADE

Prosme nebeského Otca, aby nám dával potrebné milosti v Eucharistii k tomu, aby sme sa s radosťou zriekali niektorých dobier v našom živote, keď je to potrebné k tomu, aby sme pomáhali iným. Dajme ľuďom, ktorí sú okolo nás a sú súčasťou nášho života to, čo máme a to: silnú vieru cez náš príkladný život, cez život ktorý čerpá silu z Eucharistie.

Amen.

Devätnásta nedeľa v roku „A“

Mt 14,22-33

Sila viery

Kam vedú naše kroky?⁶³

AI

Kroky každého človeka sú iné. Buď sú kratšie alebo dlhšie, istejšie alebo menej isté. Vedú nás do veľkých obchodov, na ďaleké cesty, na diskotéky, do

⁶³ Porov.: ANDERÁK, J.: Seminár. Spišská Kapitula 2007.

krčmy... Nákupné centrá ponúkajú dnešnému človeku všeličo možné, od sladkostí až po televízor, počítač... Ľudia si môžu vybrať na čo majú chuť. Koľko času trávim na takých miestach? Máme čas aj na stretnutie s Bohom?

KE

Peter vystúpil z loďky, vykročil po vode a šiel k Ježišovi. Keď videl silný vietor, naľakal sa. Začal sa topiť a vykrikol: „**Pane, zachráň ma!**“ (Mt 14,29–30)

DI

Ježiš odchádza na horu, aby sa o samote pomodlil. Apoštolov posielal na druhý breh mora. Učeníci musia zápasieť s víchrom a vlnami. Boli celkom sami uprostred mora. Bez svojho milovaného Majstra. Veď on sám ich poslal samých preč. Mali ísť svojou cestou po mori plnom nebezpečenstiev - bez Ježiša. To bolo pre nich nepochopiteľné a nevysvetliteľné. On, ktorý bol ich priateľom, ktorý im bol všetkým, sa s nimi rozlúčil a museli ísť sami, bez Pána. Nasledujú ďalšie vonkajšie ťažkosti. Vlny sa zväčšovali a zmietali loďou sem a tam. Začína ich ohrozovať aj silný protichodný vietor. Ich úzkosť sa zväčšuje. Stupňuje sa nebezpečenstvo, že ich vlny pohltnú. Učeníkov zachvátila hrôza a strach.

Evanjelista chce pripomenúť aj to, koho prijal Kristus do svojho srdca a života, toho neobide úzkosť, strach a nepokoj. Zdalo sa, akoby na nich Ježiš zabudol a nestaral sa o nich. To všetko neznamena koniec nervozity. Ku zmätku vyvolanému vonkajšími okolnosťami a prírodnými živlami sa teraz pridáva omnoho väčšie vzrušenie z vnútorného zmätku, a to nečakanou fantastickou udalosťou: Ježiš kráča smerom k nim po hladine. Evanjelium podáva veľmi lapidárne, že strachom začali kričať. Strach je dávnym otrokárom človeka. Je opakom viery. Pán sa prihovára: „Vzchopte sa! To som ja, nebojte sa!“ Zdá sa, že vtedy sa atmosféra upokojila. Kým Marek a Ján rozprávajú iba o zázraku, ako Ježiš išiel po vode a o rýchlom pristáti loďky, Matúš hovorí o druhom zázraku, totiž o Petrovi kráčajúcom na vlnách. Peter sa chopil iniciatívy. Nie z viery, ale impulzívne, aby sa presvedčil, keď hovorí: „Pane, ak si to ty, rozkáž aby som prišiel k tebe po vode.“ Ježiš odpovedá kladne a volá ho k sebe. Ale aby mohol ísť k nemu, nestačí iba ľudská motivácia. Keď sa Peter

pozrie na rozbúrené vlny, začína sa topiť, klesá a v pokore viery volá: „Pane, zachráň ma!“ Ježiš vystiera ruku a pomáha mu. Nechýbajú ani Ježišove slová: „Maloverný, prečo si pochyboval?“

PAR

Ježiš kráča po mori. Je to vôbec možné, aby sme kráčali po vode za ním? Musíme si uvedomiť, že sme len obyčajní ľudia, že pre nás je to nemožné. Ale Bohu nič nie je nemožné. Koľkokrát vedú naše kroky úplne inde - tam, kde by viesť nemali. A čo ak nás vedú do hlbokaj priepasti, do záhuby. Ak padneme do priepasti, sme obklopení tmou. Nie je s nami nikto, kto by nám pomohol. Začínáme kričať, volať o pomoc, ale nik neprichádza. V úplnej tme začíname pociťovať nepokoj a strach. Čo ak ostaneme tu a nik nás nezachráni. Prestávame dúfať. Ale po nejakom čase zrazu akoby sme počuli hlas. Ten hlas je stále silnejší, približuje sa k nám, až kým nás niekto neosloví. „Haló, je tam niekto? Ozvite sa!“ Sme veľmi preľaknutí, ale plní radosti a odpovedáme: „Áno, tu som dole, pomôžte mi, zachráňte ma!“ Dotyčný človek nám podáva lano, ale my máme stále strach, strach z toho, že to lano nevydrží, roztrhne sa. Bojíme sa o svoj život, pretože naše kroky sú neisté, nedokážeme veriť, pochybujeme.

Často nedôverujeme ani svojim najbližším priateľom, ktorí nám chcú pomôcť, podať pomocnú ruku. Veľakrát si povieme, my to zvládneme sami, my nikoho nepotrebuje. Ale vôbec to nie je tak. Je to podobný obraz aj s Ježišovými učeníkmi, keď boli na opustenom mori a okrem tmy a silného vetra ich ohrozovali aj rozburácané morské vlny. Tiež sa ich zmocnila hrôza a strach. Začali pochybovať, či to vôbec prežijú. Na druhej strane sú sklamaní, že pri nich Ježiš nie je, že na nich zabudol. Aj oni prestávali dúfať.

Ale v tom sa v šere niekto približuje, čím je bližšie, tým viac sa podobá človeku, tým viac je viditeľný. Tá postava sa k nim prihovarila. To som ja, nebojte sa. Učeníci spoznali, že je to Ježiš. Peter plný horlivosti ide za ním, ale potápa sa a volá o pomoc. Akoby sa nachádzal aj on v tej priepasti. Pán mu prichádza pomôcť. Podáva mu svoju ruku. Avšak Peter mohol reagovať aj inak. V okamihu keď sa začal topiť, mohol plným právom povedať: „To som si mohol

myslieť. Je nemožné chodiť po vode, na tom nezmení nič ani Ježišovo slovo.“ Aj naše reakcie sú niekedy podobné. Ak sa niečo nepodarí, vyčítame si, že sme s tým vôbec začali. Hovoríme si: „Mali sme sa na to vykašľať“. Možno sa nám to teraz nepodarilo, ale čo ak to vyjde na budúce..? Nehádzme flintu do žita. Čo ak je to skúška, ktorú nám kladie pod nohy Boh? Boh chce pre nás to najlepšie. Musíme nasledovať jeho kroky. A kam vedú naše kroky? Do nákupných centier, či do Božieho chrámu? Trávime viac času v obchodoch, alebo pred Pánom? Dajme si na to odpoveď. Nebuďme ľahostajní k nebeskému Otcovi. Veď nemožno slúžiť aj Bohu, aj mamone.

MY

V jeden slnečný deň sa dvaja Rómovia rozprávajú. Jeden sa pýta druhého: „Počúvaj, nepripadá ti to zvláštne? Koľkokrát prídem do kostola, vždy svätia jedlá.“

Nie je to aj náš prípad? Dávame prednosť rôznym zbytočnostiam pred samotným Bohom? Povieme si: Ale veď dnešný svet je taký uponáhľaný, je 'taký - hentaký'. Nie je čas na nič a už vôbec nie do kostola. Ale ak aj voľná chvíľka sa v našom čase nájde, prežijeme ju plnohodnotne, s Bohom? Nie je to tak, že radšej si poleñošime v obývačke pred televízorom, zjídeme na nákupy, vyvaľujeme sa na slniečku? V Božom chráme nájdeme to, čo nikde inde. Nájdeme tam predovšetkým ticho, pokoj a porozumenie. Každý z nás potrebuje, aby ho niekto vypočul a pomohol mu. Ak si dávame pred menom titul kresťan, tak sa podľa toho aj správajme. On, Ježiš je našou nádejou. Doba jeho Cirkvi je dobou nádeje pre celý svet. Mladí ľudia sú dnes nespokojní s blahobytom, cestujú svetom a hľadajú niečo, čo im blahobyť neposkytuje: hľadajú nádej... Ježiš je naša nádej..!

Jeden muž, ktorý vyhlasoval o sebe, že je ateista raz nezvládol jazdu na aute a padol zo strmého brala. Zachytil sa konára čo vyčnieval. Visel na vlásku nad priepasťou a začal bezočivo jačať: „Pane Bože, zachráň ma!“ To sa opakovalo viackrát. V tom zaznel hlas: „Tak kričia všetci, keď sú v kaši.“ „Ja nie, Pane. Myslím to vážne. Budem o tom rozprávať všetkým. Uverím každému tvojmu slovu!“, sľuboval. „Dobre, tak sa pusť konára“, povedal Boh. „Pustiť sa konára? A čo som blázon?“

Tento muž z príbehu prosil o pomoc, dokonca mu bola sľúbená, ale jeho viera bola veľmi slabá. Viera znamená: prežiť a skúsiť Krista v núdzi a tiesni. Keď je núdza najvyššia, pomoc Božia je najbližšia. To prežili učeníci, prežívajú to často aj veriaci. Tam, kde sa neukazuje nijaké východisko, predsa príde možnosť záchrany: „Jeho sú všetky cesty, Jeho sú všetky prostriedky.“

ADE

Čo je najdôležitejšie v celej príhode, nie sv. Peter ani jeho záchrana. Najdôležitejšia je postava Ježiša. On vedel o ich biede. Bol blízko, keď ho potrebovali. Tak je to i dnes. Je blízko nás a s veľkou ochotou nám chce ukázať cestu k sebe. Ak však chceme vytrvať, musíme veriť. Len viera nám dá silu vytrvať.

Amen.

Dvadsať nedeľa v roku „A“

Mt 15,21-28

Veľká viera

Viera, ako rozhodujúci postoj človeka.⁶⁴

AI

Pocit odmietnutia iným človekom, je pre každého z nás niečím, čo nás zraňuje. Zdá sa, že človek môže pociťovať odmietnutie dokonca i zo strany Boha. Ako to? Môžeme potom ešte povedať: „Boh je láska?“

KE

V evanjeliovom príbehu zaznievajú Ježišove odmietavé slová, ktoré adresuje istej kanaánskej žene. Rovnako však i slová prijatia a povzbudenia, keď jej Ježiš hovorí: **„Žena, veľká je tvoja viera! Nech sa ti stane, ako chceš“ (Mt 15,27).**

DI

⁶⁴ Porov.: ZOLTÁNFI, Z.: Seminár. Badín : 2007.

Po udalostiach, ktoré sa odohrávajú u Tiberiadského jazera, sa Ježiš vydáva na cestu na severozápad, do pohanského územia v okolí Týru a Sidonu. Toto územie bolo súčasťou Sýrie a susedí s Galileou. Tu sa Ježiš stretá aj so ženou - Grékyňou, rodom sýrofeninčankou, ako bližšie vysvetľuje v opise tejto udalosti vo svojom evanjeliu Marek. Ide teda o pohanku, kanaánsku ženu. Týmto titulom boli v židovskom Zákone označovaní pohania, oddelení od Božieho národa. Žena sa obracia na Ježiša s prosbou. Jej slová obsahujú uznanie jeho mesiášskeho poslania a jeho vznešenosti. Oslovuje ho totiž: „Pane, syn Dávidov“. Hovorí mu o svojom trápení, o tom, aká zlá nemoc trápí jej dcéru a dovoľáva sa zľutovania. Ježišova reakcia ja azda trochu prekvapujúca. Hoci prišiel, aby urobil koniec diablovej činnosti, ako čítame v prvom Jánovom liste – tretej kapitole, prehlasuje, že teraz majú prednosť „ovce stratené z domu Izraela“. Ako tomu rozumieť?

Je prirodzené, že Izrael je povolaný ako prvý, aby patril do nového Božieho ľudu. Ježiš prichádza, aby zachránil svoj ľud, aby mu priniesol svetlo, vykúpenie, poznanie spásy a slávu. On je vládca, ktorý ho má spravovať a nakoniec zaň zomrie - to na jednej strane. Ježiš však neprichádza vykúpiť len Izrael. Prišiel, aby každý kto verí, mal v ňom večný život.

Obdobnú situáciu, keď sa Ježiš spočiatku akoby zdráha použiť svoju moc nachádzame v Jánovom evanjeliu v druhej kapitole v opise Ježišovho prvého zázraku na svadbe v Káne Galilejskej. Keď jeho matka naznačuje, že má použiť svoju moc, odpovedá: „Ešte neprišla moja hodina“. Nakoniec však premieňa vodu na víno...

V obidvoch prípadoch – teda v príbehu kanaánskej ženy, i zázraku na svadbe v Káne, Ježiš koná prekvapujúco. Napriek tomu, že najprv naznačí, že ešte nenadišiel ten správny čas, vzápätí použije svoju moc a koná tak, ako ho žiadajú. Prečo? Zdá sa, že vysvetlenie nachádzame v Ježišovej odpovedi, ktorú dáva kanaánskej žene: „Žena, veľká je tvoja viera! Nech sa ti stane, ako chceš.“ Ježiš sa stretáva s postojom viery. Táto skutočnosť sa javí ako rozhodujúca. Kanaánska žena ukazuje svoj postoj viery hneď pri oslovení Ježiša. Čo je však

ešte dôležitejšie, ona má vieru a dôveru k Ježišovi i keď ju Ježiš odmietne. Jej viera bola preskúšaná a žena v skúške obstála. Na prejav ženinej pokory a dôvery reaguje Ježiš veľmi pozitívne a bezodkladne plní jej prosbu.

PAR

Ježiš ako Boží Syn iste najlepšie vie, kedy je správny čas prejaviť svoju moc. Vie, kedy ohlasovať Božie kráľovstvo Izraelu a kedy je práve vhodný čas priniesť radostnú zvesť pohanom. A predsa, keď sa stretáva s človekom, ktorý potrebuje jeho pomoc a ktorý sa s vierou sa na neho obracia, zdá sa, akoby kvôli človeku Ježiš dokonca menil svoje pôvodné úmysly. Svojim konaním akoby chcel ukázať všetkým: Je tu človek, ktorý mi dôveruje a potrebuje moju pomoc, preto ho neodmietnem.

Evanjeliové posolstvo, ktoré sme dnes počuli, má osloviť, poučiť a povzbudiť každého z nás. Nikto z nás sa vo svojom živote nemôže vyhnúť ťažkostiam a problémom, niekedy i veľmi vážnym. Sú situácie, keď sa človek cíti bezradný, keď nenachádza východiská, ani odpovede na svoje otázky. Príbeh kanaánskej ženy nám však ukazuje, že nikdy nie sme v týchto situáciách iba sami. Vždy je tu ten, ktorému na človeku záleží. Je tu Boh, ktorý vychádza človeku s láskou v ústrety a pre ktorého má človek takú hodnotu, že je ochotný prispôbiť svoje zámery v uskutočňovaní svojho dokonalého plánu spásy potrebám človeka, ktorý sa na neho obracia s vierou.

MY

Pred nedávnom som videl film režiséra Slobodana Šijaja s názvom 'Kto to tam spieva?'

Odohrávala sa tam takáto scéna: Autobus viezol cestujúcich z jednej obce do druhej. Cesta, po ktorej premával, bola len akási 'poľná cesta', ktorá viedla krížom cez lúky. Istý muž sa snažil tento autobus dosiahnuť. Chcel ním cestovať. Autobus z akýchsi dôvodov zastavil niekde na lúke. O chvíľu tam dobehol aj spomínaný muž. Iste sa potešil, že autobus dosiahol, ale jeho radosť netrvala dlho. Vodič otvoril dvere a povedal mu, že tu nastúpiť nemôže, nakoľko tu nie je autobusová zastávka. Tá je o 200 m nižšie a nastúpiť môže až tam. Vraj predpisy sú predpisy. Muž teda bežal 200 m za

autobusom, ktorý sa po nekvalitnej ceste pohyboval veľmi pomaly. Dohonil ho na zastávke a tu nastúpil.

V tomto príbehu sa črtá istá podobnosť s príbehom kanaánskej ženy. Muž dobiehajúci autobus i pohanská žena sú odmietnutí. Obaja sa nevzdávajú, majú pevnú vôľu dosiahnuť svoj cieľ a nakoniec ho aj dosiahnu. Je však aj podstatný rozdiel. Šofér autobusu, ako sa ukáže v ďalšom deji spomínaného filmu, sa chová nezodpovedne a dopúšťa sa mnohých závažných priestupkov. Ukazuje sa, že dôvodom, prečo nedovolil nastúpiť mužovi mimo zastávky rozhodne nebola dôslednosť v dodržiavaní predpisov.

V príbehu kanaánskej ženy je to naopak. Ježišovi ide o dôsledné uskutočnenie Božieho plánu spásy. Pri jeho uskutočňovaní si však veľmi citlivo všíma človeka.

ADE

Drahí bratia a sestry! Želám nám všetkým, aby sme každú životnú situáciu dokázali prežiť tak, že nestratíme dôveru k Bohu. Príbeh kanaánskej ženy ukazuje, že Boh môže našu vieru niekedy i skúšať. Nikdy sa však od nás neodvráti. Boh je láska.

Amen.

Dvadsať prvá nedeľa v roku „A“

Mt 16,13-20

Dvetisícročná skala

Primát Petra.

AI

Určite nás všetkých prekvapí nami nespozorovaný predmet ležiaci na ceste, ako je skala, o ktorú sa nečakane potkneme a spôsobí nám bolesť. Existuje však aj skala, o ktorú je dobré sa v úvodzovkách 'potkýnať'. Tak ako sme počuli v dnešnom evanjeliu, Ježiš touto skalou nazval Petra.

KE

„Ty si Peter a na tejto skale postavím Cirkev“ (Mt 16,18).

DI

Položme si spolu otázky: Kto je Peter apoštol? Čo o ňom vieme?

Podľa tradície a evanjelistov vieme, že apoštol Peter, vlastným menom Šimon, bol rybár a jeden z prvých, ktorých Ježiš povolal, aby ho nasledovali. Práve Evanjeliá podľa Matúša, Marka a Lukáša, predstavujú Petra ako toho, ktorého Ježiš ako prvého povolal. V zozname apoštolov, ale i Ježišom vybranej skupinke na hore Premenenia je práve on uvedený na prvom mieste. V Kafarnaume sa Ježiš zdržiava v jeho dome. Šimon často i v slávnostných chvíľach hovorí v mene ostatných. Práve v dnešnom evanjeliu Peter odpovedá na Ježišovu otázku: **„Za koho pokladajú ľudia Syna človeka a za koho ma pokladáte vy?“** Šimon je ten, ktorý sa ujíma odpovede a vyznáva v mene všetkých: **„Ty si Mesiáš, Syn živého Boha.“** Práve pri tomto vyznaní ho Ježiš nazýva novým menom Kéfas. Toto meno, i napriek klasickému prekladu, vyjadruje skôr bralo než skalú. Práve týmto menom začína mať Peter účasť na trvalej pevnosti a neochvejnej vernosti Bohu a jeho Synovi. Petrovo prvenstvo v zbore apoštolov vidíme aj pri Ježišovom zmŕtvychvstaní, kedy Ján, aj keď prvý dobehol k Ježišovmu hrobu, doň nevstupuje, ale čaká, pokiaľ Peter nedobehne a prvý doň nevstúpi.

U Lukáša sa cez Emauzkých učeníkov dozvedáme, že vzkriesený Ježiš sa najprv ukazuje Petrovi a až potom ostatným apoštolom (*Lk 24,34*). Túto informáciu potvrdzuje aj apoštol Pavol (*1 Kor 15,5*). Celý Nový zákon nám vyzdvihuje prvenstvo Petra. Peter je na čele skupinky vo večeradle (*Sk 1,13*); predsedá voľbe apoštola Mateja; súdi Ananiáša a Zafiru (*Sk 5,1-11*); v mene ostatných apoštolov, ktorí sú s ním, vyhlasuje zástupom mesiášske oslávenie vzkrieseného Krista a oznamuje dar Ducha (*Sk 2,14-56*); pozýva ľudí, aby sa dali pokrstiť (*Sk 2,37-41*), zahrňujúc do toho aj pohanov (*Sk 10,1-11,18*). Vykonáva dozor nad všetkými cirkvami (*Sk 9,32*). V Ježišovom mene uzdravuje (*Sk 3,10*) a kriesi mŕtvych (*Sk 9,36-42*). Práve Nový zákon nám predstavuje Petrovo dôležité miesto a postavenie v prvotnej Cirkvi. Potvrdzuje nám to aj

Pavlova návšteva Petra v Jeruzaleme, po svojom obrátení, kde s ním nadväzuje kontakt.

PAR

Tak ako v minulosti, aj dnes sa stretávame s odmietavým postojom uznať autoritu hlavy Cirkvi. Mnohé kresťanské denominácie popierajú primát rímskeho biskupa s odôvodnením, že úrad vedenia Cirkvi bol zverený len Petrovi a nikomu inému. Tvrdia, že jeho smrťou tento úrad zaniká a neprenáša sa na druhých. Ich mienka je mylná. Nemôžeme sa na nich hnevať, lebo ich presvedčenie môže mať rôzne dôvody, ktoré pramenia z minulosti. Môže to byť negatívna interpretácia niektorých pápežov, alebo nedostatočný dialóg pri riešení vzniknutých problémov rôzneho charakteru v danej dobe. Podľa čoho máme istotu, že úrad, ktorý zastával apoštol Peter, jeho smrťou nezanikol a stále pokračuje v jeho nástupcoch? Ježiš odovzdáva Petrovi kľúče od nebeského kráľovstva. Tieto kľúče v skutočnosti neobdržal iba jediný človek, ale celá Cirkev. Peter bol ten, ktorý predstavoval Cirkev v jej univerzalite a jednote. Jemu bolo povedané: **„Tebe dám kľúče od nebeského kráľovstva“** (Mt 16,19). Tu si musíme uvedomiť, že nebeské kráľovstvo bolo dané všetkým.

Ak chceme lepšie pochopiť, že Cirkev obdržala kľúče od nebeského kráľovstva, musíme si všimnúť, čo Ježiš hovoril všetkým svojim apoštolom po tejto udalosti, ktorú sme dnes čítali. Môžeme sa oprieť o dve udalosti, o ktorých hovoria evanjelisti Matúš a Ján. Všimnime si, že Ježiš už na týchto miestach hovorí v množnom čísle. Vo vzťahu ku kľúčom u Matúša čítame: „...Ježiš po zostupe z vrchu Premenenia hovorí apoštolom: **„Veru, hovorím vám: Čo zviažete na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažete na zemi, bude rozviazané v nebi“** (Mt 18,8).“ Podobne čítame u Jána. Ježiš po vzkriesení, keď sa zjavil apoštolom povedal: **„Prijmite Ducha Svätého. Komu odpustíte hriechy, budú mu odpustené, komu ich zadržíte, budú zadržané“** (Jn 20,22-23). Práve tieto state nám jasne hovoria o tom, že aj keď Ježiš povedal Petrovi: „Tebe dávam kľúče“, Ježiš tým nemyslel len Petra, ale myslel na celú Cirkev, ktorú Peter v tejto chvíli zosobňoval. Veď, keby táto zverená úloha zostala len na

Petrovi a ďalej by sa nepodávala z pokolenia na pokolenie, nikdy by sa nemohol zrealizovať ani posledný misijný príkaz, ktorý Ježiš povedal pred svojím nanebovstúpením: **„Chodte teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal.“** **A dodáva: „A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta“** (Mt 28,19-20). Ježiš dal Petrovi mocný prísľub. Na tejto skale (brale) postavím, vybudujem upevním svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu. Samému Petrovi po jeho trojnásobnej zrade a po jeho trojnásobnom vyznaní „Pane ty vieš, že ťa milujem“, mu Ježiš odovzdáva celú Cirkev zo slovami: **„Pas moje baránky“ a „ovce“** (Jn 21,17). Ježiš tu Petrovi, ako hlave apoštolov, zveruje pastiersky úrad, ktorého úlohou je nielen viesť, čiže zväzovať a rozväzovať, ale aj posväcovať a učiť.

Ježiš zveril všetko bohatstvo Novej zmluvy jedine apoštolskému kolégiu, na ktorého čele stojí práve Peter. Práve úloha apoštolov - učiť všetkých až do Kristovho návratu, sa uskutočňuje prostredníctvom svojich nástupcov biskupov v spoločenstve s Petrovým nástupcom, rímskym biskupom nazývaným aj pápež. On je stálym a viditeľným základom jednoty Cirkvi. Z Božieho ustanovenia má nad Cirkvou plnú, najvyššiu, bezprostrednú a univerzálnu moc. Jemu a biskupom v spoločenstve s ním, prislúcha autenticky vysvetľovať poklad viery.

V súčasnosti môžeme povedať, že Boh plní, čo sľúbil. Úrad pápeža je tu už 2000 rokov a pápež je i dnes autoritou vo viere a mravoch. Pápež nie pánom, ktorý hľadá na ľudí z nejakého trónu, ale je 'sluha sluhov'. Jeho úrad je zakotvený v Láске a práve z tejto Lásky vychádza jeho autorita. Je pastierom, ktorému záleží na svojom stáde, ktorý mu zveril Kristus. Keď si všimneme pápežov 20. Storočia, boli to svätí pastieri, rozhodní pri ohlasovaní evanjelia, vytrvalí v modlitbe za tento svet, v boji za život, mier, ľudskú či náboženskú slobodu.

MY

Keď pápež Ján Pavol II. navštívil Ameriku, i napriek silnej potratovej propagande, pri stretnutí s prezidentom Billom Clintonom, ktorý ju zastával, Ján Pavol II. sa nebál

verejne pred celou Amerikou v prítomnosti prezidenta tvrdo a s autoritou svojej moci zasadiť proti tejto kultúre smrti. Presne tak, ako sv. Peter sa nebál hájiť pravdu pred židovskou veľradou, židmi i pohanmi.

ADE

Skúsme sa všetci zamyslieť, či poznáme učenie našich pápežov a či sa s ich náukou, ktorá je náukou Pravdy a Lásky stotožňujeme a vieme ako oni hájiť a ohlasovať pravdu, i napriek opačnému postoju spoločnosti. Prosme preto pri tejto sv. omši o milosť byť pevne spojený s Petrom a vedieť ohlasovať to, čo ohlasuje aj on.

Amen.

Sviatok Povýšenia svätého kríža 14. septembra

Jn 3,13-17

Komu patríš?

Objaviť bohatstvo kríža.⁶⁵

AI

Sme zavalení informáciami z domova i zo sveta. Preto ma neprekvapí, ak ste nezachytili krátke správy z Pakistanu. Čítal som reportáž, ktorá zachytávala náboženskú situáciu kresťanov v tejto skoro úplne moslimskej krajine. Čítajúc vety opisujúce doslova niekedy neúnosnú situáciu ponížovania a utlačania, nezriedka končiacou útekem z krajiny - v lepšom prípade, alebo smrťou, tak som sa vo vnútri pýtal, odkiaľ taká zloba? Kde je Boh? Čo drží týchto kresťanov v takom pekle? Odpoveď mi dala výpoveď jednej evanjelickej pastorky: „... aj keď položím život, ale nezapriem Krista.“

KE

Odkiaľ berú silu títo kresťania, vydávať tiché svedectvo viery? Ich vedomie, že celí patria Kristovi je skúšané každým útokom zo strany vládnej moslimskej moci. Aj oni sú poznačení pečatou Svätého kríža cez svoj krst a tak

⁶⁵ Porov.: LAŠKOTY, Ľ.: Seminár. Spišská Kapitula : 2007.

verejne a odvážne vyhlasujú svoju príslušnosť ku Kristovi. Pozrime sa teraz na to tajomstvo, ktoré nám ponúka strom Kríža.

DI

Objaviť tento poklad, ktorý predstavuje kríž sa pokúsime už prvým čítaním. Je z Knihy Numeri. Počuli sme udalosť, ktorá má svoju výnimočnosť. Prečo? Vieme, že Starý zákon je predobrazom Nového zákona, teda Starý zákon sa naplňuje v Novom zákone. Celá udalosť exodu Izraelitov plná tragiky, ale i nádeje, sa vyjasňuje v osobe a živote Ježiša Krista. V Starom zákone je veľmi málo udalostí, ktoré Ježiš spomenul a výslovne vzťahol na seba, teda použil ich ako svoj predobraz. A my sme dnes počuli jedno z nich. Pokúsme sa teraz vžiť do situácie izraelského ľudu. Reptá. Prečo? No preto, že už vyše štyridsať rokov blúdia „bezcieľne“ po púšti. V srdciach majú skúsenosť na spomienku plných žalúdkov. Ľud je prirodzene unavený z cesty a vyčerpaný, lebo niet chleba a niet vody a stále iba tá odporná manna.

Kde je Boh? Je tu a čo spraví? Pošle ohnivé hady, ktoré hrýzli ľud a ten mrel. Vtedy si Izraeliti uvedomili, že sa vzdialili od Pána a prosili Boha o pomoc. Mojžiš urobil medeného hada ako znamenie - kto sa naň pozrie, ostane žiť. Na osvetlenie tejto situácie je potrebné poznať symboliku hada. V dnešnej civilizácii je toto zviera vo všeobecnosti vnímané ako symbol opatrnosti až prefíkanosti. V židovskom prostredí znamenal nebezpečenstvo, zradu, strach i hriech. Ale v pohanskom prostredí egyptskej kultúry predstavoval 'boha uzdravovateľa'. A predsa Boh prikáže Mojžišovi zhotoviť medeného hada a vyzdvihnúť ho ako znamenie.

Starozákonná Kniha múdrosti, keď s odstupom dvesto až tristo rokov, nanovo uvažuje nad touto udalosťou, povie, že Izraeliti na púšti dostali „znak spásy“ (*porov. Múd16,5-6*). Pri rôznych vyobrazeniach tejto udalosti umelcami je had zavesený na akomsi kríži v tvare písmena 'T'. Pre nás nič mimoriadne, ale z pohľadu biblického človeka, nám to chce objasniť dôvod, prečo sme dnes tu, keď si sprítomňujeme túto udalosť a hľadáme ten poklad kríža. Písmeno T pochádza z hebrejskej abecedy a práve ním sú poznačení na čele služobníci

Boží, ktorí budú ušetrení od smrti. A tak na čele majú "stigmú - pečať", ktorá je znakom ich záchrany a vernosti.

Ako môže naša duša odpovedať na túto udalosť? Zvolaním spolu so žalmistom: "Pane, ty buď našou spásou."

Slová dnešného evanjelia sú naplnením, završením tej udalosti na púšti. Spomeňme si na slová nášho Pána, keď povedal: **„Neprišiel som zrušiť Zákon, ale ho naplniť“** (Mt 5,17b). V slovách evanjelia prichádza medzi nás sám Kristus - skutočný Boh a to aj napriek tomu, či tomu veríme, alebo nie. Sám Boh nám ponúka odpoveď na otázku, čo alebo koho predstavuje had na púšti? Ježiš odpovedá: **„Ako Mojžiš vyzdvihol hada na púšti, tak musí byť vyzdvihnutý aj Syn človeka, aby každý, kto v neho verí, mal večný život“** (Jn3,14-15).

PAR

Možno mnohým prebehlo hlavou, či má pre nás nejaký zmysel rozoberať udalosť s Mojžišom a hadom na púšti. Veď Starý zákon už pominul ostal iba Nový zákon. Bez Starého zákona by nebol Nový zákon. Je to asi tak, ako keď očakávame vzácnu návštevu do nášho domu. Prirodzene, že najprv všetko poriadne poupratujeme a čo najlepšie sa pripravíme. Tak aj príchod vznešeného Vykupiteľa Ježiša Krista, by nebol originálnym bez náležitej prípravy.

Deti, zvlášť chlapci - istotne poznáte príbehy z kníh alebo filmov o divokom západe, keď neprekonateľní kovboji krotili divé kone i ostatné zvieratá. Obchodovali s nimi a takto si zarábali. Možno ste si všimli, že niektoré zviera, ktoré patrilo kovbojovi malo na boku vypálený znak. Ten znak sa nedal ani umyť ani zafarbiť. Takto si chránili svoj dobytok pred kradnutím. A to bol znak pre ostatných, že napríklad tento kôň patrí šerifovi.

Na začiatku sme si vysvetľovali udalosť na púšti a spomenuli sme aj knihu proroka Ezechiela. Ten vo svojich prorockých povedal, že pred Božím hnevom budú uchránení tí, ktorí budú poznačení pečaťou znakom 'Tau' (porov. Ez 9,4-6). Nikto na čele nemá nijaký znak. Ale vieme a veríme, že ho všetci predsa len máme. Je to znak nezmazateľný a predsa neviditeľný. Lebo každý z nás dostal pri krste nezmazateľný znak do svojej duše. Je to znak, že patríme

Kristovi. Tento náš znak sa nedá nijako zotrieť ani hriechom. „Je to znak večného života“ - hovorí sv. Irenej. Ním sme označení na deň vykúpenia.

A ako do toho všetkého spadá dnešný sviatok? V našich srdciach a spomienkach ešte stále zaznieva spomienka na poslednú návštevu božieho sluhu pápeža Jána Pavla II., keď pred štyrmi rokmi blahorečil našich dvoch rodákov a tak sa vlastne dostalo pocti celému Slovensku. Vtedy okrem iného, povedal: „Práve kríž je to privilegované miesto, na ktorom sa stretla naša ľudská úbohosť a nekonečné Božie milosrdenstvo. Je to víťazstvo nad zlom, porážka smrti, sprostredkovanie nádeje.“⁶⁶ Sú to silné slová, ktoré potrebujú nanovo zaznievať v tichu nášho srdca. Ešte pred samotnou homíliou sa Svätý Otec prihovoral v úvode týmito slovami: „Všetci kresťania poznačení pečaťou Svätého kríža, verejne vyhlasujú svoju príslušnosť ku Kristovi.“⁶⁷

MY

Verím, že tieto slová platia aj o všetkých nás. Záruka, že sme označení tou pečaťou, ktorá nás môže ochrániť pred večnou záhubou je tu. Povedali sme si, že hriech v našom srdci nemôže zrušiť túto záruku. Ale pozor, môže zabrániť aby krst priniesol svoje ovocie. Každý hriech totiž bráni, aby sa ovocie krstu prejavilo v našom živote.

Všetci vieme, že ako je v súčasnom svete rozšírený hriech alkoholu. A týka sa to mnohých. Všetci s ním možno nemáme skúsenosť, ale s jeho následkami. Totiž tie sú nielen na alkoholikovi, ale aj na jeho okolí. Najviac však trpí rodina alkoholika. A to nehovoríme o ranách na duši, ktoré poznačujú človeka na celý život.

Pamätám si na svedectvo jedného úprimne ľutujúceho človeka. Ten si odsedel v base ako mladistvý pekne dlhý čas. Na otázku, ako to začalo, keď teraz sedí za drogy povedal: „Nezačínaš s heroínom, ale s príležitostným jointom, teda cigaretou z marihuany ako ľahkej drogy, ktorá je legálna. Aj to pre 'lepšiu náladu'.“ A pokračuje „ale nikto

⁶⁶ Bratislava- Petržalka 14. septembra 2003, Homília svätého otca pri sv. omši. In: Milovanému slovenskému národu, s.51

⁶⁷ Bratislava- Petržalka 14. septembra 2003, Úvodné slová svätého otca pri sv. omši. In: Milovanému slovenskému národu, s.50

neostáva zväčša pri tom, ale postupne a nenápadne ideš za väčšími dávkami až prechádzaš na 'hnedé' - čiže pervitín a ďalej. Odtiaľ je už len krok ku heroínu. A si tam, kde si na začiatku nechcel byť.“ Podobne je to aj s alkoholom.

Tu nejde o žiadne strašenie, ale skutočnosť. No skutočnosť je aj posolstvo dnešného Božieho slova. Medený had, ako znak spásy. Ale najmä Kristus na kríži ako plnosť spásy pre nás - teda večného života. Všetci kresťania sme poznačení pečaťou Svätého kríža - všetci sme poznačení nezmazateľným znakom krstu a to nás zaväzuje a robí schopnými slúžiť Bohu i ľuďom s čistým srdcom. Dnešný svet nám ponúka neuveriteľné množstvo možností, zapojiť sa do pomoci ľudstvu 21. storočia. Chudoba, materiálna ale aj duchovná, sú výzvy pre nás všetkých. No znova, nemusíme cestovať do vzdialenej Afriky. Boh na našu pomoc čaká v každom človeku, ktorý je v mojom okolí. Pre rodičov sú to ich deti, pre vás mladí, sú to vaši rodičia i starí rodičia, ale i vaši priatelia aj spolužiaci. A vôbec, každý človek bez rozdielu, lebo aj on bol vykúpený Kristom. Preto nech nám každý pohľad na kríž, každý urobený znak kríža rukou na sebe pripomenie, že celí patríme Kristovi.

ADE

Dobry Otče, ty posilňuješ utrápených, zvláštnym spôsobom tých, čo trpia pre tvoje meno. Daruj aj nám svoju milosť, nech nikdy nezaprieme svoju príslušnosť k tebe a nezabúdame na vznešenú dôstojnosť vtlačenú nezmazateľným znakom pri krste. Veď si nám dal všetko, aby sme ťa oslávili svojím životom. Skrze Krista, nášho Pána.

Amen.

Dar

Učme sa byť si navzájom darom.⁶⁸

AI

Dostali ste už niekedy veľký dar, alebo hocaký darček? Isto. Alebo sa opýtam inak. Čo by ste chceli dostať? Alebo ako ste sa zachovali vy, keď ste niekoho obdarovali darom? Ak ste pozorne počúvali včerajšie evanjelium sviatku Povýšenia svätého Kríža, tak to vzájomné obdarovávanie začalo už včera. Tam sme čítali: **„Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nik nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život“** (Jn 3,16). A to vzájomné obdarovávanie pokračuje aj dnes, keď sme počuli slová dnešného evanjelia.

KE

„Keď Ježiš uzrel matku a pri nej učeníka, ktorého miloval, povedal matke „Žena, hľa, tvoj syn!“ Potom povedal učeníkovi: „Hľa, tvoja matka!“ A od tej chvíle si ju učeník vzal k sebe“ (Jn 19,26-27).

DI

Na prvý pohľad sa nám môže zdať, že v takýto veľký sviatok Slovenského národa, Cirkev predkladá taký krátky úryvok evanjelia. Pozrime sa však ani nie tak kvantitu, teda množstvo, či dĺžku tohto evanjelia, ale skôr na kvalitu, teda hĺbkou textu. Evanjelista Ján upriamuje pozornosť na malú skupinku osôb pod krížom, a zvlášť na 'anonymného' učeníka. On je privilegovaným svedkom Ježišových posledných hodín a jeho smrti. Svojou poslednou vôľou zveruje Ježiš učeníka svojej matke a matku učeníkovi. Naozaj krásne obdarovanie – dostal matku svojho Majstra. Počuli sme, že si ju vzal k sebe. Niektoré preklady hovoria že „za svoju“. V tej dobe totiž vdova nemala ľahké postavenie. A Mária bola už vdova a práve prišla aj o syna. Tak sa vlastne ešte umierajúci syn

⁶⁸ Porov.: PÁSTOR, M.: Seminár. Spišská Kapitula : 2007.

postaral o budúcnosť matky. Význam tohto obdarovania presahuje testamentárne zabezpečenie matky. Ježišova matka, tu predstavuje všetkých, ktorí hľadajú spásu a tiež tých, ktorí ju prijímajú. V postave Márie sú tak všetci hľadajúci i prijímajúci, duchovne prijatí medzi Ježišových učeníkov.

PAR

Chcem vám predstaviť jednu vitráž kostola. Je tam vyobrazené snímanie z kríža. Postava muža, ktorá drží Ježiša, je otočená chrbtom k divákovi. Tá postava možno predstavuje Jozefa z Arimatei, ktorý bol Ježišovým tajným učeníkom a preto je tá postava zobrazená chrbtom. No môže to v pozorovateľovi vyvolať aj to, že sa do tej postavy môže postaviť sám. A či naozaj tak prijímam a objímam Ježiša, ten veľký dar. Mária drží Ježiša za rameno, akoby ho symbolicky znova dávala svetu. Väčšinou sme zvyknutí na vyobrazenie Márie, že je v tmavých šatách a s bolestným výrazom tváre. Na tej vitráži je práve zobrazená netradične – v bielej tunike, hlavu ma prikrytú bledomodrým závojom a stojí vzpriamene.

Teda farby radosti a slávnostnosti a postoj aký robíme všetci, keď prijímame dar. Ona už do istej miery prežívala radosť z veľkonočného rána. Z obrovského daru pre ňu i pre nás všetkých. A tento dar máme možnosť dostávať každý deň. V obete svätej omše – v Eucharistii, keď sa nám sprítomňuje Kalvárska dráma nekrvavým spôsobom. V premenení nastáva akoby oddelenie tela od krvi – teda sprítomnenie smrti Pána Ježiša na kríži. Pri modlitbe „Skrze Krista s Kristom a v Kristovi“, kňaz dvíha telo a krv, samého Ježiša, a dáva ho akoby naspäť nebeskému Otcovi. Pretože nám on „dal svojho jednorodeného Syna“ my mu nemôžeme nič iné a nič väčšie darovať, ako jeho samého. A obrad lámania chleba a spúšťanie malej čiastky do kalicha, so slovami „Telo a krv nášho Pána Ježiša Krista, spojené v tomto kalichu...“, nám naznačuje slávne vzkriesenie - Ježišovo oslávené telo. A tohto zmŕtvychvstalého Krista následne prijímame. Prijímame najväčší dar tohto sveta.

MY

V úvode sme sa pýtali, čo by sme chceli dostať ako dar. Povieme si jeden príbeh.

Jedna žena - vdova, počas vojny stratila jediné dieťa. Vo svojom žiali zvykla opakovať: keby som ho mohla vidieť ešte jeden raz... „Drahý Bože, daj mi ho aspoň ešte na 5 minút.“ Raz sa jej niekto opýtal: „Keby sa Boh zajtra rozhodol splniť ti tvoje želanie a vrátil by ti na 5 minút syna, ktorých tých 5 minút jeho života by si si vybrala?“ Matka sa zamyslela a začala premýšľať, kedy bol jej syn pre ňu najdrahší? Začali sa jej vypytovať, či by ho chcela vidieť ako 24 ročného mládenca v uniforme? „Nie, videla som ho ešte krajšieho.“

„Azda, keď bol ako dieťa v kolíske?“ „Nie, videla som ho ešte krajšieho.“

„Bolo to azda vtedy, keď chodil do školy?“ „Nie, videla som ho ešte krajšieho.“

„Azda vtedy, keď priniesol maturitné vysvedčenie?“ „Nie, videla som ho ešte krajšieho.“

„Už som si spomenula. Raz sa hral na ulici s deťmi a rozbil akési okno. Vtedy celý uplakany a zaliaty slzami pribehol domov. Padol mi do náručia a priznával sa: „Drahá mama, odpusť mi! Už to nikdy neurobím!“ - to je pre mňa najkrajší obraz, ktorý by som chcela ešte zažiť.“

Aké je to naše želanie, či dar po ktorom túžime? Nemalo by to byť odprosenie a túžba po odpustení našich hriechov i hriechov spoločnosti, ktoré aj dnes pribíjajú Krista na kríž, ako napríklad rozhádani a rozhnevaní susedia, súrodenci, rodiny? Závist, nenávisť? Mládež, ktorá sa uchyluje k drogám, hazardu, nemravnostiam?

ADE

Obdarúvam blížneho v nádeji, že mi to čoskoro vráti v inej forme? Čo sa týka možno slov, pochvala, uznanie, súciti... nestáva sa to všetko iba pôžičkou, a nie darom? Ten detail z evanjelia, že si ju učeník vzal k sebe, je dôležitý. Ona túži, aby sme ju prijali do svojich domovov, do celého života nášho národa.

Šaštínska bazilika predstavuje jedinečný dom, kde sa všetci cítíme doma. Tu je jej prýbytok a vďaka tomu, nik z nás nie je bez domova. Obyvatelia, ďakujme Bohu Otcovi za tento rodinný domov, v ktorom sa všetci veriaci

Slovenska, bez rozdielu národnej príslušnosti, môžu cítiť ako doma, a zveriť sa láske Matky, ktorá ich stále čaká, aby ich vypočula, pochopila, posilnila.

Ježiš obdarúva inak. Jeho Matka a jeho učeník sa stávajú darom jeden pre druhého. Nie ako pôžička. Je to dar trvalý, hodnotný, vzácny. Taký je práve pre jeho lásku k Matke i k Jánovi. Darujúcim je on - Ježiš. On nás robí vzácnym darom pre blížnych.

Amen.

Dvadsať druhá nedeľa v roku „A“

Mt 16,21-27

Hodnota duše

Čo osoží človeku, keby aj celý svet získal, ale svojej duši by uškodil;
alebo za čo vymení človek svoju dušu?⁶⁹

AI

AJ vy ste v tomto týždeň v TV videli nie jednu reklamu. Možno vám prerušila film alebo vyplnila čas medzi reláciami. Množstvo ponúk od jogurtov až po akciové telefóny malo za cieľ nás presvedčiť, že daný produkt je ten najlepší, do ktorého môžeme investovať svoje peniaze. Je už len na nás, či ponuku využijeme, alebo ona využije nás, ak nie sme dostatočne obozretní pri výbere toho, za čo dáme svoje peniaze.

KE

Ku podobnej obozretnosti nás vyzýva aj Ježiš. Nejde mu však o náš hmotný majetok, ale o našu dušu. Pýta sa: **„Čo osoží človeku, keby aj celý svet získal, ale svojej duši by uškodil? Alebo za čo vymení človek svoju dušu?“** (Mt 16,26)

DI

Ježiš predstavuje dušu ako 'niečo veľmi cenné'. Cennejšie než zlato, majetok, dokonca cennejšie ako bohatstvá celého sveta. Môžeme vidieť, že

⁶⁹ Porov.: SEKEREŠ, P.: Seminár. Spišská Kapitula 2007.

hodnotu našej duše neprevýši nijaká stvorená vec. Tým, že do nás Boh vložil pri našom počatí nesmrteľnú dušu, dal každému z nás obrovskú hodnotu. Túto hodnotu nesieme so sebou počas celého života a je len na nás, či ju zúročíme, alebo stratíme. Keďže má obrovskú hodnotu, je o ňu veľký záujem. A to zo strany Boha a zo strany diabla. Boh sa o ňu zaujíma s veľkou láskou, trápí sa spolu s ňou, sleduje každý jej krok a pozná ju ešte lepšie ako matka svoje deti. Vie, čo potrebuje a túži jej to dať, túži ju naplňať šťastím a radosťou zo života. Viesť ju po ceste, na ktorej jej nebude nič chýbať a strážiť ju ako zrenicu oka. Je tu však jedna veľmi dôležitá vec, ktorú Boh rešpektuje a to je ľudská sloboda. Vchádza len tam, kde ho pozvú, nedobíja sa násilne ale jemne klope na dvere nášho srdca a čaká. Naproti tomu jeho protivník nemá už toľko trpezlivosti a chce sa všemožne dostať do duše ovládnuť ju a zmariť hodnotu, ktorú má. Používa na to rozličné prostriedky. Často sú to prostriedky dobré a krásne, ktoré stvoril Boh a nie on.

Koľkokrát sa nám stane, že sa necháme strhnúť niečím novým, či už nejakým trendom v móde, technickým pokrokom, alebo niečím iným, čo priam 'hlceme' a nasávame do seba a ženie nás to ani nevieme kam. No, čo vnímame potom? Sme naozaj naplnení pokojom a radosťou? Alebo vnímame akúsi prázdnotu, ktorá nás ženie opäť za niečím novým – iným, čo nám prinesie uspokojenie?

PAR

V konečnom dôsledku však pocítíme opäť nepokoj, pretože veci tohto sveta, a to sa môžu zdať na prvý pohľad akokoľvek krásne a pestré, nás nedokážu naplniť ničím iným ako nepokojom. Akoby sme kúsky našej duše vymieňali a nahrádzali vecami. Každá vec nás po čase omrzí a hľadáme ďalšiu, ktorá nahradí predchádzajúcu. Takto to ide stále dokola, až kým sa človek nestane sluhom tomu, čo mu malo slúžiť.

Do tohto prichádza Ježiš a upozorňuje nás: „Dávajte si pozor na svoju dušu!“

Bolo by to však málo, keby nám dal len toto upozornenie. My sami nie sme schopní ustrážiť si dušu bez jeho pomoci. Nie sme schopní ani sami získať naspäť to, čo sme vymenili alebo stratili. Preto nám ponúka aj svoju pomocnú ruku. Sú to predovšetkým veci, ku ktorým má každý prístup a cez ktoré pôsobí Boh, čiže sviatosti. Predovšetkým je to sv. spoveď, ktorá zalepí náš defekt na duši, cez ktorý nám uniká potrebný vzduch. Eucharistia, ktorá preniká našu dušu a naplňa jej prázdne miesta. Ale aj modlitba, ktorá dušu pozdvihuje pred Božiu tvár a vyprosuje pre ňu veľa milostí.

Boh túži prebývať v našich srdciach, chce nás naplňať svojim pokojom, láskou, dobrotou. Otvorme mu svoje srdce, pustime ho do všetkých našich rán, starostí, ale aj radostí.

MY:

K jednému vedcovi prišiel na návštevu jeho bývalý profesor fyziky. Ako sa tak rozprávali o nových objavoch a výpočtoch vedca, padla aj otázka, čo všetko ho to stálo, kým došiel k výsledkom svojej práce. Vedec odpovedal: „Bola to ťažká drina, veľa prebdených nocí, zháňanie, vybavovanie, presviedčanie sponzorov, aby ma podporili... postupne ma opustila manželka - pre môj nezáujem o rodinu. Deti, ktoré som mal s ňou vychovávať, vyrástli bez otca, už strácam zrak a v srdci mám veľký nepokoj. Je to o to horšie, že v jednom nemeckom laboratóriu vynašli o triedu lepší objav ako ja. Nezostalo mi nič, okrem zbytočných výpočtov.“

Sv. Ján Zlatoústý sa pýta: „Človeče, koľko rúk ti Boh dal? Ty povieš: dve. Dobré. Ale prečo ti dal dve? Preto, aby si mohol s druhou pracovať, keby si prvú stratil. Koľko nôh, očí a uší si dostal?...“ „Povedz, koľko duší si dostal?

Ak dve, tak mohol by si azda jednu stratiť, aj tak by ti ostala druhá, ktorú by si mohol spasiť. Ale, len jednu si dostal a to nesmrteľnú,... keď sa tá jedna povýši do neba, bude šťastná na celú večnosť, no keď sa ztratí, bude nešťastná na celú večnosť.“

ADE

Každý z nás dostal veľký dar, preto si dávajme pozor na reklamy ktoré nám ponúka dnešný svet a vyberme si len to najlepšie pre náš vnútorný svet.

Amen.

O bratskom napomínaní

Skúmajme sa!⁷⁰

AI

Pri návšteve veľkých obchodných domov, bánk, športovísk, výrobných hál či vrátnic rôznych organizácií, si mnohí z nás všimli medzi personálom aj ľudí oblečených do uniforiem, ktorí väčšinou dávajú pozor na to, aby sa zachovával poriadok, najmä zo strany návštev, alebo zákazníkov. Títo pracovníci súkromných bezpečnostných služieb, ktorých zvykneme nazývať SBS-kári, sú takmer vždy povinní, osobu najprv taktne a slušne napomenúť, upozorniť či poradiť jej, a až potom zasiahnuť pri neznalosti vecí, alebo pri porušení nejakého predpisu, či dokonca priestupku. Robia to tak preto, aby potencionálny zákazník nebol od prípadnej ďalšej návštevy odradený. Slovom, požiadavka slušnosti pri upozorňovaní, sa v tejto profesii často zdôrazňuje.

KE

Na začiatku úryvku dnešného evanjelia sme mohli počuť túto vetu od Pána Ježiša: **„Keď sa tvoj brat prehreší proti tebe, choď a napomeň ho medzi štyrmi očami“** (Mt 18,15).

DI

Bratské napomínanie malo už v židovstve dlhú tradíciu. V Tóre sa vyslovene píše: **„...ale budeš trestať svojho blížneho podľa práva a neponeseš následky jeho hriechu“** (Lv 19,17). Podľa židovského presvedčenia koná nezodpovedne aj ten, kto mlčí k priestupku, ku hriechu svojho brata. Preto aj mohol jeden rabín prehlásiť: „Jeruzalem bol zničený len preto, lebo sa ľudia navzájom nenapomínali“; to znamená, že nechceli vidieť bezprávie. Cieľom napomínania požadovaného Tórou nebolo odsúdenie, ale spätné získanie brata a teda tým znovunastolenie Božieho priadku. Nikto preto nemal napomínať

⁷⁰ Porov.: BOTUR, G.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

druhého v hneve. Úloha napomenúť je pre nás dôležitou a hodnotnou úlohou, ktorá vyžaduje múdrosť, čestnosť, lásku a vôbec taktnosť vyzretej osobnosti. Lebo nie každý je povolaný na prísne bratské napomenutie. A práve preto my kňazi a rôzni predstavení cirkevných inštitúcií, by sme si mali zvlášť dobre rozmyslieť, či je náš morálny stav taký, aby sme boli súci vykonávať úlohu naprávania a osobného prísneho napomínania. A podobne toto platí aj pre spoločensky zaangažovaných veriacich laikov na vedúcich úlohách rôznych služieb. No v princípe, ani jeden z nás by nemal mlčať nad evidentnou nepravosťou.

PAR

Ako to teda je; máme - nemáme právo niekoho napomenúť? Alebo sa bojíme priateľovi či priateľke niečo povedať, čo sa nám na ňom nepáči len pre to, aby sme si to s ním „nerozhádali“? Je veľký rozdiel, či upozorňujeme nám známeho, alebo neznámeho človeka. Neznámu osobu môžeme taktne upozorniť, aby nerobila neporiadok; keď napríklad odhodí ohorok z cigarety na chodník. I keď sa priznám, tiež nemám odvahu to vždy povedať. Nikdy ale otravujúco nemoralizujeme, nepoučujeme a nedávajme „životné rady“ človekovi, ktorého lepšie nepoznáme. Iba vtedy áno, keby nás o to prosil.

To isté platí pre rodičov, ktorí majú dospelávajúce deti, aj pre nás kňazov. Nebuďme príliš zvedaví, vtieraví a netaktní! Pozrime sa radšej každý z nás do svojho vnútra a skúsme najprv „vyčistiť“ seba ako začať „čistiť“ tých druhých; ako nám to odporúča Ježiš u Lukáša (v 11,39). Ale keď nastane ťažšia chvíľa, že je nevyhnutné upozorniť na nevhodné správanie a konanie iného, vždy sa snažme urobiť medzi štyrmi očami; to znamená: diskkrétne tak, aby o tom druhí ľudia nepočuli a nemali dôvod si myslieť, že práve tohto človeka upozorňujeme na niečo, čo nie je správne.

Lenže aj pri našej najlepšej snahe pri zachovávaní toho, čo sme si práve povedali, nám naše slová niekedy – povedali by sme snád aj častejšie; padnú do „neúrodnej pôdy“ nepochopenia jedného voči druhému kvôli oprávneným výčitkám. Prečo to tak je? „Prečo ma môj syn, dcéra, priateľ, manžel nepočúvajú

a nerešpektujú, keď ja mám s ním len dobrý úmysel a ľúbim ho?“ Prečo naše dobré snaženia v týchto veciach vychádzajú nazmar a predtým dobré vzťahy s inými zrazu ochladnú len preto, keď chceme v dobrom presvedčení o správnej veci slušne upozorniť na chybu?

Celý problém je v tom, že naše duchovné vnútro je príliš citlivé na vonkajšie kritické podnety od iných. Citlivé je to preto, lebo „ego“ každého jedného z nás je nakazené hlavne pýchou. Nespokojnosť, pýcha, lakomstvo sú vnútornými hriechmi, ktoré rastú ako pleseň v temnote, v mokvajúcich kútoch našej duše. Sú živé či už malichernými odmietnutiami, podozrievavosťou i osamelosťou. My, ktorí by sme mali s týmito hriechmi bojovať, ich môžeme začať nebezpečne ľahko považovať za akési „dôstojnejšie“, ako hriechy bijúce do očí, ako napríklad cudzoložstvo alebo opilstvo.

Problém pýchy si musíme uviesť aj preto, lebo osobné videnie chyby iného môže mať koreň v závisť, ktorá väzí v našej „zašliapnutej“ pýche. Preto sa naučme správne rozlišovať pohnútky k napomínaniu a sputujeme si svedomie, či nepravda niekedy jednoducho z našej závisť! Napriek tomuto všetkému si položíme otázku, či by sme mohli spoločne nažívať, keby sme si vzájomne nedôverovali; teda, keby sme si nehovorili pravdu..? Na základe skúseností, asi by sme dali za pravdu to, že by to vôbec nebolo možné.

Totožnosť čnosť spravodlivosti dáva druhým to, čo im patrí: Pravdovravnosťou zachováme správny stred medzi tým čo treba povedať, a zasa na opačnej strane tajomstvom, ktoré treba zachovať. Tajomstvo by malo v sebe zahrňovať čnosť a diskretnosť. Teda, na základe spravodlivosti sme jeden druhému povinní čnosť a taktne vyjaviť pravdu. Lenže ak by sme náhodou dostali tak prepotrebnú chuť spoznávať seba samých, zistili by sme, že pravda je omnoho hlbšia a omnoho menej nápadná! Je to presne tak, že keď uvažujeme o tom najlepšom, čo v človeku je, zbadáme, že v každom z nás je tvrdé jadro pýchy alebo egocentrizmu, ktoré kazí to najlepšie, čoho dosahujeme a ničí naše najlepšie zážitky.

Toto naše stvrdnuté „ja“ sa prejavuje najrôznejšími spôsobmi – žiarlivosťou, ktorá ničí naše priateľské vzťahy; márnivosťou, ktorú pociťujeme, keď sa nám niečo podarí; tým, ako sa láska ľahko zvrhne na zmyselnosť; ďalej nízkosť, ktorá nás núti znižovať snahy druhých ľudí; tým, ako nám vlastné snahy deformujú úsudok; tým, ako všetci máme radi lichôtky a ako neznášame, keď nás niekto z niečoho obviňuje; a tým, ako často a dôrazne presadzujeme ušľachtilé ideály, ktoré nikdy nezačneme uplatňovať.

MY

Nemusíme si navrávať, že sme všetci vrahovia alebo lupiči, podvodníci či sexuálni zvrhlíci. Naša kresťanská morálka nehovorí, že sme úplne zvrátení v tom zmysle, že by sme vôbec neboli schopní pociťovať žiadne dobré impulzy alebo na ne nereagovať. Pamätajme a nezabúdajme na to, že my, ako Kristovi učeníci musíme prijať pozvanie od Pána žiť v pravde; to jest v jednoduchosti života, ktorý sa zhoduje s príkladom Ježiša.

Bratské napomínanie je pre nás príležitosťou k sebakritike a k obráteniu, a to mocou vzájomnej lásky. Konajme tak, aby sme videli v napomínaní skutočný dar, pretože patrí k prejavom vzájomnej starostlivosti. Musíme uznať, že skutočné bratstvo medzi blíznymi sa nemôže zaobiť bez napomínania. Nikdy ho nesmieme zameniť s kritizovaním, s odsudzovaním a s trestaním. Napomínajme blízných len v bezbrannej a konštruktívnej láske, ktorá sa snaží predchádzať riziku viny. Takýto prejav lásky má veľkú nádej pomôcť človeku v ťažkosti, lebo sa vyhýba pokušeniu k diskriminácii, k mravnému posudzovaniu; láska, ktorá spolupracuje s vernosťou; a láska, ktorá odpúšťa. Uvedomme si, že hlavným oporným bodom pravdivého bratstva je Ježišovo zjavenie, že Boh je naším Otcom. Lebo tí, ktorí majú Boha za Otca, sú si navzájom bratmi. V Kristovi môžeme poznať pomocou tohoto obrazu niekoho, kto umožňuje porozumieť Bohu a hovoriť s ním. Kristus je ten most spájajúci izolované, osirotené osoby. On je prostredníkom spoločenstva ľudí: či už nás navzájom, alebo ľudského spoločenstva s Bohom – Otcom.

ADE

Odpustiť si a bratsky medzi štyrmi očami sa napomenúť sú zároveň aj skutočnou previerkou, či sú naše vzťahy zdravé a teda: či je naše bratstvo v cirkevnom spoločenstve ozajstné. Bude iste pravé a pevné, keď sa naučíme odpúšťať si a navzájom sa napomínať. Tiež nezabudnime na to, že schopnosť odpustiť si pri napomenutí je aj skúškou, či dokážeme počúvať a do srdca prijímať evanjeliové posolstvá. Veľmi prosme v modlitbách, aby sme tohoto boli všetci schopní.

Amen.

Dvadsať štvrtá nedeľa v roku „A“

Mt 18,21-35

Odpustenie

Vedieť odpustiť.⁷¹

AI

Možno by ste mi neodpustili, keby som vám povedal, že váš spev je ako ladenie tranzistorového rádia. Určite by ste sa na mňa hnevali a mali by ste voči mne odpor. A vôbec by som vám to nezazlieval. Veď by to bola nevďačnosť a pohrdanie. A práve takéto veci sa najviac dotýkajú nášho života. Sú to veci, s ktorými sa môžeme stretnúť kdekoľvek, buď je to doma, v škole, v zamestnaní. Sú prítomné a nedá sa im niekedy vyhnúť. Oni nám poukazujú na to, ako dokážeme milovať a odpúšťať. Celý náš život je postavený na láske a odpúšťaní. Čím viac vládne v našich srdciach Kristova láska, tým viac poznávame zmysel odpustenia.

KE

Odpustenie je znakom božieho života v nás. Preto Ježiš hovorí, že si máme odpustiť: **„Nie sedem ráz, ale sedemdesiat sedem ráz“** (Mt 18,23).

DI

---

⁷¹ Porov.: KARCOL, J.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

Znakom lásky je odpustenie. Peter sa zvedavo pýta Ježiša na problém odpustenia. A Ježiš mu jasne a jednoducho odpovedá: **„Nie sedem ráz ale sedemdesiatsedem ráz.“** Jednoduchá odpoveď, ktorá len potvrdzuje to, že Boh je Bohom milosrdenstva - teda odpustenia. Sám Boh učí človeka odpúšťať a to tak, že on odpúšťa prvý. Pán vždy vychádza prvý s iniciatívou. Pred každým otvára svoju milujúcu náruč a pozýva človeka do jeho nevyspytateľnej lásky. Nečaká, kedy sa človek rozhodne prísť k nemu ale on prichádza a udeľuje mu svoju milosť. Ježiš dáva príklad a nielen slovom, ale i skutkom. Evanjeliá sú nám svedkami mnohých odpustení, ktoré Ježiš ako Boh preukazuje človeku. Mnohokrát Ježiš uzdravuje ľudí tak, že im najprv odpustí hriechy a potom uzdraví.

Odpustenie hriechov je veľmi dôležitá časť nášho života. A Pán na to stále poukazuje. Lebo vie, že neodpustenie privádza človeka ešte do väčšieho hriechu a neslobody ducha. Neodpustenie spôsobuje človeku zatvrdnutie a uzavretie srdca, čo vedie k duchovnej tme a k ľahostajnosti k blížnemu. Následky tohto neodpustenia môžu siahať až k odpadu od Boha, čo privádza dušu k duchovnej smrti. Ježiš vie, prečo nás vyzýva, aby sme odpúšťali. Lebo nechce, aby sme vnútorne trpeli. Veď neodpustenie je ako burina, ktorá postupne zarastá celú dušu a robí ju nesúcou pre Božie semeno, ktorým je Božie slovo. Ak chceme milovať a byť milovaní, musíme si odpúšťať. A je rozdiel medzi odpustením a odpustením. Povedať: „odpúšťam“ nestačí, musíme to chcieť aj srdcom. Nie je to vždy ľahké. K takémuto rozhodnutiu musí človek postupne dozrieť. A ako môžeme dozrieť k takému to rozhodnutiu?

PAR

„Milujte svojich nepriateľov, robte dobre tým, čo vás nenávidia, žehnajte tým, čo vás preklínajú, a modlite sa za tých, čo vás potupujú!“

Ak budú naše kroky viesť k takýmto skutkom, tak sme pochopili Kristov zákon, a to je Zákon lásky a milosrdenstva. Je to Zákon, ktorý človeka vnútorne oslobodzuje a vedie ho k spravodlivosti. Je to Zákon, ktorý v človeku buduje Boží život. A Ježiš práve po tomto túži, aby v nás bol Boží život. Teda, aby sme

boli plní Božej lásky, plný Boha. Aby náš život nebol ako život toho sluhu, ktorý sa i po pozbavení dlžoby zachoval voči spolusluhovi nemilosrdne a hrubo. My máme byť svedkami Božej lásky, teda uskutočňovateľmi a šíriteľmi Božieho kráľovstva, ktoré sa prejavuje i v odpúšťaní.

Život nie je v tom, aby sme boli zahladení do seba a nikoho si nevšíмали. Ale život v láske je v Bohu. Kto ešte neodpustil, nech tak učiní teraz. Kto sa ešte neospravedlnil, nech to spraví, čo najskôr a kto neodprosil, nech prosí o odpustenie čím skôr. Nečakajme do poslednej chvíle, kedy nás bude tlačiť čas nášho života ale všetko konajme už teraz. Teraz je ten milostivý čas pre budovanie Božieho kráľovstva v nás. Máme sa stať Božími deťmi. Deťmi, ktoré poznajú Otca a konajú podľa neho. A čím viac budeme zjednotení s Otcom, tým viac v nás bude prebývať jeho Duch, a tým viac budeme schopní odpúšťať svojim blízkym.

V blízkych sa má odzrkadľovať náš vzťah k Bohu. V každom človeku je skrytý Boh, ktorého nevidieť. Ale čím viac sme napĺňaní Božím Duchom, tým viac v tom druhom vidíme samotného Boha. Takto sa nám odpustenie stane radosťou. A mať radosť z odpustenia je čnosť, ktorá prináša pokoj a zmierenie. Len vytrvalá láska učí človeka odpúšťať.

MY

Sv. Ján Guabert (nar. 995) mal jediného brata Huga, ktorého zabil istý šľachtic. Ján prisahal, že svojho brata pomstí. Na jeden Veľký piatok kráčal s ozbrojenými mužmi do mesta. Na ceste sa stretol s hľadaným vrahom. Ján vytasil meč a v návale zlosti ho chcel zabiť. Vrah však zbraň nemal, preto padol na kolená a prosil: „Keď som vrahom ja, nebuď ním aj ty! Spomeň si, ako sa práve dnes na kríži Spasiteľ modlil za svojich vrahov. Odpusť aj ty mne!“ Jánovi klesla ruka s mečom, zišiel z koňa, objal ho a odpustil mu.

Odpustiť niekomu si vyžaduje veľa lásky a odvahy. A sv. Ján nám dáva príklad, že je to naozaj možné. No, nie je to len zásluhou našej vôle, aby sme mohli niekomu z lásky odpustiť. Ale je to aj božia milosť, ktorá nás uschopňuje odpúšťať.

ADE

Prosme o svetlo Ducha Svätého, aby nás jeho vnuknutia viedli čoraz k hlbšiemu zjednoteniu s Bohom. Prosme ho, aby sme pochopili Kristov zákon, ktorým je láska k blížnemu. Otvorme srdcia a nechajme sa preniknúť týmto svetlom, lebo iba v tomto svetle môžeme pochopiť zmysel odpustenia.

Amen.

Dvadsať piata nedeľa v roku „A“

Mt 20,1-16

Choďte aj vy do mojej vinice

Spravodlivosť Boha.⁷²

AI

Novosť, ku ktorej nás dnešné evanjelium pozýva, sa prejavuje v otvorenej perspektíve spásy, a to spásy, ktorá je ponúknutá všetkým ľuďom. Novosť má vo Svätom písme často príchť dokonalej a definitívnej skutočnosti. Je to akoby znamenie počiatku éry v spásonosnej plnosti, ktorá pečatí dejiny ľudstva.

KE

Tak môžeme vnímať aj pozvanie Ježiša: „**Choďte aj vy do mojej vinice**“ (Mt 20,4.7).

DI

Spása je predovšetkým Božím dielom. On posielal všetkých ľudí, každého človeka v situácii, v ktorej sa nachádza. On, v podobenstve zobrazený ako pán vinice, dáva každému „plný plat“, to znamená, že všetci môžu mať účasť na tej istej radosti a na tom istom šťastí Božieho kráľovstva. Nikto si nemôže nárokovať zvláštne privilégia a prednosti. Odhaliť očami viery toto Božie konanie v čase a v priestore sveta ľudí, ale aj v nás samých, je prameňom viery a nádeje, že všetci ľudia môžu byť prijatí do spoločenstva s Bohom.

⁷² SVRČEK, E.: Seminár. Badín : 2007

Nebeský Hospodár pozval Izrael do svojej vinice už na úsvite dejín. Uzavrel s ním zmluvu a za odmenu mu sľúbil denár zo svojej božskej priazne. Neskôr, v osobe svojho Syna, vyšiel pozvať do tejto práce aj iné národy, niektoré napoludnie, iné až v podvečer...Týmto podobenstvom chcel upozorniť Izrael, že aj týchto posledných pozvaných, odmení tak ako jeho. Niektorí vykladatelia si myslia, že toto podobenstvo sa vzťahuje len na pozvaných jednotlivcov. Podľa ich mienky Božou vinicou je Cirkev, kde všetci pracujú za denár večného života. Tí, čo prišli do nej hneď po narodení – zavčas rána, dostanú tú istú odmenu ako tí, čo v nej začali pracovať až na poludnie či v podvečer svojho života. Isté je, že podobenstvo sa dá chápať aj v tomto zmysle.

Narážame tu však na jednu ťažkosť. Stretávame sa s tým, že ľudia si ťažkajú na nespravodlivosť, ktorej sa im vraj neprávom dostalo. Ježiš Kristus odpovedá na túto dilemu celkom jasne a presne: Pán vinice je spravodlivý voči robotníkom, pretože im vyplatil mzdu, na ktorej sa zjednali na začiatku dňa. Ale je spravodlivý aj voči tým, čo pracovali iba jednu hodinu, hoci sa s nimi nijako nezjednal a pri výplate sa nechal viesť jedine svojou milosrdnou láskou. Podobenstvo chce zdôrazniť primát Božej dobroty. Spôsob Božieho konania nie je v protiklade s ľudskou spravodlivosťou, ale ju prevyšuje láskou.

PAR

V pozemských kráľovstvách nám spočítajú odpracovaný čas, vykonanú prácu a potom podľa toho vyplatia mzdu. V Božom kráľovstve sa odmieňa inak. Boh dáva rovnako tým, čo pracovali celý život, i tým, čo prišli do jeho vinice až v podvečer. Pán vinice sa predsa zjednal s tými, čo pracovali celý deň, za denár. Sľúbil im ho a aj dal - to je spravodlivosť. Tým, čo pracovali len hodinu, dal viac, ako si zaslúžili - to je dobrota.

A Boh je taký: zo spravodlivosti dá každému, čo mu patrí a z dobroty pridá aj to, čo si nezaslúžime. Dáva sa nám na vedomie, že Boh zachováva spravodlivosť voči každému a nekoná proti nej ani vtedy, keď dá niekomu aj viac, ako si zaslúžil. Neruší ju, len ju dopĺňa, dopĺňa ju láskou. A potom je potrebné vedieť, že neodmieňa len prácu, ale aj ochotu, s akou ju kto od neho

prijíma a vykonáva. A konečne tí, čo prichádzajú do vinice až v podvečer, neprichádzajú, podľa podobenstva, tak neskoro vlastnou vinou. Ich skorý alebo neskorý príchod je vecou Božej voľby. Omeškali sa preto, lebo ich nik nenajal. Ale keď ich pán vinice zavolať, našiel u nich to, čo vždy hľadá – ochotu. Len ten by nedosiahol na konci dňa denár sľúbenej odmeny, kto by odkladal splnenie Božej výzvy z osobnej vypočítavosti.

„Choďte aj vy do mojej vinice.“ Ak prijmem toto prvé pozvanie, je možné, že dostaneme ďalšie a po splnení všetkých to posledné – pozvanie k odmene. Reč tohto podobenstva je zrozumiteľná. Pán nedáva odmenu podľa služobných rokov, ale dáva ju podľa služobnej horlivosti, podľa ochoty, s akou prijímame a plníme jeho pozvania. Ak by sme si mysleli inak a spoliehali by sme sa na množstvo vykonanej práce, vrastali by sme postupne do pyšnej sebaistoty, ktorá by utlmovala našu horlivosť a viedla by nás súčasne k podceňovaniu iných. A to by boli veľmi nebezpečné prvky v našej duchovnosti.

MY

„Moje myšlienky nie sú vaše myšlienky a vaše cesty nie sú mojimi cestami“ (Iz 55,9), čítame v prvom čítaní. Logika Boha je rozdielna od ľudskej logiky; v mnohých prípadoch je celkom protichodná, ale vždy vyššia. Často to, čo je pre človeka ziskom, je pre Boha stratou, a to, čo človek stavia na prvé miesto, Boh posúva na posledné. Slovo Božie, úsudok Boha nesie so sebou často radikálne prevrátenie hodnôt: prví sa stanú poslednými, blahoslavení budú tí, ktorí teraz plačú, skutočne bohatí sú tí, ktorí všetko opustia, kto chce zachrániť svoj život, stratí ho... Podobenstvo o dobrom zamestnávateľovi obhajuje Ježišov zvláštny záujem o ľudí na okraji židovskej spoločnosti (*„priateľ mytníkov a hriešnikov“ podľa Mt 11, 19*). Príčinou opakujúcich sa sťažností na jeho pôsobenie bol jeho styk s takýmito ľuďmi, čo on sám nikdy nepopieral:

„Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov“ (Mt 9,13). Toto podobenstvo, podobne ako podobenstvo o márnoträtom synovi, bráni tieto stretnutia odvolaním sa na Božiu veľkodušnosť. Medzi Božou spravodlivosťou a Božím milosrdenstvom je vyváženosť. Podobenstvo ponúka bohatú náuku:

vzťah medzi Božou spravodlivosťou a milosrdenstvom, Božia veľkodušnosť voči „posledným“, a istota odmeny ako prejav priazne. Ale aplikujúc istú spravodlivosť prvým a druhú spravodlivosť posledným, Boh chce v prvom rade ukázať, že on miluje všetkých ľudí. Chce tiež ale vyzdvihnúť, že vo svojej láske je slobodný a nie je nijako podmienený tými, ktorých miluje a obdarúva. Toto podobenstvo nás chce zároveň vystríhať od postoja požadovačnosti voči Bohu.

Tu môže byť príklad Maťa Talbota, alkoholika alebo Margity Kortónskej ktorá roky žije v hriechu pre nedovolený manželský zväzok...

Tento postoj sa protiví vyššej, božskej spravodlivosti, lebo nijaký človek nemá právo volať Boha na zodpovednosť, prečo svoje dary rozdáva slobodne komu chce a ako chce. 'Poďte aj vy do mojej vinice' – tento text nám chce pripomenúť, že povolanie je výlučne Božím darom, nezaslúženou milosťou. Týmto volaním prechádza aj dnes popri nás, popri ľuďoch dnešnej doby. Vyslovuje ho nielen svojim podobenstvom, ale aj tým, že sa prihovára každému osobne. On sa preto stal človekom, preto sa stal jedným z nás, aby všetkých priviedol k sebe. To je dôvod našej radosti, to je dôvod k vďačnosti a k úsiliu odpovedať súhlasne na toto pozvanie.

ADE

Ako kresťania prežívajúci radosť zo vzkriesenia, máme kľúč k nádeji. Ale nemáme ju mať len pre seba. Aj my sme povolaní, aby sme svedčili o tom, že nádej je tu pre všetkých. Majme odvahu hovoriť o tom, čo Boh robí v našom živote, čo pre nás znamená, ako s ním žijeme. Sme povolaní k tomu, aby sme si navzájom preukazovali Kristovu lásku a tak svedčili o nádeji, ktorá sa črtá pre všetkých.

Amen.

15.08. Nanebovzatie Panny Márie

Zj 11,19,a;12,1.3-6a.10ab

Nanebovzatá

Stále aktuálne Nanebovzatie Panny Márie.⁷³

AI

Socha Panny Márie umiestnená na hlavnom oltári a aj plastika Nanebovzatia Panny Márie s anjelmi v „reliéfe Najsvätejšej. Trojice“, tu nad oltárom, nám veľmi pekne vyjadruje obsah dnešnej slávnosti v plnosti významu slov prečítaného Svätého písma. Poďte, milovaní bratia a sestry, milí mladí priatelia, poďme všetci a zvelebujme Krista Kráľa, ktorého kráľovstvo je pre všetky veky, a ktorého panenská Matka bola dnes vzatá do nebeskej vlasti.

KE

„Na nebi sa ukázalo veľké znamenie: Žena odetá slnkom, pod jej nohami mesiac a na jej hlave veniec z dvanástich hviezd“ (Zjv 12,1n). Veľké znamenie na nebi. **„Po tvojej pravici, Pane, stojí kráľovná ozdobená zlatom z Ofiru.“ (Ž 45).** Božia Rodička, Panna Mária, je vyvýšená nad chóry anjelov; nech sa radujú všetci veriaci a nech zvelebujú Pána.

DI

Pápež Pius XII., 01.11.1950, v apoštolskej konštitúcii Munificentissimus Deus vyhlásil :

„Po opätovných modlitbách k Bohu a po vzývaní svetla Ducha Pravdy, na slávu všemohúceho Boha, ktorý udelil mimoriadnu milosť Panne Márii, na česť jej Syna, nesmrteľného Kráľa vekov a víťaza nad hriechom a smrťou, na zväčšenie slávy tejto vznešenej Matky, na radosť a na plesanie celej Cirkvi, z moci nášho Pána Ježiša Krista,... vyhlasujeme, ustanovujeme a definujeme ako Bohom zjavenú pravdu viery, že Nepoškvrnená Bohorodička a vždy Panna, Mária, po skončení svojho pozemského života bola vzatá s telom a s dušou do nebeskej

⁷³ MACHAJ, Š.: Seminár. Spišská Kapitula, 2007.

slávy.“ Touto definíciou, Cirkev predkladá slovo Cirkvi o tom, že Panna Mária bola slávne 'na-nebo-vzatá'.

Nepoznáme miesto a čas, ani okolnosti usnutia Panny Márie, ale otcovia a liturgia svedčia o skutočnosti smrti (o usnutí) Panny Márie. K dôvodu smrti Panny Márie dogmatici zaujímajú stanovisko: Keďže Panna Mária prirodzene pochádzala od Adama, pre Kristove zásluhy bola síce uchránená od škvrny dedičného hriechu, ale nie od jeho následkov, najmä nie od bolesti a od telesnej smrti.

PAR

Sv. Ján Damascénsky sa o Panne Márii vyjadril: „Patrilo sa, aby telo tej, ktorá si pri pôrode zachovala neporušené panenstvo, bolo aj po smrti uchované od akéhokoľvek porušenia. Patrilo sa, aby matka, ktorá nosila Stvoriteľa pod svojím srdcom ako dieťa, bývala v Božích príbytkoch. Patrilo sa, aby sa nevesta, s ktorou sa zasnúbil Otec, prebývala v nebeských komnatách.“

Panne Márii patrí zvláštna úcta: hyperduliae (nadúcta), anjelom duchovným bytostiam) len duliae. Základ dôstojnosti Panny Márie je v jej Božom materstve. Z neho plynú všetky výsady, ktoré jej Boh udelil. Tým, že je Matkou Boha „narodil sa z Márie Panny a stal sa človekom“ – Ježiš Kristus, druhá božská osoba (podľa ľudskej prirodzenosti), má Panna Mária najvyššiu dôstojnosť medzi všetkými stvorenými osobami, lebo dôstojnosť tvora je tým vyššia, čím je bližšie k Bohu.

MY

Sott Hahn vo svojej knihe 'Kto si Mária?', uvádza príhodu zo svojho života.

Mal som 15, našiel som síce Boha, ale až príliš som si myslel, že musím byť frajer. Len zopár mesiacov predtým som zanechal mladícke výtržnosti. Rodičia, ktorí neboli ktovieako zbožní, si to všimli, ako som sa zmenil a úprimne to schvaľovali. Pomyslel som si, ak ma od polepšovne zachráni náboženstvo, nuž prečo nie...

Túžba po novej viere ma nepretržite spaľovala. Jedného dňa som mal žalúdočnú vírusu so všetkými nepríjemnými prejavmi. Vysvetlil som situáciu učiteľke a tá ma poslala ku školskej lekárke. Lekárka ma prehliadla, odmerala mi teplotu a zavolała mojej

mame. Z telefonátu lekárky s mojou mamou som vyrozumel, že pôjdem domov. Okamžite sa mi ulavilo.

Keď prišla mama, vzdychala a z každého jej slova bolo cítiť materinské obavy. A vtedy mi svitlo. Mama ma prišla vziať domov. Čo ak moji kamaráti uvidia, ako ma vedie zo školy? Čo ak sa pokúsi ma objat? Ved' všetci sa mi vysmejú... Hrozila mi potupa. Už som počul, ako si robia posmešky: videl si, ako mu mamička utrela čielko?... „Mami“, zašepkal som skôr, než stihla niečo povedať. „Mohla by si ísť predo mnou? Nechcem, aby moji kamaráti videli, že ma berieš domov.“ Nepovedala nič. Otočila sa, vyšla z ambulancie lekárky a išla priamo k autu. Odtiaľ ma, bez akéhokoľvek komentára či pripomienky, s materinskou láskou odviezla domov. Opýtala sa ma: „Ako ti je?“ Ja som jej odpovedal: „Už lepšie.“ Postarala sa o to, aby mi nič nechýbalo. Bol som si istý, že síce o sekundu, ale moja povest' neutrpela.

Večer prišiel za mnou otec. Spýtal sa ma: „Ako sa máš?“ Odpovedal som: „Už lepšie.“ Potom sa na mňa vážne pozrel. „Scotie“, oslovil ma, „tvoje náboženstvo veľa neznamená, ak o ňom len hovoríš. Mal by si sa zamyslieť nad tým, ako sa správaš k iným.“ A potom zaklincoval: „Nikdy sa nehanbi za to, že ideš s mamou.“

„Pri Ježišovom kríži stála jeho matka, sestra jeho matky... Keď Ježiš uzrel matku a pri nej učeníka, ktorého miloval, povedal matke: „Žena, hľa tvoj syn!“ Potom povedal učeníkovi: „Hľa, tvoja matka!“ A od tejto hodiny si ju učeník vzal k sebe“ (Jn 19,25-27). Sme Ježišovi učeníci, jeho mladší súrodenci. Nám patrí jeho nebeský domov, náš je jeho Otec i jeho Matka.

Matky sú pre vedu tými najzložitejšími tvormi. Presahujú naše chápanie. Svojou povahou a podľa mena sú niekým, kto nevyhnutne žije vo vzťahu. Za matky ich možno pokladať len vo vzťahu k ich deťom. Práve na deti sa sústreďuje ich pozornosť. Hoci sme od prírody tak blízko svojej matky, pre deti zostáva tajomstvom. Slovom G. K. Chestertona: „Myslím si, že niekedy najmenej poznáme to, čo je najväčšmi na očiach.“

Mária ako Božia Matka je 'Matkou par excellence'. Ak všetky matky dávajú samy seba, ona dáva ešte viac. Ak všetky matky odvracajú pozornosť od seba na dieťa, Mária o to väčšmi. Mária nepovažuje svoju slávu za svoju vlastnú.

Zdôrazňuje, že len plní Božiu vôľu. Jej duša velebí Pána a nie seba. (*porov.Lk 1,39n*).

Národy Východu boli zväčša monarchiami. Na ich čele stál kráľ. Tiež vo väčšine kultúr sa praktizovalo mnohoženstvo. To spôsobovalo ťažkosti.

Koho má ľud uctievať ako kráľovnú? Zaužívaným zvykom bolo, že za kráľovnú nepovažovali kráľovu manželku, ale kráľovnú matku. Ona často svojou schopnosťou vydobyla trón pre svojho syna. Tiež to bol tak prvok stability. Kráľovná matka, ako žena predošlého kráľa a matka súčasného kráľa stelesňovala pokračovanie dynastie.

Často sa obracali na kráľovnú, aby sa prihovárala u kráľa. Napr. Betsabe sa prihovárala za Adoniáša. Z eposu o Gilgamešovi sa dozvedáme, že v Mezopotámii pokladali kráľovnú matku za orodovníčku, alebo advokátku ľudu.

Panna Mária je matkou. Matkou žijúcich. Eva nám všetkým bránu raja zavrela, Panna Mária ju všetkým znova otvorila. Prihovára sa za svoj ľud.

Majme stále na mysli, že sa za nás niekto prihovára, že niekto na nás myslí. Majme stále na mysli, že Panna Mária sa prihovára u nebeského Otca a u svojho Syna Ježiša Krista aj za nás; najmä vtedy, keď ju o príhovor prosíme. Vyzývam Vás preto slovami pápeža Jána Pavla II., ktoré často opakoval mládeži: **„Otvorte brány Kristovi! Pripodobnite sa Kristovi!“** Pripodobniť sa Kristovi znamená: vykročiť a kráčať po ceste Kristovej. Na tejto ceste nesmie chýbať pokora, pokánie, vlastný sebazápor.

Pápež Ján Pavol II. jednému z novinárov na otázku, prečo tak často ho vidieť prechádzať sa s ružencom v ruke, odpovedal: Keď držím v ruke ruženec, mám pocit, že sa držím ruky matky a mám istotu, že sa držím ruky Matky Panny Márie.“ Totus tuus, Maria!

ADE:

„Per Mariam ad Iesum.! Cez Máriu k Ježišovi!“ Pri Nanebovzatí Panny Márie, pri oslávení jej tela, musíme myslieť aj na osud nášho tela. Vzkriesenie ľudského tela a jeho účasť na večnej blaženosti nevyplýva z prirodzeného zákona, ale zo zákona milosti. Veď to telo tvorilo jednotu s nesmrteľnou dušou. Pomáhalo pri zápase o spásu. Bolo bránou milosti i pri sviatostiach.

Aby som mohol prísť do neba, musím mať vopred svoje myšlienky, svoje srdce v nebi. Kde je tvoj poklad, tam je tvoje srdce. A mojim pokladom je oslávený Ježiš a oslávená Panna Mária.

Panna Mária je nádejou a pýchou Katolíckej cirkvi; ukazuje nám cestu do neba! Kráčajme spolu s ňou. Často sa utiekajme k Panne Márii, nehanbime sa k nej priznať ako k Matke, často a pravidelne berme do rúk ruženec a prosme ju o pomoc a ochranu sami pre seba a aj pre ostatných blížnych, aby sme smerovali k nebu a mohli mať s ňou účasť na večnej blaženosti.

Zdravas', Kráľovná nebeská, ...zdravas', Pani ty anjelská;... milostivá Panna čistá, ...pros vždy za nás Syna Krista.

Amen.

Dvadsať šiesta nedeľa v roku „A“

Mt 21,28-32

Pýcha verzus pravda

Vyprovokovať k zamysleniu,

či naše správanie a konanie niekedy neovláda pýcha.⁷⁴

AI

'Kresťanstvo je náboženstvom paradoxu', napísal Chesterton. Paradox môžeme chápať ako pohľad z nezvyklého uhla, ktorý nám ponúka vidieť niektoré veci v novom svetle. Bráni nám zovšedneniu a zvykovosti. Učiť sa žiť kresťanstvom znamená: pozeráť sa na seba a na veci okolo seba Kristovým pohľadom. Znamená, učiť sa byť stále viac a viac človekom, každý deň znova a znova. I dnes sa nám ponúka pohľad na seba samých v zrkadle Božieho slova.

KE

Čo povieť na toto? **„Mýtnici a neviestky vás predchádzajú do Božieho kráľovstva“** (Mt 21,28-32). Tieto slová práve nám dnes adresuje Kristus.

⁷⁴ Porov.: VOLF, F.: Seminár. Spišská Kapitula : 2007.

DI

Evanjelista Matúš zachytáva v dnešnej perikope evanjelia, stretnutie sa Ježiša s predstaviteľmi židovského národa. Stretnutie je sprevádzané neuznávaním autority Ježiša Krista zo strany príslušníkov vyvoleného národa. Je to prvé zo série troch podobenstiev, v ktorých Ježiš hovorí farizejom a zákonníkom o svojom Božstve, ktoré oni neprijímajú.

Podobenstvo začína Ježiš otázkou, ktorú kladie svojim neprajníkom: „Čo povieť na toto?“ Touto otázkou ich chce prinútiť zamyslieť sa nad svojim správaním. Otázka je jednoduchá: otec poslal pracovať dvoch synov do vinice. Prvý povedal: „Áno“, ale nešiel. Druhý odvetil: „Nechce sa mi.“, no potom oľutoval a šiel. „Kto z týchto dvoch splnil otcovu vôľu?“ Na túto Ježišovu druhú otázku nebola možná vyhýbavá odpoveď. Jeho protivníci boli nútení odpovedať: **„Ten, ktorý šiel pracovať.“** A to je rozsudok nad nimi. Pán Ježiš povedal jasne: **„Mýtnici a neviestky vás predchádzajú do Božieho kráľovstva.“**

Jeden syn reprezentuje kategóriu, ktorú Ježiš miloval. Boli to rozliční hriešnici, ktorých prostredie neprijímalo a oni sa podľa toho aj správali. Ježiš ich často oslovoval a oni ho postupne, možno zo začiatku aj s postojom odmietania, prijímali. Oni na Boží príkaz „Nekradni, necudzolož!“ – povedali: „Nie“, neposlúchali a hrešili proti tým prikázaniam. Po čase sa však zamysleli, začali ľutovať a povedali: „Áno, budeme žiť, Pane Bože, podľa tvojich prikázaní“. Tí hriešnici teda dostali pochvalu od Pána Ježiša, a nie farizeji, ktorí boli spravodliví iba slovami.

Druhý syn reprezentuje sebavedomých formalistov, 'plnitelov zákona', ku ktorým patrili aj farizeji a starší ľudu. Pokladali sa za synov Abraháma a nedokázali prijať spásu, ktorú priniesol Ježiš a začal ju ohlasovať už Ján Krstiteľ. Preto počuli od Krista ostré slová: „Mýtnici a neviestky vás predchádzajú do Božieho kráľovstva“.

Pýtame sa prečo? Prečo Ježiš ostro odsúdil tých, ktorí sa na prvý pohľad zdali spravodlivými? Ježišov súd je však iný. Nemá kategórie ľudských súdov. Príslušníci vyvoleného národa na čele s najvyššími kňazmi a staršími ľudu, boli

prvú povolanie k spásu. Sú to tí istí, o ktorých Pán povedal: „Hovorila a nekonajú“. Počuli kázať Jána Krstiteľa, ktorý Ježišovi pripravoval cestu, ale mu neuverili. Boli si priveľmi istí, že všetko vedia a nemusia sa nič učiť. Boli si priveľmi istí, že sú spravodliví a nepotrebuju obrátenie. Neprijali slovo Jána Krstiteľa a neprijali ani slovo Ježiša. A takto sa ocitli na posledných miestach za ľuďmi nečistými, ako boli mýtnici a neviestky.

PAR

My podobne, ako židovský vyvolený národ, taktiež patríme do Božieho ľudu. Sme členmi spoločenstva, ktoré Kristus získal svojou smrťou na kríži a zmŕtvychvstaním. Sme zrodení z jeho boku, prebodnutého kópiou vojaka. Do spoločenstva Kristovho ľudu sme boli včlenení sviatosťou krstu. To bola práve tá voda, ktorá vytryskla z prebodnutého Kristovho boku, aby nás obmyla od hriechov a urobila milými Bohu.

Ako teda my reagujeme na Ježišove slová adresované predstaviteľom židovského národa? Je to výzva aj pre nás. Aj nás Ježiš pobáda, aby sme sa zamysleli sami nad sebou. Keď uvažujeme nad tým, prečo Ježiš vyriekol taký tvrdý rozsudok nad farizejmi, zistíme, že to bola práve pýcha, ktorá im bránila v Ježišovej osobe spoznať Božieho Syna - Mesiáša. Boli si až príliš sebavedomí svojou spravodlivosťou a dodržiavaním príkazov zákona. Nepochopili, že zákon je prostriedok a nie cieľ cesty k Bohu. Mysleli si, že dokonale poznajú Písma a prorokov a že sa nikdy nemôžu zmýliť. Zabudli na to, že jedinou neomylnou pravdou je Boh. Svojou 'ľudskou neomylnosťou' odsúdili toho, ktorý jediný je Pravda. Aký veľký paradox. Človek vo svojej pýche odsúdil svojho Stvoriteľa. Ježiš o sebe vyhlásil: **„Ja som cesta, pravda a život. Nik nepríde k Otcovi, iba cezo mňa“** (Jn 14,6). Pýcha ich spravodlivosti, dodržiavania zákona a neomylnosti im úplne zaslepila oči. A potom už iba hľadeli a nevideli, počúvali, ale nechápali (por. Lk 8,10b).

Teraz je však na mieste, aby sme sa zamysleli nad sebou. Nie sme aj my tí, ktorí pozeráme, ale nevidíme, počúvame, ale nechápeme? Neprevláda aj v našom konaní a v pohľade na blížnych pýcha? Ako zmýšľame o svojom

blížnom, ktorý teraz sedí v našej blízkosti. Nemyslíme si azda, že sme lepší ako tí druhí? Ak je tomu tak, je čas zmeniť svoje zmýšľanie. Ďakujeme všemohúcemu Bohu, že sa nad nami zmiloval a vo svojom milosrdenstve doprial nám čas na nápravu. Pokiaľ sme pútnikmi na tejto zemi, vždy sa môžeme obrátiť. Vždy môžeme napraviť svoje zmýšľanie.

Pokiaľ sme si úplne istí, že v našom živote a v našich postojoch neresť pýchy nemá miesto, možno sa veľmi mylíme. Pýcha je neresť, ktorá sa dokáže dokonale maskovať. Dokonca, niekedy sa schováva za závoj čnosti. A tak, keď sa niekedy niečo javí ako čnosť, neskôr sa ukáže ako pýcha.

Pred touto neresťou nás dnes Ježiš varuje. Pokiaľ je pýcha v našom srdci, nemá tam miesto ani Boh ani človek. Musíme si uvedomiť, že nie sme až takí dobrí, aby sme nemohli byť ešte lepší. No zároveň musíme mať na zreteli, že ani ľudia nie sú až takí nedobří, za akých ich častokrát pokladáme. Ak máme niekedy dojem, že Boh k nám už nehovorí, skúmajme samých seba, či sme nepostavili tomuto dialógu s Bohom nejakú prekážku. A možno objavíme svoju pýchu.

MY

V dejinách celého ľudstva i v dejinách spásy človeka vidieť neresť pýchy ako príčinu odvrátenia sa od Božích zákonov. Už v raji had naviedol prvého človeka slovami: „Budete ako Boh“. Či to nebola ľudská pýcha, ktorá bola dôsledkom prvého hriechu človeka; alebo Kainova bratovražda, kde Kain vo svojej pýche nedokázal vystáť, že Boh zhliadol na obeť jeho brata Ábela; alebo stavba Babylonskej veže v krajine Senaár, ktorá mala siahať až do neba..?! A tak to je až do dnešných dní. Súdime človeka podľa zdania očí. My sme častokrát tí, ktorých súd je ten najsprávnejší. Myslíme si, že iba my môžeme to alebo ono vykonať najlepšie, že iní na to nemajú. Uvažujme koľkokrát v našich rozhovoroch počujeme alebo aj vyslovíme slová, ako sú napríklad: „A počul(a) si čo urobil?, Vedel si, že on(a)...? Či to nie je práve pýcha, ktorá pobáda človeka rozprávať o chybách blížneho? Človek súdi človeka v slabosti svojej pýchy.

Pýcha vzbudzuje odpor u Boha i u ľudí. Je smiešna u človeka, ktorý je prach a popol. Pýcha ma rôzne prejavy. Či už je to namyslenec, ktorý vyhľadáva

pocty, iný sa usiluje získať slávu aj na úkor duchovných dobier. Iní zas je žiarlivý na druhých a iný je drzý, povýšenecký či arogantný. Pýcha v dejinách spásy bola vždy jednou z najväčších slabostí človeka, ktorá ho vždy priviedla iba k bolestnému pádu.

No na druhej strane v dejinách spásy boli vždy aj ľudia, a musím poznamenať, že tých bolo vždy viac, ktorí spoznali svoju pýchu, ale neostali iba pri poznaní. Napríklad apoštol Peter, keď Ježiš predpovedal svoje utrpenie, mu povedal: **„Pane, to sa ti nesmie stať!“** (Mt 16,22) A neskôr ho trikrát zaprel. No spoznal svoj hriech, svoju pýchu a nadutosť, prosil o odpustenie a odpustenie dostal v slovách Krista: **„Pas moje ovce!“** (Jn 21, 16b). Azda najkrajší príkladom je kajúci lotor na kríži. Počas celého svojho pozemského života bol ovládaný pýchou. V tejto neresti si myslel, že všetko vie a všetko zmôže. Ale až keď uznal svoje pochybenie: **„Ježišu, spomeň si na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva“** (Lk 23,42), vtedy pribil na kríž aj svoju pýchu. A z Ježišových úst pre neho vyšli slová odpustenia, plné dokonalej nádeje: **„Veru, hovorím ti: Dnes budeš so mnou v raji“** (Lk 23,43). Stačilo iba otvoriť sa milosti, ktorú mu Kristus ponúkal. Uvidel seba v pravdivom svetle a spoznal svoju hriešnosť. No ponajprv musel odstrániť pýchu, ktorá mu ponúkala klamlivý pohľad na seba, i na svet.

ADE

Aj my sme niekedy, možno až často zmietaní a ovládaní pýchou. Nebojme sa to priznať, no neostávajme iba pri priznaní. Pretože v srdci plnom pýchy, nie je miesto pre pravdu, pravdu o nás samých, o bližných i o Bohu. Preto chcem seba i vás povzbudiť k práci na sebe, aby sme sa učili žiť kresťanstvo naplno a na všetko pozeráť Kristovým pohľadom.

A v závere ukončím modlitbou svätej Terézie Ježišovej: *„Pane, ty chceš aby sme milovali pravdu a milujeme klamstvo. Chceš, aby sme milovali to, čo je večné, a my sa upíname na to, čo je konečné. Chceš, aby sme túžili po veľkých a vznešených veciach, no my si obľubujeme biedne a pozemské veci. Chceš, aby sme túžili po tom, čo je isté, a my sa obraciame za tým, čo je pochybné...Oslobod' nás od týchto nebezpečenstiev a zbav nás každého zla.*

Amen.

Blahoslavenstvá

Návod na šťastný život.⁷⁵

AI

Chceli by ste byť šťastní? Som presvedčený, že všetci čo sme dnes tu, by sme odpovedali kladne. Otázkou zostáva - 'ako to šťastie dosiahnuť?' Všetci svätí, ktorých sviatok dnes slávime, nám o šťastí rozprávajú svojim životom, ktorý obetovali pre Božiu vec, alebo ho aspoň podriadili Božej vôli.

KE

Vo svojej známej kázni na vrchu, nám Pán Ježiš ukazuje, aká je Božia vôľa pre náš život, ako by mal vyzeráť. Svojim spôsobom dáva návod, akí máme byť, ako máme žiť, aby sme boli šťastní a pripravení na vstup do nebeského kráľovstva.

DI

Ide o podstatné učenie o kresťanskej dokonalosti, ktorú si máme postupne osvojovať. Za Ježišom šli veľké zástupy ľudí – rozprával za mestom a každý ho chcel vidieť. Učeníci – jeho najbližší spolupracovníci, mohli byť niekedy v pokušení cítiť sa dôležitými, či pyšnými, alebo možno bohatými. Možnosť byť s Ježišom, znamenalo pre nich byť nielen váženými, ale poskytovalo im aj príležitosť získať bohatstvo. Zástupy sa sústavne zhromažďovali okolo Ježiša. Ale skôr, než im začal Ježiš rozprávať, učí najprv svojich učeníkov a upozorňuje ich na pokušenia, ktorým budú musieť čeliť ako jeho spolupracovníci. Ježišove blahoslavenstvá, ako nakoniec aj celé jeho kázanie na vrchu, mohlo byť takým usmernením pre učeníkov, hoci ho počúvali aj zástupy.

Ako chápať slovo 'blahoslavenstvo'? Je to čosi ako 'požehnanie', 'duchovné šťastie', 'milosť od Boha', spočívajúca v živote v jeho prítomnosti a

⁷⁵ Porov.: HUPKA, I.: Seminár. Spišská Kapitula : 2007.

podľa jeho vôle. Ako sme počuli, každé blahoslavenstvo hovorí o tom, ako byť radostný a šťastný, avšak tieto slová neznamenajú smiech, potešenie, alebo pozemskú prosperitu. Ježiš stavia myšlienku vtedajšieho chápania svetského šťastia do úplne iného svetla. U neho šťastie znamená: nádej a radosť, ktoré nezávisia od vonkajších okolností, ale pramena kdesi hlbšie. Určite mi dáte za pravdu, keď poviem, že všetci by sme chceli byť šťastní, chceli by sme mať v živote viac šťastia, len nie vždy vieme naisto, ako ho získať. Tu nás Ježiš učí, že nádej a radosť ako najhlbšiu formu šťastia získame vtedy, keď sa priblížime k Bohu službou a poslušnosťou. A k tomu nás dovedú blahoslavenstvá, ak ich aplikujeme do života tak, ako o nich hovoril Pán.

PAR

Ježiš začína svoje kázanie slovami, ktoré si zdanlivo navzájom protirečia. Ale aj spôsob života podľa Božej vôle býva obyčajne v protiklade so svetským. Ak chceme žiť pre Boha, musíme byť pripravení rozprávať a robiť to, čo sa svetu zdá čudné, neobvyklé. Musíme byť ochotní dávať - keď ostatní berú, milovať - keď ostatní nenávidia, pomôcť - keď ostatní zneužívajú situáciu pre svoje ciele... Keď toto budeme robiť, je viac než isté, že jedného dňa dostaneme všetko, zatiaľ čo tí druhí pravdepodobne nič, alebo len veľmi málo. Pretože do nebeského kráľovstva sa nedá vojsť s prázdnyimi rukami, práve naopak, majú byť naplnené dobrými skutkami pre Boha a blížnych. A toho sú schopní práve tí, čo sú chudobní v duchu, t.j. ktorí nie sú pripútaní k pozemským bohatstvám a vo svojich časných starostiach a biedach sa s dôverou obracajú na Boha, od ktorého očakávajú spásu. Jedine takí sú schopní prijať nebeské kráľovstvo.

'Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení'.

Z tejto vety možno porozumieť, že smútok je prirodzenou i keď nie nutnou súčasťou ľudského života. Vstupuje do našich dní väčšinou neočakávane a nebýva vítaným hosťom, čo je pochopiteľné, vzhľadom na našu upriamenosť na šťastný život. Avšak už teraz požehnania sú tí, ktorí s ním dokážu správne naložiť a obetovať ho Bohu napr. za obrátenie hriešnikov. Boh častokrát potrebuje naše utrpenie, aby mohol zachrániť pre večný život tých, ktorí sú od

neho vzdialení. Mnohí ľudia hľadajú šťastie, na čom nie je nič zlé, avšak hľadajú ho na nesprávnych miestach a v nesprávnych veciach, či ľuďoch a také šťastie sa ľahko pomíne, čo spôsobuje smútok. A Boh nemlčí, prináša útechu. Písmo hovorí, že náš Boh je Bohom všetkej útechy, ktorý nás potešuje v každom našom súžení. A to už je dôvod na radosť a nádej!

'Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme'.

Aj Pán Ježiš na inom mieste v evanjeliu o sebe hovorí, že 'je tichý a pokorný srdcom', nám len stačí si z neho zobrať príklad! O tichých ľuďoch sa hovorí, že vedia vládnuť nad sebou. Tu máme príležitosť spýtať sa seba samých, či a ako vládžeme nad sebou my. Nie je to samoúčelné, pretože Ježiš jasne hovorí, že len tichí zedia zem - čím sa myslí večná blaženosť, nebeská vlasť. V tomto prípade je pre nás požehnaním miernosť a skromnosť, ktoré môžu dať vykvetnúť našej pokore prakticky v každej životnej situácii. Potvrdzuje to aj žalmista, keď píše, že sa máme prestať hnevať a zanechať zlosť a nerozčuľovať sa, lebo to vedie len k zlému (*porov. Ž 37,8*). Na inom mieste Písmo hovorí, že v hneve človek koná to, čo nie je milé Bohu. A tu už je treba mať sa na pozore, možno by bolo dobré premyslieť si vopred niektoré naše reakcie na situácie, v ktorých sa ocitáme, resp. či máme vždy svoje správanie pod kontrolou. Pretože Boží prísľub je jasný – pokorní budú vlastní zem a budú sa radovať z hojnosti pokoja (*porov. Ž 37,11*).

'Blahoslavení lační po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení'.

Spravodlivosť je veľmi dôležitá cnosť a je len rozumné sa o ňu v živote opierať. Je dokonca dôležitejšia než láska, pretože tá, hoci je väčšia, stala by sa bez spravodlivosti fanatizmom. Spravodlivosť je ako pevný základ pre všetko naše konanie, ktoré je preniknuté láskou. Nie náhodou sľubuje Ježiš odmenu nasýtenia tým, ktorí horlia za spravodlivosť. Odmenou im bude dokonalá spokojnosť. Spravodlivosť je nevyhnutná aj pre našu spásu. Avšak nie naša vlastná spravodlivosť, ktorú si vytvárame sami a častokrát prispôbujeme našim potrebám, ale spravodlivosť z Boha, založená na viere. Vďaka nej spoznáme Krista, moc jeho zmŕtvychvstania i našu účasť na jeho utrpení. Toto poznanie

nám pomôže pripodobniť sa mu v smrti, aby sme aj my mohli dosiahnuť vzkriesenie z mŕtvych (*Flp 3,9-10*).

'Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo'.

Tu nám Pán Ježiš pripomína najvznešenejšiu Božiu vlastnosť, ktorou je milosrdenstvo. Boh sám sa skláňa ku nám a je milosrdný, odpúšťa nám. Povzbudzuje nás a očakáva, že my budeme konať takisto vo vzťahu k našim blíznym, hlavne k tým, ktorí nám ubližujú. Ide o ten istý princíp, ktorý je obsiahnutý aj v modlitbe Pána: 'odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame našim vinníkom'. Iba ťažko môžeme očakávať odpustenie od Boha, ak my sami nevieme, alebo nechceme odpúšťať. Preto nás Boh volá k láskavosti a milosrdenstvu v našom živote. Ak toto volanie vypočujeme, bude aj nám udelené milosrdenstvo.

'Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha'.

Táto veta je veľmi zrozumiteľná, ale nezaškodí, ak sa spolu so žalmistom spýtame seba samých: kto smie vystúpiť na vrch Pánov, kto smie stáť na jeho mieste posvätnom? Môže to byť len ten, kto má nevinné ruky a čisté srdce, nikto iný (*porov. Ž 24,3*). Je to preto, lebo Boh je absolútne svätý, absolútne čistý, v jeho prítomnosti neobstojí nič, čo je len trocha nečisté. Preto nám Ježiš v tomto blahoslavenstve už dopredu hovorí, že sa máme snažiť prežiť svoj život čo najlepšie a žiť čisto už teraz, aby sme boli pripravení, lebo nevieme dňa ani hodiny, kedy sa ocitneme pred Božou tvárou. Snažiť sa o čisté srdce až na sklonku života, môže byť už príliš neskoro. Aj Písmo hovorí, že keď sa Pán zjaví, budeme mu podobní, lebo ho budeme vidieť takého, aký je. A každý, kto má túto nádej v neho, usiluje sa byť čistý, ako je on čistý (*porov. 1Jn 3,2-3*).

'Blahoslavení tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi'.

Ježiš je knieža pokoja. Život s ním a v ňom, prináša aj nám pokoj. A k tomu sme povolaní, všade kam prídeme, prinášať pokoj. Dajme pozor, aby to nebol tzv. osobný pokoj bez záujmu o chaos vo svete, ale aby to bol 'Pánov pokoj', ktorým sa svet premení na oázu pokoja aspoň tam, kde sa nachádzame my. Prosme preto Ježiša, aby nás voviedol hlbšie do svojho pokoja.

'Blahoslavení prenasledovaní,

lebo ich je nebeské kráľovstvo a majú hojnú odmenu v nebi'.

Ježiš tým chce povedať, aby sme napriek všetkému, boli šťastní i keď sme prenasledovaní. Prenasledovanie môže byť dobré z viacerých dôvodov: jednak odvracia našu pozornosť od pozemskej odmeny a smeruje ju na Boha, ďalej odhaľuje tých, ktorí majú povrchnú vieru, naopak posilňuje vieru tých, ktorí vydržia a slúži ako príklad tým, ktorí nás budú nasledovať. Môže byť pre nás útechou vedieť, že najväčší Boží proroci boli v minulosti prenasledovaní, o prvých kresťanoch ani nehovoriac. Ak sme prenasledovaní v súčasnosti znamená to, že sa máme osvedčiť vo vernosti. V budúcnosti Boh odmení verných tak, že im dovolí vstúpiť do svojho večného kráľovstva, kde už nikdy nebude žiadne prenasledovanie.

MY

Svoje najdlhšie kázanie začína Pán Ježiš opisom vlastností, ktoré hľadá u svojich nasledovníkov. Tých, ktorým tieto vlastnosti vydržia do konca, nazýva šťastnými, pretože Boh má odložené pre nich niečo zvláštne. Zaujímavé je, že každé blahoslavenstvo je takmer v priamom rozpore so spôsobom života dnešnej spoločnosti. V poslednom blahoslavenstve Pán dokonca upozorňuje na to, že vážne úsilie získať tieto vlastnosti vyvoláva opozíciu. Avšak najlepší príklad každej vlastnosti možno nájsť u samého Ježiša. Ak je naším cieľom stať sa mu podobnými, blahoslavenstvá potom budú ovplyvňovať spôsob nášho každodenného života. A to je veľmi dôležité pre náš budúci život v Božom kráľovstve. Len si spomeňme, keď Ježiš počas svojho účinkovania oznámil, že sa priblížilo nebeské kráľovstvo, ľudia sa prirodzene pýtali, za akých podmienok bude možné sa do neho dostať. Pánova odpoveď bola, že ich život musí byť odlišný od života ich vodcov. Mnohí ľudia hľadajú šťastie, ale to ľahko pominie. Len veľmi málo ľudí hľadá Božiu radosť, ktorá nepominie nikdy. Položme si otázku: sú naše názory a stanoviská kópiou egoizmu, pýchy a túžby po moci, ako je to vo svete, alebo odrážajú ideál, ku ktorému nás Ježiš pozýva? Ak nežijeme podľa Ježišových slov, skôr či neskôr zistíme sami na sebe, že Božie

posolstvo používame iba na presadzovanie svojich osobných záujmov. Je dobré k blahoslavenstvám pristupovať ako k celku, nie vyberať si z nich to, čo sa nám hodí. Pretože opisujú to, o čo by nám, ako Kristovým nasledovníkom, malo v živote ísť.

ADE

Buďme vďační v srdci voči nášmu Bohu, ktorý sa o nás stará. Jednak nám zanechal príklad svojho života, ktorým sa môžeme riadiť, ale aj odkaz: ako máme žiť my svoj život, aby sme boli šťastní raz v nebi, ale už aj tu v pozemskom živote. Drahý Ježišu, ďakujeme ti za tvoju lásku a požehnanie, ako aj za príklad života všetkých svätých, ktorí dnes v nebi za nás orodujú. Prosíme ťa, nauč nás žiť blahoslavenstvá tak, ako si to praješ ty, aby sme sa raz mohli s tebou radowať navždy.

Amen.

Dvadsať siedma nedeľa v roku „A“

Mt 21,33-43

Najvyššia hodnota

Vyprovokovať k prehodnoteniu hodnôt. Je Boh na prvom mieste?⁷⁶

AI

Priznajme si, bratia a sestry, že niektoré hodnoty, ktoré denne potrebujeme, si málo vážime. Nemáme úctu k chlebu, k zdraviu, k prírode... Týmto darom často mrháme a znevažujeme ich. To isté môžeme povedať aj o duchovných, nadprirodzených hodnotách, ktoré nám dáva Boh. Stávajú sa pre nás často príťažou a niekedy ich prijímame až s nechutou.

KE

Z evanjelia vo mne rezonuje veta, ktorá sa vyskytuje na viacerých miestach vo Svätom písme a pomáha mi byť v strehu, keď sa snažím rozlíšiť pravé

⁷⁶ Porov.: KRÁTKY, M.: Seminárna práca. Badín : 2007.

hodnoty. A je to táto veta: „**Kameň, čo stavitelia zavrhli, stal sa kameňom uholným**“ (Mt 21,42).

DI

Posledné slovo som ako malý chlapec nechápal, lebo hovorí o veci, ktorá je v našom terajšom stavebníctve málo známa. Ježiš tu hovorí o 'uholnom kameni'. Problém ktorý som mal, bol spôsobený tým, že som si nevedel predstaviť čo to je za kameň. Vždy som si pod slovom 'uholný' predstavil uhlie. No výraz 'uholný kameň', sa môže podľa pôvodného textu preložiť aj ako 'základný kameň', ako uholný kameň i svorník, čo je kameň používaný v určitých stavbách, ktorý keby sme vybrali, tak sa zrúti celá stavba. Sám Ježiš Kristus sa prirovnáva k tomuto kameňu; židia ktorý ho počúvali si dobre uvedomovali o čom hovorí.

Príbeh, ktorý Ježiš rozpráva v tomto podobenstve, obsahuje niečo, čo presahuje každú ľudskú surovosť. Nijaký nájomník vinice sa tak nezachová. Príbeh nie je vzatý zo života. V každodennom živote sa totiž také niečo nestáva. Práve svojou nemožnosťou tento príbeh ukazuje, aký nezmyselný je postoj farizejov a učiteľov zákona, ktorých tu prirovnáva k nájomníkom. Tým, že im Ježiš takto ukazuje nezmyselnosť ich postoja, predstavuje neveru ako bláznovstvo, aké by človek v každodennom živote nikdy neurobil.

Rovnako je ľudskému chápaniu nepochopiteľná Božia nekonečná добрota, ktorou zahrňa nás ľudí. Boh koná tak, ako by nijaký majiteľ voči svojim nájomcom nekonal. Hľadá človeka s takou trpezlivosťou, akej na zemi niet. A predsa má aj táto trpezlivosť hranice. Toto podobenstvo je teda poslednou Ježišovou ponukou, za ktorou bude nasledovať trest, ak bude odmietnutá.

PAR

Toto podobenstvo veľmi dobre vystihuje situáciu človeka v tomto svete a jeho postoj voči Bohu. Boh nám dal všetko, čo sme a čo máme. Vykresľuje, v akom vzťahu sa nachádzame k Bohu. Nie sme otroci a nie sme ani suverénni páni, sme správcovia zvereného majetku. Nemáme svoju prácu do detailu určenú ako otroci, ale na druhej strane si nemôžeme so zvereným robiť to, čo sa

nám zachce. A z toho, čo sme z milosti Božej získali, máme nie všetko, ale čiastku, odovzdať Pánu Bohu. Boh neberie všetko, ale len čiastku. Hoci mu všetko patrí, nechce všetko.

Boh sa podobne ako hospodár v podobenstve zdanlivo utiahol. Človek si časom navykol na Božiu utiahnutosť a to do takej miery, že sa zdá, akoby Boh úplne vypadol z roly. Človek miesto toho, aby sa pokladal za správcu, začína sa pokladať za majiteľa sveta. Narába so svetom, ako keby on sám bol vládcom a zákonodarcom. Pokušenie a pád Adama sa opakuje v mnohých variáciách v celých dejinách. Človek si zobral svoj život i svet do vlastných rúk a sám chce rozhodovať o tom, čo je dobré a čo zlé.

Boh berie človeka úplne vážne, žiada od neho počet, pokladá ho za dospelého a dokonca za svojho partnera v dejinách sveta. Svoj charakter a svoje požiadavky zjavil v Božom slove, svoju tvár ukázal v osobe Ježiša Krista. A ten jasne hovorí, že chce byť milovaný a že ho miluje len ten, kto ho poslúcha. Robí to prostredníctvom poslov, ktorí Božím slovom klopú na naše svedomie.

A čo robí človek s týmito Božími poslami, či už osobnými, alebo neosobnými, viditeľnými a či neviditeľnými? Tých neviditeľných odbije tým, že odmietne počúvať nepríjemný hlas svedomia a radšej sa pôjde niekde zabaviť, alebo Božiemu hlasu unikne pomocou drog, alkoholu, práce a zábavy. A tých osobných a viditeľných jednoducho vyhodí z domu, môže to byť vlastná matka alebo otec. Človek nakoniec surovo odmietne aj Božieho Syna. Zabije ho v duchu svojím nezaujmom.

Súčasný človek chce byť bohom namiesto Boha. Byť jeho synom, priateľom alebo dokonca partnerom, pokladá za niečo pod svoju úroveň. Čo ho zaujíma, je iba svet - ako jeho vlastníctvo a jeho jediný domov. Život na ňom si zariadi, ako keby Boha nebolo, ako keby nejestvoval nijaký ním zjavený poriadok. On - človek, sám určí, čo je dobré a čo zlé. Zábava a konzum sa mu stávajú náhradou za stratený raj. Odmieta pokánie, ktoré by ho priviedlo k prameňu skutočnej blaženosti, ale hľadá možnosť vyžitia v číms ďalej, tým viac a viac prešpekulovanej zábave.

MY

Ale koho vlastne postihuje táto snaha vylúčiť Boha? Samotného človeka! Sártre tvrdí: „Veď je to predsa jasné a zrejmé: bez Boha vyhráva iba smrť, bez Boha sa uplatní iba zlo, bez Boha má posledné slovo iba nezmysel!“

Nietsche predpovedal strašné katastrofy v čase, keď sa ľuďom podarí zabiť Boha: nezmysel, zloba, smrť! S perspektívou katastrofy pre 'Bohovrahov', končí aj dnešné podobenstvo.

Svätý Filip Neri raz navštívil priateľa, ktorý bol veľmi bohatý, ale aj skúpy. Keď vstúpil do jeho domu, všimol si, že na stene mu visí kríž. Vyzval ho: „Skús ho dočiahnuť!“, ale on, hoci sa naťahoval, nemohol. „To musíš takto“ a dal mu pod nohy skrinku, v ktorej mal uložené peniaze. „Sem vystúp a teraz dočiahni kríž.“ A šlo to. Filip na úspešný pokus svojho priateľa reagoval: „Každý, kto chce dočiahnuť Krista, musí si pod nohy podložiť svoje bohatstvo.“ Filip bol v tejto udalosti poslom pre svojho priateľa.

Preto nezatvárajme si ani my pred takýmito poslami oči, uši ale najmä srdcia. Chcé, aby vinica našej duše bola dobre obrobená a prinášala úrodu.

ADE

Dnešné podobenstvo je teda aktuálne aj teraz. Otázka bojkotu Boha sa netýkala len židov, ale týka sa nás všetkých. V podstate ide vždy o hodnoty, ktoré sú v našom živote na prvom mieste. Boh a spása by mali byť najvyššími hodnotami pre každého veriaceho. Spása spočíva v prijatí Ježiša ako Pána; spása je v prijatí životného programu, ktorý nám dáva Boh vo svojom Synovi a podľa tohoto programu prinášať ovocie a dovoliť Bohu, aby ho oberal.

Preto položme si každý vo svojom srdci otázku. 'Aký je môj vzťah k Bohu? Akú úlohu hrá v mojom živote? Čo pre mňa znamená? Je pre mňa skutočne najväčšou hodnotou?' Neutekajme pred týmito otázkami. Ono sa dá celkom kľudne chodiť do kostola a žiť stále svoj vlastný život nepodriadený Bohu.

Dá sa chodiť do kostola a s Bohom pri tom absolútne s ním nerátať vo svojom živote - no a práve tak to robili aj farizeji, ktorí nechceli prijať Božiu korektúru do svojho života. Amen.

Hurá na hostinu

Boh nás stále volá - neodmietnime.⁷⁷

AI

Spomínam si z hodín náboženstva. „Kto začína modlitbu ako prvý - my alebo Boh?“ Takto sa nás opýtal pán farár na náboženstve. My sme dumali, dumali a videlo sa nám, že podľa všetkého to začíname my. Potom pán farár musel dlho vysvetľovať čo robí Pán Boh, čo všetko podnikne, čo pre nás vymyslí, kým nám konečne dopáli a zdvihne konečne tie naše oči k nemu. Celkom nás presvedčil. Boh nás vždy pozýva prvý a my sa necháme pozvať, alebo chodíme nevšímavo okolo. Sme veľmi podobní pozvaným z dnešného evanjelia.

KE

Pán Ježiš nám hovorí o nebi, keď prirovnáva, hovorí: **„Nebeské kráľovstvo ku kráľovi, ktorý vystrojil svadobnú hostinu svojmu synovi“** (Mt 22,2). Hostinu, kde je všetko prichystané - jedlo pitie už čaká, len prísť a veseliť sa. Ale pozvaní nechceli ísť. Nedbali na kráľa a odišli, jeden na svoje pole, jeden za svojim obchodom...

DI

Evanjelista Matúš píše o nebeskom kráľovstve ako o hostine, nemyslí to len symbolicky. Božie kráľovstvo bude tým najbližším osobným spoločenstvom Boha a Božieho ľudu. Najprimeranejším výrazom tohto je práve spoločné stolarie. U starých Izraelitov, aj u iných orientálnych národov, hostina - to bol pokrm. Ten znamená spolupatričnosť, zdvorilosť, pohostinstvo. A hostina znamená aj radosť a to plnosť radosti. Nie je to len bujarý smiech, ale 'rozradostenie sa', dobrota, veselosť srdca. Výrazy ktoré my prekladáme ako radosť v hebrejčine znamenajú dokonca 'radosť akú má Boh'. Teda až k takejto radosti nás volá Boh. Volá nás na svadobnú hostinu - tá vtedy v Izraeli trvala sedem dní. V biblickom jazyku to znamená, že: Boh nás volá k tejto hostine a radosti; bude

⁷⁷ Porov.: POLÁK, V.: Seminár. Barín 2007.

tam hojnosť a radosť v plnosti, ktorá bude trvať večne. Hostinu živo opisuje aj prorok Izaiáš v prvom čítaní. Pán vystrojí hostinu s mnohými šťavnatými jedlami, s výborným najjemnejším vínom. Tu zotrie slzu z každej tváre a odstráni hanbu zo svojho ľudu.

PAR

Boh pozýva. Všetko je pripravené. Bratia a sestry, kto by to odmietol? Museli by sme si nadať do hlupákov, keby sme to urobili. A predsa...stávalo sa to za Ježišových čias, stáva sa nám to aj dnes... Občas sme tak prehnane praktickí a pragmatickí, že Božie pozvanie sa nám zdá ako príťaž. A dobrý Pán Boh robí všetko pre to, aby sme si všimli jeho volanie. Hej, aj tu na zemi. Tie každodenné zázraky, tie ktorých je toľko, že nám zovšedneli, berieme ich samozrejme. Myslíte si, keby Pán bol suchý pragmatik, že by svet vyzeral takto? Na svete je toľko zbytočnej nádhery a pri troške všímavosti zbadáme tento dar a pozvanie pre nás. Také kvety - myslíte, že by ich včela nenašla keby boli všetky rovnaké? Keby šlo o pragmatickosť, vôbec by nemuseli byť kvety a peľ by rozniesol vietor. Alebo tie naše šťavnaté jablká, hrušky ..... plod by mohlo byť šedivé zošúverené vrecúško s jadierkami. Ale je tu 'nepragmatická chutná sladká šťavnatá 'zbytočná' dužina', dobrá na chuť a pekná ešte aj na pohľad. Je to nádherný dar: tie naše pestré lúky, aj ostatné stvorenie... pestré sfarbenie vtákov a ich spev! Veď to mohlo všetko krákať ako vrany.

Ani to Božie stvorenie nie je sucho pragmatické. Ako takých 'malých ušiakov' nás občas chytilo a pozbíjali sme búdky pre vtáčatá. Väčšinou sa nám tam vtrepali škorce. Predstavte si letné ráno. Škorec vyletí z búdky, tam ho čaká päť hladných krkov. Sadne si na vyšší konár a skoro dobrej polhodiny márne sily a vyspevuje. Potom celý deň ozlomkrky lieta, naháňa muchy, vláči chrobáky. A večer sa zlietli všetky škorce z okolia a vyspevovali spolu. Vždy mi to prišlo obdivuhodné. Najnádhernejšie Božie stvorenie nie je ani slnko, ani milióny hviezd, ani kvety, ani zvery, hoci to všetko je nádherné, ale 'na obraz Boží stvorený človek'. Všetko je tu pre neho. Rozumný človek by mal zbadať aj tieto Božie dary a trošku vďačnosti by nám nezaškodilo. Nezabudnime ani na

tie najväčšie dary, na tie nadprirodzené, Ježišovo utrpenie a smrť za nás a Eucharistiu. Boh nás pozýva a dáva to najlepšie, čo existuje - seba. Do Božieho kráľovstva neskočíme naraz - poznáte podobenstvá o horčičnom zrnku, o kvase ktoré prekvasí celé cesto. To nejde skokmi, na zemi budem iný a potom po smrti... 'šup, skok do neba'. Už tu sa musím pomaly učiť odpovedať na Božie pozvanie a prijímať ho.

MY

Často počujeme: „Kdeže ja mám čas na modlitbu, to viete robota, rodina, starosti....to vám farárom, vám je hej - ráno sa zobudíte a máte fajront, ale čo my obyčajní pracujúci,... to sa nedá!“

Viete, bratia a sestry, ťažko sa mi to počúva, keď si spomeniem na svojho starého otca. Veľa toho nepoznám, ale nepoznám ani človeka, ktorý by bol v živote viac drel ako on. Čokoľvek robil, prežehnal sa pred každou robotou, pomaly, pokojne. Stalo sa, keď som neskoro večer vošiel k nim, videl som tohto upracovaného človeka, ako kľučí pri posteli, bolo to pre mňa viac ako by som prečítal neviem aký traktát o modlitbe. A ráno, prvé čo urobil, keď sa zobudil, nevstal ale kľakol. A to dlhé, dlhé roky vstával pred štvrtou. To bol človek, čo vedel sláviť sviatok. Celý týždeň chodil v montérkach a strmým krokom, ale prišla nedeľa, dal si bielu košeľu, šiel na svätú omšu. Potom presedel pod jabloňou na lavičke dlhé hodiny. Pomalým krokom ponavštevoval celú rodinu.

V Knihe Gn je taká krásna veta: 'Vo sviatočný deň sa budeš kochať v Pánovi'. Asi sa mu to podarilo. Myslím, že tento môj starý otec prijal pozvanie od Boha a dúfam, že teraz už s ním hoduje na večnej hostine. Aby sme aj my mohli započuť to pozvanie, ráno nevstaňme, ale kľaknime. Pár minút chváliť Boha, dať mu svoje starosti. A večer zas na pár minút kľaknúť, pospomínať si, čím všetkým ma pozýval Boh, čo všetko mi dal, aby mi spríjemnil deň, koľko sily mi dal, keď ma uznal za hodného vydržať aj neprijemnosti... a ďakovať...a ďakovať.

ADE

Boh nás volá. Prosme ho, aby naše voly, pole, bankové konto, živnosť, daňové priznania, autá....nikdy nedostali prednosť pred Božím kráľovstvom. A čas nepremárnime, využime ho aj na sväté veci. Amen.

Pravá sloboda

Kresťan musí byť slobodný od hriechu v dnešnom svete.⁷⁸

AI

Ľudia najviac rozprávajú o zdraví vtedy, keď zdraví nie sú. Tak isto rozprávajú o slobode, keď sú v nebezpečenstve, že ju stratia, alebo keď sú v otroctve. Keď Pán Ježiš prišiel do krajiny, ktorá bola zotročená a podmanená, dalo sa len očakávať, že niektorí nebudú túžiť po inom oslobodení, než po oslobodení politickom. Keby bol Kristus iba etickým reformátorom, priniesol by práve túto slobodu. Ale Kristus bol Spasiteľom a priniesol slobodu, ktorá je dôležitejšia ako sloboda politická - slobodu duchovnú. Preto veľmi jasne hovorí:

KE

„Dajte cisárovi, čo je cisárovo a Bohu, čo je Božie“ (Mt 22,21).

DI

V Izraeli boli dve skupiny, ktoré mali rozličný pohľad na cisára – herodiáni a farizeji. Herodiáni netvorili ani sektu, ani náboženskú školu. Boli politickou stranou. Druhou skupinou boli farizeji, ktorí sa práve nachádzali na vrchole moci. Odmietali uznať akúkoľvek autoritu Ríma. Obe skupiny sa k sebe správali nepriateľsky. Nielen kvôli rozdielnemu názoru na politickú situáciu, ale aj preto, že herodiáni sa nezaujímal o náboženstvo, kým farizeji sa vyhlasovali za 'dokonalé vzory náboženstva'. Nepriatelia chceli Ježiša zatiahnuť na pôdu politiky. Márne! Ježiš nebol ani politik, ani sociálny reformátor. Otázka farizejov, či je dovolené platiť daň cisárovi, bola zákerná. „Nie“, urobí z Ježiša zradcu v očiach cisára. „Áno“, urobí z neho zradcu v očiach ľudu. Ježiš neodpovedal ani áno, ani nie. Nešlo o problém 'Boh alebo cisár', ale o problém 'Boh a cisár'. Preto Ježiš povedal: „Čí obraz je to?“ „Cisárov“, dali mu odpoveď. **„Dajte teda cisárovi, čo je cisárovo...“** Aby predišiel obvineniu, že služby cisárovi

⁷⁸ Porov.: GARBIAR, P.: Seminár. Spišská Kapitula : 2007.

dišpenzuje od služby Bohu, hneď dodal: „**A čo je Božie Bohu!**“ Čo je Božie? Na čo asi myslel? Musí to byť všetko, na čom je Boží obraz a jeho meno. Hľadáme tento nápis a obraz okolo seba. Nájdeme ho vo všetkých krásach tohto sveta a Boží obraz nájdeme predovšetkým v sebe. Svedectvo nám podáva aj kniha Genezis: „**A stvoril Boh človeka na svoj obraz, na Boží obraz ho stvoril, muža a ženu ich stvoril.**“ Zo všetkého, čo na svete vidíme, je človek najlepším a najkrajším obrazom Boha a má na sebe Boží nápis. Peniaz mal vtlačený obraz cisára. Aký obraz mali v sebe tí, čo sa pýtali?

PAR

Koreň zla v ľudstve je omnoho hlbšie, než sa nazdávajú ľudia a Ježiš ho videl a poznal. Je to hriech. Ježiš prišiel bojovať proti hriechu a proti duchovnej neslobode, ktorá z neho rastie. Len zo slobody od hriechu môže vyrásť požehnanie v ľudstve. Položil aj svoj vlastný život za nás, aby sme opäť dávali Bohu to, čo je Božie. Ľudská vôľa nemôže byť ohrozená zvonka. Môže byť zradená len zvnútra, slobodným rozhodnutím. Ježiš o tom hovorí: „**Veru, veru hovorím vám: Každý, kto pácha hriech, je otrok. A otrok neostáva v dome navždy; navždy ostáva syn**“ (Jn 8,34–35). Ježiš postavil do protikladu otroka a syna, aby poukázal svojim poslucháčom, že sú otrokmi hriechu. On - Syn, prišiel medzi nich - otrokov hriechu, aby ich oslobodil nie politicky, ale duchovne. Toto oslobodenie prinesie obnovu otrokom hriechu. Žiaden otrok nemusí byť natrvalo v hriechu, lebo je tu niekto, kto ho vykúpi zo zlého. Vyslobodenie z otroctva hriechu však niečo stálo. Bude vykúpené tým, ktorý sa dobrovoľne stal otrokom. Svätý Pavol píše: „**On, hoci má božskú prirodzenosť, nepridrži sa svojej rovnosti s Bohom, ale zriekol sa seba samého, vzal si prirodzenosť sluhy, stal sa podobný ľuďom; a podľa vonkajšieho zjavu bol pokladaný za človeka. Uponížil sa, stal sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži...**“ (Flp 2,6–11). Pri pohľade na Kristov kríž si máme uvedomovať, že už nemusíme otročiť hriechu, ale môžeme prežívať slobodu Božích detí. Sloboda, ktorú dáva Boh, je sloboda duchovná, nie politická. Dovoľme Bohu, aby prenikol do nášho života. Musíme objaviť tú pravú slobodu. Niekedy si

myslíme, že sme nábožní, keď chodíme do kostola. Ale keď sme mimo kostola, chceme viesť taký život, aký vedú iní. Toto nie je spôsob, ako 'odovzdať, čo je Božie Bohu'. My kresťania nežijeme dva životy: jeden v kostole a druhý v spoločnosti, ale jeden! Správna cesta spočíva v slobode od hriechu.

MY

Jeden väzeň sa mal vrátiť domov z dlhoročného väzenia. Keď sa približoval deň jeho prepustenia, rozhodol sa, že napíše svojim rodičom. Domov mal cestovať vlakom. V liste im vysvetľoval, že ak chcú, aby sa vrátil domov, nech na strom pri železničnej stanici priviažu bielu stužku. To bude znak, že mu odpustili. Muž cestoval so spoluväzňom. Čím viac sa približovala rodná dedina, tým bol nervóznejší. Keď vlak zastal v rodnej obci, nechcel sa ani pozrieť von oknom. Bol presvedčený, že mu rodičia neodpustia. Na naliehanie kamaráta však otvoril oči. Na jeho veľké prekvapenie, celý strom bol obviazaný bielymi stuhami. Vtedy sa mu do očí tlačili slzy a zo srdca mu spadol veľký kameň. Veď jeho rodičia ho znova prijali domov.

Kristov kríž je pre nás takouto veľkou bielou stuhou, ktorá nám máva a ktorá nám chce povedať, ba doslova na nás kričí: Ten, ktorý je bez hriechu, zobral tvoje hriechy na seba, hoci bol slobodný od nevyhnutnosti smrti, prijal ju a hoci bol oslobodený od kríža, objal ho. Vráť sa domov. Nemusíš byť otrokom. Tvoj domov je v nebi, tam je tvoj Otec, ktorý na teba čaká. Dávaj Bohu, čo patrí Bohu. Ty patíš ku mne.

So svätým Augustínom môžeme volať: „Pre seba si nás stvoril Bože a nespokojné je naše srdce, kým nespočívne v tebe.“

ADE

Prajem nám všetkým, aby sme denne zakúšali, čo je to duchovná sloboda, čo je to oslobodenie od hriechov a čo je to radosť byť slobodným Božím dieťaťom.

Amen.

Sila lásky

Povzbudiť veriacich k vzájomnej láske.⁷⁹

AI

Život každého človeka by sme mohli prirovnať k ceste. Na túto cestu človek nastupuje pri narodení. Sú na nej križovatky, dlhé rovné úseky a dáte mi za pravdu, že aj strminy, po ktorých neradi chodíme. Po tejto ceste nekráčame sami ale vidíme na nej rôznych ľudí. Okolo niektorých len tak prejdeme, s inými strávime dlhý úsek cesty. Môžu nás obohatiť, ale aj zmiasť. My sa nesmieme nechať odradiť. Cieľ našej cesty je jasný. Preto musíme kráčať pomaly a vytrvalo.

KE

A radu na cestu dostávame od samého Ježiša: **„Milovať budeš Pána svojho Boha... a svojho blížneho, ako seba samého“** (por. Mt 22,39).

DI

V Novom zákone sú spory Ježiša s farizejmi a zákonníkmi veľmi časté. Slovo 'farizej' nemalo v Ježišových časoch taký význam ako dnes. Farizeji boli poprednými autoritami. Ich názory sa brali veľmi vážne. Boli svätého života a žili veľmi asketicky. Dnes by sme mohli povedať, že to bola istá a dosť významná náboženská skupina. Ľudia si ich uctievali, mali popredné miesta v synagógach a na hostinách. A naraz sa v ich živote objavil istý Ježiš z Nazareta, obyčajný tesár a kritizuje od základu ich život.

Ostro kritizoval ich povrchnosť. Preto sa vybrali za Ježišom, aby ho podchytili a mohli ho odsúdiť. Pýtali sa ho **„Ktoré prikázanie je najväčšie.“** Ježiš pozná ich skazený úmysel, nenecháva sa vyviesť z miery a odpovedá im. **„Milovať budeš Pána svojho Boha, celým svojim srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myslou“** a potom dodáva **„Milovať budeš svojho blížneho, ako seba samého.“**

⁷⁹ Porov.: HOLUBČÍK, D.: Seminár. Spišská Kapitula : 2007.

Táto odpoveď je veľmi zaujímavá a múdra. Nehovorí im niečo nové, čo by nepoznali, ale odvoláva sa na Mojžišov zákon. Hovorí im to, čo sami dobre poznajú, ale nedodržiavajú. Prvé prikázanie je z Knihy Deuteronomium. Druhé zas reaguje na knihu levitských predpisov. Týmito slovami ich úplne odzbrojil. Nemohli ho obžalovať z bludov, lebo citoval zákon, ale na druhej strane mlčali, lebo by si museli uznať, že sami tieto predpisy nepoznajú a nedodržiavajú. Môže sa nám zdať kruté, že Ježiš ponížil farizejov. Ale robí to preto, že miluje svoj národ. Nenecháva ich bez poznania pravdy. A to je láska. Ježiš sa im snaží vysvetliť pravdu podľa zákona, ktorý je ich vlastný. Pozrime sa aj na to, že Ježiš nikdy týchto ľudí ani netrestá ani neodsudzuje. Hovorí len pravdu a je na nich, či túto pravdu príjmu alebo nie. Veď neprišiel na to, aby svet odsúdil, ale na to, aby sa skrze neho svet spasil. A on nechce smrť hriešnika, ale aby sa obrátil a žil. On každému chce darovať život, aký si nikto nevie ani predstaviť. Prišiel na našu Zem, aby nás vykúpil z otroctva hriechu. Toto je hlavný cieľ Ježišovho pozemského života. Ale jeho láska k nám sa prejavuje aj v tom, že nikoho zo židov nenúti k prijatiu. Ponúka sa celkom slobodne a dobrovoľne. Ukazuje nám pravú cestu a preto nám dáva najväčšie prikázanie - prikázanie lásky.

PAR

Čo my urobíme s týmto prikázaním, to je na nás samých. Môžeme s ním narábať v zhode s evanjeliom, alebo ho môžeme premárniť ako sluha, ktorý zakopal talent, čo mu zveril hospodár. On odmieňa sluhov nie podľa momentálneho úspechu, ale podľa ochoty k službe a podľa schopností, ktoré mali. Ten, ktorý mal najviac schopností a dostal najviac talentov, musel aj najviac odovzdať. Zle by bolo, keby odovzdal len jeden talent. A ten sluha, od ktorého sa čakalo, aby odovzdal len jeden, nemusel odovzdať dva. Pán by si ho vážil rovnako, ako prvého. No pre jeho lenivosť dostal spravodlivú odplatu. Tak aj my sa snažme tieto prikázania lásky, ktoré nám dal Ježiš, plniť čo najhorlivejšie.

Dajme si predsavzatie, že budeme pamätať na Boha každý deň a že sa budeme pridržať jeho prikázaní. Oni sú tu preto, lebo pomáhajú rozširovať

lásku na zemi. Možno sa teraz pýtate, ako zistíme veľkosť svojej lásky k Bohu, keď ho nevidíme? Je to jednoduché. Uvidíme to na tvárach našich blížnych. Preukazujme im nezištnú lásku. Pomáhajme im, keď nás o to prosia, ale aj vtedy, keď sami vidíme, že potrebujú pomoc. Vo svojich blížnych máme vidieť tvár samotného Ježiša, ktorý je možno pri studni a prosí o vodu, ako istú samaritánku. Niekedy kráča v našich blížnych krížovou cestou a dobre mu padne, keď mu poutierame šatkou tvár, alebo pomôžeme niesť jeho kríž. Keď takto budeme pozeráť na svojich blížnych, nebude nám zaťažko im pomáhať a pamätajme si, že práve vtedy v nás prebýva Boh a sme plní lásky.

Je tu ešte jedno veľké úskalie. Často hovoríme „Nech začne takto žiť ten druhý, môj sused, kamarát, spolužiak... Ja budem robiť dobre až potom.“ Takýmto zmýšľaním sa nikde nedostaneme. Sám Ježiš to hovorí jasne: „Ak ideš do chrámu a položíš svoj dar na oltár a zistíš, že tvoj brat má niečo proti tebe, nechaj svoj dar a choď sa najskôr zmieriť so svojim bratom. Až potom príď a obetuj svoj dar.“ Na inom mieste upozorňuje: „pokonaj sa ešte na ceste, aby ťa nevydal sudcovi...“ Sú to tvrdé slová Ježiša a platia aj dnes. Naša iniciatíva je nevyhnutná na to, aby sa pohli veci dopredu. Keby sme napríklad v práci alebo v domácnosti čakali na to, kedy to ten druhý urobí, nikdy by sme sa nedočkali. A je aj trochu smiešne pozeráť po druhom, kedy splní to, čo ja mám urobiť.

MY

Usilujme sa napredovať v láske. Je to cesta po ktorej sa dá kráčať len pomaly, krôčik za krôčikom a s otvorenými očami.

V tomto sú nám vzorom svätí. Za svojho života boli často potupovaní, nepovšimnutí. Museli pretrpieť veľa príkoria pre svojho Pána. On ich za túto vernosť odmenil mnohými milosťami. Napríklad svätý František Assiský musel odísť z domu, aby mohol nasledovať hlas toho, ktorý si ho povolal. Zriekol sa celého svojho majetku, ba dokonca aj mena. So svojimi spoločníkmi sa utiahol do ústrania a nič mu nebolo ťažké, lebo ho motivovala Božia láska.

Ak sa nám zdá, že žil niekedy dávno a jeho poslanstvo je pre moderného človeka neaktuálne, tak sa mýlime. Božia láska je stále tá istá cez všetky stáročia

a ostane taká až do konca čias. Aj dnes žijú tak ako pred pár rokmi žili ľudia, ktorí neváhali dať svoj život. Prečo? Lebo ich viedla Kristova láska.

Biskup Ján Vojaššák bol jedným z nich. Vtedajšia štátna moc ho uväznila v jeho vlastnom dome v Spišskej Kapitule. Každý, kto sa chcel s biskupom stretnúť, musel dostať osobitnú priepustku. Po nejakom čase ho násilne odvliekli a po vykonštruovanom procese ho už ako starca odsúdili na dlhoročné väzenie. Kruté týranie a dlhé dni na samotke, neľudské vypočúvania a zaobchádzanie, vykonalí svoje z jeho zdravím. Čo všetko si musel vytrpieť, to vie len Boh. Keď práve nebol na samotke, dostal na celu spoluväzňov, ktorí sa mu len posmievali a strašne mu strpčovali život.

Jedna kniha opisuje jeho pobyt na samotke. Na prični sedieť nemôže, rozklepe ho chlad. Bude radšej chodiť. A pokúsi sa nemyslieť na svoje biedy. V týchto podmienkach sa mu ešte viac zhorší kĺbový reumatizmus, bolesti hlavy a žalúdka. Znova sa zapália krčové žily a opuchnú mu nohy. Na jeho problémy so srdcom lekári len mávli rukou. Ved', kto by sa zaujímal a odsúdenca? Ako osemdesiatpäť ročný býval často v korekcii. V prvý deň dostal iba vodu. Na druhý aj trochu chleba a potom každý tretí deň polovičnú dávku väzenskej stravy. Tie ostatné dni len chlieb a vodu. Že sa ocitol na samotke, to ho až tak veľmi netrápilo. Mrzelo ho, že nebude môcť slúžiť svätú omšu. V posledných týždňoch mal šťastie. Nestretával sa len so samými vyvrhelmi, ale podarilo sa mu stretnúť aj pár slušných ľudí ba dokonca aj kňazov. S nimi slúžil sväte omše. Niektorí spoluväzni mu prepašovali zopár hrozienok, ktoré nechal vo vode vykvasiť a týchto pár kvapiek opatroval ako veľkú vzácnosť.

Rozmýšľajme. Mohol by také strašné väzenie pretrpieť človek, ktorý nemá lásku vo svojom srdci? Len veľmi ťažko je možné si to predstaviť. Možno by sa mu to podarilo, ale taký človek by nikdy nedokázal úprimne odpustiť svojim trýzniteľom. A o biskupovi Vojaššákovi je známe, keď mu trýznitelia strpčovali život kopancami a údermi, že opakoval slová samotného Ježiša „Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia.“ A práve toto je najväčšie gesto lásky. Zo srdca odpúšťať svojim nepriateľom.

ADE

Všetci kráčame cestou života. Nemáme ju takú strmú a ťažkú ako biskup Vojaššák. Ale aj my sa na nej sa môžeme veľa natrápiť. Dôležité je však, aby sa nám nestala cestou beznádeje ale cestou lásky. Amen.

Pokora – cesta k Bohu i ľuďom

Povzbudiť veriacich ku konkrétnemu napĺňaniu Ježišovho odkazu,
ktorý zaznel v evanjeliu v každodennom živote.

AI

Určite každý z nás sa teší priazni svojho okolia. Ozaj a ako chápeme 'priazeň'? Sme radi, keď nám naši priatelia prejavia úctu a vážia si nás? Je predsa prirodzenou túžbou človeka byť milovaným a prijímaným.

KE

Ježiš pripomína: **„Kto je medzi vami najväčší; bude vašim služobníkom. Kto sa povyšuje, bude ponížený a kto sa ponízuje, bude povýšený“** (Mt 23,12).

DI

Keď sa započúvame do Ježišových slov, všimneme si, že z jeho úst zazneli v dnešnom evanjeliu mnohé výčitky na adresu farizejov. Ježiš akoby im ukazoval nesprávnosť ich postojov, ktoré boli postavené jedine na vonkajšku a úkonoch, ktoré už zďaleka spozorovali mnohí. Problém farizejov nebol v ich náboženských prejavoch, ale v spôsobe, akých ich premietali vo svojej životnej praxi. Keď išlo o Boží zákon, farizeji zaň horlili. Ich horlivosť však zostávala len pri litere. Nedokázali od nej upustiť ani za okolností, kedy láska k človeku žiadala niečo vynechať, alebo na strane druhej, i niečo pridať.

Vernosť zákonu, za ktorý horlili, ostávala iba pri slovách. Suchá teória, dlhé a často nikam nevedúce a nič neponúkajúce akademické debaty. A práve na tomto mieste vzniká priepasť medzi ich slovami a následnými skutkami, ktoré už ďalej neboli schopní pretaviť do konkrétnej podoby v službe lásky k blíznym. Byť 'naoko' spravodlivými, bolo pre nich viac a trvalé pokrytectvo sa im stávalo priam kultúrou života.

PAR

V slovách Ježiša o poníženosti a pokore vidíme jeho životný program a duchovný testament pre nás. Veď na koniec: bol to práve Kristus, ktorý akékoľvek zo svojich slov premietal a uskutočňoval v každodennom živote. Jeho slová neboli a nie sú len prázdnu výzvou - mŕtvym odkazom, ale sú pravdou, ktorá nás učí zabúdať na seba a dávať miesto Bohu. Či nebol to Ježiš, kto mal ako Boží Syn právo na úctu a popredné miesta? Boh - a predsa tak skromný, ochotný zaprieť seba samého pre to, aby láska a Boh mohli byť oslávenými.

MY

Pokora a skromnosť nikomu z nás neuškodí, neškodí... Práve naopak. Môže nám to pripomenúť aj nasledujúci príklad.

Pri návšteve Beethovenovho múzea v Bonne, bola istá americká študentka fascinovaná klavírom, na ktorom Beethoven hral, keď skladal niektoré zo svojich najväčších diel. Uprosila preto pracovníka múzea, či by si mohla zahrať na ňom niekoľko taktov. Svoju prosbu doplnila prísľubom bohatej odmeny a tak muž súhlasil. Dievčina pristúpila ku klavíru a zabrnkala úvodnú časť jednej Beethovenovej sonáty. Keď odchádzala, pracovníkov múzea povedala: „Predpokladám, že všetci veľkí klaviristi, ktorí sem prišli, si chceli zahrať na tomto klavíri.“ Muž krútiac hlavou povedal: „Pred niekoľkými rokmi tu bol slávny poľský klavirista Paderewski a povedal, že nie je hodný ani dotknúť sa tohto klavíra.“ Skutočne slávni ľudia bývajú hlboko pokorní. Len tí, čo to nikdy ďaleko nedotiahli, chcú vyvolať dojem, že práve oni sú majstri sveta.

Zostaňme pred Bohom a ľuďmi pokorní a skromní. Starajme sa o svoju dušu. Ježiš na inom mieste ku nám hovorí, že je tichý a pokorný srdcom. Aktuálne pre nás na spytovanie svedomia.

ADE

Spojme svoje srdcia v spoločnej modlitbe k Bohu. Bože, počuli sme teraz tvoje slovo. Daj nám vedieť, ako by sme dnešný deň dopadli my, keby sme boli teraz v pozícii farizejov. Obstáli by sme pred tebou? Vedený slovom evanjelia, ktorým si dnes ku nám prehovoril, si uvedomujeme, aký si ku nám láskavý, štedrý.

Tvoje slovo nám dáva príležitosť pochopiť, že tu nie sme na veky. Môžeme chápať, že máme dušu a že zbytočne budeme mať potlesk sveta, častokrát falošné prejavy úcty za cenu prázdnoty duše. Dávaš nám možnosť pochopiť, že jedine tvoje Slovo môže dať nášmu životu krásu a zmysel. Práve v týchto chvíľach nás chceš osloviť, že zodpovedať sa nebudeme za slová, ktorými sme ti rozprávali o našej láske k tebe, ale z veľkosti ochoty, ktorou sme sa denne snažili premáhať našu ľudskú pýchu, egoizmus, vlastné predstavy a tak dávali priestor, aby sa nám výzva tvojho Syna, v ktorej nám hovorí, že jedine ten, kto je schopný žiť pokoru, môže byť svetlom a pravým svedkom pre svet.

Amen.

Tridsiata druhá nedeľa v roku „A“

Mt 25,1-13

Bdejte a buďte připravení!

Berme Ježišove slová vážne.⁸⁰

AI

Určite sa vám už stalo, alebo si spomínate na to, ako vám niekto niečo dôležité hovoril a vy ste si mysleli, že to 'hádam nebude až také vážne'. Že to ten človek tak nemyslel, ako to povedal. Môžeme mať v niektorých prípadoch pravdu, ale môžeme sa niekedy aj mýliť, lebo to, čo sme počuli, bolo naozaj dôležité a my si to až neskôršie uvedomíme. Často však môže byť už neskoro.

KE

Dnešné evanjelium končí slovami: **„Preto bdejte, lebo nevíte ani dňa, ani hodiny“** (Mt 25,13).

DI

Evanjeliový úryvok o múdрых a nerozumných pannách opisuje vtedajšie židovské zvyky. V oriente sa svadba pre veľké horúčavy slávi až večer. Nevesta

---

⁸⁰ Porov.: PORUBSKÁ, .: Seminár. Badín : 2007.

vo svojom rodičovskom dome čaká na ženícha, ktorý si ju odvedie domov do svojho domu. Spolu s nevestou čakajú na ženícha aj družičky. Keď ohlásia, že ženích prichádza, je ich úlohou vyjsť mu v ústrety. Keďže ženích prichádzal až večer, museli mať so sebou aj lampy. Niekedy museli družičky na ženícha dlho čakať, lebo patrilo k svadobným zvyklostiam, že prichádzal neskoro. Dal na seba čakať. Ale v tomto podobenstve musia čakať nezvyčajne dlho, preto všetkých desať panien zaspí. Ježiš však nevyčíta desiatim pannám, že zaspali. To, pre čo sa múdre panny stávajú múdrymi a nerozumné nerozumnými, je v niečom inom. Ide o skutočnosť, že múdre panny rátali s tým, že ženích sa môže oneskoriť a že sa môže niekde zdržať. Tie nerozumné to nedomysleli.

V evanjeliu sa píše: **„O polnoci sa strhol krik: Ženích prichádza vyjdite mu v ústrety!“** Vtedy nastal čas, doplniť olej do lúč. Potom sa družice vydajú s nevestou naproti ženíchovej družine. Potom sa odoberú do ženíchovho domu. Brána na dome sa zatvára a začína zábava. To, čo sme teraz opísali, je historické pozadie tohto podobenstva. Ale čo nám chce Ježiš vlastne povedať?

PAR

Predpokladám, že väčšina z nás tu prítomných sme pokrstení. Pravdepodobne sme vtedy boli ešte malí a asi ťažko si môžeme pamätať slová, ktoré kňaz pri krste povedal na konci obradu. Tak si teraz spoločne môžeme tieto slová pripomenúť. Kňaz našim rodičom podal zažatú sviecu a povedal: „Prijmite svetlo Kristovo.“ Ďalej im a krstným rodičom zveril toto svetlo. Všetky slová adresoval rodičom, lebo my sme ešte neboli schopní uvedomiť si vážnosť slov. Dnes už však môžeme tieto slová obrátiť na seba. Zachovaj Božie prikázania, aby si mohol ísť v nebeskom príbytku so všetkými svätými v ústrety Pánovi, keď príde, aby si žil na veky vekov. Táto svieca predstavovala v nás život milosti, ktorý sme práve prijali. Toto je tá naša lampa, s ktorou máme vyjsť v ústrety ženíchovi.

Našou primárnou úlohou je: chrániť a udržiavať tento plameň, udržiavať v sebe milosť. Ale dovoľm si povedať, že všetci, čo sme tu, máme osobnú skúsenosť s tým, že to vôbec nie je jednoduché. Občas zaduje v nás vietor

hnevu, vášne a všeličoho iného a toto naše svetlo zhasína. Nie je to žiadna tragédia, lebo Boh nám dal úžasnú milosť vo sviatosti zmierenia. On nám to svetlo opäť zapáľuje. Ale je potrebné si uvedomiť, že aj my máme podiel na tomto svetle milosti. Boh je ten, ktorý ho zapálil a znova je ochotný ho zapáľovať, ale my ho máme udržiavať, my máme prilievať olej do lúč. Na to, ako to robiť, máme viacero možností napr. modlitba, Sväté písmo, alebo samotná Eucharistia - jej prijímanie a adorácia.

Ale sú žiaľ medzi nami aj takí, ktorí na svoju milosť vôbec nemyslia a nebdajú o ňu, a je ich naozaj mnoho. Ani v samotnom podobenstve nám asi neunikne fakt, že Ježiš hovorí o piatich múdrych a piatich hlúpych pannách, čiže 'pol na pol'. Číslo desať má svoj význam. Desať je počet úplnosti. Zákon má desať prikázaní, na rukách máme desať prstov, najmenej desať osôb patrí k zhromaždeniu synagógy, desiatok patrí Bohu, na cestu stačí desať chlebov. Tak aj tu má Ježiš na mysli Celú cirkev v jej plnom počte. Keď príde Pán, budeme patriť buď na jednu stranu, alebo na druhú. V tomto prípade si nemôžeme povedať 'zlatá stredná cesta'.

Ježiš teda od nás jednoznačne a naliehavo vyžaduje pripravenosť, bdelosť a čakanie.

Jeden biblista povedal: „Raz som prečítal Nový zákon a pritom som zelenou ceruzkou podčiarkol všetky miesta, ktoré hovoria o Pánovom príchode. Nakoniec bol môj Nový zákon skoro celý zelený“. V 260 kapitolách Nového zákona sa takmer 300-krát hovorí o Pánovom druhom príchode.

Ako sa prejavuje a ukazuje pripravenosť, bdelosť a čakanie v našom každodennom živote?

MY

V roku 1791 zomrel za záhadných okolností vynikajúci hudobný skladateľ Wolfgang Amadeus Mozart. Mal 36 rokov. Krátko pred smrťou ho navštívil jeden neznámy muž a poprosil ho, aby mu skomponoval pohrebnú omšu, ktorá, ako povedal, by bola hodná génia, akým bol Mozart. Mozart ju napísal, ale zomrel skôr, než ju mohol

odovzdať objednávateľovi. Jeho priatelia sa zhodli na tom, že nie je žiadne iné vhodnejšie dielo, ako toto Requiem, ktoré by uctilo jeho život počas pohrebných obradov.

Pri komponovaní, Mozarta asi vôbec nenapadlo, že táto pohrebná omša zaznie prvý raz na jeho vlastnom pohrebe. Taký je život človeka. Nevieme dňa, kedy odídeme z tohto sveta. Nikto z nás nemá na stole kalendár s dátumom svojho odchodu do večnosti. Dokážeme veľa. Chceme dokázať ešte viac a zrazu nás navštívi smrť. Bodaj by aj na našom pohrebe mohlo zaznieť naše vlastné Requiem, ktoré si komponujeme celý život z našich skutkov. Aby sme mali toto Requiem pripravené, aby na našom pohrebe nemuselo zostať ticho, ale aby tam zaznela hudba plná nadeje na večnú hostinu.

Ešte si živo spomínam, ako sme si vymieňali pamätníky, do ktorých sme si kreslili, alebo písali rôzne odkazy a múdre slová. Predstavte si, že by medzi nás - do tohoto nášho spoločenstva, prišiel sám Ježiš. Čo by nám napísal do pamätníka? Domnievam sa, že by nám napísal doňho to isté, čo nám povedal kňaz pri krste: „Zachovávaj Božie prikázania, aby si mohol ísť v nebeskom príbytku v ústrety Pánovi, keď príde...“ Alebo by nám to povedal kratšie: „...bdejte, lebo nevíete ani dňa, ani hodiny“.

ADE

Neodídme z kostola s postojom, že dnes to Ježiš nemyslel vážne. A ak, tak sa to týka iných. Veď je okolo nás toľko starých a chorých ľudí, ktorí čakajú na smrť. Veď, aj ja keď budem v tejto fáze svojho života, tak si na to spomeniem. Táto fáza nášho života ale nemusí prísť. Nemusíme sa jej totiž dočkať. Ježiš to myslel vážne. A povedal to každému z nás.

Amen.

Hospodárenie s talentami

Povzbudiť veriacich k zodpovednému prístupu k darom, ktoré dostali.⁸¹

AI

Každý človek sa vyvíja tak, ako to má určené. Niektorí sa vypracujú na maliara, iní za stolára, iní zase pracujú ako športovec, alebo robotník. Inému je zverená starostlivosť o štát, či o zdravie človeka, alebo jeho duše. Každému je zverená taká činnosť, na ktorú má predpoklady, že ju zvládne. Takto spoločne budujeme tento náš pozemský svet a každý doň prispievame svojou čiastkou. Podobne je to zariadené aj pri budovaní Božieho kráľovstva. Boh dáva každému určité schopnosti a danosti, aby bol spoluúčastníkom na jeho budovaní.

KE

Zachytáva to aj dnešná perikopa, ktorá nám predstavuje istého človeka, ktorý sa chystal na cestu, a jeho sluhov. Týchto sluhov si zavolať a zveril im svoj majetok **„každému podľa jeho schopností“** (Mt 25,15) za ktoré, potom po jeho príchode mali vydať počet.

DI

Nedal im talenty podľa ľubovôle, alebo len tak, ako sa mu podarilo, tak isto ani nikomu nenadŕžal, že by dal niekomu menej, alebo viac, ako by bol schopný. Tento človek sa chystal na cestu a zveril svojim sluhom svoj majetok. Nezveril im majetok niekoho iného, alebo majetok čo len vyhral v nejakej hre. Bol to majetok, ktorý bol jeho a ktorý určite získal poctivou a tvrdou prácou. Preto táto veta naberá na oveľa väčšej váhe a dôležitosti, ako sa na prvý pohľad zdá: dáva im majetok, ktorý je mu blízky, pretože ho sám nadobudol. Bolo to jeho živobytie. Keď im dáva takúto cennú vec, s ňou im dáva aj zodpovednosť za ňu.

⁸¹ Porov.: BISÁK, A. : Seminár. Spišská Kapitula : 2007.

Vidíme, že sluhovia s ich časťou talentov, ktorá im bola zverená, narábajú rozdielne. Prví dvaja začínajú s ich časťou obchodovať, čo vlastne znamená, že ich začali používať, narábať s nimi a získali takú istú čiastku navyše. Posledný – tretí, svoju čiastku ukryl a ďalej sa o ňu nestaral. Urobil to zo strachu. Mohli by sme sa nazdávať, že možno urobil dobre, veď keď si nebol istý sebou a svojimi schopnosťami, tak takto má aspoň záruku, že neodovzdá pánovi menší podiel, ako mu bol zverený, alebo dokonca, že príde o všetko.

Vidíme ale, že pán sa zachoval úplne inak, ako by sme čakali. Namiesto istého porozumenia a miernosti zo strany pána, sa sluhovi dostalo prísneho pokarhania a napomenutia, pretože so svojím podielom naložil zbabelo. Bolo mu vytknuté, že tak urobil napriek tomu, že dobre vedel, že jeho pán má priam zázračnú moc, pretože žne, kde nesial a zbiera, kde nerozsýpal. Preto sa tretiemu sluhovi vytyka slabá viera a nezodpovednosť za to, čo mu bolo zverené. Ale je tu ešte jedna zaujímavosť. Týka sa prvých dvoch sluhov, ktorí odovzdali talenty, ktoré im boli zverené, a ešte raz toľko. Neodovzdali ani menej ani viac. Dokonca nie je rozdiel ani medzi nimi, pretože obaja odovzdali dvojnásobok. Aj jeden odovzdal dvojnásobok, aj druhý odovzdal dvojnásobok.

Pre Pána nebola rozhodujúca výsledná suma, ktorú mu sluhovia predniesli, ale snaha, ktorá bola u obidvoch rovnaká. Aj výsledná cena mala opodstatnenie, ale už nie pre pána, ale pre sluhov, pretože podľa nej boli odmenení. Takto boli obaja povolaní vojsť do radosti svojho pána, pretože odstáli v skúške s malou časťou majetku.

PAR

Čo nám chce Pán Ježiš povedať dnešným evanjeliom? Vraví nám, že sme všetci povolaní na budovanie jeho kráľovstva tu na zemi. Nie rovnakým dielom, ale každý podľa večného rozhodnutia nebeského Otca. Máme byť správcami Kristovho majetku, to jest: jeho vykupiteľských zásluh. Každý dostal časť z nich, aby nimi prispieval na rozširovaní Božieho kráľovstva. Dávajú sa nám v okamihu krstu, ako charizmy pôsobením Ducha Svätého. Nemáme sa báť neúspechu; máme si byť vedomí, že narábame s božím majetkom, ktorý má

účinnok sám v sebe a nie v našom snažení. Ani sa nemáme obávať, že budeme pokarhaní, že sme pri zúčtovaní málo predniesli. Veď pre Pána bude rozhodujúca naša snaha a nie výsledky. Dokonca nemusíme ísť ani ďaleko. Stačí sa popozerať vo svojom okolí, mať otvorené srdce a sami rýchlo spoznáme, kde máme vyžiť naše danosti.

MY

Tieto slová sú aktuálne práve aj v tomto čase, keď sa blížíme k záveru cirkevného roka. V tieto dni nám aj Cirkev ponúka a vyzýva, aby sme sa zamysleli nad svojím životom a pripomenuli si, že aj my raz budeme skladať účty Pánovi za svoje hospodárenie s talentami a darmi, ktoré sme dostali na budovanie Božieho kráľovstva.

Zamyslime sa aj my, ako hospodárime so svojimi talentami. Narábame s nimi verne a poctivo, alebo ich v strachu a malej viere schovávame a zakopávame, lebo sa bojíme čo s nami bude? Neklesajme, keď sa nám nedarí, veď Boh od nás naozaj žiada len to, aby sme boli ochotní spolupracovať s ním. Nemusíme ani vynikať množstvom talentov. Keby sme mali len jeden a ten rozvíjali, Pán nás odmení, lebo sme boli spravodliví v malom. Poznám jedného rehoľníka, ktorý nie je kňazom a ktorý ani nevyniká nijakými zvláštnymi, alebo mnohými darmi. Vyniká ale jedným - svojou jednoduchosťou, ktorou obohacuje všetkých, ktorí s ním prichádzajú do styku. A obohacuje ňou možno viac, ako niekto, kto má mnohé dary, ale ich nevyužíva.

Všimnime si príklad zo životopisov svätých. Svätý Augustín sa vo svojej mladosti oddával pôžitkárskemu životu. Oddával sa radovánkam života a popri tom, študoval rečníctvo. Tento život si mohol dovoliť, pretože mal nadanie na mnohé veci a preto bol aj ľuďmi vyhľadávaný. Mal mnohé talenty, ale nevyužíval ich pre spásu svoju, ani spásu ľudí okolo neho. Boli mu dané mnohé prostriedky na budovanie Božieho kráľovstva, ale on ich zanedbával a nehospodáril s nimi tak, aby boli na úžitok a spásu. Až po čase, keď sa obrátil, zapriahol svoje talenty do boja o spásu duší a stal sa veľkým dobrodením pre celú Cirkev. No po celý život mu v mysli ostala boľavá otázka: 'Koľko dobra som mohol urobiť, keby som neviedol v mladosti hýrivý život?'

Zoberme si z nich príklad a nepremárnime jedinečnú príležitosť nášho života, pracovať na našom posvätení konkrétnym používaním našich darov, ktoré nám boli zverené.

ADE

Takto teda môžeme pracovať na budovaní Božieho kráľovstva, a pri správnom hospodárení sa nemusíme báť, že budeme pokarhaní, alebo uznaní za neschopných. Každý sme dostali také dary, ktoré môžeme zvládnuť a pri pevnej viere v Božiu pomoc ich aj zvládneme. Tak budeme uznaní za hodných a dostaneme odmenu, pretože sme boli verní v malom. Nech nám v tom pomáha Boh – darca všetkých darov.

Amen.

Nedeľa Krista Kráľa v roku „A“

Mt 25,31-46

Boh kraľuje

Vysvetliť veriacim zmysel sviatku Krista Kráľa a povzbudiť ich k spoluzodpovednosti za Božie Kráľovstvo na zemi.⁸²

AI

Evanjelium a dnešný sviatok sú syntézou celého tajomstva vykúpenia. Evanjelista Matúš nám ukazuje osláveného Krista ako Kráľa každého tvora a každej duše. Ježiš je jediný Vladár a práve toto tvrdenie je veľmi aktuálne pre dnešného človeka.

KE

Pripomeňme si: **„Až príde Syn človeka vo svojej sláve a s ním všetci anjeli, zasadne na trón svojej slávy“ (Mt 25,31).**

DI

Teraz žijeme v inom svete, ktorý sa veľmi líši od tých časov, kedy boli zapísané evanjeliá. Pre nás je trochu zložité pochopiť, kto to je kráľ - tento obraz

---

⁸² Porov.: ČESNOKOV, G.: Seminár, Spišská Kapitula, 2007.

stráca svoju prehľadnosť a jasnosť. Veľakrát sme počuli, že aj my budeme kraľovať v Kristovi. Preto si dnes musíme spomenúť na pôvodný význam slova 'kráľ'. Tak pochopíme opravdivú hodnotu Krista a cez neho našu osobnú cenu. Budeme sa veľmi mylíť, keď jednoducho porovnáme kráľovské hodnoty Krista s mocou pozemských vládarov. Z dejín vieme, že absolútna moc pozemských kráľov bola založená na potláčaní podriadených a vzatí ich slobody, aby ich úplne podriadili vôli vládára a ním vymysleného zákona. Vtedy vládlo tvrdenie: „Zákon, to je kráľ a kráľ je zákon“. Všetka moc patrila kráľovi, ale on bol mimo zákona. Ale Boh nie je takým kráľom a jeho kráľovstvo nie je takéto. Svoje kráľovstvo odovzdal cez svojho Syna Ježiša Krista tu na zemi. Absolútna moc Boha vychádza z jeho všemocnosti a z jeho podstaty.

V celom vesmíre nie je také stvorenie, ktoré by nebolo naplnené Bohom. A niet takého bytia, ktoré by neexistovalo v Bohu. Boh naplňa všetky bytia a spolu s tým ich vo všetkom prevyšuje. Jednoduchšie by sme to mohli sformulovať takto: „Existuje kráľovstvo, pretože je Kráľ“ alebo „nie je kráľovstva bez Kráľa.“

PAR

V dejinách ľudstva absolútna moc sa volala 'tyrania' a mala rôzne formy a vždy sa končila tragicky. Absolútna moc Boha, ktorá nám bola zjavená v Kristovi, nás nikdy nedovedie k nepokoju a revolúciám. Pretože človek, ktorý ide proti vôli Boha, robí vzburu proti sebe samému a to sa končí bláznovstvom - čo je ešte horšie ako tyrania štátu. My sme vyskúšali na sebe samých, podobné experimenty, ktoré mali za cieľ oslobodiť ľudstvo od Boha. Dobré vieme, k čomu viedli fašizmus a komunizmus; nebudem to ani pripomínať...

V našom vedomí slovo 'kraľovať' znamená: žiadanie podriadených plniť vládarovu vôľu. Božia vláda je úplne iná – to je existencijná moc. Svet nemôže existovať bez Boha – Kráľa, preto je v Starom zákone tak veľa porovnaní Boha s kráľovskou mocou. Ale vždy v kontexte jeho veľkých diel začínajúc od okamihu stvorenia. **„Aké mnohoraké sú tvoje diela, Pane! Všetko si múdro urobil. Zem je plná tvojho stvorenstva“** (Ž 104,24). Každé porovnanie Stvoriteľa s pozemskými kráľmi nemôže byť v jednej rovine. Naši pozemskí

činitelia sú len zlou karikatúrou tej moci, ktorú má Boh – Kráľ nad celým vesmírom.

Jedným z najdôležitejších atribútov mocnárov je: možnosť stanoviť zákony a kontrolovať ich realizáciu. My to voláme zákonodarnou a výkonnou mocou. Zase vám poviem, že pozemská moc je len neseriózne napodobňovanie pravého Kráľovstva. My prijímame ľudský zákon dobrovoľne, ale pod nátlakom moci authority. Ako zistíme, čo je v tom negatívne a čo je pozitívne, z pohľadu spoločnosti? Práve preto ľudia porovnávajú konkrétne životné situácie so zákonmi spoločnosti.

Či aj Boh takto robí? Pred Bohom je každé bytie dobro a zlo si môžeme zvoliť len slobodným aktom vôle. To znamená, že zlo môže urobiť len bytie, ktorému je daná slobodná vôľa. A keď také bytie volí niečo, ale nie Boha, vtedy robí zle. A to je hriech - pokus nájsť niečo dôstojnejšie, mimo Boha. A v tom spočíva Božia súdna moc: v oddelení tých, ktorí sú so Stvoriteľom, od tých, ktorí od neho odpadli. A to nie je zachovanie určitého princípu. Pre všetkých a každého existuje len jeden absolútny a konečný Princíp a Zákon - jediný Boh. A preto nám dnes svätá Cirkev predkladá obraz Krista Kráľa. On nesúdi. On oddeľuje tak, ako oddeľujú ovce od capov. On samotný je dostatočnou Mierou. S Kristom musí každý človek porovnávať seba a sami sa musíme postaviť na pravú alebo ľavú stranu od neho. Každý, kto hľadal Boha, ho nájde a zaujme miesto, ktoré mu je pripravené. Aj tí, ktorí hľadali všetko mimo Božieho kráľovstva, tiež sa stretnú s Pánom a budú veľmi prekvapení a smutní. Kristova súdna moc, to je sila oddeľovať dobré od zlého. Sme v dvadsiatom prvom storočí, ale aj Adam s Evou túžili práve po tom, keď prvýkrát zhrešili.

MY

„Vy ste vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, svätý národ, ľud určený na vlastníctvo, aby ste zvestovali slávne skutky toho, ktorý vás z tmy povolal do svojho obdivuhodného svetla“ (1Pt 2,9). S takýmito slovami sa k nám v Prvom liste obracia svätý apoštol Peter. Dnešný sviatok, to je náš triumf v Kristovi. On

nás zavolať „*z tmy do svojho obdivuhodného svetla*“ (1Pt 2,9) a dal nám tú istú moc, ktorú sám dostal od Otca. My tiež kraľujeme v Kristovi.

V praxi to znamená, že Pán sa vo svojom veľkom milosrdenstve s nami podelil so svojou mocou. Áno, Ježiš Kristus, ktorého budem v nasledujúcich dňoch Adventu očakávať, sa s nami podelil. Budeme kraľovať, ba už kraľujeme v Kristovi a táto moc nie je v tom, aby sme niekomu dokazovali svoju nadriadenosť. Komu by sme ju vôbec dokazovali? Naše kráľovstvo je spojené s Božským vzťahom ku svetu a s schopnosťou oddeľovať dobré od zlého. My sme králi, ale bez potrebnosti vládnuť v ľudskom zmysle slova. Pozrite, aká je k nám veľká Božia milosť! Akou zázračnou slávou nás Pán obdaril v Ježišovi Kristovi, našom Kráľovi! Boli sme otrokmi hriechu a stali sme sa kráľovským rodom. A to všetko sme dostali zadarmo, hoci sme boli hriešnymi. A dostali sme to vďaka obeti nového Adama - Ježiša Krista.

ADE

Dnes zakončujeme liturgický rok a zároveň začíname nový. Advent - očakávanie narodenia Krista, otvára nový rok vo svätej Cirkvi. Pretože práve z príchodu Božieho Syna na zem, začal tu kraľovať pokoj. Áno, bratia a sestry, na zemi je ustanovené Božie kráľovstvo. Vláda večná, univerzálna, harmonická so sviatosťami, zákonmi, pravidlami a s láskou, ktorá riadi naše vzťahy. To kráľovstvo je svätá katolícka apoštolská Cirkev, ktorá vždy uchováva v sebe pokoj, radosť a Božie požehnanie. Naša rodná zem, naši predkovia, vždy boli v tesnom spojení s Kristom a jeho Cirkvou. A len v tomto vzťahu rástla, mocnela a plodila svojich slávnych synov. Nech Boh dá, aby sa ten vzťah upevňoval a silnel a vtedy na nás, na našom 'spolukraľovaní' s Kristom, bude spočívať Božie požehnanie.

Amen.

O B S A H

Prvá adventná nedeľa "A"	Mt 24,37-44	7
Buďte vždy pripravení!		
Druhá adventná nedeľa "A"	Mt 3,1-12	11
Pokánie ako správna voľba		
Slávnosť Nepoškvrneného počatia Panny Márie Lk 1,26-38		15
V škole Nepoškvrnenej		
Tretia adventná nedeľa "A"	Mt 11,2-11	18
Posol dobrej zvesti		
Štvrtá adventná nedeľa "A"	Mt 1,18-24	22
Niet bezvýznamných ľudí, niet bezvýznamných udalostí.		
Vianoce - omša vo dne	Jn 1,1-18	26
A Slovo sa telom stalo		
Sviatok sv. Štefana	Mt 10,17-22	30
Horiaca viera svätého Štefana		
Druhá nedeľa po Narodení Pána "A"	Jn 1,1-18	33
Život ako dar		
Slávnosť Panny Márie Bohorodičky	Lk 2,16-21	36
Na ceste s Máriou za Kristom		
Krst Pána Ježiša Prvá nedeľa cez rok "A"	Mt 3, 13-17	40
Krstom byť milovaný		
Zjavenie Pána Ježiša 6.január	Mt 2,1-12	44
Prijať Krista ako dar nebeského Otca		
Prvá nedeľa cez rok "A"	Mt 3,13-17	49
Býť kresťanom, nestačí byť len pokrstený		
Druhá nedeľa cez rok "A"	Jn 1,29-34	53
Baránok Boží		
Tretia nedeľa cez rok "A"	Mt 4,12-23	56

Božie povolanie nie je bremenom, ale darom

Štvrtá nedeľa cez rok "A" Mt 5,1-12 58

Ježiš vystúpil na vrch, aby učil

Piata nedeľa cez rok "A" Mt 5,13-16 62

Sme soľou a svetlom?

Šiesta nedeľa cez rok "A" Mt 5,17-37 66

Evanjeliové blahoslavenstvá treba prijímať s detskou prostotou

Siedma nedeľa cez rok "A" Mt 5,38-48 70

Čakanie odmeny

Osma nedeľa cez rok "A" Mt 6,24-34 74

Slúžiť Bohu sa oplatí

Prvá nedeľa pôstna „A“ Mt 4,1-11 78

Miesto a čas zmeny života

Druhá nedeľa pôstna „A“ Mt 17,1-9 81

Môj milovaný Syn

Tretia nedeľa pôstna „A“ Jn 4,5-42 84

Sila živej vody

Štvrtá nedeľa pôstna "A" Jn 9,1-14 88

Svetlo a viera

Piata nedeľa pôstna "A" Jn 11,1-45 91

Hriech, choroba a utrpenie duše človeka.

Kvetná nedeľa Mt 26,14-27,54 95

Počúvať Boha

Zelený štvrtok Lk 4,16-21 100

Život a Eucharistia

Veľký piatok Jn 18,1-12.42 104

Kristus Kráľ

Biela sobota Vigília Mt 28,1-10 107

Vstal, naša radosť

Veľkonočná nedeľa Jn 20,1-9 111

Vzkriesenie k novému životu

Druhá nedeľa veľkonočná "A" Jn 20,19-31 115

Nedeľa Božieho milosrdenstva

Tretia nedeľa veľkonočná "A" Lk 24,13-35 119

Počúvať v modlitbe

Štvrtá nedeľa veľkonočná "A" Jn 10,1-10 123

Kňaz je prostredník medzi Bohom a človekom

Piata nedeľa veľkonočná "A" Jn 14,1-12 128

Nezablúďme na ceste k Bohu

Šiesta nedeľa veľkonočná "A" Jn 14,15-21 132

Láska je viac ako prikázanie

Nedeľa Zoslania Ducha Svätého „A” Jn 20,19-23 136

Boh je milosrdný

Najsvätejšia Trojica "A" Mt 28,16–20 140

Nekonečná láska a jednota

Deviata nedeľa cez rok "A" Mt 7,21-27 144

Stavať základy

Slávnosť Narodenia Jána Krstiteľa Lk 1, 57-66.80 148

Memento na naše narodenie.

Slávnosť Narodenia Jána Krstiteľa Lk 1, 57-66.80 151

Meno

Desiata nedeľa cez rok "A" Mt 9,9-13 155

Hriech choroba duše

Jedenásta nedeľa v roku „A” Mt 9,36-10,8 158

Dary od Boha

Dvanásta nedeľa cez rok "A" Mt 10,26-33 160

Nebojte sa !

Trinásta nedeľa cez rok "A" Mt 10,37-42 163

Láska má hierarchiu.

Štrnásta nedeľa v roku „A” Mt 11,25-30 165

Zvelebujem Ťa, Otče!

Pätnásta nedeľa v roku „A” Mt 13,1-23 168

Božie tajomstvá

Šestnásta nedeľa v roku „A” Mt 13,24-43 171

Boh hovorí. Počúvame?

Sedemnásť nedeľa v roku „A“ Mt 13,44-52 173

Poklad

Osemnásť nedeľa v roku „A“ Mt 14,13-21 176

Eucharistia

Deväťnásť nedeľa v roku „A“ Mt 14,22-33 180

Sila viery

Dvadsať nedeľa v roku „A“ Mt 15,21-28 184

Veľká viera

Dvadsať prvá nedeľa v roku „A“ Mt 16,13-20 187

Dvetisícročná skala

Sviatok Povýšenia svätého kríža 14. septembra Jn 3,13-17 191

Komu patríš?

Slávnosť Sedembolestnej PM 15. septembra Jn 19,25-27 195

Dar

Dvadsať druhá nedeľa v roku „A“ Mt 16,21-27 198

Hodnota duše

Dvadsať tretia nedeľa v roku „A“ Mt 18,15-20 201

O bratskom napomínaní

Dvadsať štvrtá nedeľa v roku „A“ Mt 18,21-35 205

Odpustenie

Dvadsať piata nedeľa v roku „A“ Mt 20,1-16 208

Choďte aj vy do mojej vinice

15.08. Nanebovzatie Panny Márie Zj 11,19,a;12,1.3-6a.10ab 212

Nanebovzatá

Dvadsať šiesta nedeľa v roku „A“ Mt 21,28-32 216

Pýcha verzus pravda

Sviatok všetkých svätých Mt 5,1-12a 221

Blahoslavenstvá

Dvadsať siedma nedeľa v roku „A“ Mt 21,33-43 226

Najvyššia hodnota

Dvadsať ôsma nedeľa v roku „A“ Mt 22,1-14 230

Hurá na hostinu

Dvadsať deviatá nedeľa v roku „A“	Mt 22,15-21	233

Pravá sloboda

Tridsať nedeľa v roku „A“	Mt 22,34-40	236

Sila lásky

Tridsať prvá nedeľa v roku „A“	Mt 23,1-12	240

Pokora – cesta k Bohu i ľuďom

Tridsať druhá nedeľa v roku „A“	Mt 25,1-13	243

Bdejte a buďte pripravení!

Tridsať tretia nedeľa v roku „A“	Mt 25,14-30	246

Hospodárenie s talentami

Nedeľa Krista Kráľa v roku „A“	Mt 25,31-46	249

Boh kraluje

Ľubomír STANČEK

UVERIŤ SLOVÁM OD MATÚŠA

Prvé vydanie

Vydala Misijná spoločnosť sv. Vincenta de Paul v roku 2012

Aktuálne dianie vo svete
neľahčuje situáciu súčasného
človeka, ktorý v životnej spleťosti,
nemá ďaleko od pustoty, prázdnoty a
osamelosti. Každodenný zápas so svetom
i samého so sebou, ho častokrát stavia do
pozície dezorientovaného a váhavého človeka,
s veľkou ponukou, pestrým výberom - nevie, čo
je pravda, komu má veriť... S týmito a mnohými
ďalšími životnými otázkami sa v knihe čitateľ stretá
sám so sebou, hĺbkovo preniká do situácie a nachádza
riešenia i východiská do života, ktorých prameňom je
už viac ako dvetisíc rokov živé a stále aktuálne Slovo.

P. Prof. ThDr. Dr. Ľubomír Stanček, Ph.D., C.M.

*Slovenský autor, kňaz - profesor
prednášajúci v rôznych krajinách sveta,
uznávaný odborník v oblasti homiletiky,
rétoriky, ekumenizmu a misiológie, autor viac
ako stovky rôznych kníh a vedeckých prác...
sa s nami opäť delí o svoje niekoľkoročné skúsenosti
a vedomosti. Dnes - práve v čase najviac potrebnom,
nám opäť prináša ďalšie dôveryhodné, stále aktuálne a živé
"slovo", ktoré - ak mu dovoľíme, prinavráti zmysel nášmu životu.*

Homilie cyklus "A"